
Anuale ad vsum insignis ecclesie Sar. Rothomagi nuper impressum impensis Johannis richardi mercatoris librarii in eadem vrbe iuxta ecclesiam diui Nicolai moram trahentis.

Well beloved people in our Lord we are here
assembled together in the sight of God and
before this Congregation to joyne this man
& this woman in the holy state of matrimony
and to make of two bodies one flesh and
one blood. and either of them to have their
owne soule in keping to goddes honour & glory.
the banns of whome hathe been solemnly
asked wt no impediment founde wherefore
discharging of me at this present if after
the banns of matrimony be sworne these .N.
persons if any man or woman do knowe
any impediment why these may not be
joyned together I commande you to
speake now or else never. ~ ~ ~

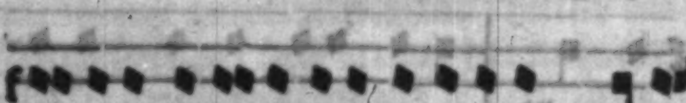
Per me dnm Henricum
Fyger Capellanum

N. wilte thou have this woman to thy wedded wyfe.
her to love honour & kepe bothe in sickenes and
in helthe as long as you .N. shall bothe endure
I will

N. wilte thou have this man to thy wedded husband
him to love honour & kepe bothe in sickenes &
in helthe as long as you .N. shall bothe endure
I will

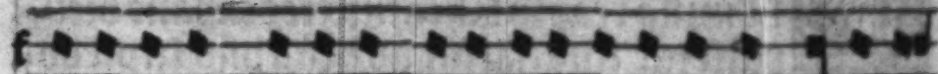
Ano. dni. Mo. Vo. lxo. xlijo
and the last day of Iulie

Omnibz dñicis diebz per annū ⁊ in festis simplicibus i dñicis cōtingētibz: post primā ⁊ capl'. vl' missā i caplo si hēatur: tres cāpane breuit' pulsentur singillatim ad aquā bñd' icipiēdo a maiore cāpana: deinde in fine pcessiōis cū dicitur añ. in introitu chori pulsatur ad terciam dicto modo: nisi sermo diceretur ad populū. tūc in fine sermonis pulsatur ad terciā. nisi in duplicibz festis et in dñica i ramis palmarꝝ a sacerdote ebdomadario alba et cappa serica rubea induto cuꝫ diacono et subdiacono textus deferentibus: cū thuribulario et duobus ceroferariis et acholito crucem deferente. omnibz albis cū amictibus indutis in medio presbyterii ad altare conuersis: ac etiam cum duobus pueris quorū alter scilicet puer qui ad aquā scribitur in tabula i sale tenendo ⁊ aquā bñdictā gestando: alter scilicet puer ebdomadarius lector ad matutinas in librum tenendo eidem sacerdoti in suppelliciis ministrent: et ad gradum chori fiat benedictio salis et aque hoc modo.

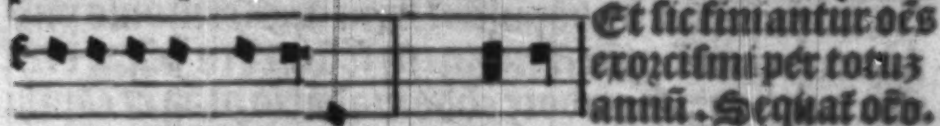

Exorciso te creatura salis p deū ✠ viuū. per deū ✠ verū p deū ✠ sanctū: per deū qui te p heliseū prophetam in aquam mitti iussit vt sanaretur sterilitas aque: vt efficiaris sal *hic respiciat sacerdos sal* exorcisatū in salutē credentium. Et sis omnibz te sumentibus sanitas anime et corporis: et effugiat atqꝫ discedat ab eo loco quo aspersum fueris: omnis fan-

tasia et nequitia vel versutia diabolice fraudis: omnisque spiritus immundus adiuratus. et finiatur hoc modo.

per eum qui venturus est iudicare vivos et mortuos

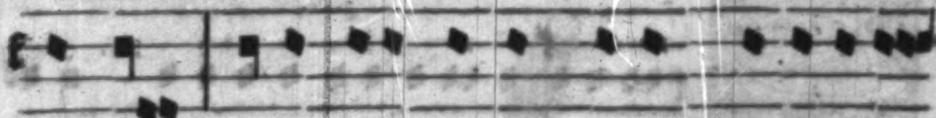

Et sic finiantur oēs exorcismi per totum annū. Sequatur oro. sine

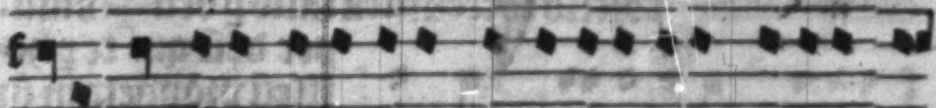
et seculū per ignem. ℟. Amen. Dñs vobiscum

sed tā tū cū Oremus.

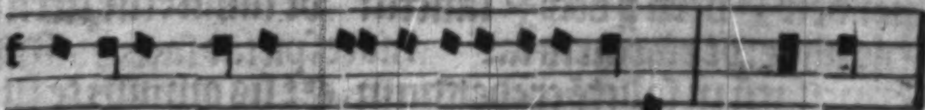
Immensam clementiam tuam omnipotens eterne deus humiliter imploramus Hic respiciat sacerdos sal. vt hanc creaturam salis quam in vsum humani generis tribuisti: bene ✠ dicere et sancti ✠ ficare tua pietate digneris: vt sit omnibus sumentibus salus mentis et corporis. et quicquid ex eo tactum vel respersum fuerit: careat omni immundicia omnique impugnatione spiritualis et sic tantūmodo finitur

nequicie. Per dominū nostrum iesum christū filium

tuum qui tecū vivit et regnat in vnitate spiritus sancti

cti deus: per omnia secula seculorum ℟. Amen.

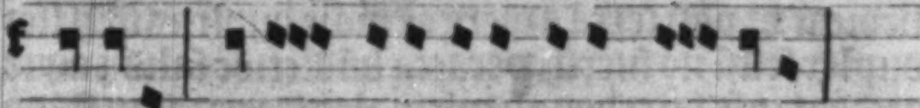
Sub eodē tono finiantur oēs orōnes sequētes: et etiam

orõnes post asp̄sionē aq̄ bñdicte sequat̃ exorcism⁹ aq̄.

Exorciso te creatura aque i noīe dei pa ✠ tris ol potētis: et in noīe ie ✠ su christi filii ei⁹ dñi nr̄i et i virtute spūs ✠ sancti: vt fias aqua exorcisata ad effugandā omnē potestatē inimici: et ipm inimicum eradicare et explātare valeas cū angelis suis apostaticis. p virtutē eiusdē dñi nr̄i iesu christi: qui ventur⁹ est iudicare viuos et mortuos et sclm per ignē. ℟. Amen.

Sequat̃ orō sine Dñs vobiscū. sz tm̄ cū Orem⁹. Or.

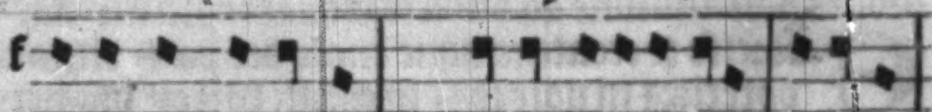
Deus q̄ ad salutē humani generis maxima q̄q sacramēta i aquaꝝ substātia cōdidisti: adesto propicius inuocationibꝫ nr̄is: et elemēto huic Hic respiciat sacerdos aquā multimodis purificatōibꝫ preparato: virtutē tue bene ✠ dictionis īfunde: vt creatura tua misteriis tuis seruiēs ad abiiciēdos demōes morbosq pellēdos diuine gr̄e sumat effectū. vt q̄cq̄d in domibus vel in locis fideliū hec vnda resperserit: careat omni īmundicia / liberetur a noxa. nō illic resideat spūs pestilēs nō aura corrūpens: discedant oēs insidie latētis īimici. et si quid est qd̄ aut icolumitati habitātiū inuidet aut quieti: aspersione huius aque effugiat. vt salubritas per īuocationē tui noīs expetita: ab omnibꝫ sit impugnationibꝫ Et finiatur sic

defensa. per dñm nr̄m iesū christū filiū tuum. &c.

Hic mittat sacerdos sal in aquā in modū crucis: priuatim ita dicens. Commixtio salis et aque pariter fiat. In nomine patris et filii et spūs sancti. ℟. Amē

Sequatur benedictio salis et aque pariter hoc modo

Dominus vobiscum. ℟ Et cũ spiritu tuo. Oremus.

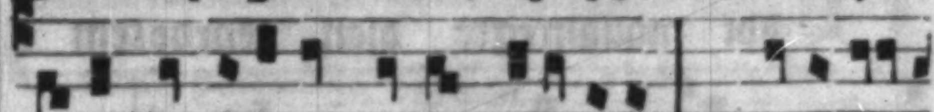
Deus invicte virtutis auctor et insuperabilis iperii rex ac semp magnific⁹ triũphator qui adverse dñationis vires reprimis / q̃ inimici rugiẽtis seviciã superas / qui hostiles nequicias potẽs expugnas: te dñe tremẽtes et supplices deprecamur ac petim⁹. ut hãc ✠ hic respiciat aquã sale mixtã. creaturã salis ⁊ aque dignãter accipias / benign⁹ illustres pietatis tue more san✠ctifices. ut ubicũq₃ fuerit aspersa per invocationẽ sancti tui nois ois infestatio imundi spũs abiiciatur / terrorq₃ venenosi serpẽtis procul pellatur: ⁊ p̃sentia sancti spũs nobis misericordiam tuã poscentibus ubiq₃ adesse dignetur. Per dñm nr̃m iesum xp̃m filiũ tuũ: qui tecũ vivit ⁊ regnat i unitate spũssancti deus: per oĩa secula seculorum. Amen.

¶ Si fuerit duplex festũ: extra chor fiat bñdictio sal et aque privatim ante aliquod altare. et hora. vi. cantata aspergat. In aliis vo dñicis simplicib₃ in choro bñdicatur: et ante terciã aspergat ut supradictũ est. nisi in dñica in ramispalmar: tũc eni extra chorũ benedicat: et post sextã aspergat more duplicis festi lic₃ duplex festũ nõ fuerit. peracta bñdictiõe salis ⁊ aque accedat ipse sacerdos ad pricipale altare: ⁊ ipm stãdo circũquaq₃ aspergat. In redeũdo ab altari in primis aspergat ministros ordinatim incipiẽdo ab accolito qui crucẽ defert. deinde ad gradũ chori rediens: ibidẽ singulos clericos ad se accedẽtes aspergat: incipiẽs a maioribus. Tamẽ si episcop⁹ presens fuerit ad eum

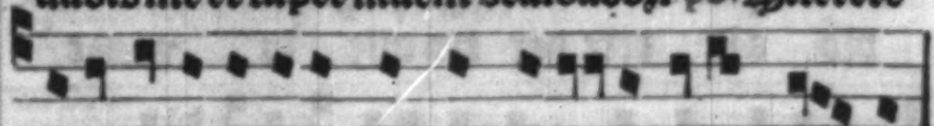
pertinet aspersio clericorum vt infra dicetur. Post aspersionem clericorum laycos in presbiterio hincinde stantes aspergat. Dum spargitur aqua benedicta: cantetur hec antiphona a toto choro: cantore incipiente.

Asperges me domine ysopo et mundabor: la

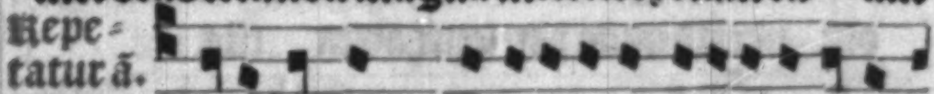

uabis me et super niuem dealbabor. ps. Miserere

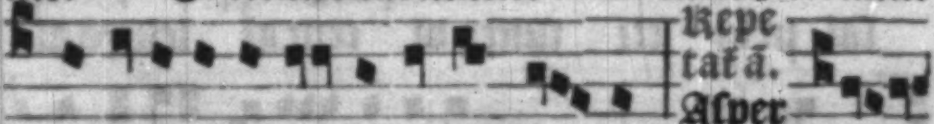

mei deus secundum magnam misericordiam tu am

Repetatur an. Asperges me.

Et secundum multitudinem miserationum

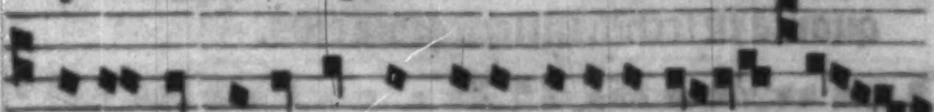

Repetatur an. Asperges me.

tuarum: dele iniquitatem me am. ges me. Gloria

patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in prin-

cipio et nunc et semper: et in secula seculorum A men

repetat' Lauabis me. Hec a͞. dr in aspsione aq̄ bn̄dicte oibz dn̄icis p annū: pterq̄ a pascha vsq ad fes. trinit. Dicet' etiā in dn̄ica i ramis pal'. ₇ i dn̄ica i passiōe dn̄i. cū Glia pri ₇ Sicut erat. A pascha vero vsq ad festū trinitatis dicat' hec a͞. i aspsiōe aq̄ bn̄dicte cātore incipiente. antiph

Uidi aquam egre dien tem de tem plo a la tere dex tro alle lu ya. Et om nes ad quos peruenit aqua ista sal ui fa cti sunt ₇ di cent al leluya al le luya. ps Confitemini dn̄o quoniā bonus: quoniā in seculū misericordia eius. Repetat' antiphona Uidi aquā. postea dicitur ℣.

Glia pri ₇ filio ₇ spūiscto: Sicut erat i pricipio ₇ nūc

peracta asper sione aq̄: sacer dos ad gradū

et semp᷑ ꝛ i scl'a seculoꝝ amē. Et om. | chori dicat ℣.

Ostēde nobis dn̄e misericordiā tuā. ℟. Et salutare

Exaudi nos dn̄e scte̅ pater oīps eterne deus: ꝛ mittere dignare sctm̄ angelū tuū da nobis. | Deinde presbiter dicat sic. Oremus.

tuū de celis: q̄ custodiat: foueat: ptegat: visitet et defendat oēs habitātes in hoc habitaculo. p xp̄m dn̄m nr̄m. ℟. Amen

Si eps̄ in aliqua simplici dn̄ica exequatur offm̄: ꝛ tūc ipse īdutus cappa serica cū mitra et baculo ac oībus supradictis ministris ad benedictionē salis ꝛ aq̄ chorū solet itrare qui dū fit benedictio sal' et aq̄ a sacerdote vt predicitur ad hoc induto: sese in sedē recipit ep̄alem: ibiq; post aspersionē altaris p̄ricipalis a p̄dicto sacerdote factā tam canonicos q̄ ceteros clericos ad sedē ipam accedentes modo et ordie prenotato asperget. ꝛ tā ℣. q̄ or. post añ. Asperges dicet ibid. Si vero eps̄ executor officii nō fuerit: tūc in habitu chori cū cirotecis tm̄ et baculo clericos vt̄s aspgat: sacerdote p̄dicto ℣. ꝛ or. post ā. Asperges more ꝯsueto sēp dicēte

Benedictio panis.

Benedictio panis in diebus dn̄icis. In primis sacerdos legat euāgeliū. In principio erat verbum. Require ad cathecuminum faciendum in fine

seruitii: et postea dicat ℣. Sit nomen domini benedictum. ℟. Ex hoc nunc et usqꝫ in seculum. Benedicamus domino. ℟. Deo gratias. Deinde dicat sic. Dominus vobiscum. Et cum spiritu tuo. Oremus.

Bene ✠ dic dñe creaturā istā panis: sicut bñdixisti quinqꝫ panes ī deserto. vt omnes ex eo gustantes tam corporis q̄ anime accipiāt sanitatē. In noīe pa ✠ tris et fi ✠ lii et spiritus ✠ sancti. Amen. Tūc aspergat aqua benedicta sup panē ⁊ distribuat.

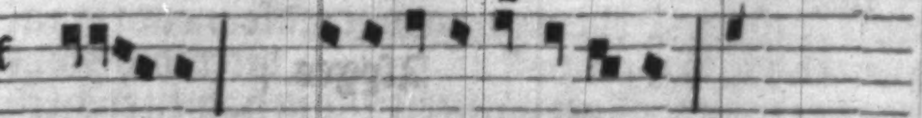
¶ In nocte natiuitatis dñi duz canitur nonū ℟. cum suo versu et Gloria patri. procedat dyaconus cū subdiacono et thuribulario ⁊ ceroferar. et accolito crucē deferente omnibus solenni apparatu īdutis: ad thurificandū altare. et accepta bñdictione ab executore officii: per medium chori ī pulpitum accedat ad cantandum euangelium hoc modo incipiendo.

Dominus vobi scum. Et cum spiritu tu o.

Ini tium sancti euan ge lii secundum ma

the um. Gloria tibi domine.

Liber gene rationis iesu christi filii da

uid fi lii abra ham. Abrahã autẽ genu

it ysa ac. Isaac au tem genuit ia cob.

Iacob autem genuit iudam et fratres

eius. Iudas au tem genuit phares et zaram

de tha mar. Phares autem ge

nuit es rom. Esrom autem ge

nuit a ram. Aram autem genu it ami-

nadab. Aminadab autem genuit naa

son. Naason autem genu it sal mon.

Salmon au tem genuit boos de ra ab.

Boos autem genuit obeth ex ruth Obeth

autem genuit ies se. Iesse autē ge nuit

dauid regem. Dauid autem rex genuit sa

lomonem ex e a que fuit vri e. Salomon

au tem genuit robo am. Roboam au

tem genu it abi am. Abias au tē ge

nuit a siam. Asias au tem genuit

iosa phat. Iosaphat autem genuit

io ram. Ioram autem genuit ozi am. Ozias

autem genuit ioa than. Ioathas au

tem genuit a chaz. Achas au tem genuit

ezechi am. Ezechias autem ge

nuit manas sen. Manasses au tem ge-

nuit a mon. Amon autē genuit iosi am.

Iosias autem genuit iechoniam et fratres

eius in transmigratio ne babi lonis.

Et post transmigra ti onem babi lo nis ie

chonias genuit salathi el. Salatiel au

tem genuit zoroba bel. Zorobabel au

tem genuit abi ud. Abiud au

tem genuit elia chim. Eliachim autem

genuit a zor. Azor au tem ge nuit

sa doch. Sadoch au tem genuit a chim.

chim au tem genuit eli ud. Eliud au

tem genuit elea zar. Eleazar autem

genuit ma than. Mathã au tem genuit

Ja cob. Jacob au tem genuit ioseph vi

rum mari e. De qua natus est iesus qui

voca tur chri stus.

Finito euãgelio incipiat sacerd in cappa serica Te deũ laud. Quo dicto rectores chori incipiant missam ad quã missam duo clerici de scda forma in cappis sericis in pulpito simul cantẽt istam lectionem.

Laudes deo di

cam per secula qui me plasmauit in manu dexte

ra atq; rede mit cruce pur pu rea sanguine

hic cātetur alitna

na ti. tim. Lectio esa ie pro phete. In qua

christi lucida vaticinatur nati ui tas. Hec di

cit domin⁹. Pater filius sanctus spirit⁹ in quo sūt

omnia condita super na atq; yma. Populus

gentium qui ambu labat in tenebris Quē creasti

quem fraude sub dola hostis expulit paradi so

et captiuatũ secũ traxit ad tarta ra. Uidit lu

cem magnã. Fulserũt et imania nocte media pa-

storibus lu mina. Habitãtibus in regione vm-

bre mortis lux. Sempiterna z redẽptio vere noua

Or ta est eis. O stupen da na tiui

tas. Paruulus enim natus est nobis. Magn⁹ hic

erit iesus filius dei. Et fi lius. Patris

summi. Na tus est nobis. Ab arce summa

predictū sic erat. Et factus est principatus super

humerum eius. Ut ce los regat atqꝫ arua.

Et vocabitur nomen eius. Messias soter ēmanuel

sabaoth adonay. Admira bilis. Radix dauid.

Consili a rius. Dei pa tris. De us. Qui crea

uit omnia. Fortis. Baratri claustra perimēs te

terrima. Pater futuri se culi. Rex omnipotēs

et cūcta regēs. Prin ceps pacis. Hic et in

euum. Multiplicabitur eius imperium. In hie-

rusalem iudea siue sama ria. Et pacis non

erit finis. Per secla sempiterna. Sup solium

dauid et sup regnum eius sede bit. Et regni me

ta sui non erit aliqua Et confirmet illud. In

fi dei pignoze. Et cozroborzet in iudi

cio et iusticia. Iudex cũ venerit iudicare

seculũ. Amodo. Il li debet glo rialaus

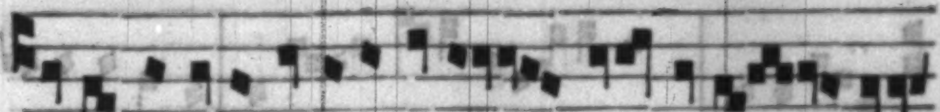

et iubi latio. Et usq in sempi

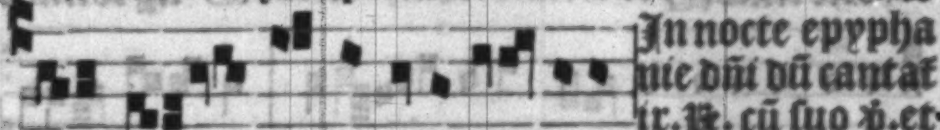

Hic cãtent simul us

ternũ. q i finẽ. A ortu solis usq occiduos ad

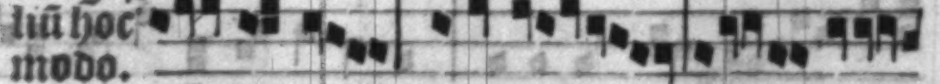

fines mũdi orbis per climata laus creato ri reso

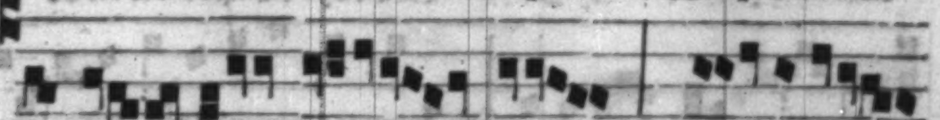

In nocte epyphanie dñi dũ cantatur ix. R. cũ suo V. et

net congrua amen dicãt omnia. Gl'ia pri: pcedat diacon' cũ subdiacono et thuribulario et ceroferar. et acolito crucẽ deferente: omnib3 solẽni apparatu idutis ad thurificãdũ altare. et accepta bñdictiõe ab executore officii per mediũ chori accedat ad cãtandũ hoc euãgeliũ hoc modo.

Dñs vobi scũ. Et cũ spũ tuo. Seqntia san

cti euan ge lii secũdum lu cam. Gl'ia tibi dñe

Factum est autem cũ baptisare tur omnis

populus et iesu baptisato et o rante apertum

est celum. Et descẽdit spiritus sanctus corpo

rali spe cie sicut colũba in ipsũ et vox de ce lo

fa cta est. Tu es filius meus dilect? in te cõpla

cuit michi. Et ipse iesus erat i cipi ens quasi

annorũ triginta: vt putaba tur fili us io seph

Qui fui it hely qui fuit matath qui fu it le ui

Qui fuit melchi qui fu it ianne qui fu it to

b ii

seph. Qui fuit mathathie qui fuit a mos.

qui fuit naū. Qui fu it hely qui fu it nagge

qui fu it ma that. Qui fuit mathathie

qui fu it semei qui fu it ioseph. Qui fu it

iuda qui fu it iohanna qui fu it resa. Qui

fu it zorobabel qui fu it salathiel qui fu it

ne ri. Qui fu it melchi q̄ fu it addi q̄ fu it

co san. Qui fu it helmadā q̄ fuit her

qui fu it iesu. Qui fu it heliezer qui fu it

iozim qui fu it ma that. Qui fuit leui

qui fu it simeon qui fu it iu da. Qui fu

it ioseph qui fuit io na qui fu

it eliachim. Qui fu it melca qui fu it mẽna

qui fu it mata tha. Qui fuit nathan qui

fu it dauid q̃ fu it ies se. Qui fu it obeth

qui fuit booz qui fu it salmon:

Qui fu it naason q̃ fu it aminadab q̃ fu it

a ram. Qui fuit esrõ q̃ fu it phares q̃ fu it

iu de. Qui fu it iacob q̃ fuit ysa ac qui fu

it abrahe Qui fu it thare q̃ fu it nachor qui

fu it se ruch. Qui fuit ragau q̃ fu it pha

lech q̃ fu it heber. Qui fu it sale q̃ fuit cay

nam qui fu it arpharat. Qui fu it sem q̃

fu it noe qui fu it la meth. Qui fuit

matusale qui fu it enoch qui fu it iareth.

Qui fu it malaleel qui fuit cay nam qui

fu it enos Qui fu it seth qui fu it adã qui

fu it de i. Iesus au tem plenus spiritu

sancto regressus est a ioz dane.

Finito euãgelio incipiat sacerdos ĩ cappa serica Te deũ

¶ In purificatione btẽ marie cãtata hoza sexta: fiat benedictio luminis solẽniter ab epo vel a sacerdote cappa serica induto cũ aliis idumẽtis sacerdotalibꝫ sup gradũ altaris supmũ cõuerso ad partem australem: sic incipiẽdo.

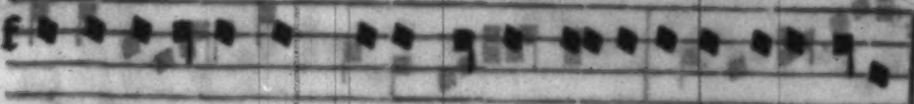
Benedic dñe iesu xpe hanc

Dominus vobiscũ. Ozemus. creaturaꝫ cere supplicãtibꝫ nobis: et ĩfunde ei p virtutẽ sctẽ crucis bñdictionẽ celestẽ: vt q̃ eã ad repellẽdas tenebzas humano vsui tribuisti: talẽ signaculo sancte crucis tue foztitudinem et bene ✠ dictionẽ accipiat: vt quibus=

cũq; locis accẽsa siue apposita fuerit: discedat diabolus: et contremiscat et fugiat pallidus cum omnib; ministris suis de habitationibus illis: nec presumat amplius inquietare Et finiatur hoc modo.

seruientes tibi. Qui cum deo patre et spiritu san-

cto viuis & regnas deus per omnia secula seculorum

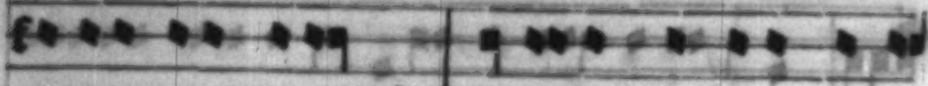
Omnes orationes cum Oremus sub eodem tono dicantur. Non dicatur Dominus vobiscũ nisi ante primam orationem tantũ: sed Oremus. Oratio.

R. Amen.

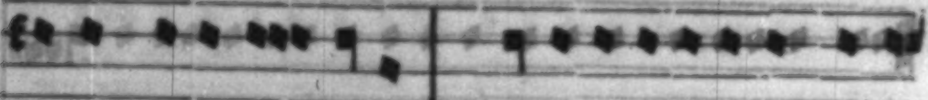
Domine sancte pater omnipotens eterne de9: qui oia ex nichilo creasti: & iussu tuo per opera apum hunc liquorem ad perfectionem cereorum peruenire fecisti: et qui hodierna die petitionem iusti simeonis implesti: te humiliter deprecamur / vt has candelas ad vsum hominum & sanitatem corporum et animarum preparatas: siue in terris siue in aquis per inuocationem sanctissimi nominis tui et per intercessionem sancte marie semper virginis cuius hodie festa deuote celebrantur / et per preces omnium sanctorum tuorum bene ✠ dicere et san ✠ ctificare digneris. vt & huius plebis tue deuote que illas honorifice in manibus portare desyderat / teq; laudando exultare: exaudias voces de celo sancto tuo et de sede maiestatis tue: Et propicius sis omnibus clamantibus ad te: quos redemisti precioso sanguine filii tui

Qui tecum et cum spiritusancto viuit et gloriatur deus: per omnia secula seculorum. Amen. Oremus.

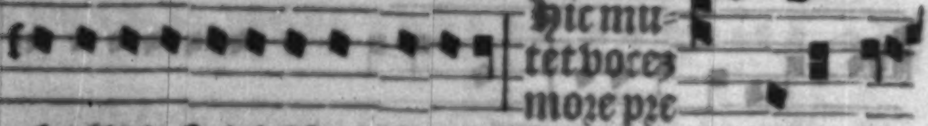
Omnipotēs sempiterne deus qui hodierna Ora. die vnigenitū tuū vlnis sancti simeonis in tē plo sancto tuo suscipiēdum presentari voluisti: tuā supplices deprecamur clemētiam: vt hos cereos siue has cādelas quos nos famuli tui in tui nominis magnificētia suscipiētes gestare cupimus luce accēsos: bene✠dicere et sancti✠ficare atqꝫ lumine superne benedictionis accendere digneris: quatenus eos tibi dn̄o deo nostro offerēdo digni: ꝫ sancto igne dulcissime tue claritatis succēsi: in templo sancto glorie tue

representari mereamur. per eūdem dominū nostrū

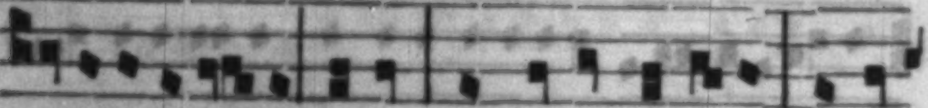

iesum christū filiū tuum. Qui tecū viuit ꝫ regnat in

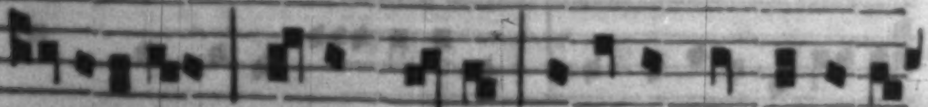

Hic mutet voces more prefationis.

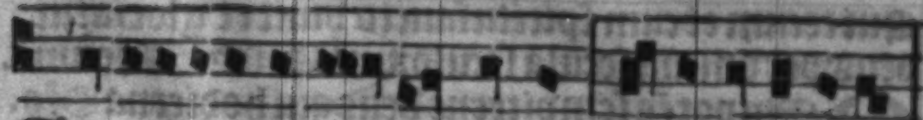
vnitate spirit᷒ sancti deus. Per omnia

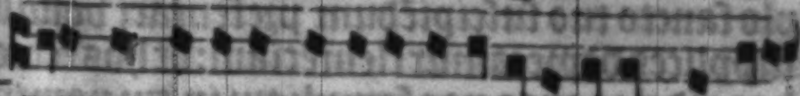
secula seculorū. Amē. Dominus vobiscū. Et cum

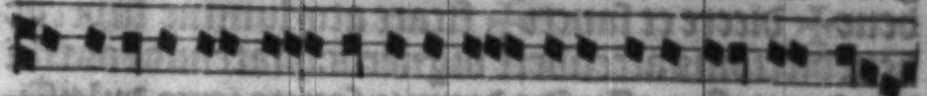
spiritu tuo. Sursum corda. Habemus ad dominum

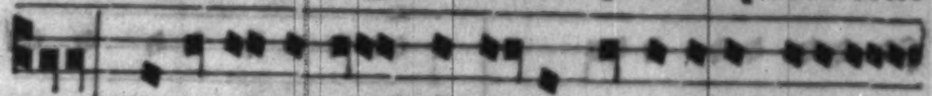
Gratias agam⁹ dño deo nostro. Dignũ et iustũ est.

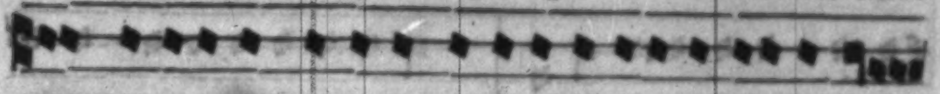
Uere dignũ ꝛ iustũ est equũ ꝛ salutare: nos tibi

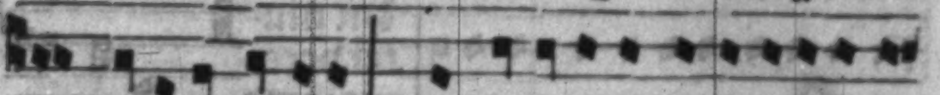
semꝑ et vbiqꝫ gr̃as agere: dñe sctẽ pater olpotẽs etne

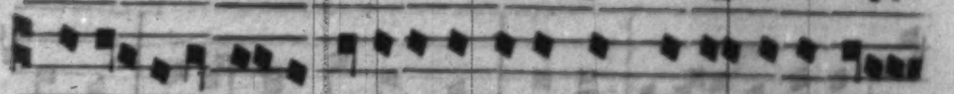
de⁹. Nõs ꝛ origo toti⁹ lumis q̃ mũdũ illustrasti luce

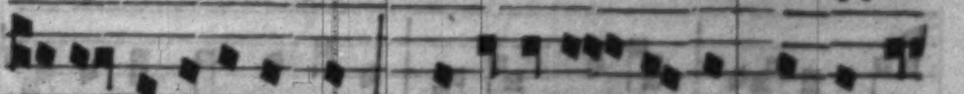
tue claritatis mittẽdo nobis vnigenitũ tuũ ꝑ vterũ

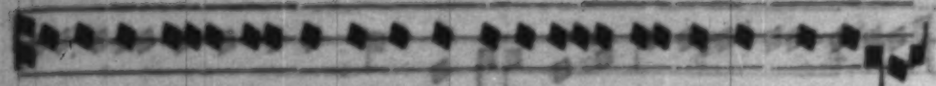
intemerate virginis. Et quẽ lõge ante ꝓmisisti pro

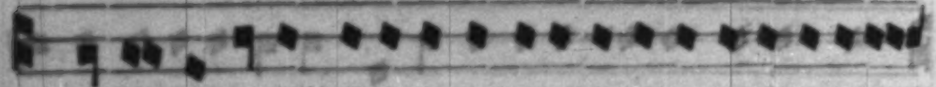
phetaꝝ oracul'̄: tẽporib⁹ nouissimis misisti lucẽ pplis

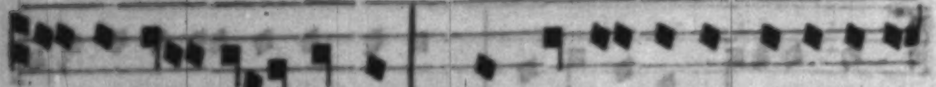
sedẽtibꝫ in tenebris. Te ergo dñe depcamur vt has

cādelas noī tuo ꝑparatas tua bñdictiōe digneris bñ

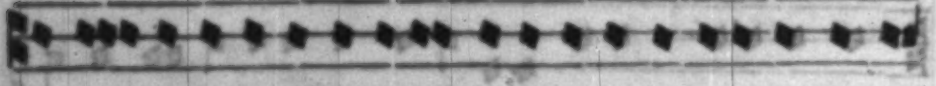
✠dicere:q̄ nos trāstulisti a potestate tenebꝛaꝝ ī lucē

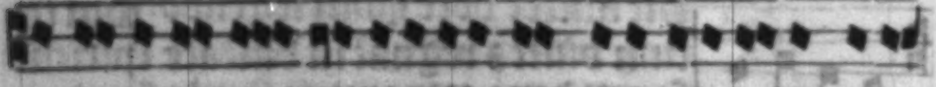
dilecti filii tui ⁊ regnū Per quē exoꝛtū est ī tenebꝛis

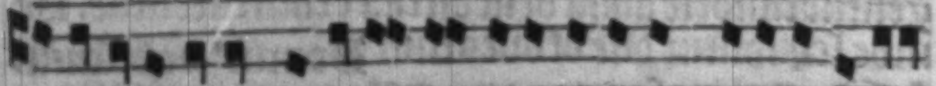
lumē rectis coꝛde ⁊ gaudiū salutis eterne. Et q̄ iusti

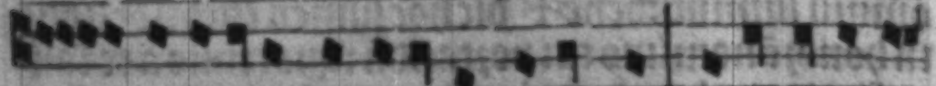
simeōis īplesti expectationē ut nō pri⁹ videret moꝛtē

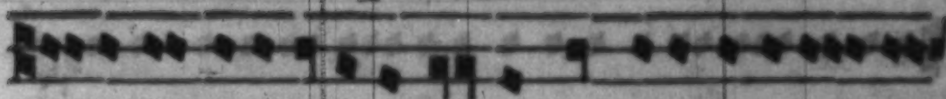
ꝙ eiusdē xp̄i filii tui visibilē īcarnationē toti⁹ mūdi

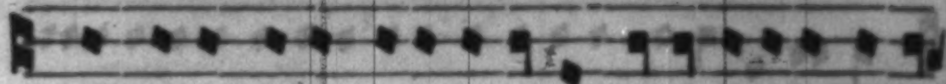
lumē ⁊ salutē:nos luce tue claritatis sic repleas ⁊ oēs

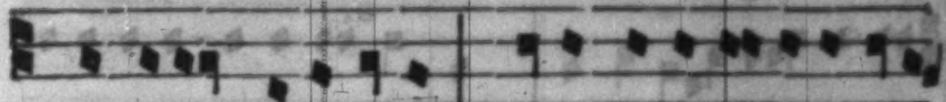
īfidelitatis tenebꝛas a nobis repellas Et sicut seꝛuū

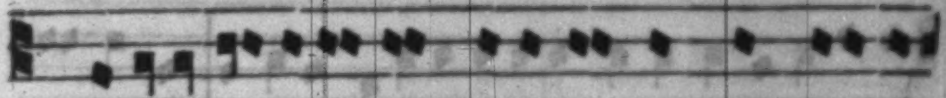
tuū hodie dimisisti i pace: sic nos in pace ecclesie tue

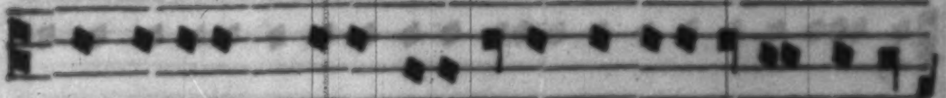
sancte digneris gubernare: vt portū quietis eter

ne valeamus intrare. Quatenus radiis vere lucis

perfusi: ibi in die examinis leti cum hymnidicis

angelorum choris valeamus videre faciem inde

fessi solis. Hic mutet vocē quasi legendo. Qui tecum viuit & regnat in vnitate spiritus sancti deus. per omnia secula seculorum. Amen. Cantata prefatione tūc aspergentur candele aqua benedicta: et thurificentur. Deinde sequantur due orones cum Dominus vobiscum.

Domine sancte pater ℭet Oremus. Oratio.

Domine sancte pater omnipotens: lumē indeficiens: qui es cōditor omniū luminū: bene✠dic hoc lumen tuis fidelibus in honorē nominis tui portandū: quatenus a te sanctificati atqz benedicti: lumine tue claritatis accēdamur et illuminemur: et ppicius concedere digneris

vt veluti eodē igne quondā illuminasti moysen famu
lum tuū:ita illumines corda nostra ꝛ sensus nostros
quaten⁹ ad visionē eterne claritatis ꝑuenire merea=
mur. Per christū dn̄m nr̄m. Amē. Oremus. Alia oro.

Omnipotēs sempiterne de⁹:q̄ vnigenitū tuū ante
tempora de te genitū:sed tēporaliter de maria
virgine īcarnatū lumē verū ꝛ indeficiēs ad repellen
das humani generis tenebras:ꝛ ad incēdendū lumen
fidei ꝛ veritatis misisti in mundū:cōcede ꝓpicius/ vt
sicut exterius corporali:ita etiā īteri⁹ luce spūali irra
diari mereamur. Per eūdem dn̄m. Postea accēdātur
candele:et distribuātur cātore incipiente antiphonā

Lumen ad reuelationē gentium et gloriam
plebis tue israel. Ps. Nunc dimittis seruum tuum
domine secundum verbum tuum in pace.
Repetat añ. Lumē. totus ps dicatur cū Gloria patri.
vt in processionalibus continetur.

¶ Feria.iiii.ī capite ieiunii post sextā in primis fiat
sermo ad ppl'm si placuerit:deīde ꝓsternāt se clerici ī
choro ꝛ dicāt.vii.ps̄os penitētiales cū Glīa et cū ā. Ne
reminiscaris. Excellētior ꝟo sacerd' īdut⁹ cappa serica
rubea cū aliis vestib; sacerdotalib; cū diacono a dex
tris ꝛ subdiac.a sinistris et ceteris mīstris altaris q̄ oēs

sint albis cũ amictibꝫ induti a vestibulo ad gradium altaris pcedāt ⁊ ibi dicāt p se an̄ altare septē psalmos peñitētiales ĩ pstratiōe vt supradictũ est. Finitis psalmis dicat an̄ Ne reminiscaris dñe delicta nr̃a vel parentũ nr̃oꝝ neqꝫ vindictā sumas de pctis nr̃is. Kyrie eleison. Christe el̃. Kyrie el̃. Et hec oĩa dicant sine nota tā a sacerdote q̄ꝫ a toto choro. deide erigat se sacerdos cũ diacono ⁊ subdiacono: et dicat sup populũ conuersus ad australem corā dextro cornu altaris.

Sed libera nos a malo. Saluos fac seruos tuos et ancillas tuas. Deus me⁹ spērātes in te. Mitte eis dñe auxiliũ de sācto. Et de syon tuere eos. Conuertere dñe vsqꝫquo. Et deprecabilis esto sup seruos tuos. Adiuua nos de⁹ salutaris noster. Et ppter gliam noĩs tui dñe libera nos: et propicius esto peccatis nr̃is ppter nomē tuum. Dñe exaudi orōnē meā. Et clamor meus ad te veniat.

Et ne nos inducas in tentationē.

Dominus vobiscũ. Oremus.

et finiatur sic

Exaudi dñe p̄ces nr̃as: et cōfitentiũ tibi parce peccatis et quos cōsciētie reat⁹ accusat: indulgētia tue miserationis absoluat. per christũ dñm nostrũ.

Et dicātur omnes orōnes seq̄ntes cuꝫ Orem⁹. Non dicat Dñs vobiscũ nisi ante p̄mā orōnē tm̄.

Oremus.

Adsit q̄s dñe deus famulis tuis ĩspiratio gr̃e salutaris: q̄ corda eoꝝ fletuũ vbertate resoluat: sicqꝫ macerādo cōficiat vt iracūdie tue mot⁹ ydonea satisfactiōe ꝯpescat. p x.

Presta q̄sumus dn̄e deus noster his famulis tuis ꝯtinuā purgatiōis sue obseruātiā penitēdo gerere: ꝛ vt hoc efficaciter īplere valeāt: grā eos tue visitatiōis et ꝓueniat ꝛ sequat. per xp̄m. ¶ Oremus. Or.

Preueniat hos famlos tuos q̄s dn̄e mīa tua: vt oēs iniq̄tates eoꝝ celeri īdulgētia deleāt. p.x.

Adesto dn̄e supplicationibꝫ nostris: nec sit ab his famulis tuis clemētie tue longinqua miseratio. sana vulnera eoꝝ: remitte peccata: vt nullis iniquitatibus a te separati: tibi dn̄o semper valeant adherere. Per chꝛistum dominū nostrum. ¶ Oratio.

Domine deus nr̄ qui offensione nr̄a nō vinceris sed satisfactiōe placaris: respice q̄s sup hos famulos tuos q̄ se tibi grauiter peccasse ꝯfitent: tuū est enī absolutionē criminū dare ꝛ veniā pꝛestare peccātibꝫ: q̄ dixisti penitētiā te malle pctōꝝ q̄ moꝛtē. Cōcede ergo dn̄e his/penitētie vt tibi excubias celebꝛēt: et coꝛrectis actionibꝫ suis conferri sibi a te sempiterna gaudia gratulētur. per chꝛistū dn̄m nostrū. Oratio.

Deus cuius īdulgētia oīs hō indiget: memēto famuloꝝ famulaꝝq̄ tuaꝝ: ꝛ q̄ lubꝛica terr: acꝗ coꝛpoꝛis fragilitate nudati virtute ī multis deliquerūt: q̄s vt des veniā cōfitētibꝫ/parcas supplicibꝫ. vt q̄ suis meritis accusant: tua miseratiōe saluēt. Per xp̄ꝫ

Hic nō dicat Dn̄s vobiscū. neqꝫ Orem⁹: sed vertat se sacerd ad ppl̄m: ꝛ extēdens manū dicat sup eos absolutionē hoc modo. Absolutio.

Absoluimus vos vice btī petri apl̄oꝝ principis cui collata est potestas a dn̄o ligādi atqꝫ soluēdi: ꝛ quātū ad vos pertinet accusatio et ad nos remissio: sit vobis oīpotens de⁹ vita ꝛ salus: et oīm pctōꝝ vr̄oꝝ pius īdultoꝛ Qui viuit ꝛ regnat cū deo pr̄e ī vnitate sp̄ūsctī de⁹.

Tūc surgāt oēs a pstratōe osculātes formulas vł ter rā: sacerd. dicēte sic. Qui viuit. vts. deiñ fiat bñdictio cinerꝝ a sacerd. sine Dñs vo. ꝛ sñ Oreᵉ. hoc mō icipieñ

Omnipotēs sempitne deᵉ qui misereris oīm ꝛ ni chil odisti eoꝝ que fecisti: dissimulās pctā hoīm propter penitētiā: qui etiā subueniens in necessitate laborātibꝫ: bñ ✠ dicere et sā ✠ ctificare digneris hos cineres quos causa hūlitatis ꝛ sctē religiōis ad emundāda nr̄a delicta: sup capita nr̄a more niniuitaꝝ ferre cōstituisti: et da per iuocationē scti tui nōīs: vt oēs qui eos ad depcādā miām tuā sup capita sua tulerit: a te mereant oīm delictoꝝ suoꝝ veniā accipe: ꝛ hodie sic eoꝝ sctā inchoare ieiunia: vt ī die resurrectiōis purificatis mētibꝫ ad sanctū mereātur accedere paschā et ī futuro ppetuā accipe glām. per ꝛc. Hic aspgāt cineres aqua bñdicta: deiñ dicat Dñs vobiscū ꝛ Oreᵉ. Oꝛ

Deus q̄ nō mortē sed penitētiā desyderas pctōꝝ fragilitatē cōditionis humane benignissime respice: ꝛ hos cineres quos causa pferēde humilitatis atqꝫ pmerēde venie capitibꝫ nr̄is iponi decreuimus: bñ ✠ dicere pro tua pietate digneris vt q̄ nos cineres esse monuisti et ob prauitatis nr̄e meritū in puluerē reuersuros cognoscimᵉ: pctōꝝ oīm veniā et pmia penitētibꝫ repromissa misericorditer cōseq̄ mereamur. per dñm. Postea distribuant cineres hoc mō. Executor officii in sede epāli ꝛ due excellētiores psone stolis amicti ex vtraqꝫ pte chori ī stall' suis capita quorūcūqꝫ ad se venietiū signo crucis cineribꝫ signēt dicēdo.

Memēto homo quia cinis es et in cinerē reuerteris. In noīe patris et filii et spūsscti. ꝛc. Interim cātent āñe vt in pcessionali cōtinetur. Percātatis āñis dicat sacerdos ad gradū chori Dñs vobiscū. et Oremᵉ. Oꝛ

DEus q̃ iuste irasceris ꝛ clemẽter ignoscis: afflicti populi tui lacrimas et irã tue ĩdignationis quã iuste meremur ꝑpiciat⁹ auerte. per xp̄m. Oꝛem⁹

COncede nobis q̄s dñe ꝑsidia militie xp̄iane sãctis inchoare ieiuniis. vt ꝯtra sp̄uales neq̄cias pugnaturi: ꝯtinentie muniamur auxiliis. per dñm.

Tunc eat pꝛocessio vt ĩ pꝛocessionalibus continetur.

¶ Domica ĩ ramis palmarum post asꝑsionẽ aque benedicte legatur hec lectio ante gradum altaris ab acholito alba ĩduto: et hoc ex parte australi / sup floꝛes et frondes cũ suo titulo hoc modo. Lectio libꝛi exodi.

IN diebꝫ illis: Venerũt filii israel ĩ helym: vbi erãt duodeci fõtes aquaꝝ: ꝛ septuagita palme et castrametati sũt iuxta aquas. Pꝛofectiqꝫ sũt de helym et venit oĩs multitudo filioꝝũ isrl̃ in desertũ syn qd̓ est inter helym ꝛ synai: q̇ntodecĩo die mensis sc̃di postq̄ egressi sũt de terra egipti. Et murmurauit oĩs cõgregatio filioꝝ israel ꝯtra moysen ꝛ aaron ĩ solitudine. Dixeꝛ̃tqꝫ ad eos filii isrl̃. Utinã moꝛtui essemus per manus dñi ĩ terra egypti: quãdo sedebamus sup ollas carniũ ꝛ comedebamus panes ĩ saturitate. Cur induxistis nos ĩ desertũ istud: vt occideretis oẽm multitudinẽ hãc fame: Dixit aũt dñs ad moysẽ ꝛ aaron. Ecce ego pluã vobis panes de celo. egrediat̃ populus et colligat q̃ sufficiũt ꝑ singl̃os dies: vt tentẽ eũ vtrũ ambulet ĩ lege mea an nõ. Die aũt sexta parẽt qd̓ iferãt: et sit duplũ q̄ colligere solebãt per singulos dies Dixerũtqꝫ moyses ꝛ aaron ad oẽs filios isrl̃. Vespere scietis q̄ dñs eduxerit vos de t̃ra egipti: ꝛ mane videbitis gl̃am dñi. Audiuit enĩ murmur vr̃m ꝯtra dñm. Nos vero qd̓ sum⁹ qꝛ musitatis ꝯtra nos. Et ait moyses. Dabit vobis dñs vespere carnes ẽdere: et mane

panes in saturitate: eo ꝙ audierit murmurationes vr̃as quibꝫ murmurati estis cõtra eũ. Nos enĩ qd sumus? Nec cõtra nos est murmur vr̃m: sed cõtra dñm Dixitq; moyses ad aarõ. Dic vniuerse cõgregationi filiorum israel. Accedite corã dño: audiuit enĩ murmur vestrũ. Cũq; loqueretur aarõ ad vniuersum cetũ filiorum israel: respexerunt ad solitudinẽ. Et ecce gl'ia dñi apparuit in nube. Statĩ sequatur euãgeliũ et legatur in eodẽ loco a diacono ad orientẽ conuerso more simplicis festi: post acceptã bñdictionem cũ Dñs vobiscum et Gloria tibi dñe. more solito. ¶ Secũdũ iohannem.

IN illo tpe: Turba multa q̃ cõuenerat ad diem festũ: cũ audisset ꝙ iesus venit hierosolimã: acceperũt ramos palmarum ꝛ processerũt obuiã ei: ꝛ clamabãt. Osanna: bñdictus q̃ venit in noĩe dñi: rex israel. Et inuenit iesus asellũ: ꝛ sedit sup eũ: sicut scriptũ est Noli timere filia syõ: ecce rex tuus venit tibi mãsuetus: sedẽs sup pullũ asine. Hec nõ cognouerũt discipuli eius primũ: sed quãdo glificatus est iesus: tũc recordati sũt ꝙ hec scripta erãt de eo: ꝛ hec fecerũt ei. Testimoniũ ergo phibebat turba q̃ erat cũ eo qñ lazarum vocauit de monumẽto: ꝛ suscitauit eũ a mortuis. Propterea et obuiã venit ei turba: ꝙ audierunt eũ fecisse hoc signũ. Pharisei ergo dixerũt ad semetipsos. Videtis ꝙ nichil pficitis. ecce mũdus totus post eũ abijt. Finito euãgelio: sequatur bñdictio florum ꝛ frondiũ a sacerdote cappa serica rubea ĩduto sup gradũ altaris ad australem cõuerso: corã dextro cornu altaris hoc modo.

EXorciso te creatura florũ ꝛ frondiũ in noĩe

ei pa ✠ tris oĩpotentis:et in noĩe iesu ✠ christi filii
ius dñi nři:et in virtute spũs ✠ sancti. proinde oĩs
irtus aduersarii/oĩs exercitus diaboli/oĩs potestas
nimici/oĩs incursio demonũ eradicare et explantare
b hac creatura flor et frondiũ. vt ad dei grãm festi-
nantium vestigia insidiando non assequaris.

per eum qui venturus est iudicare viuos et mortuos ⁊

seculũ per ignẽ. ℟. Amẽ.

Deiñ sequant he seqntes oroñes sine Dñs vobiscũ sed tñ cũ Orem⁹. ⁊ finiãt sub tono lectiõis. Or.

Omnipotẽs sempiterne de⁹ qui i diluuii effusiõe noe famlo tuo p os colũbe gestãtis ramũ oliue pacẽ terris redditã nũciasti: te supplices exoram⁹/ vt hanc creaturã flor et frondiũ spatulasq palmarum seu frondes arbor quas ante conspectum glorie tue offerimus: veritas tua san ✠ ctificet. vt deuotus populus in manib eas suscipiẽs: bñdictiõis tue gratiã consequi mereatur. per christũ dñm nostrum. Or.

Deus cui⁹ fili⁹ pro salute generis hũani de celo descẽdit ad terras: ⁊ appropiquãte hora passionis sue hierosolimã i asino sedẽs venire et a turbis rex appellari ⁊ laudari voluit: auge fidẽ i te sperãtiũ et supplicũ pces clemẽter exaudi. Ueniat qs dñe sup nos misericordia tua: ⁊ hos palmar ceterarq arbor ramos bñ ✠ dicere dignare. vt oẽs q eos laturi sunt: bñdictõis tue dono repleant. Cõcede ergo vt sicut he breorũ pueri osanna i excelsis clamãtes eidẽ filio tuo dño nřo cũ ramis palmar occurrerũt: nos itaq arbor

ramos gestãtes: cũ bonis opib; occurram⁹ obuiã xpo et pueniamus ad gaudiũ sempiternũ. Per xpm. Or.

Deus q̄ dispsa cõgregas et ꝯgregata ꝯseruas: q̄ populis obuiã xpo iesu ramos palmaꝝ portãtib; ceteraꝝq; arboꝝ bñdixisti: bñ ✠ dic etiã ꝛ hos ramos palmaꝝ ceteraꝝq; arboꝝ quos tui famuli ad tui nõis bñdictionẽ fideliter suscipiũt. vt i quẽcũq; locũ introducti fuerit: tuã bñdictionẽ hitatores illius loci oẽs cõsequant. ita vt oĩ aduersa valitudine effugata: dextera tua ptegat quos redemit. Per eũdẽ xpm. Hic aspgant flores ꝛ frõdes aqua bñd. ꝛ thurificent. dein̄

Domine ℭ dicat Dñs vobiscũ. et Oremus. Or. iesu xpe mũdi ꝯditor et redẽptor: q̄ nr̄e liberatiõis ꝛ saluatõis grã: ex sũma celi arce descẽdere ꝛ carnẽ sumere ꝛ passionẽ subire dignat⁹ es: q̄q; spõte propria loco eiusdẽ ppinquãs passiõis: a turbis cũ ramis palmarũ obuiãtib;: bñdici / laudari et rex bñdictus q̄ venit in nõie dñi veniẽs clara voce appellari voluisti tu nũc nr̄e ꝯfessiõis laudationẽ acceptare et hos palmaꝝ ceteraꝝq; arboꝝ ac floꝝ ramos bene ✠ dicere et sctĩ ✠ ficare digneris. vt q̄cũq; i tue virtutis obseq̄o exide aliq̄d tulerit: bñdictiõe celesti sctĩficatus: pctõꝝ remissionẽ et vite et̄ne pmia pcipe mereat. Per te iesu xpe saluator mũdi rex glĩe: q̄ cũ pr̄e. et ce. His itaq; peractis stati distribuant palme: et iterim cantent he due ãtiphone.

Pueri hebreorũ tollẽtes ramos oliuarũ obuiauerũt domino clamantes et dicen

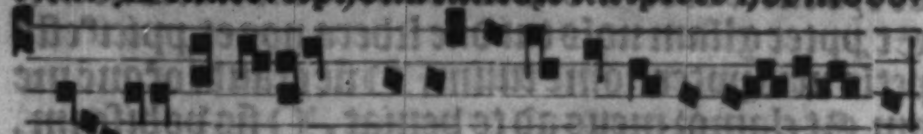
¶ Feria. v. in cena dñi. In primis fiat recõciliatio pe
nitẽtiũ hoc mõ. nona cãtata eat pcessio sicut i capite
ieiunii. pergat excellẽtior sacerd ad ostiũ eccl'e occid.
indutus vestib; sacerdotalib; i cappa serica rubea cũ
duob; diacõis albis cũ amictib; idutis absq; subdia=
cono et sine cruce p mediũ chori pcedẽte vexillo cilici
o: sintq; psentes i atrio q recõciliãdi sũt. Et si eps ad
sit: pricipal' archidiacon⁹ ex pte penitẽtiũ. s. extra osti
um eccl'e i cappa serica legat hãc lectionẽ seqntẽ: que
nõ legat epo absente.

Adest tẽpus o venerãde põtifex votiuũ afflictis cõgruum penitẽtib; acceptabile tribulatis. Assunt filii tui pat quos deo per spiritum sanctum vera mater eccl'a cu; leticia pepit: sed iterũ suadẽte diabolo a sua itegritate corruptos nutẽ miseros factos exules: nouis quotidie dolorib; ingemiscit. Pro his suppliciter orãt qcunq; felices in sinu suo remãserit: qq; diuina ptegẽte se clemẽtia fi= de stabiles pstiterit. parce hodie pr: ꝛ toto bonitatis que ipetu fluat nobis fõs ille dauid: patẽs in ablutio ne mẽstruate mulieris. nulli ipроperãs nullũ reiciẽs

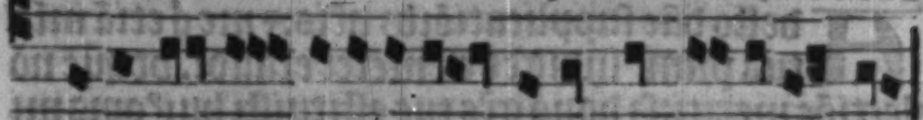
nullū excludēs. Quāuis enī a diuitiis supne pietatis nichil tēporis vacet: nūc tamē largior est p īdulgētiā remissio pctōr: et copiosior ē p grām assūptio renascētiū. Accepisti a dn̄o anulū discretiōis et honoris: vt q̄ signāda sūt signes: et q̄ apiēda sūt pdas. et q̄ ligāda sūt liges. et q̄ soluēda sūt soluas. atq; credētib; fidē baptismatis lapsis aūt et pcītētib; p misteriū recōciliatōis ianuas regni celestis apias. Lauāt aq̄ lauāt lacrime. Maria fleuit et suscepta ē. Negauit apl's: et q: fleuit amarissime restitut⁹ ē. publican⁹ de theloneo apl'atū meruit: latro de cruce paradisū itrauit. Suscept⁹ a patre clemētissimo filius ille iunior q̄ tā porcos pauit: q̄ patne hereditatis pciosa stipēdia ifelicit dissipauit. Inde etiā ē q: hodie tui supplices posteaq̄ i varias formas criminū neglectu mādator celestiū et mor pbabiliū trāsgressiōe ceciderīt: hūilliati atq; pstrati pphetica voce dicētes. Peccauim⁹ cū pr̄ib; nr̄is: iiuste egimus: iniqtatē fecim⁹. Mādcauerūt sicut scriptū est: panē doloris: lacrimis stratū rigauerīt/ cor suū luctu/ corp⁹ suū afflixerīt ieiuniis: vt aiar recipēt quā pdiderāt sanitatē. Plorat cū istis imo p istis plorare et orare nō desistit mater sc̄tā eccl'a: et lacrime eius i marillis ei⁹: q: tēp⁹ miserēdi ei⁹. Moueat pietatē tuā pr̄ vox fidelis et flebilis. moueat gemit⁹ et habit⁹ ip̄e miseror.

Finita lectiōe icipiat ep̄s an̄. Venite veni te venite scilicet i fra pdictū ostium cōuersus ad borialē signū faciendo cū manu sua dextra ad penitentes quasi illos vocādo. Deiñ ex pte penitentiū scilicet extra ostiū dicat ita diacon⁹. Flectam⁹ genua

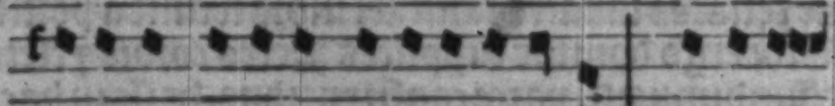
Aliꝰ diaconꝰ ex parte epi dicat. Levate. Ita fiat tribꝫ vicibꝫ: ita tñ ꝙ post terciã repetitionẽ añ nõ dicat Flectamꝰ genua. sed chorus sequatur totã antiphonã cantore incipiẽte hoc modo.

Filii audite me timorẽ domini docebo vos

ꝑs Benedicã dñm in omni tp̃e semꝑ laus eiꝰ in ore meo. Totꝰ ꝑs dr̃ sine Glia pr̃i et post vnũquẽq; ṽ. repetat añ. Venite. Dũ ꝑs cãtat a choro cũ añ. sꝑ manuatim penitẽtes ab aliquo pbr̃o de choro: habitu nõ mutato reddãtur sacerdoti executori officii: et ab ipso restituantur ecclesie gremio. Tamẽ si ep̃s presens fuerit: penitẽtes a presbiteris archidiacono: ⁊ ab archidiacono reddant ep̃o: ⁊ ab ip̃o eccl̃e gremio. Quibꝫ expletis ꝓcessio more soluto i choꝝ redeat. Deĩde ꝓsternãt se oẽs clerici ⁊ dicãt septẽ ꝑos penitentiales i choro. Sacerd̃ vero cũ suis mĩstris per se añ altare dicat cũ Glia pr̃i Sicut erat. et cũ añ. Ne reminiscaris. Qua finita sequat Kyrie eleison. Christe eleisõ. Kyrie eleison. Pater noster. Et hec oĩa sine nota dicũtur: tã a sacerdote cũ suis mĩstris ꝙ̃ a toto choro. Deinde erigat se sacerd̃ ⁊ dicat suꝑ ꝓstr̃m cõuersꝰ ad australẽ corã dextro cornu altaris sic.

Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos a malo.

Saluos fac seruos tuos ꝛ ancillas tuas. De⁹ me⁹ speratẽs i te. Cõuertere dñe vsq̃quo. Et deꝓcabilis esto sup seruos tuos. Mitte eis dñe auxilium de scõ. Et de syõ tuere eos. Adiuua nos deus salutaris noster. Et ꝓpter gliam nois tui dñe libera nos et ꝓpici⁹ esto pctis nr̃is ꝓpter nomẽ tuum. Dñe exaudi orõnẽ meam. Et clamor meus ad te veniat. Dñs vobiscum. Et cum spiritu tuo. Oremus. Oratio.

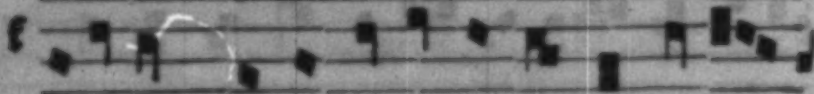
Adesto dñe supplicatiõibꝫ nr̃is: ꝛ me q̃ etiã mĩa tua prim⁹ indigeo clemẽter exaudi. vt quẽ nõ electiõe meriti: sꝫ dono grẽ tue ꝯstituisti hui⁹ opis ministrũ: da fiduciã tui muneris exequẽdi: et ipse in nr̃o ministerio qd tue pietatis et sic finitur: est operare. per dñm no. ꝛc. et dicũt õs orõnes seq̃ntes cũ Orem⁹. et finiãt sub tono supradicto. Nõ dr̃ Dñs vobiscum. nisi ante primã orõnẽ tm̃. Alia orõ

Deus humani generis benignissime cõditor ꝛ misericordissime reformator: q̃ hoĩem inuidia diaboli ab eternitate deiectũ / vnici filii tui ꝑcioso sanguine redemisti. viuifica hos famulos tuos quos tibi nullaten⁹ mori desideras. ꝛ q̃ nullũ derelinq̃s: deuios assume correctos. Moueãt pietatẽ tuã q̃s dñe hoꝝ famuloꝝ tuoꝝ lacrimosa suspiria. tu eoꝝ medere vulneribus. tu iacentibꝫ manũ porrige salutarẽ: ne ecclĩa tua aliqua sui corporis porcione vastetur / ne grex tu⁹ detrimẽtũ sustineat. ne de familie tue damno inimicus exultet. ne renatos lauacro salutari mors secunda possideat. Tibi ergo domine supplices preces cordis ꝛ fletuum effundimus: tu parce confitentibus. vt sic in hac mortalitate peccata sua te adiuuante defleant: quatenus in tremẽdi iudicii die sentenciã damnationis eterne

euadãt et nesciãt piissime pr: qd terret in tenebris: qd stridet i flãmis. atq ab errozis sui via ad iter reuersi iusticie: nequaq vltra vulneribz saucient: sed itegrũ sit eis atq ppetuũ qd gr̃a tua cõtulit: et qd misericozdia refozmauit. per xp̃m. Ozemus. ¶ Oratio

Domine scte pr omps etne deus q vulnera nr̃a curare dignat9 es: te supplices exozam9 ⁊ petim9 nos hulles tui sacerdotes: vt nr̃is p̃cibz aurẽ tue pietatis inclinare digneris: atq ad penitẽtiã cõfessiõe mouearis / remittasq oĩa crimina ⁊ pctã vniuersa cõdones. desq his famulis tuis dñe pro suppliciis veniã / p merore leticiã: p mozte vitã. Ut qui ad tãtã opẽ celestis apicis deuoluti sũt: de tua mĩa cõfidẽtes: ad bona pacifici p̃mii tui: atq ad celestia dona puenire mereant. per xp̃m dñm no. Hic nõ dr Ozemus: sed Absolutio.

Absolutim9 vos vice btĩ petri apl̃or principis cui dedit dñs potestatẽ ligãdi atq soluẽdi. et q̃tũ ad vos ptinet accusatio et ad nos remissio: sit vobis omps de9 vita et salus et oim pctõz vrõz pius idultoz. Qui viuit et regnat cũ deo pr̃e. et sic surgãt õs a pstratõe osculãtes trã vl' fozm'as sacerdote sic dicẽte Qui viuit. et cet. Tamẽ si eps adest: fiat bñdictio sup populum adhuc in prostratione hoc modo. Benedictio dei patris omnipo ✠ tentis et filii ✠ et spi ✠ ritus ✠ sancti descẽdat super vos et maneat semper. ℟. Amen. Deinde icipiat missa vt i graduali cõtinet Et postea tres pueri ante olei ɔsecrationẽ in suppell'. ad gradum chozi stãtes simul cãtent hunc hymnum

O Redemptoz sume carmen temet concin

Chorus idē repetat post V nūquem⁊ ꝯsū-

nentium. Pueri. ℣. Audi iudex mortuorum

vna spes mortalium audi voces proferētum donū

Chorus. O redē-ptor.

pacis premium. Pueri ℣. Assit flamen sacrosan-

ctum olim per diluuiū qui ramū tulit oliue ad archā

Chorus. O redē-ptor.

ec clesie. Pueri. ℣. Arbor feta alma luce hoc sa

crandū ptulit: fert hoc prona presens turba saluato-

Chor⁹. O redē-ptor.

ri seculi. Pueri. ℣. Consecrare tu dignare rex

perennis patrie hoc oliuum signum viuum contra

Choꝛ⁹ O rede ptoꝛ.

iura demonũ. Pueri ꝟ. Ut nouetur sex⁹ oĩs vn

ctione crismatis ꝛ medetur sauciata dignitatis glo

Choꝛus O rede ptoꝛ.

ria. Pueri ꝟ. Stãs ad arã ymo supplex ifulat⁹ põti

Choꝛus. O rede ptoꝛ.

fex debitũ psoluat oĩne cõsecrato crismate. Pueri ꝟ.

Nota mẽte sacro fõte aufugant crimina biua mẽte

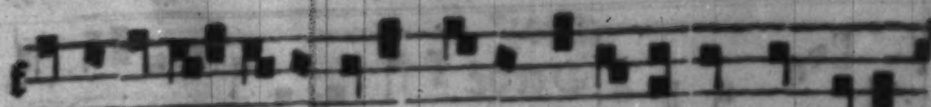
Choꝛus. O rede ptoꝛ.

sacrosancta influãt ca rismata. Pueri. ꝟ. Sit dies

hec festa nobis seculoꝝ secul⁹ sit sacrata laude digna

Choꝛus. O redem ptoꝛ.

nec senescat tẽpoꝛe. Puě. ꝟ. Sit hec dies leta cũctis

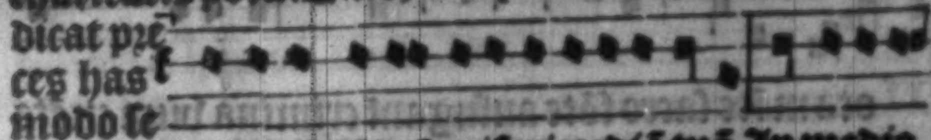
festiua fidelibus auge fidem dona pacem in nostris

tē poribꝫ, pueri ꝟ. Laus perēnis deo patri gloria

q̃ filio honor virt⁹ ⁊ potestas amboꝝ pa raclito.
Chorus O redēptor. Post prandium conueniant oēs clerici ad ecclīam ad altaria abluēda ⁊ ad mādatum faciēdum vt ī pcessionalibꝫ cōtinetur. Peracta ablutione pedum ad mādatum / dictoq; sermone: accipiāt charitatis potū. Quibꝫ rite peractis: vnus sacerdotū dicat preces has modo sequenti.

Suscepim⁹ de⁹ misericordiā tuā. In medio tēpli tui. Tu mādasti. Mādata tua custodiri nimis Ecce q̃ bonum et q̃ iocundum. Habitare fratres in vnum. Domine exaudi orationē meam. Et clamor meus ad te veniat. Dominus vobiscum. Oremus.

Adesto q̄sumus dn̄e officio seruitutis nr̄e: q: tu pedes lauare dignat⁹ es tuis discipulis: ne despicias opera manuū tuaꝝ que nobis retinēda mandasti: ⁊ sicut hec exteriora abluunt inqnamēta corporum: sic a te oīum nr̄oꝝ interiora mundētur peccata Qđ ipse p̄stare digneř qui cū p̄re et sp̄ūsancto viuis ⁊ gloriaris deus per omnia secula seculoꝝ. Amen.

Si vero nullus assit cleric⁹ sermonē faciēs: ceteris vt prius pactis post ablutionē pedū dicūtur pces pdicte Deinde legat sequens euāgelium a quodā diacono de scda forma in suppelliciis ad modū lec. cū suo titulo. bñdictiōe pri⁹ petita ab excellētiore: fratribꝫ interim caritatis potū sumentibꝫ. et legat vsqꝫ ad illū locum Surgite eam⁹ hic. ꝛ ita recedāt. Euāg. Scdm iohēm

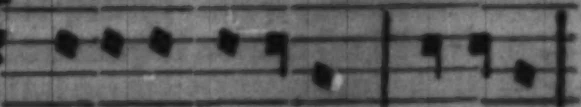
IN illo tpe: Dixit iesus discipul' suis. Amē amē dico vobis: nō est seru⁹ maior dño suo: neqꝫ apostolus maior eo q misit illū. Si hec scitis: btī eritis si feceritis ea. Nō de oībꝫ vobis dico. Ego scio quos elegeri: sed vt ipleat scriptura Qui mādu cat panē mecū leuabit cōtra me calcaneū suū. Amodo iā dico vobis priusq̄ fiat: vt cū factū fuerit credatis qꝛ ego sū. Amē amē dico vobis: qꝛ q accipit si quē misero me accipit. qui autē me accipit: accipit eū q me misit. Cū hec dixisset iesus: turbat⁹ est spū ꝛ ptestat⁹ est ꝛ dixit. Amen amē dico vobis: qꝛ vn⁹ ex vobis me tradet. Aspiciebāt ergo adiuicē discipuli: hesitātes de quo diceret. Erat aūt recūbēs vnus ex discipul' eius i sinu iesu. Innuit ergo huic simō petr⁹: ꝛ dixit ei. Quis est de quo dicit? Itaqꝫ cū recubuisset ille supra pect⁹ iesu: dicit ei. Dñe quis est? Respōdit iesus. Ille est cui ego itinctū panē porrexero. Et cū intixisset panē: tradidit iude symonis scariothis. Et post bucellā: tūc itroiuit in illum sathanas. Et dicit ei iesus. Quod facis: fac citi⁹. Hoc autē nemo sciuit discumbentium: ad quid dixerit ei. Quidā autem putabant quia loculos habebat iudas quia dixisset ei iesus. Eme ea que vobis opus sunt ad diem festum: aut egenis vt aliquid daret. Cum ergo accepisset ille bucellam: exiuit cōtinuo. Erat autem nox. Cum autem exisset dixit iesus. Nūc clarificatus

est filius hoīs:et de⁹ clarificat⁹ est in eo. Si deus clari
ficat⁹ est in eo:ꝛ de⁹ clarificabit eū in semetipo:et cōti
nuo clarificabit eū. Filioli:adhuc modicū vobiscū sū
Queretis me:ꝛ sicut dixi iudeis/quo ego vado vos nō
potestis venire:et vobis dico modo. Mādatū nouum
do vobis:vt diligatis inuicē sicut dilexi vos:vt ꝛ vos
inuicē diligatis. In hoc cognoscēt oēs ꝙ discipli mei
estis:si dilectionē habueritis ad inuicē. Dicit ei symō
petr⁹. Dñe quo vadis? Respōdit iesus. Quo ego vado
non potes me modo sequi:seqris aūt postea. Dicit ei
petr⁹. Quare nō possū te modo sequi: aīam meā pro
te ponā. Respōdit iesus. Animā tuam pones pro me.
Amē amē dico tibi: nō cātabit gall⁹ donec ter neges
me. Et ait discipulis suis. Non turbet cor vrm: neqꝫ
formidet. Creditis in deū:et in me credite. In domo
pris mei:māsiones multe sūt. Si quomin⁹ dixissem
vobis:ꝙ vado parare vobis locū. Et si abiero et ppa
rauero vobis locū: iterū veniā et accipiā vos ad me
ipsū:vt vbi ego sū ꝛ vos sitis. Et quo ego vado scitis
et viā scitis. Dicit ei thomas. Dñe nescimus quo va
dis. Et quomodo possumus viā scire? Dicit ei iesus.
Ego sū via veritas ꝛ vita. Nemo venit ad prem nisi
per me. Si cognouissetis me:et patrem meū vtiqꝫ co
gnouissetis. Et amodo cognoscetis eū:et vidistis eū.
Dicit ei philippus. Dñe ostēde nobis prem:ꝛ sufficit
nobis. Dicit ei iesus. Tāto tpe vobiscū sū:ꝛ nō cogno
uistis me. Philippe:qui videt me videt ꝛ prem meū.
Quomō tu dicis:ostēde nobis prem? Non creditis ꝙ
ego in pre:ꝛ pater in me est. Verba q ego loquor vobis
a meipo nō loquor. Pater aūt in me manēs: ipe facit
opa. Nō creditis ꝙ ego in pre ꝛ pater in me est. Alioqn
propt ipa opa credite. Amē amē dico vobis:q credit in

me:opa q̄ ego facio ⁊ ip̄e faciet:⁊ maiora hoꝝ faciet: qꝛ
ego ad p̄rem vado. Et q̄dcūq; petieritis p̄rem in noīe
meo:hoc faciā vt glificet͛ pat͛ in filio. Si q̄d petieritis
patrē in noīe meo:hoc faciā Si diligitis me:mādata
mea seruate. Et ego rogabo p̄rem:⁊ aliū paclitū da=
bit vobis:vt maneat vobiscū in et͛nū. Spiritū verita
tis quē mūdꝰ nō potest cape:qꝛ nō videt eū nec scit eū
Vos aūt cognoscetis eū:qꝛ apud vos manebit et ī vo
bis erit. Nō relinquā vos orphanos: veniam ad vos.
Adhuc modicū:⁊ mūdus iā nō videt me. Vos aūt vi=
debitis me:qꝛ ego viuo ⁊ vos viuetis. In illo die vos
cognoscetis qꝛ ego sū in p̄re meo:⁊ vos ī me:⁊ ego in
vobis. Qui habet mādata mea ⁊ seruat ea:ille ē q̄ dili
git me. Qui aūt diligit me:diliget͛ a p̄re meo. Et ego
diligā eū:⁊ manifestabo ei meip̄m. Dicit ei iudas:nō
ille scariothis. Dn̄e q̄d factū est:qꝛ maīfestaturꝰ es no
bis teip̄m ⁊ nō mūdo. Respōdit iesꝰ:et dixit ei. Si q̄s
diligit me:sermonē meū seruabit:⁊ p̄r meus diliget
eū:⁊ ad eū veniemꝰ:⁊ māsionē apud eū faciemꝰ. Qui
nō diligit me:sermōes meos nō seruat. Et sermonē
quē audistis nō est meꝰ:sed eiꝰ q̄ misit me p̄ris. Hec lo
cutꝰ sū vobis:apud vos manēs. Paraclitꝰ aūt sp̄ūsā
ctus quē mittet p̄r in noīe meo:ille vos docebit oīa et
suggeret vobis oīa q̄cūq; dixero vobis. Pacē relinquo
vobis:pacē meā do vobis. Nō quō mūdus dat:ego do
vobis. Nō turbet͛ cor vr̄m:neq; formidet. Audistis qꝛ
ego dixi vobis:vado ⁊ venio ad vos. Si diligeretis me
gauderetis vtiq;:qꝛ vado ad p̄rem:qꝛ pater maior me
est. Et nunc dixi vobis priusq̄ fiat: vt cū factū fuerit
credatis. Iā nō multa loquar vobiscū. Venit eni prin
ceps mūdi huius:et in me nō habet quicq̄. Sed vt co=
gnoscat mūdus qꝛ diligo p̄rem:⁊ sicut mādatū dedit

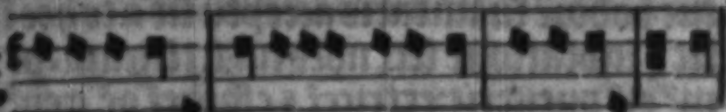
michi pater sic facio. Surgite eamus hinc.

¶ Sabbato ĩ vigilia pasche: cõgregatis clericis ĩ choro / dictaqꝫ hora .ix. executor officii ĩdutꝰ vestibꝫ sacerd in cappa serica rubea / diaconꝰ dalmatica / subdiaconꝰ tunica ĩduãtur cũ ceteris ministris altaris / albis cum amictibꝫ indutis. sine luĩe in cereis: ⁊ sine cruce ⁊ sine igne in thuribulo. quidã etiã de .i. forma scilꝫ acolitus in supplliciis cereũ extinctũ ex tribꝫ cãdelis tortis in vnũ in pte ĩferiori: ⁊ ĩsup ab ĩuicẽ diuisis: sup quãdam hastã deferẽs. et pcessio pcedẽs post portitorẽ aq̃ bñdicte per mediũ chori ad fõtes et ad nouũ ignẽ bñdicendũ pcessionaliter eãt choro sequẽte: habitu nõ mutato. excellẽtioribꝫ pcedẽtibꝫ. ⁊ ad colũnã ex pte australi iuxta fontẽ vbi sacerdos executor officii ignẽ bñdicat qui accẽdat ibidẽ videlꝫ in medio ĩter duas colũnas. In eundo vero dr ps. **Dñs illuiatio.** sine nota. et sine **Gloria pri.** alternatim a toto choro. ¶ Hoc modo fiat statio ad ignẽ bñdicẽdũ. Sacerdos vero iuxta ignẽ stet ad oriẽtẽ cõuersꝰ: ⁊ ad sinistrũ eiꝰ stet diaconꝰ. subdiaconꝰ ad sinistrũ diaconi. vnus vero ceroferarius stet sacerdoti oppositꝰ. ad dextrũ cuiꝰ stet puer ferẽs librũ primior sacerdoti. aliꝰ vero ceroferar. stet retro sacerdotẽ. ad dextrũ cuiꝰ stet portitor aq̃ primior sacerdoti et vltimo loco retro õs a pte occidẽtali stet portitor haste cũ cereo. ⁊ ex alia pte ignis: videlꝫ ex parte australi stet thuribulariꝰ ad accipiẽdũ ignẽ in thuribulũ post bñdictionẽ. oĩbꝫ istis ministris ad sacerdotẽ cõuersis choro interi circũstãte videlicet ex pte boriali. vt patꝫ vbi protrahitur statio. Sequatur bñdictio ignis solẽniter a sacerd. ĩcipiẽte sic.

Dominus vobiscum. Oremus

Domine deus noster pater omnipotens: lumen indeficiens conditor omnium luminum: exaudi nos famulos tuos et bene ✠ dic hunc ignem: qui tua sanctificatione atque benedictione consecratus. tu illuminans omnem hominem venientem in hunc mundum. illumina conscientias cordis nostri igne tue caritatis ut tuo igne igniti/tuo lumine illuminati: expulsis a cordibus nostris peccatorum tenebris: ad vitam te illustrante pervenire mereamur eternam. et sicut illuminasti ignem moysi famulo tuo per columnam ignis ambulanti in mari rubro: ita illustra nostrum lumen et candelam que de eo fuerit accensa: in honore maiestatis tue semper perseveret benedicta. ut quicunque ex eo lumine por-

tauerit: sit illuminatus lumine gratie spiritualis. per dominum nostrum etc. seculorum. Amen.

Omnes orationes dicuntur cum Oremus sub tono predicto. hic aspergatur aqua bened. super ignem. deinde dicatur Dominus vobis. Oremus.

Domine sancte pater omnipotens eterne deus bene ✠ dicere et sanctificare dignare ignem istum quem nos indigni per inuocationem unigeniti filii tui domini nostri iesu christi benedicere presumimus. tu clementissime pater eum tua benedictione san ✠ ctifica: et ad perfectum generis humani prouenire concede. per eundem christum dominum nostrum. Oremus.

Celesti nos lumine quesumus domine semper et ubique preueni: ut misterium cuius nos participes esse voluisti: et puro cernamus intuitu: et digno percipiamus effectu. per dominum.

Deinde sequatur benedictio thimiamatis siue incensi hoc modo.

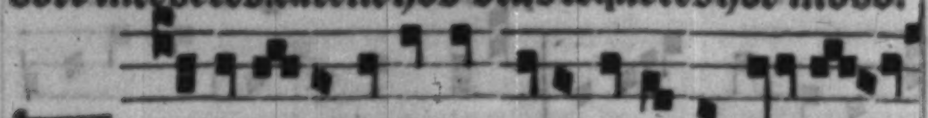
Exorcizo te immundissime spiritus et omne fantasma inimici. In nomine dei patris omnipotentis et in nomine filii eius iesu christi domini nostri: ut exeas et recedas ab hac creatura thimiamatis siue incensi: cum omni fallacia atque nequicia tua. ut sit hec creatura sanctificata in nomine eiusdem domini nostri iesu christi

vt oẽs gustãtes: tangẽtes siue odorãtes eã: virtutẽ ⁊
auxiliũ ꝑcipiãt spũssctĩ. ita vt vbicũqꝫ hoc icensũ vel
timiama fuerit: ibidẽ nullaten⁹ approṗinquare aude-
as/ nec aduersa īferre ꝑsumas. sed q̄cũqꝫ spũs imunde
es cũ oĩ ꝯsutia tua ꝓcul inde fugias atqꝫ discedas ad
iurat⁹. ꝑ virtutẽ ⁊ nomẽ dei p̄ris oĩpotẽtis: ⁊ iesu xp̄i
filii ei⁹ dñi nr̃i. q̄ vẽtur⁹ est ĩ spũsctõ iudicare viuos et
mortuos: ⁊ te ꝑuaricatorẽ: ⁊ sclm̃ ꝑ ignẽ. Am̃. Orem⁹

Eternã ac iustissimã pietatẽ tuã dñe deꝑcamur
sctẽ p̄r omꝑs etne de⁹: vt bñ ✠ dicere digneris
hãc timiamatis vel icẽsi spẽm: vt sit icẽsũ maiestati
tue ĩ odorẽ suauitatis acceptũ sit a te hec spẽs bñdctã
sit ꝑ īuocationẽ scti noĩs tui sctificata. vt vbicũqꝫ fu-
m⁹ ei⁹ ꝑuenerit: extricet ⁊ effuget oẽ gen⁹ demonioꝝ
sicut icẽsũ iecoris piscis quẽ raphael archãgel⁹ tobiã
famulũ tuũ docuit: cũ ascẽdit ad sare liberationẽ per

Descẽdat bñdictio tua xp̄m dñm nr̃m. Orem⁹.
dñe sup hãc spẽm icensi ⁊ thimiamatis: sicut ĩ
illo die de quo dauid ꝓpheta tu⁹ cecinit dicẽs. dirigat
orõ mea sicut icensũ ĩ ꝯspectu tuo. sit nobis odor ꝯso-
latiõis suauitatis ⁊ grẽ: vt fumo isto effuget oẽ fãtas
ma īimici mẽtis ⁊ corporis: vt sim⁹ pauli apli voce bo
nus odor deo. Effugiãt a facie hui⁹ icẽsi ⁊ thimiama-
tis: oẽs demoĩs icurs⁹: sicut puluis a facie vẽti: ⁊ sicut
a facie ignis. Presta hoc piissime p̄r boni odoris icẽsũ
ad op⁹ eccl̃e tue ob causã religiosis iugit̃ ꝑmanere. vt
mistica nobis significatiõe spũaliũ virtutũ fragrãs
ostẽdat odor suauitatẽ. Tua ergo q̃s omꝑs de⁹ imẽse
maiestatis dextra hãc creaturã bñ ✠ dicere ex diuersa
rũ rerũ ꝯmixtiõe cõfectã dignare: vt ĩ virtute scti tui
noĩs oẽs ĩmũdoꝝ spũuum fãtatiscos icurs⁹ effugare:
oẽsqꝫ morbos reddita sanitate expellere. vt vbicunqꝫ

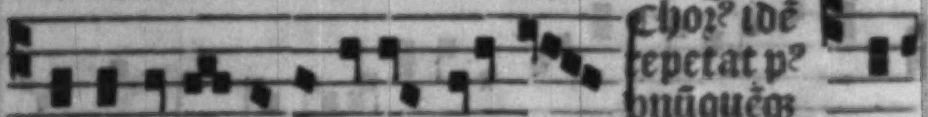
fumꝰ aromatū eiꝰ afflauerit: mirabilit possit atq3 in odoze fragrātissimo tibi ppetua suauitate redolere. per xpm dnm nrm. Amē. Postea impleat thuribulū de carbonib3 cū incēso: ꝛ incēset nouꝰ ignis: dein accēdatur cereꝰ sup hastā de nouo igne: ceteris luiarib3 pꝰ extīctis: ꝛ redeat pcessio moze solito i choz. In redeūdo duo clerici de scda forma in suppelliciis post sacerdotē incedētes: cātent hos vsus sequētes hoc modo.

Inuētoz rutuli dux bone luminis q certis vici

bus tēpoza diuidis merso sole chaos in gruit hozri

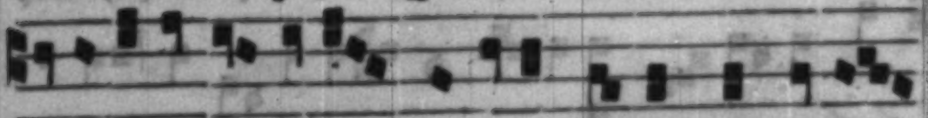

Chozꝰ idē repetat pꝰ vnūquēq3

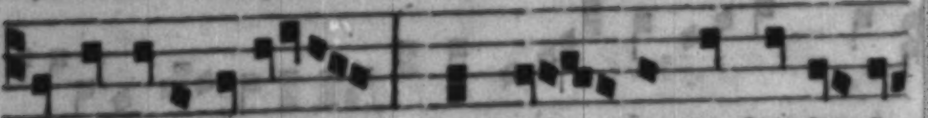
dum lucē redde tuis xpe fideli b3. v. clerici v. Quā

uis innumero sydere regiā lunariq3 polū lāpade pīre

ris incussu cilicis lu mina nos tamē mōstras saxi

geno semine qre re. Ne nesciret homo spē sibi lu

minis in christi solido corpore conditam qui dici

stabilem se voluit petrã nostris igniculis vn

de genus ve nit. Splendent ergo tuis mune

ribus pater flammis mobilibus scilicet atria ab-

sentemq; diem lux agit emula quã nox cum la

cero victa fugit pe plo. Per quẽ splẽdor honor

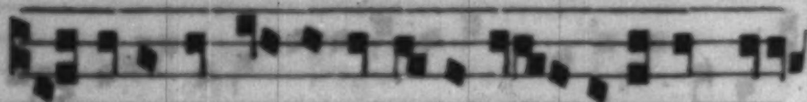
laus sapientia maiestas bonitas et pietas tua re-

gnum contineat nu mine triplici texẽs purpureis

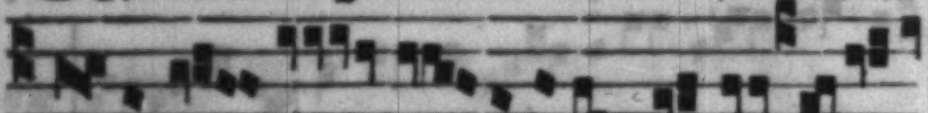

secula secu lis.

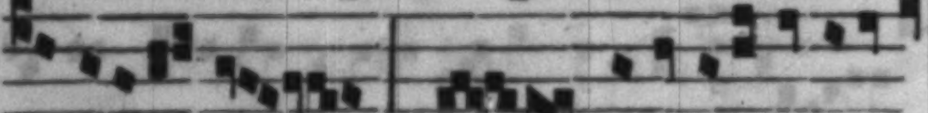
Quo cãtato sequatur bñdictio cerei paschal' ab ipo diacono ad pces. Induto: post acceptã bñdictionẽ ad boria lẽ cõuerso ad gradũ pſbiterii cerofer diacono assistẽtib3 vno a dextris reliquo a sinistr ad ipm ɔuersis cereis extictis. subdiaco. vo textũ tenẽs stet ei opposit⁹. iuxta quem stet portitor haste ex vna parte: ⁊ ceroferari⁹ cuiuscũq3 parui cerei ad fõtes bñdicẽdos ex altera parte eodẽ modo cõuersi. post diaconũ vero stet thuribulari⁹. Diacon⁹ accepta pri⁹ bñdictione a sacerdote executore officii dicat Exultet iam angelica. ⁊c. quam zozinius papa constituit sic.

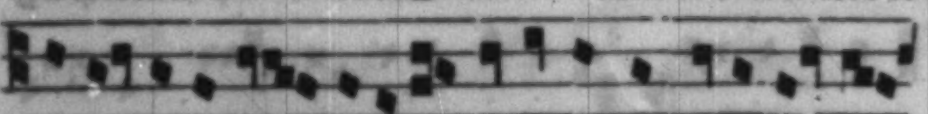
Exultet iã angelica turba celo rũ exultẽt diui

na miste ria et p tanti regis victo ria tuba in

tonet salu ta ris. Gau deat se tell⁹ tãtis ir

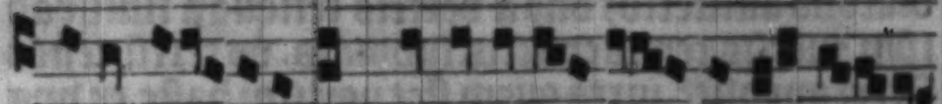
radiata fulgo rib3 ⁊ eterni regis splẽdore lustrata

toti⁹ orbis se sentiat a misis se ca ligi

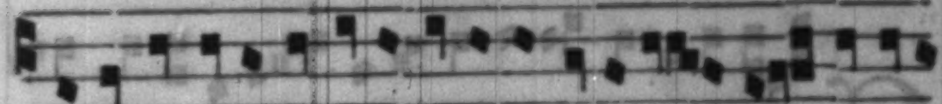
nem. Letetur et mat ecclesia tan ti luminis adorna

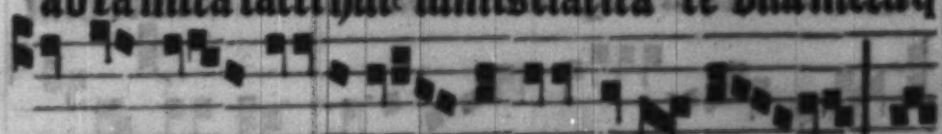
ta fulgoribz et magnis populorum vo cibz hec aula re

sul tet Quapropt astātibz vobis fres carissimi

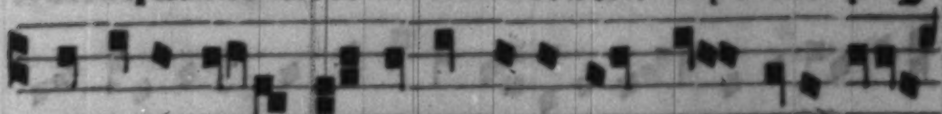
ad tā mirā scti hui⁹ luminis clarita tē vna mecū q

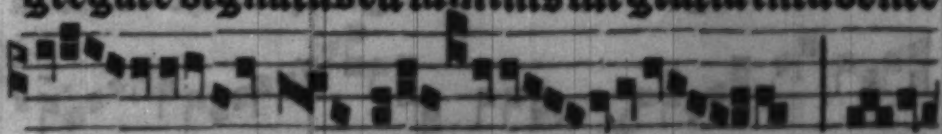
so dei oīpotētis misericordiā inuo ca te. Ut

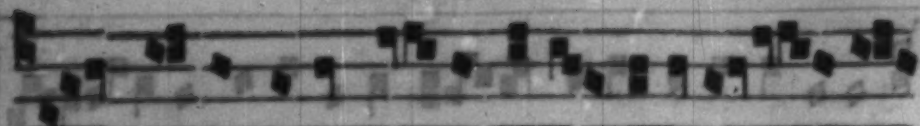
q me nō meis meritis itra leuitarum numerum ag-

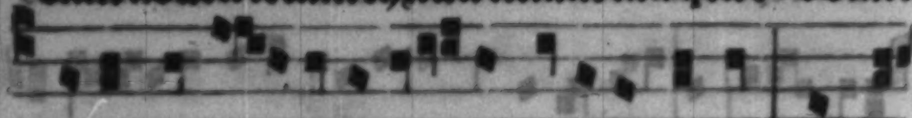
gregare dignatus est luminis sui gratia infūdente

cere i hui⁹ laudē iplere per fi ci at. Per

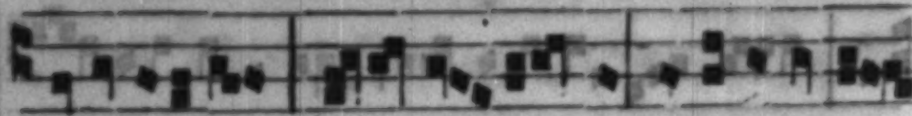
dñm nostrũ iesum christũ filium suũ q̃ cũ e obiuit

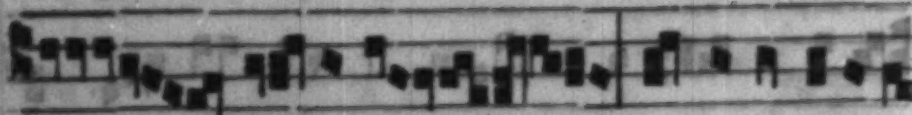
et regnat deus in vnitate spiritus sancti. Per om

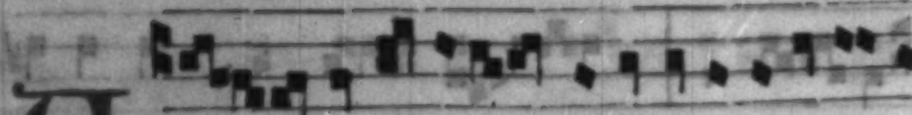
nia secula seculo rũ. Amē. Dominꝰ vobiscũ. Et

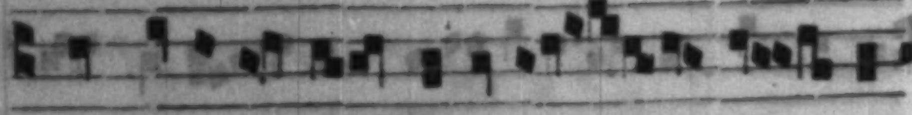
cũ spiritu tuo. Sur sum cor da. Habemꝰ ad dñm

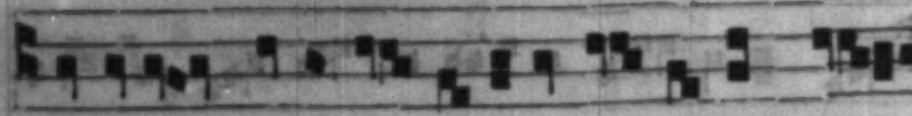
Grati as agamꝰ dño deo nr̃o. Dignũ ꝫ iustũ ē.

Ue re quia dignũ et iustũ est inuisibilē de

um omnipotentem patrē filiumq̃ꝫ eius vni ge

nitũ dñm nostrũ ie sum xp̃m cum sancto spiritu

toto cordis ac mētis af fectu et vocis ministerio

psona re. Qui p nobis eterno pr̄i ade debitum sol

uit & veteris piaculi cautionē pio cruo re deter

sit. Hec sunt enī festa pa schalia in qbꝫ ver⁹ il

le agnus oc ciditur eiusqꝫ sanguine postes con-

secran tur. Hec nox est in qua primū

patres nostros filios israel eductos de egi pto ru

brum mare sic co vestigio transi re feci sti.

Hec igit nox ē q̄ peccatorum tenebras colū

ne illuminatio ne purga uit. Hec

nox est q̄ hodie p vniuersū mūdū in xp̄o cre dētes

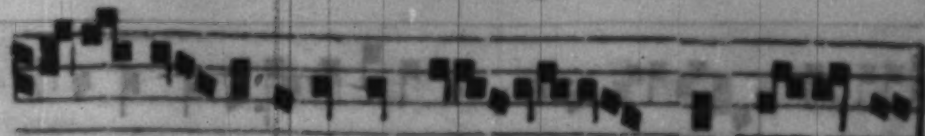
a viciis seculi segre gatos ꝛ caligine peccatoꝝ red

dit gratie sociat sanctita ti. Hec

nox est i qua destructis viculis moꝛ

tis christus ab inferis victoꝛ ascē dit. Ni chil

enī nobis nasci pfuit ni si redimi pfuis set. O

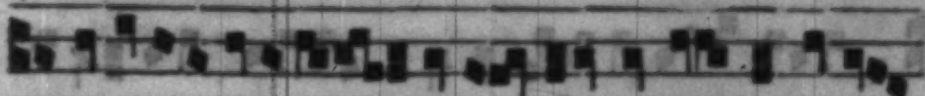
mi ra circa nos tue pietatis digna tio.

O inestima bi lis dilectio charitatis: vt

seruũ redimeres filium tradi disti O certe

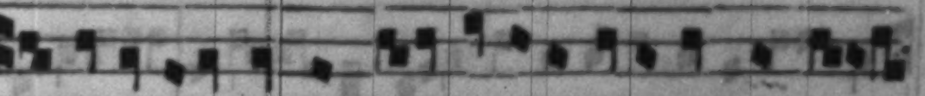
necessariũ ade pec catũ et nr̃m qd christi morte

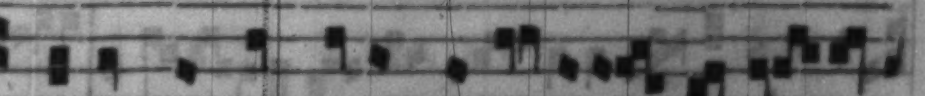
dele tũ est. O felix culpa q̃ talẽ ac tantum

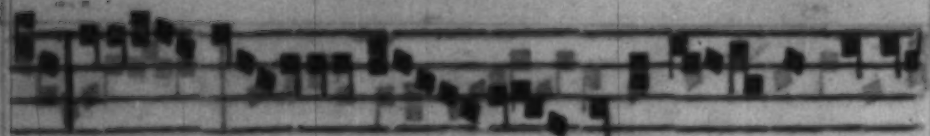
meruit habere redẽpto rẽ. O

certe beata nox que sola meruit scire tempus et

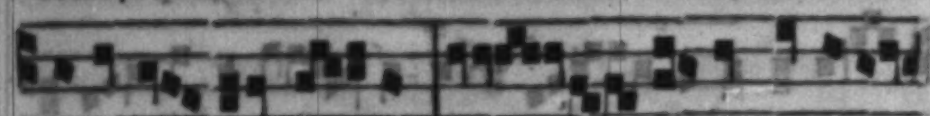
horam in qua christus ab in feris resurre

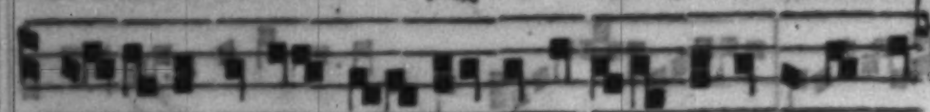
rit. Hec nox est de qua scriptū est

et nox vt dies illumiabit et nox illuminatio mea

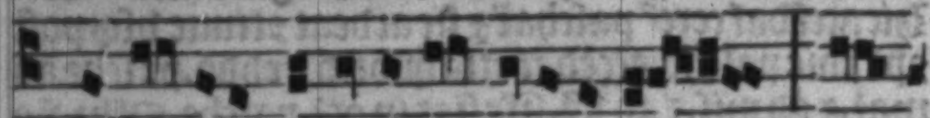
in deli ciis me is. Hu ius igitur sāctifica-

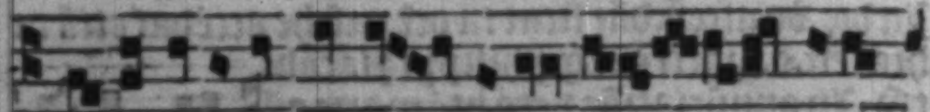
tio noctis fu gat scelera culpas lauat ⁊ reddit

innocentiam lapsis ⁊ mestis leticiam: fugat odia:

concordiam parat et curuat impe ria. In

huius igitur noctis gratia su scipe

Hic ponatur incensum ab ipso dia-
cono in cereum siue in cādelabrum
in modū crucis: similiter in paruū
cereum portitore accedente.

sancte pater.

minis quam in honoꝛē dei rutilās i gnis accē dit.

Hic accēdat cere⁹ paschal' ꝛ sic ardeat ꝯtinue vsqꝫ post ꝯpl'i die pasche. accēdat etiā quotiđ p ebdo. pasche ad mat. ꝛ ad mis. ꝛ ad vs. silr fiat in oct. pasche. Olbꝫ vo dñicis ab oc. pas. vsqꝫ ad asceñ. dñi ad mis. tm̃ accēdat In die vo asceñ. dñi sicut in oct pasche accēdat etiā in his fest. s. marci euāg. philippi ꝛ iacobi. tm̃. In annūciatiōe vero btē marie qñ post oct. pasche celebꝛat ꝛ in īuentione crucis: sicut in octa. pasche accēditur.

Qui licet diui

sus in partes per ecclam. mutuati lu minis

detrimēta non nouit alitur liquantibus ceris quas

in subſtātiā ꝑcio ſe huius lampadis apes mater e

du xit. O beata nox q̄

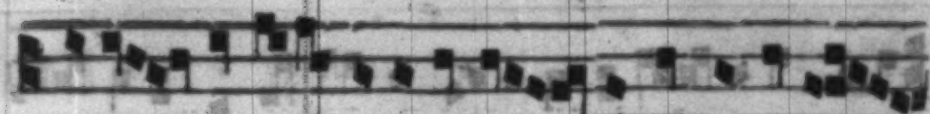
expoliauit e giptios ditauit hebꝛeos. nox ī qua ter

renis celeſtia iungū tur. O ramus

te do mine vt cereus iſte in hono rē no-

minis tui con ſe crat⁹ ad noctis huius caliginem

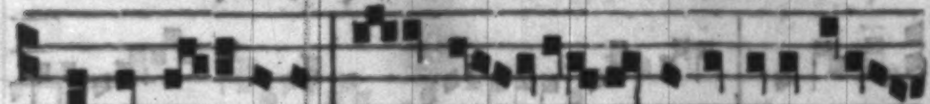
deſtruēdā ī deficiēs ꝑſeue ret. In odoꝛē ſua

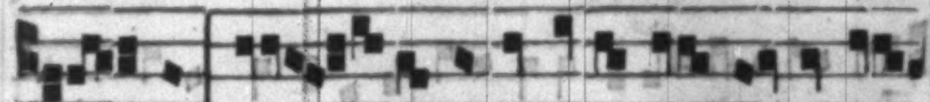
uita tis ac ceptus sup nis luminaribꝫ

miscea tur. Flammas eius lucifer matuti

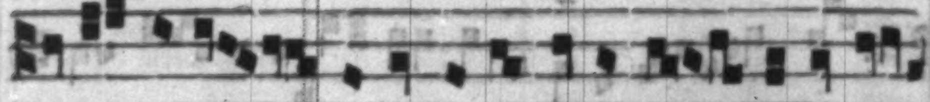
nus inue niat. Il le inq̄ lucifer qui nescit

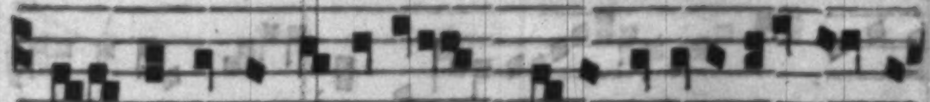
occa sum. Il le qui regressus ab iferis hu

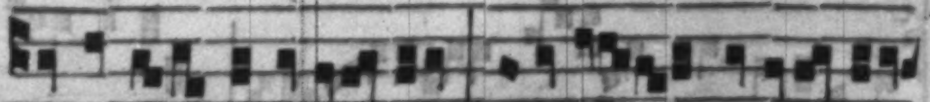
mano generi serenus illu xit. Pre camur

ergo te do mine vt nos famulos tuos om-

nem clerũ et deuotissi mũ populũ vna cum

re ge nostro. ℟.

necnō et episcopo nr̄o N. quiete tempoꝛū con=
cessa in his pascha libus gaudiis cōserua re di
gne ris. Qui sem per viuis regnas imperas nec
nō et gloꝛia ris solus de us solus al tissi m⁹
ie su chꝛi ste cum san cto spiri
tu in gloꝛia dei pa tris. A mē.

¶ Notandū est q̄ candelabꝛū cū cereo paschali debet ammoueri feria. vi. in crastinum ascēsionis dn̄i ante missā. Cere⁹ iste xp̄m designat siue columnā que fuit hebꝛeis: scilicet lux noctis et vmbꝛa diei.

¶ Oꝛdo ad cathecuminū faciēdū. In pꝛimis deferat infans ad valuas eccl'e: et inq̄rat sacerdo ab obstetrice vtꝝ sit īfās mascul⁹ vel femīa. deīde si īfās sit bapti= sat⁹ domi: ꝛ quo noīe vocari debeat. licet ei baptisat⁹

fuerit domi ppter piculũ mortis: tñ totũ habeat subseqñs seruitiũ pter imersionẽ aq̃ ꝫ quo nõie dꝫ vocari

¶ Mascul⁹ aũt statuet a dextris sacerdotis mulier vero a sinistris. his q̃sitis faciat signũ crucis cũ pollice ĩ frõte ĩfãtis. ita dicẽs. Signũ saluatoris dñi nr̃i iesu xp̃i in frontẽ tuũ pono. et postea ĩ pectore ita dicẽdo. Signũ saluatoris dñi nr̃i iesu xp̃i in pect⁹ tuũ pono. Deiñ tenẽs manũ dexterã sup caput ĩfãtis dicat. Dominꝰ vobiscũ. et Orem⁹

Omnipotens sẽpiterne deus pater dñi nr̃i iesu xp̃i: respicere dignare sup hũc famulũ tuũ vel hãc famulã tuã. Hic primo inq̃rat sacerdos nomẽ infãtis: ꝛ respõdeãt patrini. N. quẽ vel quã ad rudimẽta fidei vocare dignat⁹ es: oẽm cecitatẽ cordis ab eo vel ea expelle. disrũpe oẽs laq̃os sathane: q̃bꝫ fuerit colligat⁹ vel colligata. apꝛi ei dñe ianuã pietatis tue: vt signo sapiẽtie tue imbut⁹ vel ĩbuta oĩm cupiditatũ fetoribꝫ careat: ꝛ ad suauẽ odorẽ p̄ceptorũ tuorꝫ let⁹ vel leta tibi in eccl'ia tua deseruiat: et pficiat de die ĩ diẽ: vt idone⁹ vel idonea efficiatur accedere ad grãm baptismi tui pcepta medicina. per eũdẽ christũ dñm nostrũ. Amẽ. Deĩde dicat o͞ro sine Dñs vobiscũ.

Preces nr̃as q̃s dñe clemẽter sed cũ Orem⁹ Oro. exaudi. et hũc vel hãc electũ vel electã tuũ vel tuã. Hic patrini ꝛ matrine nominẽt puerꝫ. N. crucis dñice: cui⁹ impssione: Hic faciat sacerdos crucẽ in frõte infãtis. eũ vel eã signam⁹ virtute custodi. vt magnitudinis glorie tue rudimẽta seruãs: per custodiã mandatorꝫ tuorꝫ ad noue regenerationis gloriã peruenire mereatur. per christũ dñm nostrũ. Oremus. Oro.

Deus q̃ humani generis ita es cõditor vt sis etiã reformator: ppiciare popul' adoptiuis: et nouo testamẽto sobolẽ noue plis ascribe. vt filii pmissionis

qđ nō potuerūt assequi p naturā: gaudeāt se recepisse per grām. per dñm. Exorcismus salis. sine Oremus.
Exorciso te creatura salis in noīe dei pr̄is oīpotē tis: et ī charitate dñi nr̄i iesu xp̄i: ꝛ ī virtute spi ritus sctī. Exorciso te p deū viuū: p deū verū: per deū sctm̄. p deū q̄ te ad tutelā humani generis pcreauit: ꝛ populo venienti ad credulitatē p seruos suos cōsecrari p̄cepit: vt in noīe scte trinitatis efficiaris salutare sa- cramētū ad effugādū inimicū. Proīde rogam⁹ te dñe de⁹ noster: vt hāc Hic respiciat sacerdos sal. creaturā salis sctificādo sācti ✠ fices: bñdicēdo bene ✠ dicas. vt fiat oībꝫ accipiētibꝫ pfecta medicina pmanēs in vi sceribꝫ eoꝝ: in noīe eiusdē dñi nr̄i iesu xp̄i: q̄ vētur⁹ est iudicare viuos ꝛ mortuos ꝛ sclm̄ per ignē. ℞. Amen. Postea iterroget sacerd̄ nomē pueri: ꝛ ponat de ipo sa le ī ore ei⁹ dicēdo. N. accipe sal sapiētie vt ppiciat⁹ sit tibi de⁹ in vitā eternā. Amē. post salē datū dicat sacerd̄ sup masculū vel feminā. Dñs vobiscū. et Orem⁹. oꝛ
Deus patrū nr̄oꝝ: de⁹ vniuerse ꝯditoꝛ creature te supplices exoramus: vt hūc vel hāc famulū vel famulā tuū vel tuā N. respicere digneris ppici⁹: et hoc primū pabulū salis gustātē nō diutius esurire permittas: quo min⁹ cibo expleaf celesti. quatenus sit semp dñe spū feruēs / spe gaudēs / tuo noī seruiens. et pduc eū vel eā ad noue regeneratōis lauacrū. vt cū fi- delibꝫ tuis pmissionū tuaꝝ eterna p̄mia cōseq̄ mereaf. per dñm no. sequaf oṙo sup masculū tm̄. sine Dñs vo
Deus abrahā sed cū Orem⁹. verte ad feminā. deus ysaac de⁹ iacob. de⁹ q̄ moysi famulo tuo ī monte synai apparuisti: et filios israel de terra egipti eduxisti: deputās eis angelū pietatis tue: qui custodi- ret eos die ac nocte. te q̄sum⁹ dñe vt mittere digneris

sctm angelū tuū qui similiter custodiat ꝛ hūc famulū tuū N. ꝛ pducat eum ad grām baptismi tui. sine pxpm. Adiuratio sup masculū ꝛ feminā sine Dñs vo. Oremꝰ.

Ergo maledicte diabole reco= et sine gnosce sentenciā tuā. ꝛ da honorem deo viuo ꝛ vero: da honorē iesu xpo filio eius ꝛ spūisancto: et recede ab hoc famulo vel ab hac famula dei N. qꝫ istum vel istā sibi deus ꝛ dñs noster iesus xps ad suā sanctā gratiā et benedictionē fontēqꝫ baptismatis dono spiritussancti vocare dignatus est: et hoc signū sācte ✠ crucis. Hic faciat sacerd signū crucis cū pollice i frōte infantis dicendo. quod nos fronti eius sponimus tu maledicte diabole nunqꝫ audeas violare. Per eū qui venturꝰ est iudicare viuos ꝛ mortuos ꝛ seculū p ignē. Amen. sequat oro sup masculū tantū sine Oremus.

Deus imortale psidiū oim postulātium Oro. liberatio supplicū / par rogātiū / vita credētiū resurrectio mortuoꝝ: te inuoco sup hūc famulū tuū. N. qui baptismi tui donū petēs eternā ꝯsequi grām spūali regeneratione desyderat. accipe eū dñe: ꝛ qꝫ dignatus es dicere: petite ꝛ accipietis / qrite et inuenietis pulsate ꝛ apiet vobis: petēti pmiū porrige: ꝛ ianuam pande pulsanti. vt eternā celestis lauacri bñdictionē ɔ̄secutus: pmissa tui muneris regna pcipiat. Qui viuis ꝛ regnas cū deo pr̄e in vnitate spūssancti deꝰ per oīa secula seculoꝝ. Amen. Adiuratio sup masculū

Audi maledicte tantū sine Oremꝰ. hoc modo sathana adiuratꝰ per nomē eterni dei ꝛ saluatoris nostri filii eius cū tua victus inuidia tremēs gemensqꝫ discede. nichil tibi sit cōmune cū seruo dei N. iā celestia cogitanti / renūciaturo tibi ac seculo tuo: ꝛ beate imortalitati victuro. Da igitur honorē aduenī

enti spūisancto:q̄ ex sūma celi arce descēdens pturba
tis fraudibꝫ tuis diuino fōte purgatū pect⁹ id est san
ctificatū deo tēplū ꝛ habitaculū pficiat: vt ab oībꝫ pe
nitus noxiis pteritoꝝ criminū liberat⁹: hic seruus dei
grās perēni deo referat semp: et bn̄dicat nomen eius
sāctū in secula secloꝝ amē. Exorcismus sup masculū

Exorciso te imunde spūs in tantū sine Oremꝰ.
nomīe dei patris ꝛ filii et spūsancti: vt exeas ꝛ
recedas ab hoc famulo dei. respice. N. ipse eni tibi ipe
rat maledicte dānate atqꝫ dānāde: q̄ pedibꝫ sup mare
ambulauit: ꝛ petro mergēti dexterā porrexit. sequat
adiuratio. Ergo maledicte. vt supra. Hec orō sequēs
dicatur sup feminā tantū. sine Oremus. Orō.

Deus celi: deus terre: deus angeloꝝ: deus archā
geloꝝ: deus pphetaꝝ: deus aplōꝝ: de⁹ martyꝝ de⁹ cō-
fessoꝝ: de⁹ virginū: de⁹ oīm beneuiuētiū: deus cui oīs
lingua cōfitet ꝛ oē genu flectit celestiū terrestrium et
infernoꝝ: te iuoco dn̄e sup hāc famulā tuam respice.
N. ꝛ pducere eā digneris ad grāꝫ baptismi tui sequat
adiuratio. Ergo maledicte. vt supra. Sequēs orō di-
citur sup feminas tantū. cū Oremus. Oratio.

Deus abrahā de⁹ ysaac ꝛ de⁹ iacob. de⁹ qui tribꝫ
israel de egiptia seruitute liberasti: ꝛ p moysen famu
lū tuū de custodia mādatoꝝ tuoꝝ i deserto monuisti:
et susannā de falso crimīe liberasti: te supplex depcoꝝ
dn̄e vt liberes et hāc famulā tuā respice. N. ꝛ pducere
eā digneris ad grām baptismi tui. sequat adiuratio
Ergo maledicte. vt s. Exorcismus sup feminā tantū

Exorciso te imunde spūs per patrē sine Oremus
et filiū et spiritū sanctū: vt exeas et recedas ab
hac famula dei respice N. ipse eni tibi iperat maledi
cte dānate atqꝫ dānande: qui ceco nato oculos aperuit

et quatriduanum lazarū de monumento suscitauit. sequat̄ adiuratio. Ergo maledicte. vt s. Exide tā sup masculos q̄ sup feminas dicant̄ orōnes sequētes sine Dn̄s vobiscū. et sine Oremus. Hic faciat sacerd̄ crucē cū pollice in frōte īfantis: tenēsq; manū sup caput ei9 dicat.

ETernā ac iustissimā pietatē tuā depcor dn̄e sancte pater omnipotens eterne deus: qui es auctor luminis et veritatis: sup hūc famulū tuum vel hanc famulā tuā respice. N. vt digneris illum vel illam illuminare lumine intelligētie tue mūda eum vel eā ꝛ sancti ✠ fica. da ei sciētiam veram vt dignus vel digna efficiatur accedere ad gratiā baptismi tui. teneat firmā spem / cōsilium rectū / doctrinā sanctam vt apt9 vel apta sit ad pcipiendā grām baptismi tui. Per xp̄m dn̄m nostrū. sine Oremus. Oratio sequatur

NEc te latet sathana iminere tibi penas iminere tibi tormēta: iminere tibi diē iudicii diē supplicii sempiterni / diem qui venturus est velut cliban9 ardēs: in quo tibi atq; vniuersis angelis tuis eternus supueniet interitus. Et ideo pro tua nequitia dānate atq; damnande da honorē deo viuo ꝛ vero: da honorē iesu xp̄o filio eius: da honorē spirituisancto paraclito: in cui9 noīe atq; virtute precipio tibi quicunq; es sp̄us immūde: vt exeas ꝛ recedas ab hoc famulo dei vel ab hac famula dei respice. N. quē vel quā hodie idē deus et dn̄s noster iesus xp̄s ad suā sanctam grām et bn̄dictionem fonteq; baptismatis vocare dignatus est. vt fiat eius templū per aquā regenerationis in remissionem oīm peccatorꝝ suorꝝ in noīe eiusdē dn̄i nostri iesu christi. Qui venturus est iudicare viuos ꝛ mortuos et seculū per ignē. R. Amen. His dictis dicat sacerd. Dominus vobiscum. Euangeliū. Scd̄m matheum.

In illo tēpore: Oblati sunt iesu paruuli: vt manus eis iponeret et oraret. Discipuli autem eius increpabāt eos. Jesus autē ait illis. Sinite paruulos et nolite phibere eos venire ad me. Talium est enī regnum celorum. Et cū imposuisset eis manū: abijt inde. Deinde spuat sacerdos in sinistra manu et tāgat aures et nares infantis cū pollice suo dextero de sputo dicēdo ad aurē dexterā. Effeta quod est adaperire. ad nares In odorē suauitatis. ad aurē sinistrā. Tu autē effugare diabole appropinquabit enī iudiciū dei. Postea dicat sacerdos cōpatribus et cōmatribus vna cū omnibus circūstantibus vt ipsi dicant adinuicē. Pater noster. et Aue maria. et Credo in deū. quas etiā ipse sacerdos dicat cūctis audiētibus vidz modeste et distincte sic.

Pater noster qui es in celis sanctificetur nomē tuū. Adueniat regnū tuū. Fiat voluntas tua. sicut in celo et in terra. Panē nostrū quotidianum da nobis hodie. et dimitte nobis debita nra. sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos a malo. Amen.

Aue maria gratia plena dominus tecū. benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui iesus. Amen.

Credo in deum patrē omnipotentē creatorē celi et terre. Et in iesum christum filiū eius vnicū dnm nostrum. Qui conceptus est de spiritu sancto/ natus ex maria virgine. passus sub poncio pylato. crucifixus mortuus et sepultus. Descēdit ad inferna. Tercia die resurrexit a mortuis. Ascēdit ad celos: sedet ad dexterā dei patris oipotētis. Inde vēturus est iudicare viuos et mortuos. Credo in spiritū sanctū sanctā ecclesiā catholicam. sctorum cōmunionē remissionē pctorum carnis resurrecti-

onem ꝛ vitā eternā amen. His dictis faciat sacerdos signū crucis i manu dextera infantis interrogato ei⁹ noīe ita dicēs. N. Trado tibi signaculum dñi nostri iesu christi i manu tua dextera vt te signes et te de aduersa parte repellas: et in fide catholica permaneas ꝛ habeas vitā eternā: et viuas in secula seculoꝝ amen. Postea dicat sacerdos bñdicendo ifantē sic. Benedictio dei pris oipotentis ꝛ filii et spūsscti descēdat sup te et maneat semp. ℟. Amē. Postea itroducat cathecuminū per manū dexterā in ecclam: iterrogato noīe eius dicēs. N. Ingredere in tēplū dei vt habeas vitā eternam ꝛ viuas in secula seculoꝝ amen. Quando fuerit fons mūdādus ꝛ de pura aqua renouādus qđ sepe debet fieri ppter aque corruptionē: tunc dicatur sequēs letania ꝛ benedicatur fons modo sequenti. Et nota ꝙ aqua baptismatis nō debet trāsmutari propter honorem alicuius potētis nisi fuerit corrupta. ¶ Nota ꝙ aqua benedicta fontiū in vigilia pasche et penthecostes non aspergat per ecclesiā: sed aliqua alia aqua benedicta more solito sicut in aliis dñicis dieb₃. Memoraliter retinendum est ꝙ aqua benedicta circa fontes est aspergēda sed non aqua fontiū vtrū crismate fuerit sanctificata vel non. Quoniā in decretis originalibus sanctorū patrū clemētis et paschasii paparum inuenitur ꝙ aqua fontiū nō est aqua aspersionis sed baptismatis ꝛ purgationis. Unde caueat vnusquisq₃ sacerdos ne illa aqua tangat nisi quos baptizat: q₂ non est opus vt baptisati iterū baptisent. Cesset ergo stulta presūptionis asꝑsio tam in vigilia pasche et pēthecostes ꝙ in omnib₃ ceteris dieb₃. q₂ per ecclesiā romanam cūctis christianis sub pena excōmunicatiōis maioris est inhibita. ¶ Sequitur letania hoc modo.

Kyrie eleisõ. Christe eleisõ. Christe audi nos. Pat' de cel' de' miserere nobis. Fili redẽptor mũdi de' miserere nobis. Spũssctẽ de': miserere no. Scã trinitas vn' de' m.n. Sctã maria. ora p nobis.
Sancta dei genitrix or
Sãcta virgo virginũ or
Sancte michael or
Sancte gabriel or
Sancte raphael or
Omnes sãcti angeli & archangeli: orate pro nobis.
Oẽs scti beator spirituũ ordines orate pro nobis.
Sctẽ iohãnes baptista or
Oẽs scti pẽtriarche & pphẽ. o
Sancte petre or
Sancte paule or
Sancte andrea or
Sancte iohannes or
Sancte iacobe or
Sancte thoma or
Sancte philippe or
Sancte iacobe or
Sancte mathee or
Sancte bartholomee or
Sancte simon or
Sancte thadee or
Sancte mathia or
Sancte barnaba or
Sancte marce or
Sancte luca or
Oẽs scti apli & euãgl'iste. o
Omnes sancti discipuli domini et innocentes. or t
Sancte stephane or
Sancte line or
Sancte clete or
Sancte clemens or
Sancte fabiane or
Sancte sebastiane or
Sancte cosma or
Sancte damiane or
Sancte prime or
Sancte feliciane or
Sctẽ dionisi cũ so. tu. or
Sãcte victor cũ so. tu. or
Oẽs scti martires or te
Sancte siluester or
Sancte leo or
Sancte hieronime or
Sancte augustine or
Sancte ysidore or
Sancte iuliane or
Sancte gildarde or
Sancte medarde or
Sancte albine or
Sancte eusebi or
Sancte swithine or
Sancte birine or
Oẽs scti cõfessores or te

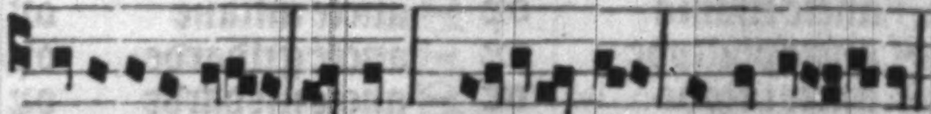
Oēs sancti monachi ⁊ heremite orate pro nobis.
Scā maria madgalēa or.
Sctā maria egiptiaca or.
Sancta margareta or.
Sancta scolastica or.
Sancta petronella or.
Sancta genouefa or.
Sancta praxedis or.
Sancta sotheris or.
Sancta prisca or.
Sancta thecla or.
Sancta affra or.
Sancta editha or.
Oēs sācte virgines. orate
Omnes sancti. orate p nobis.

His itaq; cōpletis accedat sacerdos ad fontiū cōsecrationē que semp dicat sine cātu: nisi tm̄ in vigilia pasche ⁊ pēthecostes. tūc eni cātata scda letania īcipiat sacerdos ad hūc locū ⁊ cātet modesta voce hoc modo.

Dominus vobiscū. ℟. Et cū spiritu tuo. Oremus.

Omnips sēpiterne deus adesto magne pietatis tue mysteriis: adesto sacramētis: ⁊ ad recreādos nouos pplos quos tibi fōs baptismatis parturit: spūm adoptiōis emitte. vt qđ nr̄e huilitatis gerēdū est mysterio: tue virtutis īpleat effectu. Per dn̄m nr̄m iesū xp̄m filiū tuū. Qui tecū viuit ⁊ regnat in vnitate eiusdē spūsc̄ti de⁹. Hic mutet vocē more prationis sic. Per omnia

secula seculor. Amen. Dn̄s vobiscū. Et cū spū tuo.

Sursum corda. Habem⁹ ad dominū. Gratias aga

mus dño deo nr̃o. D ignũ ꝛ iustũ ẽ. U ere dignũ

et iustũ est equũ ꝛ salutare nos tibi semp ꝛ vbiqꝫ gra

tias agere dñe sãcte pater omñs eterne deus. Q ui in

uisibili potẽtia sacramẽtoꝝ tuoꝝ mirabiliter oparis

effectũ. E t licet nos tãtis misteriis exequẽdis sim⁹

indigni tu tamẽ gratie tue dona nõ deserẽs etiã ad

nostras p̃ces aures tue pietatis inclines. D eus cu

ius spũs sup aquas inter ipsa mũdi p̃mordia fere

bat vt iā tūc virtutē sāctificationis aquarū natura

conciperet. Deus q̄ nocētis mūdi crimina per aquas

abluens regenerationis speciem in ipsa diluuij effu

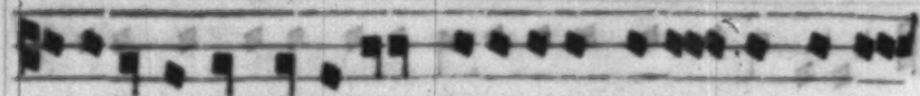
sione signasti: vt vnius eiusdē q3 elemēti mysterio et

finis esset vicijs et origo virtutib3. Respice q̄sumus

domine in faciē ecclesie tue: ⁊ multiplica i ea regene-

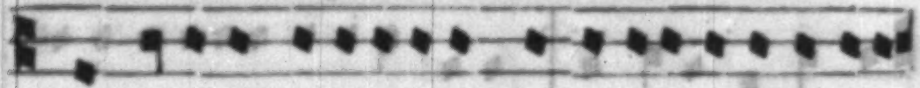
ratiōes tuas q̄ grē tue affluētis īpetu letificas ciuita

tē tuā: fontē q3 baptismatis apis toto orbe terra4 gen

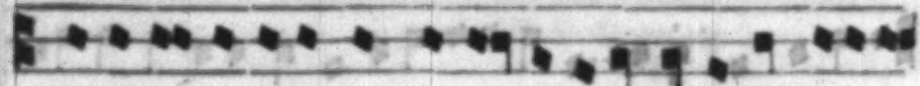

tibꝫ innouãdis vt tue maiestatis imperio sumat vni

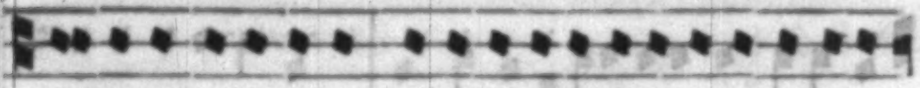
hic diuidat sacerdos aquã manu sua dextra in modũ crucis sic.

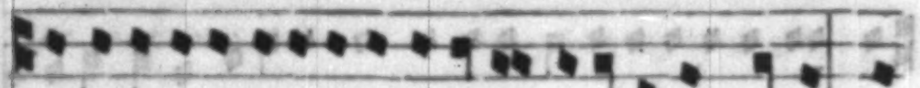
geniti tui gratiã de spiritusãcto.

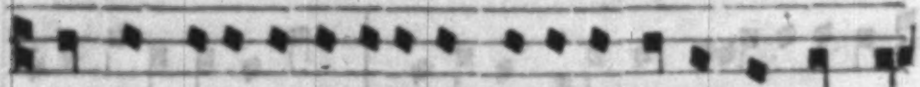
Qui hãc aquã regenerãdis hominibꝫ ꝑparatã ar-

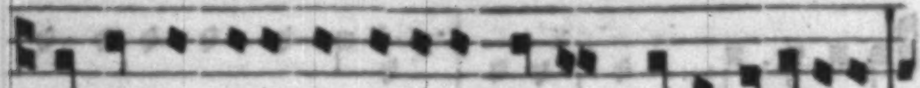
chana sui luminis admixtione fecũdet vt sanctifica

tione cõcepta ab immaculato diuini fontis vtero in

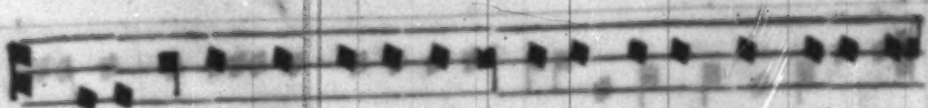

nouã renata creaturã ꝓgenies celestis emergat. Et

quos aut sexus ĩ corpore aut etas discreuit in tempo-

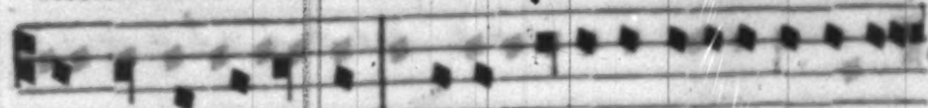
re omnes in vnam pariat gratia mater ĩfantiam.

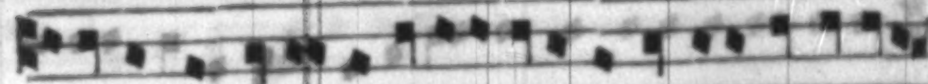
Procul ergo hinc iubente te domine omnis spiritus

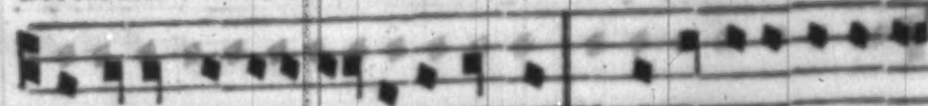
immundus abscedat procul tota nequicia diaboli

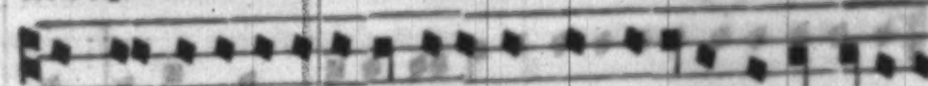
ce fraudis absistat. Nichil hic loci habeat cõtrarie

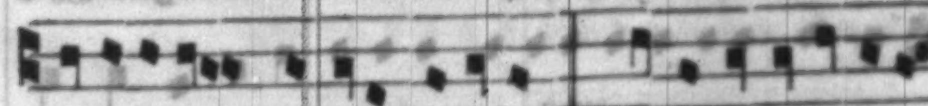
virtutis admixtio: nõ insidiãdo circũuolet: nõ latẽdo

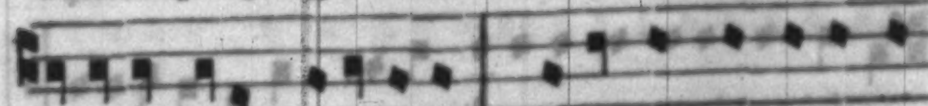
surrepat: nõ inficiẽdo corrũpat. Sit hec sctã et inno

cẽs creatura libera ab oĩni impugnatoris icursu & to

tius neqtie purgata discessu. Sit fõs viu⁹ aqua re

generãs vnda purificans. Ut omnes hoc lauacro

salutifero diluēdi opante l eis spiritu sctō pfecte pur

gationis indulgētiā cōsequant. Unde bene ✠ dico

te creatura aque per deum vi ✠ uū. per deū ve ✠ rū.

per deū sā ✠ ctū. p deū q te in pricipio verbo separa

uit ab arida: cui⁹ spirit⁹ sup te ferebat: q te de paradi

so manare fecit: et l quattuoz fluminib; totā terrā ri=

gare pcepit. Hic eiiciat sacerdos aquā de fōte per quattuoz par= tes cum manu dextera in modum crucis. Qui te in

deserto amaram suauitate indita fecit esse potabi=

lem et sitienti populo de petra produxit. Bene ✠ di

co te per iesum xp̄m filiū eius vnicū dn̄m nr̄m q̄ te

in chana galilee signo admirabili sua potētia cōuer

tit i vinū. Qui pedibꝫ sup te ambulauit ⁊ a iohāne

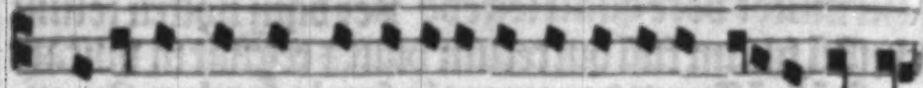
in iordane in te baptizat⁹ est. Qui te vna cū sangui-

ne de latere suo produxit et discipulis suis iussit vt

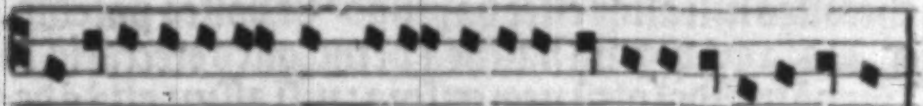
credētes baptisarent in te dicēs. Ite docete oēs gētes

baptisātes eos i noīe pa ✠ tris ⁊ fi ✠ lii ⁊ spi ✠ rit⁹ sci

Hic mutet sacerdos vocē quasi legēdo ₇ dicat sic. Hec nobis p̄cepta seruātib₃ tu deus op̄s clemēs adesto: tu benignus aspira. Hic aspiret sacerdos ter in fontē in modū crucis: deiñ dicat legēdo sic. Tu has simplices aquas tuo ore b̄ndicito: vt p̄ter naturalē emūdationē quā lauādis possint adhibere corporib₃: sint etiā purificādis mētib₃ efficaces. Hic stillet sacerd̄ de cereo in fontē in modū crucis: ₇ postea dicat more p̄fationis.

Descēdat in hāc plenitudinē fōtis virt⁹ sp̄us sancti

totāq₃ hui⁹ aq̄ substātiā regenerādi fecūdet effectu.

Hic diuidat sacerdos aquā cum cereo i fonte in modū crucis dicēdo. Hic omniū pctōꝝ macule deleant.

Hic tollat sacerd̄ cereū de aqua: et tradat clerico, a quo ibid̄ ꝯtra fōtes teneat donec finiat tota p̄fatio. Hic natura ad ymaginem

tui condita ₇ ad honorē sui reformata principii cun-

ctis vetustatis squaloribus emūdetur. Ut omnis

homo hoc sacramentū regenerationis ingressus: in

vere innocentie nouam infantiam renascatur.

Hic mutet vocē quasi legēdo per dñm nostrū iesum christū filium tuū qui tecum viuit & regnat in vnitate eiusdē spūssancti deus: per oīa secula seculo℞. Amen.

Nō procedat vlteri⁹ in hoc officio ī vigilia pasche & penthecostes nisi aliqs esset baptisād⁹ vt postea patebit.

¶ Nota q̄ ī vigilia pasche & pēthecostes ↄsecratis fōtibꝫ nō infūdet oleū neqꝫ crisma: nisi assint aliq̄ q̄ debeāt baptisari: sed lintheamīe mūdo coopiant: & vsqꝫ ad cōpletū pasche vel pētecostes reseruent. vt si forte his diebꝫ aliqs baptisādus aduenerit: fecundatis tamen & sāctificatis fōtibꝫ olei & crismatis īfusione baptiset. Post hec mittat sacerdos oleū sctm̄ cū ipa villione q̄ est ī vase ei⁹ ī aquā signū crucis faciēs et dicēs

Coniunctio olei vnctionis et aque baptismatis. In noīe pr̄is & filiī et spūssancti. amē. Simili modo mittat crisma dicēs. Fecūdet & sanctificet fōs iste hoc salutifero crismate salutis. In noīe pr̄is. &c. postea mittat simul oleum cū crismate modo sup̄adicto dicēs.

Coniūctio crismatis sctificatiōis & olei vnctiōis & aq̄ baptismatis. In noīe pr̄is. &c. Tūc portet infans ad fōtes ab his q̄ eū suscepturi sunt ad baptismū. ipsisqꝫ eūdē puer℞ sup fōtes itēꝫ man⁹ tenētibꝫ: & ponat sacerdos manū dexterā sup eū: et iterrogato eius noīe: respōdeant q̄ eū tenēt. N. Itē sacerdos dicat. N. Abre-

nūciās sathane. Respōdeant cōpatrini et cōmatrine. Abrenūcio. Itē sacerdos. Et omnibꝫ operibꝫ ei⁹ R. Abrenūcio. Itē sacerd. Et oībꝫ pōpis ei⁹ R. Abrenūcio. Postea tāgat sacerd pect⁹ infātis et iter scapulas de oleo sctō crucē faciēs cū pollice dicēs. N ꝛ ego linio te sup pect⁹ oleo salutis iter scapulas In xpo iesu dn̄o nr̄o vt habeas vitā eternā ꝛ viuas in scl̄a scl̄oꝝ amē. Deinde iterrogato noīe eius respōdeāt. N Itē sacerd. N. Credis in deū patrē oīpotentē creatorē celi ꝛ tre Respōdeant. Credo. Item sacerdos. Credis et i iesum xpm filiū eius vnicū dn̄m nostrū natū ꝛ passum. Respōdeāt. Credo. Itē sacerdos. Credis ꝛ i spiritū sctm̄ sctām ecclesiā catholicā sctōꝝ cōmunionē remissionē pctōꝝ carnis resurrectionē et vitā eternam post mortē. Respōdeāt. Credo. Tūc iterrogat sacerdos nomē infātis dicēs. Qd petis. Respōdeāt. baptismū Itē sacerd. Uis baptizari. Respōdeāt. Uolo Deinde accipiat sacerd infantē per latera i manibꝫ suis et iterrogato noīe ei⁹ baptizet eū sub trina imersione tātū sctām trinitatē inocādo ita dicēs. N. Et ego baptizo te in noīe pr̄is. et mergat eū semel versa facie ad aquilonē ꝛ capite vers⁹ orientē. et filii iteꝝ mergat semel versa facie ad meridiē. et spūs scti amē. ꝛ mergat tercio recta facie versus aquā. Tūc patrini accipiētes ifātē de manibꝫ sacerdotis leuēt eū de fōte. vt aūt surrexerit a fōte: accipiat sacerd de crismate cū pollice suo

Deus oīps dicēs. Dn̄s vobiscū. et Orem⁹. Or. pater dn̄i nr̄i iesu christi: qui te regenerauit ex aqua ꝛ spū scto quiqꝫ dedit tibi remissionē oīm peccatoꝝ tuoꝝ. Hic liniat infantē de ipso crismate cū pollice in vertice in modū crucis dicēs. Ipse te linit crismate salutis in eodē filio suo dn̄o nr̄o iesu christo: in

vitā eternā amen. postea induat infans veste crismali sacerdote iterrogāte nomē eius ꝛ dicēte sic. N. Accipe vestem candidā sanctam et imaculatā: quā perferas ante tribunal dn̄i nostri iesu xp̄i vt habeas vitā eternam ꝛ viuas in secula seculoꝝ amen. Licitū est enim pannū crismalē secūdo linire crismate ꝛ super alium baptizatū imittere: tamē ad cōmunes vsus nō debet pannus ille assumi sed ad ecclesiā reportari et in vsus ecclesie reseruari. Deinde q̄sito noīe ponat cereū ardētem in manu infantis dicens. N. Accipe lampadē ardētem et irreꝓhensibilē: custodi baptismū tuū serua mādata: vt cū venerit dn̄s ad nuptias possis ei occurrere vna cū sc̄tis i aula celesti vt habeas vitā et̄nā: et viuas i sc̄la sc̄loꝝ amē. Si ep̄s adest stati eū ↄfirmari oportet ꝛ postea cōmuicari sicetas ei⁹ id deposcat sacerdote dicēte. Corpus dn̄i nostri iesu christi custodiat corpus tuum et alam tuā in vitā eternam amen. Si ifans sit iniūgat patri et matri vt cōseruēt puerū ab igne et aqua ꝛ oībus aliis periculis vsq̄ ad etatem septē annoꝝ: et si ipi nō faciāt patrini ꝛ matrine tenētur. Item cōpatribꝫ et cōmatribꝫ iniūgat vt doceant infantē Pater noster et Aue maria et Credo in deum. vel doceri faciāt. et ꝙ crismale deferatur ad eccl̄am. ꝛ ꝙ cōfirmet̄ ꝙcito⁹ ep̄s aduenerit circa partes per septē miliaria. Deīde dicat̄ hoc sequēs euāgeliū sup īfantē si placuerit: q̄r sc̄dm doctores maxime valet pro morbo caduco. Dn̄s vobiscū. R. Et cū spū tuo. Sequētia sancti euangelii sc̄dm marcum. R. Gloria tibi dn̄e.

In illo tp̄e: Respōdens vn⁹ de turba dixit ad iesum. Magister attuli filiū meū ad te habētem spiritū mutū: qui vbicūq̄ apprehēderit allidit eum ꝛ spumat ꝛ stridet dentibus ꝛ arescit. Et dixi discipulis

tuis vt eiicerēt illū ꝛ nō potuerūt. Qui respōdēs eis dixit. O generatio incredula q̄diu apud vos ero: q̄diu vos patiar? Afferte illū ad me. Et attulerūt eū. Et cū vidisset illū: statī spūs ↄturbauit eū. Et elisus ī terra: volutabat spumās. Et īterrogauit patrē ei⁹. Quātū tēporis est ex quo ei hoc accidit. At ille ait. Ab īfantia. Et frequēter eū in ignē ꝛ ī aquas misit: vt eū pderet. Sed si q̄d potes adiuua nos: misertus nr̄i. Jesus autē ait illi. Si potes credere: oīa possibilia sūt credēti. Et cōtinuo exclamās pater pueri cum lachrymis aiebat. Credo dn̄e: adiuua īcredulitatē meā. Et cū vidisset iesus cōcurrentē turbā: cōminat⁹ est spūi īmūdo dicens illi. Surde ꝛ mute spūs ego tibi p̄cipio exi ab eo ꝛ amplius ne ītroeas ī eū. Et clamās ꝛ multū discerpēs eū exiit ab eo. Et factus est sicut mortu⁹: ita vt multi dicerent q2 mortu⁹ est. Jesus aūt tenēs manū ei⁹ eleuauit eū: et surrexit. Et cū introisset in domū: discipuli eius secreto īterrogabāt eū. Quare nos nō potuim⁹ eiicere eū? Et dixit illis. Hoc gen⁹ in nullo potest exire: nisi in oratione et ieiunio. Et postea dicat hoc euangeliū sequēs sub forma predicta. videlicet Scd̄m iohannem.

IN principio erat verbum et verbum erat apud deum: et deus erat verbum. Hoc erat in principio apud deum. Omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factū est nichil. Qd̄ factū est ī ipso vita erat: ꝛ vita erat lux hoīm. Et lux ī tenebris lucet: et tenebre eā nō cōprehenderunt. Fuit homo missus a deo: cui nomen erat iohānes. Hic venit in testimoniū vt testimoniū perhiberet de lumīe: vt oēs crederēt per illū. Nō erat ille lux: sed vt testimoniū phiberet de lumīe. Erat lux vera que illuminat omnē hominem venientē in hūc mundū. Jn mundo erat: ꝛ mūdus per ipm̄ factus est

et mūdus eū nō cognouit. In ꝓpria venit: et sui eū nō receperūt. Quotquot aūt receperūt eū: dedit eis potestatē filios dei fieri: his q̄ credūt in noīe ei⁹. Qui nō ex sanguinibꝫ neqꝫ ex volūtate carnis: neqꝫ ex volūtate viri: sed ex deo nati sūt. Et v̄bū caro factū est: ꝛ habitauit in nobis. Et vidim⁹ gloꝛiā ei⁹ gloꝛiā quasi vnigeniti a patre. plenū grē ꝛ veritatis. ¶ Notādū est ꝙ q̄libet sacerdos parrochial' debet parrochianis suis foꝛmā baptizādi in aqua pura naturali ꝛ recenti et nō in alio liquoꝛe freq̄nter i diebꝫ dn̄icis exponere vt si necessitas emergat sciāt paruulos i foꝛma ecclie baptizare ꝓferendo foꝛmā verboꝝ baptismi i lingua matna distincte ꝛ apte ꝛ solū vnica voce nullo modo iterādo verba illa rite semel ꝓlata vel similia sup eūdē sed sine aliqua additiōe / subtractione / īterruptione verbi ꝑ v̄bo positiōe mutatōe coꝛruptōe seu trāspositōe: sic dicēdo I cristene the. N. in the name of the fadir and of the sone and of the holigost amē. vel in lingua latina sic Ego baptizo te. N. in noīe p̄ris ꝛ filii ꝛ sp̄ussctī. amen Aquā sup paruulū spargēdo vel in aquā mergēdo ter vel saltē semel. Et si puer fuerit baptizatus scdm illā foꝛmā: caueat sibi vnusquisqꝫ ne iterū eūdē baptizet: sed si huiusmodi paruuli cōualescāt deferātur ad ecclam ꝛ dicant sup eos exoꝛcismi ꝛ cathecismi cū vnctionibꝫ et oībus aliis supꝛadictis p̄ter imersionē aq̄ et foꝛmā baptismi que oīno su t omittenda: videlicꝫ quid petis. et ab hinc vsqꝫ ad illū locum quo sacerdos debeat paruulū crismate linire. Et ideo si laic⁹ baptisauerit puerū anteq̄ȝ deferatur ad ecclesiam: interroget sacerdos diligenter quid dixerit et quid fecerit: et si inuenerit laicum discrete et debito modo baptizasse: et foꝛmam verboꝝ baptismi vt supꝛa i suo ꝓ[illegible]

mate integre protulisse: approbet factũ et nõ rebapti
set eũ. Si vero dubitet rationabiliter sacerdos vtrũ in-
fans ad baptisandũ sibi oblat⁹ prius in forma debita
fuerit baptisat⁹ vel nõ: debet oĩa pficere cũ eo sicut cũ
alio quẽ cõstat sibi nõ baptisatũ: pter qđ verba sacra-
mentalia essentialia pferre debeat sub cõditione: hoc
modo dicendo. **N. Si baptizatus es ego non rebapti
zo te: sed si nondũ baptizatus es: ego baptizo te in no
mine patris et filii et spiritussancti amen.** sub aspersi
one vel imersione vtrũ. Et est obseruãdũ tã de baptis-
mate q̃ de confirmatione: q quandocũq; dubitat: sine
dubitatione conferãtur. q; nõ dicitur iteratũ: qđ nesci
tur fuisse collatũ. et ideo sub forma pdicta baptizẽtur
infantes expositi de quor baptismo pbabiliter dubi-
tatur: siue iueniãtur cũ sale vel sine sale. ¶ Notãdũ
est etiã q si infans sit in piculo mortis: tũc primo itro
ducatur ad fontẽ & postea baptisetur icipiẽdo ad hũc
locũ. **Quid petis.** et si post baptismũ vixerit: habeat
totũ residuũ seruitiũ supradictum. ¶ Hoc autem in
quolibet sacramẽto obseruetur: q quandocũq; piculũ
videtur iminere: semp incipiat ad substãtiã illius sa-
cramenti: et postea residuum compleatur si poterit.
¶ Non licet aliquẽ baptizare i aula camera vel i ali-
quo loco priuato: sed dũtaxat in ecclesiis in quib; sunt
fontes ad hoc specialiter ordinati. nisi fuerit filius re
gis vel principis. aut talis necessitas emerserit pter
quã ad ecclam accessus absq; piculo haberi nõ potest.
¶ Presbiter autẽ si poterit semp habeat fontem lapi
deũ integrum & honestũ ad baptizandũ. si aũt nequi-
uerit: habeat vas conueniẽs ad baptismũ quod aliis
vsibus nullatenus deputetur: nec extra ecclam depor
tetur. ¶ Solẽnis baptismus celebrari solet in sabbõ

sancto pasche et i vigilia pēthecostes ꝫ ideo pueri nati infra octo dies añ pascha vel īfra octo dies ante penthecostē debēt reseruari ad baptizādū in sabbō sācto pasche ꝫ in vigilia pēthecostes: si cōmode ꝫ sine piclo valeāt reseruari. Jta ꝙ tpe medio īter natiuitatē puerorꝫ ꝫ hui⁹ baptismi pfectū recipiāt cathecismū solaqꝫ diebꝫ predictis baptismi cōsecratis fōtibꝫ sit īmersio faciēda. Alii aūt qui aliis anni tpibꝫ nati extiterit: incōtinēti cū nati fuerit ppter mortale piculū qḋ sepe pueris īminet īpꝛouisū baptisenť. Uerūtamen in sabbato sancto pasche ꝫ in vigilia pēthecostes pacta cōsecratione fontiū nō infundeť oleū neqꝫ crisma: nec vlterius ī officio baptismi pcedatur nisi forte aliquis assit baptizādus: sed lintheamie mūdo cooperiantur ꝫ vsqꝫ ad cōplet. pasche ꝫ pēthecostes reseruēť. vt si forte his diebꝫ aliquis baptisandus aduenerit: fecūdatis ꝫ sctificatis fontibꝫ olei et crismatis īfusione baptizeť.

Et nota ꝙ de aqua sctificata ī fonte baptismali in sabbō scō pasche ꝫ ī vigilia pēthecost. nūqꝫ debet ppl's aspgi post aque crismationē. nec añ. Nō licet laico vel mulieri aliquē baptisare nisi ī articulo necessitatis. Si vō vir ꝫ mulier adessēt vbi imineret necessitatis artic'ls baptisādi puerꝫ ꝫ nō esset ali⁹ minister ad hoc magis ydoneus p̄sens: vir baptiset ꝫ nō mulier: nisi forte mulier bñ sciret verba sacramētalia ꝫ nō vir: vel aliud īpedimētū subesset. Similiter pater vel mater nō debet pprīū filiū de sacro fōte leuare nec baptizare: nisi in extreme necessitatis articulo. tūc eī bene possūt sine piudicio copule cōiugalis ipm baptizare: nisi fuerit aliqs ali⁹ p̄sens qui hoc facere sciret et vellet. Preterea vir ꝫ vxor nō debent simul leuare puerꝫ alterius de sacro fōte. Nulli religiosi debēt ad-

mitti in pĕtinos: qđ de monialibꝫ obseruādū est. Uiri aūt ⁊ mulieres ꝗ suscipiūt pueros ī baptismo: cōstituuntur eoꝝ fideiussores apud deū: et ideo frequēter debent eos admonere cū adulti fuerint seu discipline capaces: vt castitatē custodiāt/ iusticiam diligant/ charitatē teneāt: ⁊ ante oīa orationē dñicalē ⁊ salutationē angelicā/ simbolū fidei: et signaculo sctē crucis se signare eos docere teneātur. Unde nō debēt recipi ī patrinos nec admittant: nisi ꝗ sciūt p̄dicta. qꝛ patrini debent instruere filios suos spūales in fide. que facere non possunt nisi ipsimet in fide prius instruerentur.

Si baptisādus nō poterit loqui vel qꝛ paruulꝰ vel qꝛ mutus/ vel qꝛ egrotās aut aliūde īpotēs: tūc debēt patrini pro eo respōdere ad oēs interrogatiōes in baptismo. Si autē loqui poterit: tunc pro seipso respondeat ad singulas interrogationes nisi ad interrogationes sui nominis tātum: ad quas semp patrini sui respōdeant pro eo. Qui suscipiunt pueros de sacro fonte non debēt eos tenere corā ep̄o in cōfirmatione: nisi cogēte necessitate. Non plures ꝙ̄ vnus vir et vna mulier debēt accedere ad suscipiendū paruulū de sacro fonte. vnde plures ad hoc simul accedētes peccāt faciēdo cōtra p̄hibitionē canonis nisi alia fuerit consuetudo approbata. tm̄ vltra tres amplius ad hoc nullatenꝰ recipiātur. Monēdi sūt etiā laici ꝙ paruuli sint cōfirmati ↄcia die post cōfirmationē deportēt ad eccl'aꝫ: ⁊ frōtes eoꝝ p man' sacerdotis pp̄ crismatis reuerētiā ī baptisterio abluāt: ⁊ ligatē eoꝝ tūcigne ↄbu rāt. Itē nullꝰ debet admitti ad sacramētū corpis ⁊ sāguis xp̄i iesu extra mortis articulū nisi fuerit cōfirmatꝰ vel a receptiōe sacramēti cōfirmatōis fuerit rationabilr̄ īpeditꝰ. Nō debet sacerđ pochial' eē sine

et mūdus eū nō cognouit. In ppria venit: et sui eū nō receperūt. Quotquot aūt receperūt eū: dedit eis potestatē filios dei fieri: his q credūt in noīe ei⁹. Qui nō ex sanguinib3 neq3 ex volūtate carnis: neq3 ex volūtate viri: sed ex deo nati sūt. Et v̄bū caro factū est: ⁊ habitauit in nobis. Et vidim⁹ gloriā ei⁹ gloriā quasi vnigeniti a patre. plenū grē: ⁊ veritatis. ¶ Notādū est q̄ qlibet sacerdō parrochial̄ debet parrochianis suis formā baptizādi in aqua pura naturali ⁊ recenti et nō in alio liquore freqnter ī dieb3 dñicis exponere vt si necessitas emergat sciāt paruulos ī forma ecclīe baptizare pferendo formā verbor̄ baptismi ī lingua matna distincte ⁊ apte ⁊ solū vnica voce nullo modo iterādo verba illa rite semel plata vel similia sup eūdē sed sine aliqua additiōe/subtractione/iterruptione verbi p v̄bo positiōe mutatōe corruptōe seu trāspositōe: sic dicēdo I cristene the. N. in the name of the fadir and of the sone and of the holigost amē. vel in lingua latina sic Ego baptizo te. N. in noīe pr̄is ⁊ filii ⁊ spūsscti. amen Aquā sup paruulū spargēdo vel in aquā mergēdo ter vel saltē semel. Et si puer fuerit baptizatus scdm illā formā: caueat sibi vnusquisq3 ne iterū eūdē baptizet: sed si huiusmodi paruuli cōualescāt deferātur ad ecclam ⁊ dicant̄ sup eos exorcismi ⁊ cathecismi cū vnctionib3 et oībus aliis supradictis p̄ter imersionē aq̄ et formā baptismi que oīno su t omittenda: videlic3 quid petis. et ab hinc vsq3 ad illū locum quo sacerdos debeat paruulū crismate linire. Et ideo si laic⁹ baptisauerit puerū anteq̄ deferatur ad ecclesiam: interroget sacerdos diligenter quid dixerit et quid fecerit: et si inuenerit laicum discrete et debito modo baptizasse: et formam verbor̄ baptismi vt supra ī suo ydio

mate integre protulisse: approbet factū et nō rebaptiset eū. Si vero dubitet rationabiliter sacerdos vtrū infans ad baptisandū sibi oblat⁹ prius in forma debita fuerit baptisat⁹ vel nō: debet oīa pficere cū eo sicut cū alio quē cōstat sibi nō baptisatū: pter qd verba sacramentalia essentialia pferre debeat sub cōditione: hoc modo dicendo **N. Si baptizatus es ego non rebaptizo te: sed si nondū baptizatus es: ego baptizo te in nomine patris et filii et spiritussancti amen.** sub aspersione vel imersione vtrs. Et est obseruādū tā de baptismate ꝙ de confirmatione: ꝙ quandocūqꝫ dubitat: sine dubitatione conferātur. qꝛ nō dicitur iteratū: qd nescitur fuisse collatū. et ideo sub forma pdicta baptizētur infantes expositi de quoꝝ baptismo pbabiliter dubitatur: siue ineniātur cū sale vel sine sale. ¶ Notādū est etiā ꝙ si infans sit in piculo mortis: tūc primo itroducatur ad fontē ⁊ postea baptisetur icipiēdo ad hūc locū. **Quid petis.** et si post baptismū vixerit: habeat totū residuū seruitiū supradictum. ¶ Hoc autem in quolibet sacramēto obseruetur: ꝙ quandocūqꝫ piculū videtur iminere: semp incipiat ad substātiā illius sacramenti: et postea residuum compleatur si poterit. ¶ Non licet aliquē baptizare i aula camera vel i aliquo loco priuato: sed dūtaxat in ecclesiis in quibꝫ sunt fontes ad hoc specialiter ordinati. nisi fuerit filius regis vel principis. aut talis necessitas emerserit pter quā ad ecclam accessus absqꝫ piculo haberi nō potest. ¶ Presbiter autē si poterit semp habeat fontem lapideū integrum ⁊ honestū ad baptizandū. si aūt nequiuerit: habeat vas conueniēs ad baptismū quod aliis vsibus nullatenus deputetur: nec extra ecclam deportetur. ¶ Solēnis baptismus celebrari solet in sabbō

sancto pasche et i vigilia pēthecostes ꝛ ideo pueri na
ti infra octo dies aā pascha vel ifra octo dies ante pen
thecostē debēt reseruari ad baptizādū in sabbō sācto
pasche ꝛ in vigilia pēthecostes:si cōmode ꝛ sine piclo
valeāt reseruari. Ita ꝙ tp̄e medio iter natiuitatē pue
roꝝ ꝛ hui⁹ baptismi pfectū recipiāt cathecismū solaꝗ
diebꝫ pꝛedictis baptismi cōsecratis fōtibꝫ sit imersio
faciēda. Alii aūt qui aliis anni tp̄ibꝫ nati extiterīt:
incōtinēti cū nati fuerīt pꝑter moꝛtale piculū qđ sepe
pueris iminet ip̄ꝛouisū baptisent. Uerūtamen in
sabbato sancto pasche ꝛ in vigilia pēthecostes pacta
cōsecratione fontiū nō infundet oleū neꝗ crisma:nec
vlterius i officio baptismi pcedatur nisi foꝛte aliquis
assit baptizādus:sed lintheamie mūdo coopiantur:ꝛ
vsꝗ ad cōplet. pasche ꝛ pēthecostes reseruēt. vt si foꝛte
his diebꝫ aliquis baptisandus aduenerit:secūdatis ꝛ
sctificatis fontibꝫ olei et crismatis ifusione baptizet.

Et nota ꝙ de aqua sctificata i fonte baptismali in
sabbō scō pasche ꝛ i vigilia pēthecost. nūꝗ̄ debet ppl's
aspgi post aque crismationē. nec aā. Nō licet laico
vel mulieri aliquē baptisare nisi i articulo necessita-
tis. Si vo vir ꝛ mulier adessēt vbi imineret neces-
sitatis artic'ls baptisādi pueꝝ ꝛ nō esset ali⁹ minister
ad hoc magis ydoneus p̄sens:vir baptiset ꝛ nō muli-
er:nisi foꝛte mulier bn̄ sciret verba sacramētalia ꝛ nō
vir:vel aliud ipedimētū subesset. Similiter pater
vel mater nō debet pꝓꝛiū filiū de sacro fōte leuare nec
baptizare:nisi in extreme necessitatis articulo. tūc ei
bene possūt sine p̄iudicio copule cōiugalis ip̄m bapti
zare:nisi fuerit aliqs ali⁹ p̄sens qui hoc facere sciret et
vellet. Pꝛeterea vir ꝛ vxoꝛ nō debent simul leuare
pueꝝ alterius de sacro fōte. Nulli religiosi debēt ad-

mitti in pt̃inos: qd de monialibꝫ obseruādū est. Uiri aūt ⁊ mulieres ꝗ suscipiūt pueros ī baptismo: cōstituuntur eoꝝ fideiussores apud deū: et ideo frequēter debent eos admonere cū adulti fuerint seu discipline capaces: vt castitatē custodiāt/ iusticiam diligant/ charitatē teneāt: ⁊ ante oīa orationē dn̄icalē ⁊ salutationē angelicā/ simbolū fidei: et signaculo sc̄tē crucis se signare eos docere teneātur. Unde nō debēt recipi ī patrinos nec admittanť: nisi ꝗ sciūt p̄dicta. qꝛ patrini debent instruere filios suos sp̄uales in fide. que facere non possunt nisi ipsimet in fide prius instruerentur.

Si baptisādus nō poterit loqui vel qꝛ paruulꝰ vel qꝛ mutus/ vel qꝛ egrotās aut aliūde īpotēs: tūc debēt patrini pro eo respōdere ad oēs interrogatiōes in baptismo. Si autē loqui poterit: tunc pro seipso respondeat ad singulas interrogationes nisi ad interrogationes sui nominis tātum: ad quas semꝑ patrini sui respōdeant pro eo. Qui suscipiunt pueros de sacro fonte non debēt eos tenere corā ep̄o in cōfirmatione: nisi cogēte necessitate. Non plures q̄ vnus vir et vna mulier debēt accedere ad suscipiendū paruulū de sacro fonte. vnde plures ad hoc simul accedētes peccāt faciēdo cōtra ꝓhibitionē canonis nisi alia fuerit consuetudo approbata. tn̄ vltra tres amplius ad hoc nullatenꝰ recipiātur. Monēdi sūt etiā laici qꝛ paruuli sint cōfirmati tcia die post cōfirmationē deportēť ad eccl'am: ⁊ frōtes eoꝝ ꝑ manꝰ sacerdotis ꝓpt' crismatis reuerētiā ī baptisterio abluāť: ⁊ ligaťe eoꝝ tūc igne ꝯburāť. Itē nullꝰ debet admitti ad sacramētū corpis ⁊ sāguis xp̄i iesu extra mortis articulū nisi fuerit cōfirmatꝰ vel a receptiōe sacramēti cōfirmatōis fuerit rationabilr̃ īpeditꝰ. Nō debet sacerdos pochial' eē sine

crismate. sed debet quilibet sacerdos prochialis a suo epo nõ ab alio i ppria psona sua vel p aliũ sacerdotẽ diaconũ vl' subdiaconũ crisma petere singulis annis añ pascha. ¶ Sacerdos q̃ de veteri crismate vngit baptizatũ nisi in articulo necessitatis deponẽdus est: ⁊ ideo debet omni die cene dñi nouũ crisma ab epo confici: ⁊ vet⁹ remoueri ⁊ cõcremari. Itẽ tam sacrũ oleũ q̃ crisma sub fideli custodia claue adhibita debẽt obseruari ne ad illa possit man⁹ temeraria extẽdi ad aliqua nefaria exercẽda. ¶ Nota q̃ tpe interdicti generalis licite possũt cõferri baptismus ⁊ cõfirmatio tam adultis q̃ paruulis sed nõdum pulsatis cãpanis neq3 alta voce.

¶ Ordo ad purificãdũ mulierẽ post partũ añ hostiũ eccl'e. primo sacerd ⁊ ministri ei⁹ dicãt psos sequẽtes. ps. Leuaui oculos. Beati oẽs. Gloria pri. Sicut erat Sequatur Kyrie el'. Xpe el'. kyrie el'. Pater nr̃. Et ne nos. Sed libera nos. Dñe saluã fac ancillam tuam. Deus me⁹ sperantẽ in te. Esto ei dñe turris fortitudinis. A facie inimici. Dñe exaudi orationem meam Et clamor meus ad te veniat. Dñs vobiscũ. Oremus.

Deus qui hanc famulam tuam de pariẽdi periculo liberasti / ⁊ eam i seruitio tuo deuotã esse fecisti: cõcede vt tpali cursu fidelit peracto sub alis mĩe tue vitã perpetuam ⁊ quietã cõsequat. Per xp̃m. et ce. Tunc aspgatur mulier aqua benedicta: deinde inducat eã sacerdos p manũ dexterã in eccl'am dicẽs. Ingredere in templum dei vt habeas vitam eternã: et viuas in secula seculorum amen. Nota q̃ mulieres post prolem emissam quandocunq3 ecclesiam intrare voluerint acture gratias purificari possunt: et nullo proinde pcti mole grauãtur: nec eccl'ar aditus est eis denegãd⁹: ne pena illis cõuerti videat in culpã.

Si tn̄ ex veneratiōe voluerit aliq̄ꝺiu abstinere: deuotionē coꝝ nō credimus ip̄robādā. de.pu.post p.ca.vno

Ordo ad faciendū sponsalia. In p̄mis statuantur vir et mulier āte hostiū eccl'e corā sacerdote et populo vir a dextris mulieris et mulier a sinistris viri. Et sciendū est q̄ licet omni tēpore possunt cōtrahi spōsalia et etiā matrimoniū qḋ fit priuatim solo consensu: tn̄ traditio vxoꝝ et nuptiarū solennitas certis tēporibꝫ fieri p̄hibentur. videlicet ab aduentu dn̄i vsq̄ ad octabas epyphanie: ⁊ a septuagesima vsq̄ ad octa. pasche et a dn̄ica ante ascensionē dn̄i vsq̄ ad octa. penthecostes. In octaua die tamen epyphanie licite possunt nuptie celebrari: quia nō inuenitur prohibitū. Quis i octabis pasche hoc facere nō liceat. Similiter in dn̄ica prima post festum penthecostes licite celebrātur nuptie. q̄ dies penthe. octauū diē nō habet. Tūc iterroget sacerḋ bāna dicēs in lingua materna sub hac forma.

Ecce cōuenimus hic fratres corā deo et angelis et omnibus sanctis eius in facie ecclesie ad coniungendum duo corpora: scilicet huius viri et huius mulieris. Hic respiciat sacerdos personas suas. vt amodo sint vna caro et due ale in fide et in lege dei ad promerendam simul vitā eternā quicqḋ ante hoc fecerūt. Admoneo igit vos oēs: vt si quis est ex vobis q̄ aliqḋ dicere sciat quare isti adolescētes legitime cōtrahere nō possunt: modo ꝯfiteatur. Eadē admōitio fiat ad virū ⁊ ad mulierē: vt si qḋ ab illꝪ occulte actū fuerit vel si qḋ deuouerint vel alio mō de se nouerit quare legitime cōtrahere nō poterint: tūc ꝯfiteat. Si vero aliquis ip̄edimētū aliqḋ p̄ponere voluerit et ad hoc p̄bandū cautionem p̄stiterit: differāt spōsalia quousq̄ rei vitas cognoscat Si vero nullꝰ ip̄edimētū p̄ponere voluerit: introget

sacerd dotē mulieris videlʒ arras spōsales. ꝛ dicūtur arre anuli vel pecunia vel alie res dāde spōse ꝑ spōsū que datio subarratio dr: ꝓcipue tñ qñ fit per anuli dationē: et tūc vulgariter despōsatio vocat. Nō fidabit sacerd nec cōsentiet ad fidationē inter virū ꝛ mulierē añ terciū edictū bannoꝝ. Debet eni sacerdos bāna in facie eccle infra missaꝝ solēnia cū maioꝛ populi affuerit multitudo ꝑ tres dies solēnes ꝛ distīctos īterrogare ita vt inter vnūquēqꝫ diē solēnē cadat ad min⁹ vna dies ferialis. Debet etiā sacerdos terminū ꝑfigere cōpetentē infra quē qui voluerit et valuerit legitimū opponat īpedimētū. ꝛ si ꝯtrahētes diuersaꝝ sint parrochiaꝝ: tūc ī vtraqꝫ eccla ꝓchiaꝝ illaꝝ sūt bāna īterrogāda. Si aūt vnius ꝛ eiusdē sint ꝓchie: tūc tm̄ in eccla illi⁹ ꝓchie bāna īterrogent. Sacerdos vero qui cōtractibꝫ matrimoīalibꝫ añ trinā solēnē interrogationē bānoꝝ vt ꝑdictū est ꝑsūpserit interesse: penā suspēsiōis ab officio ꝑ triēniū incurrit. Sic et sacerdos ꝓchial q mr̄imonia clādestina in ꝓchia sua ꝓhibere cōtēpserit: ab officio ꝑ triēniū dꝫ suspēdi: ꝛ graui⁹ est puniēd⁹ si culpe qualitas id reqrat. Prohibēt aūt clādestina mr̄imoīa duplici rōne. videlʒ ne sub spe mr̄imonii ꝯmittat foꝛnicatio: ꝛ ne mr̄imonialit ꝯiūcti iniuste separent. Sepe eni in mr̄imonio occulto alter ꝯiugū mutat ꝓpositū: ꝛ dimittit reliquū ꝓlatōibꝫ destitutū et sine remedio restitutōis. ꝛ iō ꝓhibeāt sacerdotes frequēter ꝓchianos suos ne dēt sibi fidē mutuo: sꝫ corā publicis ꝛ honestis ꝑsōis ad hoc ꝯstitutis. Quisqs etiā sacerd seu sclaris seu rlaris extiterit q solēnizatiōem mr̄imōii extra ecclam ꝓchialē vel capellā hn̄tē iura ꝓchie sibi ꝯpetētia ab ātiquo absqꝫ diocesal loci lñtia spāli celebrare ꝑsūpserit aut celebratōi ītesse: ipo fctō

per annũ integrũ ab officio est suspẽsus. postea dicat
sacerd̄ ad virũ cũctis audiẽtibꝫ in lĩgua materna sic.
N. Uis habere hanc mulierẽ in sponsã et eã diligere
honorare tenere ꝛ custodire sanã et ĩfirmã sicut spon
sus debet sponsam: et oẽs alias ꝑpter eã dimittere et
illi soli adherere ꝙdiu vita vtriusqꝫ vestrũ durauerit.
Respondeat vir. Uolo. Itẽ dicat sacerdos ad mulierẽ
hoc modo. N. Uis habere hũc virũ in sponsum et ei
obedire seruire ꝛ eũ diligere honorare ac custodire sa-
nũ ꝛ ĩfirmũ sicut spõsa debet spõsũ: ꝛ oẽs alios ꝑpter
eum dimittere ꝛ illi soli adherere: ꝙdiu vita vtriusqꝫ
vestrũ durauerit. Respondeat mulier. Uolo. Deinde
det femĩa a p̄re suo vel ab amicis ei⁹: q̄ si puella sit di-
scoopertã habeat manũ. si vidua tectã. quã vir recipiat
ĩ dei fide ꝛ sua seruãdã sicut vouit corã sacerdote. ꝛ te-
neat eã ꝑ manũ dexterã ĩ manu sua dextra: ꝛ sic vir det
fidẽ mulieri ꝑ ṽba de p̄ñti ita dicẽs docẽte sacerdote.
I N. take the N. to my wedded wif to haue and to
holde fro this day forward for bettere for wers for ri
chere for pouerer: in sykenesse and in hele tyl dethe us
departe ȝif holy chirche it wol ordeyne and ther to y
plight the my trouthe. manũ retrahẽdo. deĩde dicat
mulier docẽte sacerdote. I N. take the N. to my wed
ded housebonde to haue and to holde fro this day for
warde for bettre for wors: for richer for pouerer: i sy
kenesse and in hele: to be bonere and buxum in bedde
and atte borde til dethe us departe ȝif holy chirche it
wol ordeyne and ther to y plight the my trouthe.
manũ retrahẽdo. deĩn ponat vir aurũ argẽtũ ꝛ anulũ
sup scutũ vel librũ: et q̃rat sacerd̄ si anul⁹ antea fuerit
bñdict⁹ vel nõ. si dicat ꝙ nõ: tũc bñdicat sacerd̄ anulũ
hoc modo cum Dñs vobiscũ. et cũ. Oremus. Oratio.

Creator et conseruator humani generis dator gratie spiritualis: largitor eterne salutis: tu domine mitte benedictionem tuam super hunc anulum. respice. ut qui illum gestauerit sit armata virtute celestis defensionis: et proficiat

Bene ✠ dic illi ad eternam salutem per christum. Oremus. domine hunc anulum respice quem nos in tuo sancto nomine benedicimus: ut quecunque eum portauerit in tua pace consistat: et in tua voluntate permaneat: et in tuo amore viuat et crescat et senescat: et multiplicetur in longitudine dierum. per dominum. Tunc aspergatur aqua benedicta super anulum. Si autem antea fuerit anulus ille benedictus: tunc statim postquam vir posuerit anulum super librum: accipiens sacerdos anulum tradat ipsum viro: quem vir accipiat manu sua dextra cum tribus principalibus digitis a manu sua sinistra: tenens dexteram sponse docente sacerdote dicat.

With this ryng. I. the wedde and this gold and silver. I. the zeue. and with my bodi. I. the worschipe. and with al my worldliche catel. I. the endowe.

et tunc proferat sponsus anulum pollici sponse dicens In nomine patris. deinde secundo digito dicens. et filii. deinde tercio digito dicens et spiritus sancti. Deinde quarto digito dicens. amen. ibique dimittat anulum. quia in medico est quedam vena procedens usque ad cor: et in sonoritate argenti designatur interna dilectio que semper inter eos debet esse recens. Deinde inclinatis eorum capitibus dicat sacerdos benedictionem super eos.

Benedicti ✠ sitis a domino qui fecit mundum ex nichilo amen. Postea dicatur iste psalmus sequens hoc modo.

Manda deus virtutem tuam confirma deus hoc quod operatus es in nobis a templo tuo in hierusalem tibi offerent reges munera. Increpa feras arundinis congregatio taurorum in vaccis populorum: ut

excludāt eos q̄ pbati sūt argēto. Glīa pri. Sicut erat. Kyrie eleisō. Christe eleisō. Kyrie eleisō. Pater nr. Et ne nos. Sed libera. Benedicamus patrem et filiū cū sctō spū. Laudemus et superexaltemus eū in scla. Laudem⁹ dñm quē laudāt angeli. Quē cherubī et seraphī sanct⁹ sanct⁹ sanct⁹ pclamāt. Dñe exaudi orationē meā. Et clamor me⁹. Dñs vobiscū. Oremus.

Deus abrahā de⁹ ysaac de⁹ iacob sit vobiscū: et ipse vos cōiungat: impleatq̄ bñdictionē suā in vobis. Qui viuit et regnat cū deo pre in vnitate spūsctī de⁹. Per oīa scla seclor. Alia oratio cum Oremus.

Bene✠dicat vos deus pater: custodiat vos ies⁹ xps. illumīet vos spūs sanct⁹: ostēdatq̄ dñs faciē suā in vobis et misereat vestri. cōuertat dñs vultū suū ad vos: et det vobis pacē. ipleatq̄ vos oī bñdictiōe spūali in remissionē oīm pctōr vror: vt habeatis vitā eternam: et viuatis in secula seculor amen. Hic intrent ecclam vsq̄ ad gradū altaris: et sacerd in eūdo cū suis ministris dicat hūc psalmū sequētē.

Beati oēs qui timēt dñm: qui ambulāt in viis ei⁹. Labores manuū tuarū q̄r mādncabis: beat⁹ es et bene tibi erit. Uxor tua sicut vitis abūdās: in lateribȝ domus tue. Filii tui sicut nouelle oliuar: in circuitu mense tue. Ecce sic bñdicet hō: qui timet dñm. Benedicat te dñs ex syō: vt videas bona hierusalē oībus diebȝ vite tue. Et videas filios filior tuor: pacē super israel Glīa pri. Sicut erat. sine nota cū Kyrie eleisō Christe eleisō Kyrie el. Tūc pstratis spōso et sponsa ante gradū altaris: roget sacerdos circūstātes orare pro eis dicēdo Pater nr. Et ne nos. Sed libera nos Saluū fac seruum tuum et ancillam tuam. Deus meus sperantes in te. Mitte eis dñe auxilium de sancto. Et de

syō tuere eos. Esto eis dn̄e turris fortitudīs. A facie inimici. Dn̄e exaudi orōnē meā. Et clamor me⁹ ad te veniat. Dn̄s vobiscū. Et cū spū tuo. Oremus. Oro.

Benedicat vos dn̄s ex syō: vt videatis q̄ bona sūt hierusalē oībus diebꝫ vite vr̄e: ꝛ videatis filios filiorꝫ vr̄orꝫ ꝛ pacē sup israel. per xp̄m. Orem⁹.

Deus abrahā de⁹ ysaac: deus iacob: bene ✠ dic adolescētes istos: ꝛ semina semē vite eterne in mētibꝫ eorꝫ. vt quicq̄d p vtilitate sua didicerit: hoc facere cupiāt. per iesum xp̄m filiū tuū recuperatorē hominū. Qui tecū viuit ꝛ regnat. ꝛc. Oremus. Oratio

Respice dn̄e de celꝭ: ꝛ bn̄ ✠ dic cōuentionē istā. et sicut misisti sctm̄ angelū tuū raphaelē ad tobiā et sarā filiā raguelis: ita digneris dn̄e mittere bn̄di ✠ ctionē tuā sup istos adolescētes: vt in tua volūtate pmaneāt et in tua securitate psistāt. ꝛ ī amore tuo viuāt ꝛ senescāt: vt digni atqꝫ pacifici fiāt: ꝛ multiplicent in lōgitudinē dierꝫ. per xp̄m dn̄m nr̄m. Orem⁹. Oro.

Respice dn̄e ppici⁹ sup hūc famulū tuū respice et sup hāc famulā tuā respice. vt ī nōie tuo bn̄ ✠ dictionē celestē accipiāt: ꝛ filios filiorꝫ suorꝫ ꝛ filiarꝫ suarꝫ vsqꝫ in tciā ꝛ quartā pgeniē incolumes videāt: ꝛ ī tua volūtate pseuerēt: et ī futuro ad celestia regna pueniāt. Omīps sempitne de⁹ q̄ (per xp̄m. Oremus. Orꝫ.

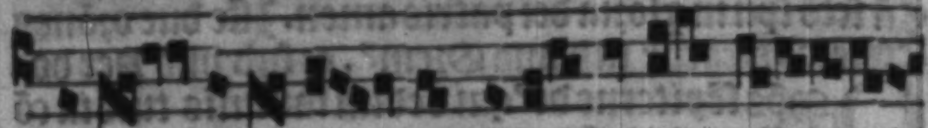
Omnipotens sempiterne deus qui primos parētes nr̄os adā ꝛ euā sua virtute creauit: ꝛ ī sua sctificatione copulauit. ipse corda ꝛ corpora vr̄a sanctificet ꝛ bn̄dicat: atqꝫ ī societate ꝛ amore vere dilectionis cōiūgat. per xp̄m. Deīn bn̄dicat eos dicēs

Benedicat vos de⁹ omīps oī bn̄dictione celesti: efficiatqꝫ vos dignos ī cōspectu suo: supabūdet in vobis diuitias grē sue: ꝛ erudiat vos ī verbo veritatis: vt ei corpore pariter ꝛ mēte cōplacere va Orem⁹.

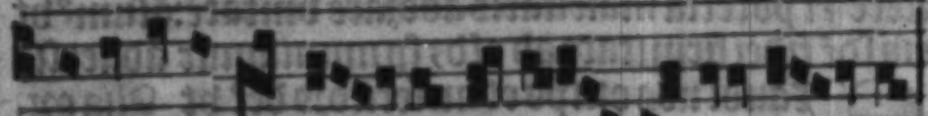
leatis. p do. Finitis orõ. q̄ dicebant sup eos psternētes ad grad altar. et itroductis illi i psbitiũ scz iter chor et altare ex pte eccle australi et statuta muliere a dextris viri videlz int ipm et altare: icipiat Offiũ.

Enedi cta sit san cta tri nitas at q̄

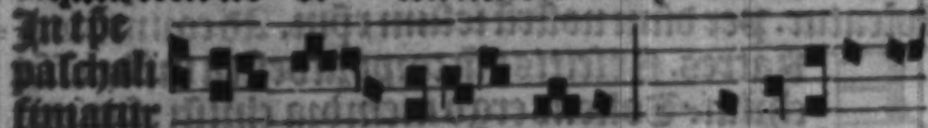

indi ui sa b ni tas cõfi tebi mur e i

quia fecit no bi scũ miseri cor diã su am.

In tpe paschali finiatur hoc mod.

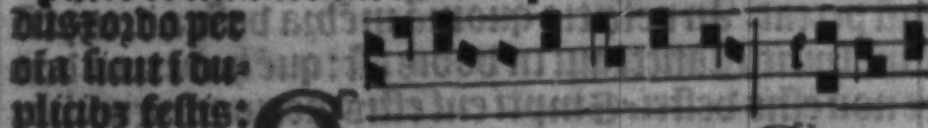
allelu ya alle luya. ps. Benedicam⁹

No dicat vltius kyrie. cũ suis v. dicatur. Ad hãc

patrẽ et filium cum sancto spiritu.

missã seruet mo dus et ordo per oĩa sicut i duplicibz festis: hoc modo.

Lozia in excel sis deo. Glozi a

in excelsis deo. Lozia in excelsis deo.

G

Et in terra pax hoibꝫ bone volūtatis. Laudamus te. Bñdicimus te. Adoramus te. Glorificamꝰ te. Gr̃as agimus tibi ꝓpter magnā gloriā tuā. Dñe deꝰ rex celestis deus pater omnipotẽs. Dñe fili unigenite iesu christe. Dñe deus agnꝰ dei filiꝰ patris. Qui tollis pctā mūdi miserere nobis. Qui tollis pctā mūdi suscipe deprecationē nr̃am. Qui sedes ad dexterā patris miserere nobis. Qm̃ tu solꝰ sanctus. Tu solus dñs. Tu solus altissimꝰ iesu christe. Cū sctō spū in gloria dei patris amen. Iste due orōnes sequētes dicātur sub uno Oremꝰ. et sub uno Per do.

Omnipotẽs sempiterne deꝰ qui dedisti famulis tuis in cōfessione vere fidei eterne trinitatis gloriā agnoscere ⁊ i potētia maiestatis adorare unitatē: q̃sumꝰ ut eiusdē fidei firmitate ab oibꝫ sp muniamur aduersis.

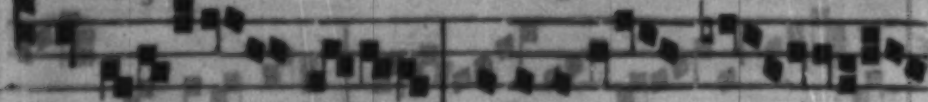
Exaudi nos omnipotẽs et misericors deꝰ ut Alia or. qđ nr̃o ministrat officio: tua bñdictione potius īpleatur. per dñm nostrū iesum xp̄m. Ad corinthios.

Fratres. Nescitis qm̃ corpora vestra mēbra sūt christi. Tollens ergo membra christi: faciens membra meretricis. Absit. An nescitis qm̃ qui adheret meretrici: unū corpus efficitur. Erūt inquit duo in carne una. Qui autē adheret deo: unus spūs est. Fugite fornicationē. Omne eni peccatum quodcūqꝫ fecerit homo: extra corpus est. Qui autē fornicatur: in corpus suū peccat. An nescitis quoniā mēbra vestra templū sunt spiritussancti qui in vobis est: quē habetis a deo et non estis vestri. Empti eni estis precio magno: honorificate et portate deum in corpore vestro. Graduale

Bene di ctus es domine qui

intueris abis sos et sedes su

percheru bin. ℣. Benedicite

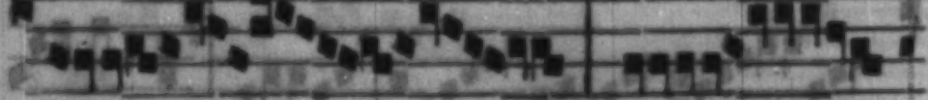
De um ce li qui

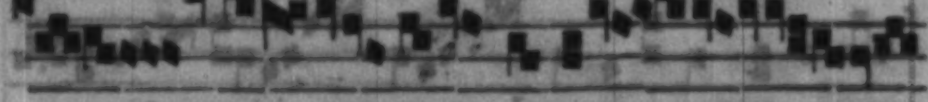
a fecit nobiscũ misericordiã su am

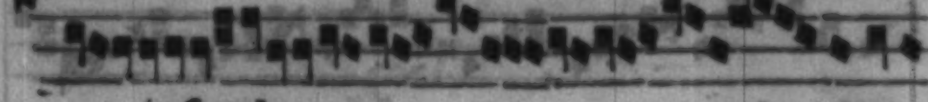
Alleluya.

Benedictus es

dñe de us patrũ nostrorum et laudabil

in secula.

In tpe pascali erit scdm alleluya unum ex istis sequentibz. Al le lu ya.

Nonne coꝛ

nostꝝ ardēs erat i nobis de iesu dū loq̄re

tur nobis in vi a.

Al le lu ya.

Surgens

iesus domin⁹ no ster ste tit i me dio

discipulo

cum suorꝝ dixit pax vobis

Alle luya.

℣. Surre xit do

min⁹ et occur rẽs mulie

ribꝫ a it aue

te tunc accesse runt et tenue

rũt pedes eius

gu

Allelu ya.

In die resurrectionis mee

dicit domi nus pre ce

dam vos in galile am.

Allelu ya.

Dicite in genti bus

quia do minus re gna uit a

li gno.

Alle luya.

V. Christus resur

gēs ex mor tuis iam nō morit mors

il

li vltra nō do minabitur

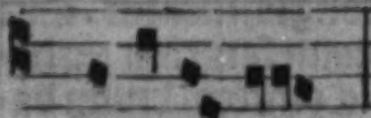
Sequē-
tia.

Lma chorus domini nunc pangat

nola sūmi. Messias sother emanuel sabaoth adonay

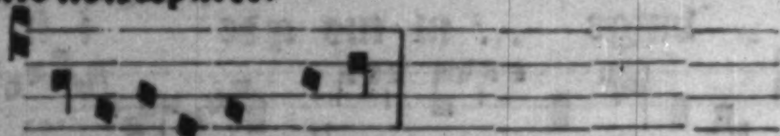
Est vnigenitus via vita manus homo vsyon. Orin

cipium primogenitus sapiētia virtus. Alpha caput finisq; simul vocitatur et est oo. Fons et origo boni paraclitus ac mediator. Agnus ouis vitulus serpens aries leo vermis Os verbum splendor sol gloria lux & ymago. Panis flos vitis mons ianua petra lapisq;. Angelus et sponsus pastorq; propheta sacerdos. Athanathos kyros theon pantoncraton et ysus. Saluificet nos. Sit cui secla.

per omnia dora.

IN illo tempore: Accesserunt Secũm matheum. ad iesum scribe et pharisei: tentantes eum ꝛ dicentes. Si licet homini dimittere vxorem quacũq; ex causa? Qui respondens ait illis. Non legistis quia qui fecit ab initio masculũ ꝛ feminã fecit eos? Et dixit eis propter hoc dimittet homo patrẽ et matrem ꝛ adherebit vxori sue: et erunt duo in carne vna. Itaq; iam non sunt duo: sed vna caro. Quod ergo deus coniunxit: homo non separet.

Credo in vnum deum.

Patrem omnipotentem: factorem celi et terre: visibilium omniũ et inuisibiliũ. Et in vnum dominum iesum christum filium dei vnigenitum. Et ex patre natum ante omnia secula. Deum de deo lumen de lumine deum verum de deo vero. Genitum nõ factum consubstantialem patri per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines et propter nostram salutẽ: descendit de celis. Et incarnatus est de spiritu sancto ex maria virgine et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub poncio pylato: passus ꝛ sepultus est. Et resurrexit tercia die secundum scripturas. Et ascẽdit in celum sedet ad dexteram patris. Et iterum venturus est cum gloria iudicare viuos et mortuos. Cuius regni non erit finis. Et in spiritum sanctum dominũ et viuificantem. Qui ex patre filioq; procedit. Qui cũ

patre et filio simul adoratur et conglorificatur. Qui locutus est per prophetas. Et unam sanctam catholicam et apostolicam ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi seculi. Amen

Offertorium.

Benedi ctus sit de us pa ter

unige ni tus qz de i fi li

us san ctus quo qz spi ritus

quia fe cit no bi scum mise ricordi

am su am. tpe pasch. Alle luya.

Nota q odor thuris bñdicti nunq datur in ecclesia sponso & sponse. Inde est q oblato thure benedicto super altare si descendat thuribul. ad clericos vel ad laycos: aliud thus est apponendũ et hoibus offerẽdum.

Sanctifica quesumus dñe deus noster Secretũ trinitas sancta: per tui sancti nominis inuoca-

tionē huius oblationis hostiā: et cooperāte spiritu sancto per eam nosmetipsos tibi perfice munus eternū.

Adesto domine supplicationibus Aliud secre. nostris: et hanc oblationem quam tibi offerimus pro famulis tuis quos ad statum maturitatis et ad diem nuptiarum perducere dignatus es/ placatus ac benignus assume. per dñm. Prefatio. Qui cū unigenito. post Sanctus prosternant se sponsus et spōsa in oratione ad gradū altaris extenso super eos pallio quod teneant quattuor clerici per quattuor cornua in suppelliciis nisi alter eorū prius fuerit desponsatus et bñdictus: qz tunc nō habeatur palliū sup eos nec dicat sacramētalis bñdictio ut postea patebit. Deide dicto per oīa secula seculorū amē: post pater noster āteqz dr par dñi sit semp vobiscum/ facta fractione eukaristie more solito dimissaqz hostia in tribus fractionib3 sup patenam dicat sacerdos conuersus ad illos orationes sequētes sub tono lectiōis: illis iterum genuflectētib3 sub pallio sacerdote sic dicente.

Dominus vobiscum. Oremus.

Propiciare dñe supplicationibus nostris: et institutis tuis quib3 propaginem humani generis ordinasti benignus assiste: ut qd te auctore coniūgitur te auxiliante seruetur. Per christū dominū nostrū. Oremus.

Deus qui potestate virtutis tue de nichilo cūcta fecisti: qui dispositis uniuersitatis exordiis/ hoī ad ymaginē dei fctō ideo īseparabile mulieris adiutoriū

cõdidisti: vt feminineo corpori de virili carne dares prin cipiũ docens quod ex vno placuisset institui: nunq̃ liceret disiungi. Hic incipit benedictio sacramentalis. Deus qui tam excellenti mysterio cõiugalẽ copulam consecrasti: vt christi et ecclesie sacramentũ presignares in federe nuptiarum. Hic finitur benedictio sacramentalis. Deus per quem mulier iungitur viro ꝛ societas principaliter ordinata ea benedictione ✠ donatur que sola nec per originalis peccati penam nec per diluuii est ablata sentenciam. respice. Respice propicius super hanc famulam tuam que maritali iungenda est consortio: tua que se expetit protectione muniri Sit in ea iugũ dilectionis et pacis: fidelis et casta nubat in christo: imitatrixq̃ sanctarum permaneat feminarum. Sit amabilis vt rachel viro/ sapiens vt rebecca: longeua et fidelis vt sara. Nichil in ea ex actibꝫ suis ille auctor preuaricationis vsurpet: nexa fidei mãdatisq̃ permaneat vni thoro iuncta contactus illicitos fugiat: muniatq̃ infirmitatem suam robore discipline. Sit verecundia grauis/ pudore venerabilis/ doctrinis celestibꝫ erudita. Sit fecunda in sobole/ sit probata et innocens: et ad optatam perueniat senectutẽ et videat filios filioꝝ suoꝝ vsq̃ in terciam ꝛ quartam progeniem: et ad beatoꝝ requiẽ atq̃ ad celestia regna

perueniat. per dñm. ꝛc. per oĩa secula seculoꝝ. Amen Notãdũ q̃ hec clausula Deus qui tam excellenti/ vsq̃ Deus per quem mulier. non dicatur in secundis nuptiis. vir enim aut mulier ad bigamiam transiẽs nõ debet iterum a sacerdote benedici. quia cum alia vice

benedicti sint eo℞ benedictio nō debet iterari: qꝛ caro bñdicta trahit ad se carnem non benedictā. Notandū est autē ꝙ inhibitū est p capl̄m extra de scdis nuptiis: ne benedictio detur in scdis nuptiis. qđ etiā testat bea tus ambrosius qui ait. **Prime nuptie a dño sunt constitute. Secunde vero pmisse. Prime nuptie sub omni benedictione celebrātur. Secūde vero carēt omni benedictione.** sed qꝛ plures benedictiones sūt in nuptiis celebrādis scilicet in introitu ecclesie ⁊ sup pallium et post missā et sup thorū in sero: Quere que bñdictio sit iterāda in secundis nuptiis et que non. Sciendum est ꝙ in hac oratione que sic icipit **Deus qui potestate.** ⁊c. tres sūt bñdictiones ibidē que idē habēt principiū. scȝ **Deus.** media autē est omittēda scȝ ista **Deus qui tam excellenti.** vsqꝫ **Deus per quē mulier.** qꝛ in ista benedi ctione agitur de vnitate xpi et ecclesie: que figuratur in primo matrimonio non autē in secundo. vnde apo stolus ad corinthios ait. **Erunt inqt duo in carne vna** et hoc notatur extra de bigamis. capitulo **debitum. et sit vir vnius vxoris.** et hoc pro primo matrimonio. sȝ qui adheret pluribus dissoluit vnitatē vel fedus vnitatis: et ideo illa benedictio que agit de vnitate scilicȝ **Deus qui excellenti misterio.** et cetera. non dicetur in secūdis nuptiis. et hoc est verū tam in viro bigamo ꝙ in muliere vidua: quia caro benedicta trahit ad se car nem nō benedictā. sed omnes alie benedictiones siue orationes debent dici indifferēter scdm curiam roma nam et scdm hostiensem et thomā alouinū ⁊ morandum doctorem. **Et** [illegible]

[illegible]

[illegible]

et [illegible]

[illegible] incipit.

CONcertationi antique finē imponere cupiētes presenti declaramus edicto: q licet vir vel mulier ad bigamiā vel ad scdas nuptias trāsierint: benedici nō debēt cū fuerint alias bñdicti. q si forsan alter eorum vel ambo essent ad secundas nuptias trāseuntes et in primis nuptiis bñdicti non fuerint: danda est eis bñdictio in secundis nuptiis. Sane volētes antiquū rigorem temperare: concedimus q presbiter qui secūdas nuptias benedixerit scienter [illegible] ex hoc venire minime teneatur: sed a pena suspensionis hoc casu a iure indicta: per suos possunt diocesanos absolui. Si qui vero iuxta opinionem quorūdam hactenus ex hoc se non reputantes suspensos ordines quoslibet seu queuis bñficia receperint: diocesani eorum a pena suspensionis p̄dicta ipsos absoluere ac super executione ordinum et retentione beneficiorum huiusmodi cum eis valeant licite dispensare. Hic queri potest quare secunde nuptie non benedicantur: Ad hoc dico q scdm matrimoniū q̄uis in se consyderatū sit perfectum sacramentū: tamen in ordine ad primū sacramentū consyderatū: aliquid habet de defectu sacramenti. quia nō habet plenā significationem cum non sit vna caro sicut est in matrimonio xpi et eccle. et ratione huius defectus bñdictio a scdis nuptiis subtrahitur. Sed hoc est intelligendū quādo secunde nuptie sunt scde ex parte viri et ex pte mulieris tm̄ prle. Si enim virgo contrahat cum illo qui habuit aliam vxorem: nichilominus nuptie benedicūtur. saluatur

et aliquo modo significatio etiã in ordine ad primas nuptias. qz eps et si vnã ecclesiã habeat sponsã: habet tñ plures psonas despõsatas in vna eccliã: sed aïa non potest esse spõsa alterius q̃ xpi qz cũ demone fornicat. nec est matrimoniũ spirituale et pp̃ter hoc qñ mulier scḋo nubit: nuptie nõ benedicunt pp̃ter defectũ sacramẽti ¶ Post hec vertat se sacerdos ad altare et dicat. Pax dñi. et **Agnus dei.** Tũc amoto pallio surgãt ambo sponsus et spõsa et accipiat spõsus pacẽ a sacerdote et ferat sponse osculãs eam et neminẽ alium nec ipse nec ipsa: sed statim diaconus vel clericus a presbytero pacem accipiens ferat aliis sicut solitũ est. Cõmunio.

Proficiat nobis ad salutem corporis Postcõio. et anime dñe deus hui⁹ sacramẽti susceptio: et sempiterna sancte trinitatis eiusdẽq; indiuidue vnitatis confessio. Alia postcomunio.

Quesumus omnipotens deus instituta prudentie tue pro amore comitare: vt quos legitima societate connectis: longeua pace custodias. per dominum. Post missam benedicatur panis et vinum vel aliud quod potabile in vasculo et gustent in nomine domini sacerdote dicente Dominus vobiscum. Oremus. Oratio.

Bene ✠ dic domine panem istum et hunc potum et hoc vasculum sicut benedixisti quinque panes in deserto et sex ydrias in chana galilee: vt sint sani et sobrii atque immaculati omnes gustantes ex eis saluator mundi. Qui viuis et regnas cum deo patre in vnitate spiritussancti deus. Nocte vero sequente cum sponsus et sponsa ad lectum peruenerint: accedat sacerdos et benedicat thalamum dicens Dominus vobiscum. Oremus.

Bene ✠ dic domine thalamum istum et omnes habitantes in eo: vt in tua pace consistant et in tua voluntate permaneant et in amore tuo viuant et senescant et multiplicentur in longitudinem dierum. per dominum.

Item benedictio super lectum cum Dominus vobiscum. et Oremus.

Bene ✠ dic domine hoc cubiculum respice qui non dormis neque dormitas / qui custodis israel custodi famulos tuos in hoc lecto quiescentes ab omnibus fantasmaticis demonum illusionibus. custodi eos vigilantes vt in preceptis tuis meditentur dormientes et te per soporem sentiant vt hic et vbique defensionis tue muniantur auxilio. per dominum. Deinde fiat benedictio super eos in lecto tantum cum Oremus

Bene ✠ dicat deus corpora vestra et animas benedictio vestras et det super vos benedictionem sicut benedixit abraham ysaac et iacob amen. Alia benedictio cum Oremus

Manus domini sit super vos mittatque angelum suum sanctum qui custodiat vos omnibus diebus vite vestre amen.

Bene ✠ dicat vos Alia benedictio cum Oremus pater et filius et spiritussanctus qui trinus est in numero et vnus est in numine amen. His pactis aspergat

ros aqua bñdicta:⁊ sic discedat et dimittat eos ĩ pace.
¶ Ordo ad seruitiũ peregrinoꝝ faciẽdum. In primis cõfiteant̃ peregrini de oĩbus pctĩs suis: deiñ dicantur sup eos corã altari pstratos: psal. ⁊ preces sequẽtes: et post vnũquẽqꝫ psalmũ dr̃ Gl̃a pr̃i. ps Ad te dñe leua. et ps. Miserere. Require in vigilia mortuoꝝ. psalmꝰ.

Qui habitat in adiutorio altissimi: in ptectione dei celi cõmorabit̃. Dicet dño susceptor meus es tu et refugiũ meũ deꝰ meus: sperabo in eum. Qm̃ ipse liberauit me de laqo venantiũ: et a verbo aspero Scapulis suis obũbrabit tibi: ⁊ sub pẽnis eiꝰ spabis. Scuto circũdabit te veritas eiꝰ: nõ timebis a timore nocturno. A sagitta volãte in die a negocio pambulante in tenebris: ab incursu et demonio meridiano. Cadẽt a latere tuo mille et decẽmilia a dextris tuis: ad te autem nõ appropinquabit. Verũtamen oculis tuis cõsyderabis: et retributionem peccatoꝝ videbis. Qm̃ tu es dñe spes mea: altissimũ posuisti refugium tuũ Non accedet ad te malũ: et flagellũ nõ appropinquabit tabernaculo tuo. Qm̃ angelis suis mandauit de te: vt custodiãt te in oĩbus viis tuis. In manibus portabũt te: ne forte offendas ad lapidem pedẽ tuum Sup aspidẽ et basiliscũ ambulabis: et cõculcabis leonem ⁊ drachonẽ. Qm̃ in me sperauit liberabo eum: protegã eũ qm̃ cognouit nomẽ meũ. Clamauit ad me ⁊ ego exaudiã eũ cũ ipso sũ in tribulatione: eripiã eũ ⁊ glificabo eũ. Longitudine dieꝝ replebo eum: et ostendã illi salutare meũ. Glĩa pr̃i. Kyrie el̃. Christe el̃. Kyrie el̃. Pater nr̃. Et ne nos. Sꝫ libera nos. Ego dixi dñe miserere mei. Sana aĩam meã qꝛ peccaui tibi. Vias suas dñs demonstret tibi. Et semitas suas doceat te. Gressꝰ tuos doꝰ dirigat scd̃m eloquiũ

tuā: vt non dominētur tibi oēs iniusticie. Utinā diri
gantur vie tue. Ad custodiendas iustificationes dn̄i.
Perficiat dn̄s gressus tuos in semitis suis. Ut nō mo
ueantur vestigia tua. Bn̄dictus dn̄s de⁹ die quotidie
prosperū iter faciat tibi. De⁹ salutariū tuoꝝ. Angel⁹
dn̄i bon⁹ comitet᷑ tecū. Et bene disponat itinera tua ꝛ
act⁹ tuos: ꝛ iterū cū gaudio reuertaris ad ꝓpria. Bti
immaculati ī via. Qui ambulāt in lege dn̄i. Nichil
proficiat inimic⁹ tibi. Et fili⁹ iniq̄tatis nō apponat no
cere tibi. Exurge dn̄e adiuua nos. Et libera nos ꝓpt
nomē tuū. Dn̄e de⁹ virtutū cōuerte nos. Et ostēde fa
ciē tuā ꝛ salui erim⁹. Dn̄e exaudi orōnē meā. Et cla-
mor me⁹ ad te veniat. Dn̄s vobiscū. Et cū spū t. Ore⁹.

Adesto dn̄e supplicationibꝫ nr̄is: et viā famuli
tui. N. in salutis tue ꝓsperitate dispone: vt in
ter oēs vie et vite huius varietates: tuo semper ꝓte
gatur auxilio. Per christū dn̄m nostrū. Oremus. Or.

Deus qui ad vitā ducis ꝛ cōfidētes in te paterna
protectione custodis: q̄sumus vt huic p̄senti fa
mulo tuo. N. a nobis egredienti āgelicū tribuas comi
tatū. vt auxilio tuo ꝓtect⁹ nulli⁹ mali cōcutiat᷑ formi
dine/nullo ꝯprimat᷑ aduersitatis lāguore: nullis irruē
tis inimici molestet᷑ insidiis: sed spaciis necessarii itine
ris ꝓprio gressu peractis ꝓpriisq; locis restitut⁹ recipiat᷑
sospes ac debitas exoluat tuo noī grās. Per x. Orem⁹.

Deus q̄ diligētibꝫ te mīam tuā semp impē Or.
dis: et a seruiētibꝫ tibi in nulla es regione lon
ginquus: dirige viā hui⁹ famuli tui. N. in voluntate
tua. vt te protectore te duce per iusticie semitas sine of
fensione gradiatur. Per dn̄m no. Hic surgāt pegrini
a prostratione: et benedicat sacerdos peras suas ꝛ ba-
culos suos dicens. Dn̄s vobiscum. Et Oremus. Or.

Domine iesu xpe qui ineffabili tua miseratione ac patris iussione spiritusque sancti cooperatione de celo descendere voluisti oveque perditam diabolica seductione voluisti querere atque propriis humeris ad celestis patrie gregem referre: quique precepisti filiis matris ecclesie orando petere bene vivendo querere ac pulsando perseverare: ut citius invenire valeant salutaris premia vite: te humiliter imploramus quatenus sanctificando bene✠dicere digneris hanc peram et hunc baculum. ut quicunque eam in tui nominis amore ad instar humilis armature lateri suo applicare atque collo suo suspendere/sive in manibus suis gestare: sicque peregrinando suffragia sanctorum humili comitante devotione studuerit querere: dextere tue protecti munimine pervenire mereantur ad gaudia mansionis eterne. Per te salvator mundi Qui cum patre. &c. Hic aspergat aquam benedictam super peras et baculos et ponat singulis peregrinis peram ad collum dicens

In nomine domini nostri iesu xpi accipe hanc peram habitum peregrinationis tue: ut bene castigatus et salvatus pervenire merearis ad limina sanctorum quo pergere cupis: et peracto itinere tuo: ad nos revertaris incolumis. Per eundem do. &c. Deinde tradat singulis eorum baculum ita dicens.

Accipe hunc baculum sustentationis itineris ac laboris peregrinationis tue: ut devincere valeas omnes catervas inimici: et pervenire securus ad limina sanctorum quo pergere cupis: et peracto obedientie cursu ad nos revertaris cum gaudio. per dominum no. Si vero aliqui illorum profecturi sint hierusalem: tunc habeant ipsi vestes cum cruce signatas: et benedicantur cruces hoc modo. cum Dominus vobiscum. Oremus.

Deus invicte potentie pietatis immense atque peregrinantium totius consolationis auxilium qui famulis tuis victricia arma tribuis: quesumus ut has cruces devote humilitatis bene✠dicere digneris:

vt venerãde crucis vexillũ cuius i eis est designata figura: sit iuictissimũ robur seruoꝝ tuoꝝ cõtra ãtiqui hostis nequissima tentamẽta: sit in via defensio: sit i domo ptectio: sit vbiq; presidiũ. per dñm. Hic aspgatur aqua bñdicta sup cruces ꝛ detur singulis pegrinis sic profecturis vestis cũ cruce signata dicẽte sacerdote.

Accipe vestimẽtum cruce dñi nostri saluatoris signatum: vt per illud salus bñdictio ꝛ virt9 prospere proficiscẽdi ad sepulcrũ ipsius tibi comitet. Qui cũ deo patre et spũ sancto viuit ꝛ regnat deus p.

His finitis: dicatur missa pro iter agentibus.

Ad missam officium hoc modo incipitur

Esto michi in de um pro te ctorẽ et in locum refugi i vt saluũ me faci as quoniã firmamẽtũ meum et refugium meum es tu et propter nomẽ tuum dux mi chi e ris et enu tri es me. Tpe pasch. alle luya alleluya. Ps.

In te dñe speraui nõ cõfundar in eternũ: in iusticia

tua libera me ꝛ eripe me.

ADesto dñe supplicationibꝫ nostris: et viam famuli tui. ℞. in salutis tue prosperitate dispone. vt inter oẽs vie et vite huius varietates: tuo semp protegatur auxilio. Per dñm. Lcõ libri genesis.

IN diebꝫ illis: Locut⁹ est abrahã dicẽs. Dñs de⁹ celi q̃ tulit me de domo p̃ris mei: ꝛ de terra natiuitatis mee: q̃ locut⁹ est michi et iurauit dicẽs Semini tuo dabo terrã hanc: ipse mittet angelũ suũ corã te. Gr. Esto michi i deũ pro-

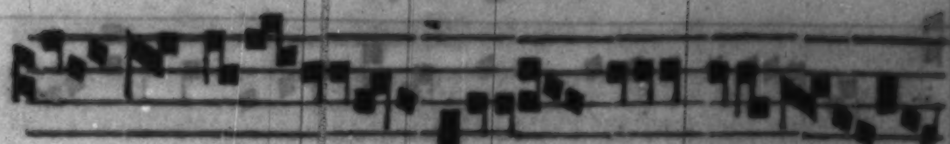
te cto rẽ et in lo cũ re

fu gi i vt saluũ me fa

cias. ℣. De⁹ in te

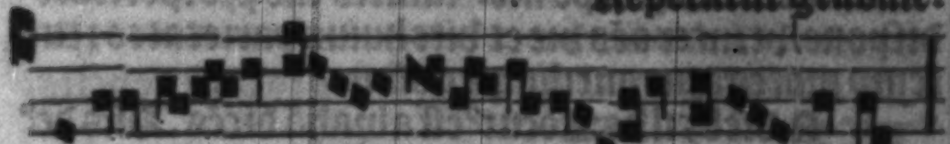
speraui domine nõ cõfun

hu

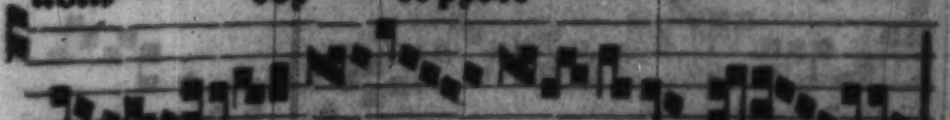
Repetatur gradale.

Si t[em]p[or]e paschali cōtigerit: tūc erit secūdū alleluia vnū ex sequentibus.

vel Alla. Surrexit altissimꝰ vel Alla. Xp̄s moꝛtuꝰ est

IN illo tp̄e: reqre i grad. Euāg. Scd̄m matheū

Dixit iesus disci. suis. Eūtes p̄dicate dicētes: qꝛ appꝛopinquabit regnū celoꝝ. Infirmos curate / moꝛtuos suscitate / lepꝛosos mūdate / demones eiicite. gratis accepistis gratis date. Nolite possidere aurū neqꝫ argētū in zonis vr̄is Nō perā / nō calciamēta / neqꝫ duas tunicas habeatis: neqꝫ virgā. Dignꝰ ē operariꝰ mercede sua. In quācūqꝫ aūt ciuitatē aut castellū itraueritis: interrogate q̄s i ea dignꝰ sit. Et ibi manete donec exeatis. Intrātes aūt domū: salutate eā dicētes. Pax huic domui. Et siqdē illa domꝰ fuerit digna: maneat pax vr̄a sup eā. Si aūt nō fuerit domus digna: pax vestra sup vos reuertetur. Et quicūqꝫ nō recepit vos: nec audierit sermones vr̄os: exeūtes de domo vel de ciuitate excutite puluerē de pedibꝫ vestris sup eam. Amē dico

vobis: tolerabili⁹ erit terre sodomoꝝ ꝛ gomorreoꝝ in die iudi-cii: ꝙ illi civitati.

Offerto. Spe rent in te omnes qui noverũt no men tu um domi ne quoniã non de re linquis queren tes te psal li te domi no q̄ ha bitat in syon quoniã non est obli tus oꝛatio nẽ paupe rũ.

In tempoꝛe pascali. al le lu ya.

Hic offerãt pegrini. Secr.

Propiciare q̄s domine supplicatiõibꝫ nr̄is ꝛ has oblationes quas tibi offerim⁹ pꝛo famulis tuis benign⁹ assume: vt viã illoꝝ p̄cedẽte grã tua dirigas: ꝛ subsequẽte comitari digneris: vt de actu atq; icolumitate eoꝝ scdm misericoꝛdie tue p̄sidia gaudeam⁹. Per do. nr̄m iesũ xp̄m

Comunio. Tu mãdasti mãda ta tu a custodi

ti nimis vtinã dirigãtur vie mee ad custo

In tpe paschali dicit

dien das iustifica tio nes tuas alle

lu ya alle luya.

Sumpta q̃s dñe ¶ Postcõio. celestis mysterii sacramẽta ad ꝓsperitatẽ itineris famuli tui proficiant: et eũ ad salutaria cuncta ꝑducãt. Per dñm. Post missã dicat sacerd has orones sequẽtes sup peregrinos corã altare ꝓstratos: siue ꝓfecturi sint hierlm siue ad sctm̃ iacobũ vel ad aliam peregrinationẽ. cũ Dñs vobiscũ. et cũ Oremus. Or.

Deus isinite mĩe ꝛ maiestatis imẽse: quem nec spacia locoꝝ nec interualla tẽpoꝝ ab his quos tueris abiũgũt: respice adesto famulis tuis ꝛ ꝓsta: vt in te vbiq; ꝯfidẽtibꝫ: ꝛ ꝑ oẽm quã ituri sũt viã dux eis et comes esse dignare: nichil illis aduersitatis noceat nichil difficultatis obsistat. cũcta eis sint salubria cũcta sint ꝓspera. vt sub ope mĩe tue q̃cq̃d iuste petierit desyderio celeri et ꝓspero cõsequãtur effectu. Per xpm

Omñps de⁹ q̃ est via veritas ¶ Alia orõ cũ Oremꝰ. ꝛ vita iter tuũ in bñplacito suo disponat: ãgelũ suũ raphaelẽ ĩ hac pegrinatõe tui custodẽ adhibeat: q̃ ad loca desyderata cũ pace eũdo te ꝑducat: ꝛ cũ salute iteꝝ te ad nos redeũdo reducat. Sit itenẽtrix tui btã dei genitrix maria cũ vniuersis angelis ꝛ archãgelis patriarchis quoq; et prophetis: sint intercessores tui sancti apostoli petrus et paulus cum ceteris apostolis

martyribus cōfessoribus atqz virginibz obtineantqz tibi sancti quor querisvestigia cū oībus sanctis iusta desyderia ꝛ ꝓsperitatē remissionēqz oīm delictor ac vitā etnā. per do. Deīn cōlcent ꝛ ita recedat ī noīe dñi

Benedictio ensis noui militis fiat hoc modo. interī genuflectente ipso milite corā altari. Primo dicat sacerdos sine nota Dñs vobiscum. et Oremus. Oratio

Deus cunctor in te sperantiū protector: adesto supplicationibz nr̄is: ꝛ cōcede huic famulo tuo qui sincero corde gladio se primo nititur precīgere militari. vt in oībus galea tue virtutis sit protectus: et sicut dauid ꝛ iudith ꝯtra gētis sue hostis fortitudinis potētiā victoriā tribuisti: ita tuo auxilio munitus cōtra hostiū suor seuiciā victor vbiqz existat: ꝛ ad sācte eccl'e tutelā ꝓficiat. per xp̄m do. alia orō cū Oremus.

Deus qui trinos gradus hostium post lapsū ade in toto orbe terrar cōstituisti quo plebs tua fidelis īmunis ab omni impetu nequicie secura ꝛ quieta permaneret: adesto supplicationibus nostris ꝛ hūc ensem quē inuocatione tui sanctissimi noīs benedicimus: bene ✠ dicere dignare vt famulus tuus cui eū te largiente concedimus ac accingimus sic eo vtatur: Hic succingat sacerdos militem cū ense. quatenus et hostes ecclesie insidiantes reprimat: et seipsum ab oī inimico tua protectione potenter defendat. per xp̄m. Deinde aspergat sacerdos militem ense succinctum aqua benedicta: et recedat miles in nomine domini.

Bñdictio carniū in die pasche cū Dñs vo. et orem⁹.

Deus celi terreqz dominator qui das escā omni carni ꝛ imples omne animal benedictione: bene ✠ dic et sancti ✠ fica hanc creaturam carnis vt nobis dona tua sumentibus anime ꝛ corporis sanitatē

concedas. per xpm dñm no. alia oro cũ Oremus. Or.
Deus qui vniuerse carnis es conditor qui noe et filiis suis de mũdis et imundis aīalibus prece pta dedisti: quiq3 sicut olera herbarũ humano generi quadrupedia mũda edere permisisti: et qui agnum in egipto moysi et populo tuo in vigilia pasche comede re pcepisti in figura agni dñi nr̃i iesu xpi cui9 sãguine oīa primogeīta tibi de mũdo redemisti ꝛ nocte illa oē primogenitũ in egipto pcutere pcepisti seruãs pplm tuũ agni sãguine pnotatũ: dignare dñe deus oīpotẽs bñdi ✠ cere ꝛ scti ✠ ficare has carnes vt qcũq3 ex pplo tuo fideli ex illis comederint: oī bñdictiõe celesti ꝛ grã tua saturati repleãtur ī bonitate p quẽ hec oīa dñe cõ dita sũt ꝛ ab initio cre ata: saluator mũdi. Qui viuis et regnas cũ dõ pr̃e. ꝛc. Hic aspgat aqua bñd sup carnes

¶ Bñdictio carnis casei butiri ouorꝝ siue pastillorꝝ in pascha cũ Dñs vobiscum et Oremus. Oratio.
Domine de9 omnipotẽs qui fecisti et creasti cun cta viuẽtibus tue largitatis alimoniã humanũq3 ge nus spũalibusq3 escis ac poculis tuorꝝ preceptorꝝ terre nisq3 substantiis tuorꝝ donorũ indesinenter reficis: te omnipotentẽ deũ obnixe petim9: vt hec dona tua car nis casei butiri vel ouorꝝ siue cuiuscũq3 alterius cibi q̃ tuipse creasti ꝛ nobis donasti ppetua claraq3 benigni gnitate sctificare ac bñ ✠ dicere digneris: vescentib3 q3 ex eis largã tue benedictionis sanitatẽ in visceribꝫ eorꝝ clemẽter collata: et psentis vite sospitatẽ et futu re vtitudinẽ misericorditer īdulge. per dñm. Deinde aspgat sacerd aquã bñdictã. ¶ Bñdictio nouorꝝ fru ctuum quorũcunq3 cũ Dñs vobiscũ. et Oremus. Or.
Domine sancte pater omnipotens eterne deus qui benedixisti quinq3 panes in deserto ꝛ duos

pisces vnde saturati sūt quinq; milia hoīm: sic bn ✠
dicere et sanctificare digneris hūc fructū quē accipia-
mus in tuo sctō noīe et filii tui dñi nři iesu christi. vt q
sūpserint ab eo accipiāt saturitatē mentis ꝓtectionē
corporis tutelā salutis ⁊ securitatē spei corroboratio-
nem fidei ⁊ eternitatē spūssancti. Per eūdē do. In vni
tate eiusdē. Hic aspergat aqua bñdicta. ⁊c. ¶ Bñdictio
ad oīa quecūq; volueris cū Dñs vobiscū. ⁊ Orem⁹. Or

CReator ⁊ cōseruator humani generis dator grē
spūalis largitor eterne salutis tu dñe mitte spi
ritū sanctū tuum super hāc creaturam. N. vt armata
virtute celestis defensionis quicūq; ex ea gustauerint:
proficiat illis ad salutē: et tam corporis q̄ aīe recipiāt
sanitatē. Per dñm. Hic aspgat aqua bñdicta super ea
¶ Bñdictio seminis cū Dñs vobiscū. et Orem⁹. Or.

OMnipotens sempitne de⁹ creator generis humani sup
plici ter tuā clemētiam exoram⁹ vt hoc semē qd
in tuo sctō noīe serendi sum⁹ in agros nřos: celesti bn
dictione bn ✠ dicere ⁊ multiplicare digneris: atq; ad
maturitatē pducere. vt per vniuersū orbē terrarū col-
laudetur dextera tua. Per dñm nřm. Deinde aspgat
aqua bñdicta super semen. ¶ Bñdictio pomorū in die
sancti iacobi: cū Dñs vobiscum. et Oremus. Oratio.

DOmine sctē pater oīps eterne de⁹ qui ad firmi
mūdi ornatū die tercia lignū pomiferū facere
fructū in principio precepisti: quiq; amarū vetiti pomi
saporē antiqui serpētis suasu a patribꝫ nřis gustatū
vnigeniti filii tui dñi nři iesu xpi passione salutari nō
sentire posteros filios naturaliter voluisti a quo sani
tas ⁊ omne medicamentū venit: q̄sumus inenarrabilē
pietatem tuam: vt hunc nouorū pomorū fructum tuo
conspectui oblatum: bene ✠ dicere et sanctifi ✠ care

dignetis:quatenus scti apostoli tui iacobi ꝛ martyris tui xpofori quoꝝ hodie festa celebramus: oīmqꝫ sctōꝝ tuoꝝ meritis ac pcibꝫ quicūqꝫ fideles tui cū grāꝝ acti one ex eo gustauerint: sanitatē mētis ꝛ corporis opetāte in eis spūsctō percipe mereātur. Per eūdem dñm In vnitate eiusdē spūsscti de⁹.ꝛc. Item bñdictio po morum cum Dñs vobiscum. et Oremus. ¶ Or

TE depcamur oīpotēs deus vt bñ ✠ dicas hūc fructū nouoꝝ pomoꝝ. vt q̄ esu arboris letalis ꝛ pomo in primo parēte iusta funeris sentētia multati sum⁹ p illustrationē vnici filii tui redēptoris dei ac dñi nri iesu xpi ꝛ spūsscti bñdictione sāctificata sint oīa atqꝫ bñdicta: depulsisqꝫ primi facinoris intētatoris insidiis salubriter ex hui⁹ diei āniuersarii solēnitate diuersis terris edēdis germinibꝫ sumam⁹. Per eūdē dñm In vnitate eiusdē. Deīde sacerd asperg at ea aqua bñd. ¶ Bñdictio elemosine cū Dñs vobiscū. et Orem⁹. or

DEpcor te dñe scte pater omnps eterne de⁹: vt istā elemosynā bñ ✠ dicere ꝛ sāctificare digneris pro aīa famuli tui N. ad remediū ꝛ remissionē pctōꝝ suoꝝ: vt i luce tue amenitatis sine fine letet. Per dñm Deinde aspergat sacerdos sup eam aquā bñdictam. ¶ Bñdictio panis i diebꝫ dñicis. In primis sacerdos legat euāgelium scdm iohēm. In principio. et postea dicat ꝟ. Sit nomē dñi bñdictū. Ex hoc nūc ꝛ vsqꝫ i se. Deiñ dicat sic. Dñs vobiscum. et Oremus. or

BEne ✠ dic dñe creaturā istā panis sicut bñdixisti quinqꝫ panes in deserto: vt oēs ex eo gustātes tā corporis q̄ aīe accipiāt sanitatē. In noīe pris ꝛ filii et spūsscti. Tūc aspgat aqua bñd sup panē ꝛ distribuat ¶ Bñdictio scuti et baculi ad duellū faciēdū. In primis dicat sacerdos pstratus añ altare psos sequen. cū

Gloria patri. pugnaturo interim genuflectēte retro sacerdotē. ℣. Deus in adiutoriū. ut i visitatōe infirmoꝝ Benedicam dn̄m. Judica dn̄e nocentes. Qui habitat. vt̄s in officio pegrinoꝝ. ℣. Quicūqꝫ vult. ā. Ne reminiscaris dn̄e delicta nr̄a. ꝛc. Kyrie el. Xpe el. kyrie el. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera. Dn̄e nō scd̄m peccata nostra facias nobis. Neqꝫ scd̄m iniquitates nr̄as retribuas nobis. Dn̄e ne memineris iniquitatū nostrarū antiquaꝝ. Cito anticipēt nos misericordie tue qꝛ pauperes facti sum⁹ nimis. Adiuua nos deus salutaris noster. Et pp̄ter gloriā nōis tui libera nos ꝛ propicius esto pctīs nr̄is pp̄ter nomē tuū. Saluū fac seruum tuū. Deus meus sperantē in te. Mitte ei dn̄e auxiliū de sancto. Et de syon tuere eū. Esto ei dn̄e turris fortitudinis. A facie inimici. Cōuertere dn̄e vsqꝫ quo. Et depcabilis esto sup seruū tuum. Dn̄e exaudi orōnem meā. Et clamor. Dn̄s vobiscū. Oremus. Or.

Omnip̄s sempiterne de⁹ qui mūdū ex informi materia fecisti ꝛ vnicū filiū tibi coeternū pro generis humani redēptione spū sancto cooperāte incarnari atqꝫ de hoste antiquo triūphare fecisti: te suppliciter petimus vt hoc scutū atqꝫ baculū istū dextera potētie tue bn̄di ✠ cere digneris: vt sint arma inuincibilia respice atqꝫ triūphare potētia / te adminiculāte victricia: quatenus quicūqꝫ his armis pugnauerit: tua ptectiōe munitus tā corporis q̄ aīe salutē pcipiat: atqꝫ victoriosū de hoste reportās tropheū bello peracto: tibi creatori oīm grās referat cū filio tuo dn̄o nr̄o iesu xp̄o q̄ tecū et cū eodē spū scō vi. ꝛre. d. p oīa. ꝛc. hic aspgat sacerd scutum et baculū aqua benedicta: deinde resurgente pugnaturo: tradat ei sacerdos scutum dicēdo. Accipe hoc scutū ad corporis tui protectionē. In nōie pr̄is. ꝛc.

Iterū dicat sacerdos. Protegat te christus fili⁹ dei viui Amē. Deinde tradat ei sacerdos baculū dicēs. Accipe hunc baculū ad hoc duellū preparatū: cū quo valeas tibi rebellantē prosternere et insurgentē cōterere: habeasqꝫ victoriā. In nōie pr̄is. ⁊c. Deinde tenēs pugnaturus scutum ⁊ baculū iterū genuflectat corā altari: dicēte super eū sacerdote Dn̄s vobiscū. et Oremus.

Confortator et corroborator sustentamētumqꝫ tuorū fideliū adonay indeficiēs interminabilis inenarrabilis pater eterne de⁹ qui gētes magnas ⁊ reges fortes corā populo tuo israel destruxisti et vicisti: quiqꝫ puero tuo dauid de gygāte te blasphemāte atqꝫ in sua virtute cōfidente triūphare cōcessisti: te supplices exoram⁹: vt hūc famulū tuū. N. in te cōfidentem: bn̄dicere adiuuare ptegere cōfortare ⁊ cōseruare: atqꝫ sanctorū tuorū angelorū p̄sidio eū vallare digneris. presta ei dn̄e fidē rectam spem firmā cordis fiduciā corporis fortitudinē omniūqꝫ mēbrorū valitudinē quaten⁹ te adiuuante hostē prosternere atqꝫ victoriā capescere mereatur: tibiqꝫ soli deo omnipotēti bello triūphaliter peracto grās ⁊ laudes referat. Per christū dn̄m nostrū. Deinde sacerdos dās ei bn̄dictionē dicat hoc modo.

Confortare ⁊ esto robust⁹: spera in dn̄o ⁊ fac bonitatē ⁊ noli obliuisci oēs retributiōes ei⁹. ipse det tibi vitā ⁊ victoriā ⁊ bn̄di ✠ ctionē in sclm̄ scli. ā. Bene ✠ dicat te de⁹ pater. amē. Custodiat te iesus christus. amen. Confortet te spiritussanctus. amen. Prestet tibi victoriā trinus ⁊ vn⁹ deus. Qui viuit ⁊ regnat per oīa secula seculorū. amē. Deinde aspergat sacerdos eū aqua benedicta: et ita recedant in nōie dn̄i.

¶ Benedictio oculorum infirmorum: potest fieri in huncmodum si necessitas inducat ⁊ deuotio alicuius

illã deposcat. In primis genuflectat ĩfirm⁹ corã altari: deinde dicat sacerdos Dñs vobiscũ. et Oremus. Or.

Domine iesu xpe qui aperuisti oculos ceci nati: serena hui⁹ famuli tui oculos dans in eis visum perspicacẽ sufficiẽtem ydoneũ cõpetẽtem ĩ obsequiũ tuũ per virtutẽ huius sacramẽti ⁊ per hoc signũ sãcte crucis tue. Hic signet sacerdos oculos ĩfirmi signo sãcte crucis cũ corporalibꝫ ⁊ cũ eisdẽ ventulet in oculis ei⁹ dicẽs. In noĩe patris et filii et spiritussancti. amen.

¶ Bñdictio nauis. cũ Dñs vobiscũ. et Oremus. Or.

Deus cuius puidẽtia vniuersa regũtur ⁊ cõseruãtur: qui dñaris potestatis maris et mitigas motũ fluctuũ ei⁹: qui noe famulo tuo ne genus humanum totũ periret in diluuio archã facere pcepisti: qui vẽtis et tẽpestatibꝫ ĩperas ⁊ obediũt: qui petrũ super aquas maris ambulãtẽ ne mergeret erexisti: tuã dñe clemẽtiam obnixe petim⁹ et huĩliter ĩploram⁹: quatenus hãc nauiculã per virtutẽ sctẽ crucis ⁊ per ĩtercessionem btẽ et glõse marie semp virginis ⁊ oĩm sctõꝝ tuoꝝ tua dextera digneris bene ✠ dicere oẽsq; ĩsidias hostiũ visibiliũ et ĩuisibiliũ ab ea repellere: vt ĩ ea sub tua ptectiõe nauigãtes: nullis illudãtur fãtasmatibꝫ nullis deuiciãtur aduersis/ nõ eos vorago terribilis sorbeat: nõ tẽpestas ĩpellat/ nõ frãgat scopul⁹/ nõ inuadat aduersari⁹: sꝫ vniuersis expeditã terroribꝫ: nomẽ tuum collaudãtes ad propria cũ gaudio reuerti mereantur. per te saluator mũdi qui cũ deo patre ⁊ spiritu sancto viuis et regnas deus per omnia secula seculorum. Amen. Deinde aspergatur nauis aqua bñdicta

¶ Omni die per annũ de quocũq; fiat seruitiũ nisi in diebꝫ veneris et qñ ieiuniũ est preceptũ vt in vigiliis quattuor tẽporibꝫ et ferialibꝫ diebꝫ ĩfra quadragesi.

et nisi per eddomadā pasche: dicātur bñdictiones āte prandiū hoc modo. In primis dicat sacerd. Bñdicite ℟. Dñs. ps. Oculi oīm in te sperāt dñe: et tu das escā illoꝝ in tēpore oportuno. Aperies tu manū tuā ꝛ imples omne animal bñdictione. Gloria pri. Sicut erat Kyrie el. Christe el. Kyrie el. pater noster. Deinde dicat sacerdos. Et ne nos inducas in tentationē. ℟. Sed libera nos a malo. Sacerdos. Oremus. Bñ✠dic dñe nos et dona tua que de tua largitate sumus sūpturi. Per christū dñm nostrū. ℟. Amē. Lector. Jube dñe benedicere. Sacerdos. Mense celestis participes faciat nos rex eterne glie. Amē. Lector. Deus charitas est ꝛ qui manet in caritate in deo manet ꝛ deus i eo: sit deꝰ in nobis et nos maneamus in ipso. ℟. Amē. Hec predicta lectio nō mutatur per totū ānū quādo predicte bñdictiones dici debēt ante prādium: nisi in dñicis paschalis tēporis tātum. tunc eni dicatur sequēs lectio. Expurgate vetus fermētum vt sitis noua cōspersio sicut estis azimi: eteni pascha nostrū imolatꝰ est christus: itaqꝫ epulemur in dño. Deinde post prādium dicat sacerdos hoc modo. Deus pacis ꝛ dilectionis maneat semper nobiscū: tu autē dñe miserere nostri. ℟. Deo gratias. ps. Cōfiteātur tibi dñe oīa opera tua: et sancti tui benedicāt tibi. Gloria patri. Sicut erat. Deinde dicat sacerdos cpm. Agimus tibi gratias rex omnipotēs deus pro vniuersis bñficiis tuis: qui viuis et regnas deus per omnia secula seculorum. Amen. Deinde dicatur sequēs psalmus sacerdote incipiente Laudate dñm omnes gētes: laudate eum omnes populi. Quoniam cōfirmata est super nos misericordia eius: ꝛ veritas dñi manet in eternū. Gloria patri. Sicut erat. Kyrie el. Christe el. Kyrie el. pater noster. Et

ne nos. Sed libera nos. Dispersit dedit pauperibus Justicia eius manet i seculū seculi Benedicā dn̄m in oī tēpore Semp laus ei⁹ in ore meo In dn̄o laudabitur aīa mea: Audiāt māsueti ꝫ letent̄ Magnificate dn̄m mecū: Et exaltem⁹ nomen eius in idipm̄ Sit nomen dn̄i benedictū: Ex hoc nūc et vsq; in seculū. Deinde dicat sacerdos sine oremus Retribuere dignare dn̄e deus oībus nobis bona faciētibꝫ ꝓpter nomē sc̄tū tuū vitā eternam: Amē Benedicamus dn̄o Deo gratias Deinde dicatur de sācta maria aliqua antiphona ad placitū cū versicul̄ ꝫ oꝛōne de eadē que magis tēpori cōueniāt: quib⁹ dictis dicatur pro fidelibꝫ defūctis ps

De pꝛfundis clamaui ad te dn̄e: dn̄e exaudi vocē meā Fiant aures tue intendentes: in vocem depcationis mee. Si iniquitates obseruaueris dn̄e: dn̄e quis sustinebit. Quia apud te ppiciatio est: et propter legē tuam sustinui te dn̄e. Sustinuit aīa mea in verbo eius: sperauit aīa mea in dn̄o. A custodia matutina vsq; ad noctē: speret israel in dn̄o. Quia apud dn̄m mia: ꝫ copiosa apud eū redemptio Et ipse redimet israel: ex oībus iniq̄tatibꝫ ei⁹. Finito psalmo nō dicat̄ Glā pr̄i. sed stati sequat̄ kyrie el̄. Xpe el̄. kyrie el̄ Pater nr̄. Et ne nos. Sed liber̄. Requiē eternā. Et lux perpetua. A porta inferi. Erue dn̄e. Credo videre. In terra viuētium. Dn̄s vobiscū. Et cū spū t. Orem⁹. Or.

Absolue q̄s dn̄e aīas famulor̄ famularūq; tuarū parētum parrochianor̄ amicor̄ et benefactor̄ nostror̄ et oīum fideliū defunctor̄: vt in resurrectionis gloria inter sanctos et electos tuos resuscitati respirēt. Per chrīstū dn̄m nostrū Amen. Requiescāt in pace. Amē. Deinde dicat sacerdos. Bn̄dicite. R̄. Dn̄s Sacerdos. Det viuis grām defūctis miam / ecclesie ꝫ

regno pacē: ⁊ nobis vitam eternā. Amen. Et dicatur psalmus De profundis in fine gratiarum post prandium omni die per annū de quocūq; fiat seruitiū: nisi in duplicibus festis principalibus. Ante cenam vero per totū annū fiāt būdictiōes hoc modo sacerdote dicēte. Benedicite. ℟. Dñs. Cenam sactificet qui nobis omnia prebet. In nomine patris ✠ et filii et spiritusscti. amen. Deinde post cenā per totū annum nisi per ebdomadam pasche dicat sacerdos hoc modo. Benedictus deus in donis suis. ℟. Et sanctus in omnib; operibus suis. Adiutoriū nostrū in noīe dñi. Qui fecit celū et terram. Sit nomen dñi benedictum. Ex hoc nūc et vsq; in seculū. sequatᷣ orō sine Oremus sic. Retribuere dignare. cū antiphona de sctā maria vt supra post prandium. Nunq̄ eni dicatᷣ ps. De profundis post cenā scdm vsum Sar. Quādocūq; fuerit q̄ ieiuniū est pceptum vt in vigiliis quattuor tēporibus et in oībus ferialibus dieb; īfra quadragesimā: de quocūq; fiat seruitium dñicis diebus tantū exceptis ac in omni die veneris per annum quodcūq; festum duplex vel simplex ibidem contigerit nisi in die natalis dñi ⁊ per ebdomadam pasche: dicantur benedictiones ante prandium hoc modo. Benedicite. ℟. Dominus. Edēt pauperes et saturabuntur et laudabunt dominū qui requirunt eum: viuent corda eorum in seculum seculi. Gloria patri. Sicut erat. Kyrie el. Christe el. Kyrie el. Pater noster. Et ne nos. Sed libera. Oremus. Benedic dñe nos. vt s. Iube dñe benedicere. Sacerdos. Cibo spūalis alimonie reficiat nos rex eterne glie. Amē. lectio Gratia dñi nostri iesu christi et charitas dei ⁊ cōmunicatio sancti spūs sit semper cū omnibus nobis. amen Hec predicta lectio nō mutatur per totū annū qn̄ iste

bndictiones dici debet ante prādium nisi in ferialibus diebus ītra quadragesimā. tūc eni dicatur hec lectio. Frāge esurieti panē tuum ꝛ egenos vagosqꝫ induc in domū tuam: cū videris nudū operi eum: et carnē tuā ne despexeris. ait dominus omnipotens. Similiter ī vigilia pasche dī hec lectio. Si cōsurrexistis cū christo que sursū sunt querite vbi christus est in dextera dei sedens. Deīde post prādiū dicat sacerdō hoc mō. Deus pacis et dilectionis. vts. ps. Memoriā fecit mirabilium suorum misericors ꝛ miserator dn̄s escā dedit timentibus se. Gloria patri. Sicut erat. Cpm. Agimus tibi gratias ops. ps. Laudate dn̄m oēs gentes. Qm̄ cōfirmata est. vts. Iste ps predict⁹ nō mutat per totū ānū nisi ī ferialibꝫ diebꝫ ītra quadrage. tūc eī loco ei⁹ dr̄ ps. Miserere. i. per totā quadragesimā de quocūqꝫ fit seruitiū. et ratio. qꝛ huiusmōi bn̄dictiones sūt de natura tēporalis ꝛ nō sctōꝝ. deinde fiāt oīa vt supra post prādium in alio tēpore. Tamē in vigilia pasche nō dr̄ ps Miserere. sed ps. Laudate dn̄m oēs gentes. quo dicto dicat sacerdos Dn̄s vobiscum. et Oremus. Oratio

Spiritū in nobis dn̄e tue charitatis infunde: vt quos sacramētis paschalibꝫ satiasti: tua facias pietate cōcordes. per eūdem dominū nostrū iesū christū filiū tuū. Qui tecū viuit ꝛ regnat ī vnitate eiusdē spūssancti deus: per omnia secula seculorum. Amen. Dn̄s vobiscum. Et cū spiritu tuo. Benedicamus dn̄o Deo gratias. In die pasche ꝛ per totā ebdomadā fiāt bn̄dictiones ante prādium hoc modo Bn̄dicite. Dominus. Hec dies quam fecit dominus exultemus ꝛ letemur in ea. Gloria patri. kyrie eleison. Christe eleisō kyrie eleison. pater noster. Et ne nos. Sed libera nos Oremus. Benedic domine nos. Jube dn̄e benedicere.

Mense celestis. lectio. Expurgate vetus fermentum. vts. Deinde post prādiū dicat sacerd hoc mō. Qui dat escam oī carni cōfitemini deo celi: tu autē dn̄e miserere nr̄i. Deo gr̄as. ps. Laudate dn̄m oēs gētes. Qm̄ cōfirmata. Glia pr̄i. Sicut erat. v. In resurrectiōe tua xp̄e. R. Celi ꝛ terra letētur allā. Dn̄s vobiscū. Oꝛem⁹ Spritū in nobis. vts. Bn̄dicam⁹ dn̄o. Deo gr̄as. āte cenā fiant bn̄dictiones vts. deinde post cena dicat hoc hoc modo. Hec dies quā fecit dn̄s. v. In resurrectione tua xp̄e. R. Celi ꝛ terra. Dn̄s vobiscū. Oꝛem⁹. Spiritū in nobis do. vts. Bn̄dicamus dn̄o. Deo gr̄as.

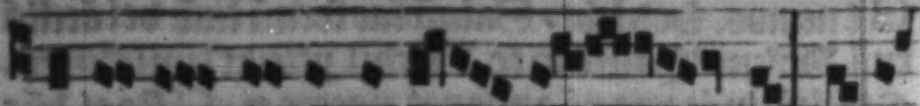
Qualiter hi q̄ ad oꝛdinē anachoꝛitaꝝ accedunt: accedere siue se habere debeāt: sequentia scd̄m vsum Saꝝ. declarabūt. Nō opoꝛtet quēq̄ inclusū fieri sine ep̄i consultu. ab ep̄o aut aliquo alio pb̄ro erudiatur ac moneat quaten⁹ ipse deuot⁹ cōscientiā suam scrutetur / ac videlicet vtrū bona intētione aut mala sanctitatē appetit. si deo placere aut lucrū siue laudē humanā acq̄rere affectat: deniq̄ an vires ei an constātia mētis suppetant cōtra maligni hostis versutias. et cōtra huius mūdi inumerabiles molestias. Que cū se pro regno dei toleraturū ꝛ in deo solo spem positurū pmiserit: icludat eū ep̄s aut p̄sbiter iussu ep̄i. Ipse vero iclusus discat nō superbe sapere qm̄ meruit a frequētia hoim separari. sed ifirmitati sue poti⁹ credat esse puisū siue cōsultū q̄ elōgatus est a cōsoꝛtio proximoꝝ. ne crebrius peccādo ac se pditioni mācipādo: cohabitātes cōtaminaret: et ob hoc in dānationē grauioꝛem icideret. Reputet ergo se iclusus quasi peccatis damnatum et celle solitarie velut carceri traditum: et propter infirmitatem propꝛiam hominum consoꝛtio indignum. Hec regula in vtroq̄ sexu seruetur.

¶ Incipit ordo famulos vel famulas dei includendi. In primis prouideat sibi qui icludēdus est ꝙ de oībus pctis suis q̄ memorie occurrere possint sit cōfessus et ꝙ i die diē inclusionis pcedēte pane ⁊ aqua tm̄ reficiat. In nocte vero seq̄nte i monasterio iclusorio suo vicino cū cereo suo accēso deuote in orōnibꝫ vigilare tenet. In crastino facta exhortatiōe ad populum et ad eum qui includēdus est: episcopus vel sacerdos incipiat hoc R.

Chorꝰ prosequat.

Emendemus in me lius que ignoran ter pec caui mus ne subito preoccupa ti die mortis queramus spaci um penitētie et iue nire non possi mus. Attende domi ne ⁊ mi sere re quia pecca uimus ti bi.

V. Ad iuua nos deus salutaris no ster et propter

gloriã nois tui domine libe ra nos. Atten.
postea prosternẽs se ep̄s vel sacerdos super tapetum: ante altare cũ clericis incipiat hos psalmos. Dñe ne in furore. i. Domine dñs noster. cũ Glia patri. psalm9.

Exaudiat te dñs in die tribulationis: ꝓtegat te nomẽ dei iacob. Mittat tibi auxiliũ de sctõ: et de syon tueatur te. Memor sit oĩs sacrificii tui: et olocaustum tuũ pingue fiat. Tribuat tibi scd̃m cor tuũ et omne cõsiliũ tuum cõfirmet. Letabimur in salutari tuo: et i noĩe dei nr̃i magnificabimur. Impleat dñs oẽs petitiones tuas: nũc cognoui qm̄ saluũ fecit dñs xp̄m suũ. Exaudiat illũ de celo sctõ suo: in potentatib3 salus dextere eius. Hi in curribz et hi in equis: nos aũt in noĩe dei nr̃i iuocabim9. Ipsi obligati sũt et ceciderũt: nos aũt surreximus ⁊ erecti sumus. Dñe saluũ fac regẽ: et exaudi nos in die qua iuocauerimus te. Glia pr̃i. p̄s. Beati quoꝝ. p̄s. Iudica dñe nocentes me: expugna. ⁊c. p̄s. Dñe ne i furore. ii. p̄s. Btũs qui itelligit. p̄s. Iudica me de9 et discer. p̄. Miserere mei deus scd̃m. p̄s. Dñe exaudi orõnem meam. i. p̄s.

Benedic aĩa mea dño: et oĩa q̄ intra me sũt noi sctõ eius. Bn̄dic aĩa mea dño: et noli obliuisci oẽs retributiones eius. Qui ꝓpiciatur oĩbus iniquitatibus tuis: qui sanat oẽs infirmitates tuas. Qui redimit de interitu vitã tuam: qui coronat te in mĩa ⁊ miserationibz. Qui replet in bonis desyderiũ tuũ: renouabitur vt aquile iuuẽtus tua. nõ dr̃ vlteri9. p̄s. De profũdis. p̄. Dñe nõ est exaltatũ. p̄s. Dñe exaudi. ii. his dictis sequat kyrie el. Christe el. kyrie el. pater nr̃

Et ne nos. Sed libe. Saluũ fac seruũ tuũ vel ãcillã
tuã. De⁹ me⁹ spantẽ in te. Nichil pficiat inimic⁹ in eo.
Et fili⁹ iniqtatis nõ apponet nocere ei. Esto ei dñe
turris fortitudĩs. A facie inimici. Mitte ei dñe auxiliũ
de sctõ. Et de syõ tuere eũ. Dñe exau. Dñs vo. Orem⁹.

Parce dñe parce famulo tuo N. quem redemisti
christe sanguine tuo: et nõ in eternũ irascaris
ei. Qui viuis. ꝛc. Alia oratio cũ Oremus. ¶ Oratio.

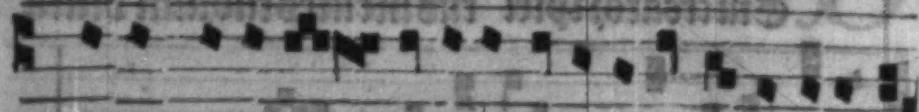
Deus ĩfinite misericordie ⁊ bonitatis immẽse:
ppiciare iniqtatibꝫ ei⁹: et oĩbus aĩe ei⁹ medere
languoribꝫ. vt pctõꝝ suoꝝ remissione pcepta: semper
in tua bñdictione letet. per xpm do. no. Oremus. Or.

Omĩps sẽpiterne de⁹ miserere famuli tui. N. et di
rige eũ scdm clemẽtiã tuã in viã salutis eterne
vt te donãte tibi placita cupiat ⁊ tota virtute pficiat
et actiones nr̃as qs dñe aspirãdo pueni ⁊ adiuuãdo p
seqre. vt cuncta nr̃a opatio a te semp incipiat: ⁊ per te
semp finiat. per do. His itaqꝫ peractis induet se casula
eps vel sacerdos ⁊ statim missa de quocũqꝫ voluerit inci
piatur. Ita qꝫ hec sequẽs orõ dicatur pro icludẽdo. ⁊ di
catur orõ sub vno per do. et sub vno Oremus. Orõ.

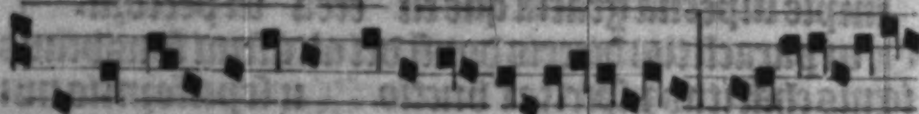
Deus qui iustificas ĩpiũ ⁊ nõ vis mortẽ pctõris:
maiestatẽ tuã suppliciter depcamur: vt famu
lũ tuũ. N. de tua pietate cõfidentẽ celesti ptegas beni
gn⁹ auxilio: ⁊ assidua ptectiõe cõserues vt tibi iugiter
famulet: ⁊ nullis tẽtationibꝫ a te separetur. per dñm
Post euãgeliũ offerat icludẽdus cereũ suũ q sup alta
re ad missã sp ardeat. Deinde stet icludẽdus añ gradũ
altaris: ⁊ legat apta voce pfessionẽ suã. si vero laicus
fuerit: legat aliqs puer pro eo. Professio vero talis erit

Ego frater vel soror N. offerẽs trado meipm di
uine pietati in ordine anachoritano seruiturũ:

et ſcđm regulā oꝛdinis illius ī ſeruitio dei amodo per gr̄am diuinā et cōſiliū eccl'ie pꝛomitto me pmāſurū ⁊ pr̄ibꝫ meis ſpūalibꝫ obedientiā canonicā exhibiturū Et faciat includēdus ſignū crucis cū pēna ſup cedulā pꝛofeſſionis ſue: ⁊ ponēs eā ſup altare flexis genibus oꝛet: ep̄o vel ſacerdote an. incipiente hoc modo.

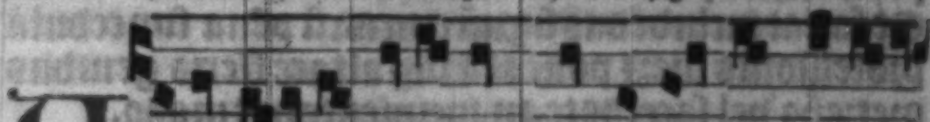
Confirma hoc deus qđ operatus es in nobis a tēplo

ſancto tuo qđ eſt in hieruſalē all'a all'a. Exurgat.

Deinde Epyſcopus vel ſacerdos dicat Oꝛemus. Oro. Deus qui famulū tuū a ſeculi vanitate cōuerſū ad ſupne vocationis amoꝛē accēdis: pectoꝛi illi⁹ purificādo illabere / et gr̄am qua ī te perſeueret īfunde: vt pꝛotectionis tue munitus p̄ſidio / q̄ te donāte pmiſit impleat: ⁊ ſue pfeſſionis executoꝛ effect⁹: ad ea q̄ perſeuerantibꝫ in te dignat⁹ es pmittere ptingat. per xp̄m Poſt hec ep̄s vel ſacerdos cū hac orōne bn̄dicat habitū pꝛofeſſo cōgruum Signū dn̄i nr̄i ieſu xp̄i damus ſup hāc veſtē ad cuſtodiendū pꝛopoſitū et vt ſpūſſctūs regnet in coꝛde ⁊ in coꝛpoꝛe et in oībus opibus ſuſcipiētis. per eūdē xp̄m do. Poſtea aſpgat ⁊ ſuſcipiētē et habitu aqua bn̄dicta: ⁊ cū dederit habitū: īduendo dicat Exuat te de⁹ veterē hoīem cū actibꝫ ſuis: et īduat te deus nouum hoīem qui ſcđm deū creatus eſt ī iuſticia et ſanctitate veritatis. Et reſpondeant omnes amē. Indutus cū habitu includēdus: ſtatim pſternat ſe ante gradū altaris: et ſic in oꝛatione pꝛoſtratus pma=

neat donec ab epyscopo vel a sacerdote ad cōmunionem vocetur. His itaqꝫ peractis eps̄ vel sacerdos sup prostratum cantando incipiat hunc hymnum.

Veni creator spiri tus mentes tuorum visita

imple superna gratia que tu crea sti pectora.

Qui paraclitus diceris donū dei altissimi fons viuus ignis charitas ꝛ spiritalˀ vnctio Tu septiformis munere dextre dei tu digitus tu rite ꝑmisso patris sermone ditans guttura. Accende lumen sensibus īfunde amorē cordibus īfirma nostri corporis virtute firmās perpetim. Hostē repellas lōgius paceꝗ dones protinus ductore sic te preuio vitemus oē noxium. Per te sciamus da patrē noscamus atqꝫ filiū te vtriusqꝫ spiritū credamus omni tp̄e. Sit laus patri cū filio sācto simul paraclito nobisqꝫ mittat filiˀ carisma scti sp̄us Amē. ℣. Emitte spiritū tuū et creabūtur. Et renouabis faciē terre. Dominus vobiscū. Oremus. Oratio.

Deus qui nō vis mortē peccatoris sed penitētiā et emēdationē semp desyderas: misericordie tue clementiā suppliciter īploramus: vt huic famulo tuo secularibꝫ actibus renunciatis large tue pietatis grām īfundere digneris: quatenˀ castris tuis īsertus: ita tibi militādo stadiū vite p̄sentis ꝑcurrere valeat: vt brauiū eterne remunerationis te donāte percipiat per xp̄m dn̄m nr̄m. Post hec ep̄us vel sacerdos ꝑgens ad altare missam finiet: pro includendo. Secreta.

Huius quesumus dñe virtute mysterii et a pro prijs nos munda delictis: et famulum tuũ N. ab omnibus absolue peccatis. per dñm no. Postcõio.

Purificent nos dñe sacramẽta q̃ sũpsimus: ꝛ famulũ tuũ N. ab omni culpa liberũ esse cõcede: vt qui cõsciẽtie reatu cõstringitur: celestis remedii ple nitudie glietur. per dñm no. postq̃ ipse eps vel sacer dos cõmunicatus fuerit: nouũ includẽdũ cõmunicet. Missa finita tradat cereus p̃fatus icludẽdo: et ordiata processione eps vel sacerdos casulatus icedat: et inclu dendũ portantẽ cereũ suũ per manũ accipiat et hone ste secũ ad habitaculũ suũ deducat. Clerici interim le taniam solẽniter procedẽtes cãtent. Cum autẽ ad ha bitaculũ peruentũ fuerit finita letania: eps vel sacer dos includendũ extra habitaculũ dimittat et solus in habitaculũ inducat incipiẽdo cũ aqua bñdicta. anti. Asperges me. vel Uidi aquam. prout tẽpus exigerit. postea ictificet ꝛ bñdicat hitaculũ per orõnes seq̃ntes hec oratio dicatur sup altare. cum Oremus. Oratio.

Domine sctẽ pater clemẽs cuius nec iitiũ nec fi nis aduertit qui tãtus es q̃t⁹ esse voluisti scil ʒ sctũs atq̃ mirabilis. Deus cui⁹ maiestatẽ elemẽta nõ capiũt: te bñdicim⁹ te supplices dep̃camur: vt sit alta re hoc sicut illud qd abel salutaribʒ misteriis i passiõe p̃cursor iugulat⁹ a f̃re nouo sãguine ibuit ꝛ sacrauit. Sit tibi dñe altare hoc sicut illud qd habraham pater noster q̃ te videre meruit fabricauit: in quo sũmus sa cerdos melchisedech sacrificii normã triũphalis exp̃s sit. Sit tibi altare hoc sicut illud qd moyses septẽ dieꝝ purificatione mũdauit et celesti tercio alloquio sãctũ vocauit. Sicut locutus es ad eũ dicens. Si quis tetige rit altare hoc sanctificatus habeat. In hoc ergo altari

iuguletur luxuria oisqz libido feriatur: offerat pro tur turibz sacrificiũ castitatis/ pro pullis colũbarz inocen tie sacrificiũ. Per do. ¶ Bñdictio sup domũ. Oremus

Adesto dñe supplicationibz nrĩs: z hanc domũ serenis ocul tue pietatis illustra: descẽdat sup habitãtes i ea gr̃a tue pietatis larga bñdictio: vt i his manufactis hitaculis cũ sobrietate manẽtes: ipi tuũ semp sint habitaculũ. Per xp̃m do. Alia or cũ Orem^9

Exaudi dñe sancte pater omnipotẽs eterne de^9: vt si qua sint aduersa si qua cõtraria in hac domo famuli tui. N. auctoritate maiestatis tue pellant per dñm no. Alia oratio cũ Oremus tãtum. Oratio.

Bene ✠ dic dñe domũ istã et locũ istũ. vt sit i ea sanitas/ scti tas/ castitas/ virt^9/ victoria/ z sactimonia/ huilitas/ lenitas/ mãsuetudo/ pleitudo legis z obediẽtia deo pr̃i z filio z spũiscto: z sit sup locũ istũ et sup oẽs habitãtes in eo tua larga bñ ✠ dictio: vt i his manufactis habitaculis cũ sobrietate manentes: ipi tuũ sint semp habitaculum. Per dñm no. His pdictis exeat ep̃s vel sacerd et itroducat icludendũ portãtem cereum suũ z icipiendo hoc R. chor^9 prosequat

Regnũ mũdi et omnẽ ornatum se culi contempsi propter amorem domini mei iesu christi. Quem vi di quẽ ama ui quem

bonū dico e go o pera mea re gi. Quem.

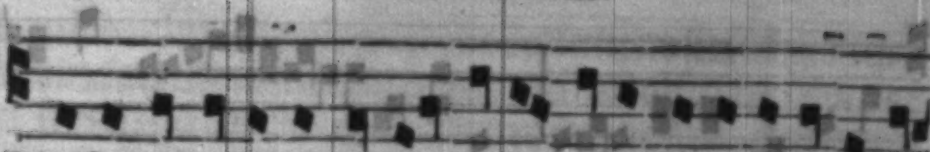
Quo cātato cū ℣. epyscop⁹ vel sacerdos dicat Dn̄s vobiscum. et Oremus. Oꝛatio.

vi di.

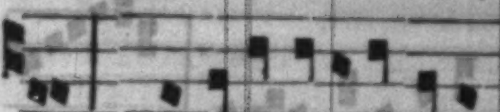
Rogamus te domine sancte pater omnipotēs eterne deus: vt super hunc famulum tuum spiritum benedictionis tue infundere digneris: vt celesti munere ditatus / et tue maiestatis dona possit acquirere: et bene viuendi aliis exempla pꝛebere. ℟. Amen. Item alia benedictio super eum.

Dominus iesus chꝛistus apud te sit vt te defendat. Amen. Intra te sit vt te reficiat. Amen. Circa te sit vt te conseruet. Amen. Ante te sit vt te deducat. Amen. Super te sit vt te benedicat. Amen. Qui viuit ⁊ regnat cū deo prē in vni. Alia benedictio

Bene✠dicat te deus pater. Amen. Conseruet te dei filius. Amen. Illuminet te spiritussanctus. Amen. Coꝛpus tuum custodiat. Amē. Animā tuam saluet. Amen. Coꝛ tuum irradiet. Amē. Sensum tuum dirigat. Amen. et ad supernam vitam te perducat. amen. Qui in trinitate perfecta viuit et regnat deus per omnia secula seculoꝝ. Amen. Post hec eps vel sacerdos de domo exeat: inclusus solus remaneat per totum summū et continuū obseruans silentium. et sic de foꝛis firmiter claudatur: et iterim voce sonoꝛa incipiat epyscopus vel sacerdos an. hoc modo

Suscepim⁹ deus misericordiã tuam in medio tẽpli

tui. ps. Magnus dominus. ps. Laudate do. oẽs gẽ. ps. Lauda hierlm. ps. Laudate do. in sctis ei⁹. cũ Glã patri. repetat ã. Suscepim⁹ deus. Finita anti. faciat eps vel sacerdos oẽs pro eo orare quaten⁹ omĩps de⁹ pro cui⁹ amore ille mundũ reliquit et in illo strictissimo carcere includi sese fecit ita ipsum in suo seruitio conseruet et confirmet: vt post mortem cum eo ĩ eternum viuere valeat pater noster. Et ne nos. Ostende nobis domine. Fiat pax in virtute tua. Dñs vobiscum. Oremus. Oratio.

Protege dñe q̃sumus famulũ tuũ et intercedẽte gloriosa virgine maria cũ oĩbus sãctis tuis gratie tue in eo dona multiplica: vt ab omnibus liber offensis: et tẽporalib⁊ nõ destituatur auxiliis/ ⁊ sempiternis gaudeat ĩstitutis. per xpm do. Oremus. Or.

Deus cui omne cor patet: et omnis voluntas loquitur/ et quem nullũ latet secretum: purifica per ĩfusionem sancti spũs cogitationes cordis nr̃i: vt te pfecte diligere ⁊ digne laudare mereamur. per xp⁊.

Omnipotẽs sempiterne deus dirige (Oremus. actus nostros in beneplacito tuo: vt in nomine dilecti filii tui mereamur bonis opibus abũdare. Qui tecũ viuit ⁊ regñ. Deinde recedant omnes pergentes in ecclesiã. choro canẽte aliquod ℟ cũ suo versu de sãcto ĩ cuius noĩe ⁊ honore fũdata est ecclia. et finiatur ad gradũ chori. dicẽte sacerdote ℣. et or. de eodem. et si fuerit ecclesia de sancta maria: tunc dicatur hoc ℟.

Felix namque es sacra virgo mari a et omni lau de dignis si ma. Quia ex te ortus est sol iusti ci e christus de us no ster. tpe pasche. alle luya. ℣. Ora pro populo interueni pro clero intercede pro deuoto femineo sexu sentiant omnes tuum leuamen quicunque celebrant tuam commemo rati o nem. Quia ex te. ℣. Sancta dei genitrix Oratio

Concede q̃s misericors de⁹ fragilitati nr̃e presidiũ. vt q̃ scẽ dei genitricis ꝛ virginis marie ꝛme morationẽ agim⁹: intercessiõis ei⁹ auxilio a nr̃is iniq̃tatibꝫ resurgamus. Per eũdem xp̄m dñm nostrum.

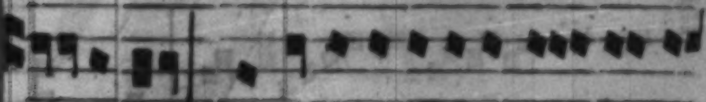
¶ Benedictio agni paschalis ouorum ꝛ herbarum in die pasche cum Dñs vobiscum. et Oremus. Oratio.

Deus celi terreq̃ꝫ dñator qui das escam oĩ carni et reples oẽ aĩal bñdictione ✠ bñdic ✠ ꝛ sancti ✠ ca hãc creaturã agni paschalis et nobis dona tua sumẽtibꝫ: aĩe ꝛ corporis sanitatẽ cõcede. Per xp̄m. Or.

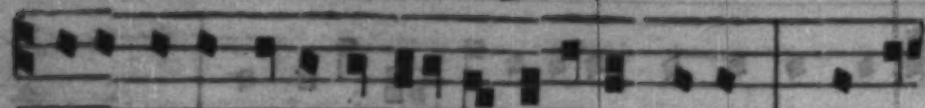
Deus qui vniuerse carnis es cõditor: qui noe ꝛ filiis suis de mũdis ꝛ imũdis aĩalibꝫ p̄cepta dedisti: quiq̃ꝫ sicut oua ꝛ olera herbaꝝ humano generi: ꝛ quadrupedia mũda edere p̄misisti et q̃ agnũ paschalẽ in egipto moysi ꝛ pp̃lo tuo in vigilia pasche comedere p̄cepisti: In figura agni dñi nr̃i iesu xp̄i: cui⁹ sãguine oĩa primogenita tibi de mundo redemisti et nocte illa oẽ primogenitũ in egipto p̄cutere p̄cepisti: seruãs pp̃lm agni sanguine p̄notatũ: dignare dñe de⁹ omp̄s bñdicere ✠ et sctificare ✠ hũc agnũ paschalẽ. vt quicũq̃ꝫ ex populo tuo fideliter de illo comederit: omni benedictione celesti ꝛ grã tua saturati repleãtur in bonitate. per quẽ hec oĩa dñe cõdita sũt et ab initio creata saluator mũdi. Qui viuis et regnas cũ deo patre. ꝛc.

¶ Hec p̄fatio dicatur in die scẽ trinitatis ꝛ in oĩbus dñicis diebus vsq̃ꝫ ad aduentũ dñi qñ de dñica dicatur missa. licet in capitulo dicatur ꝛ in cõmemorationẽ scẽ trinitatis per annũ ꝛ in missis spõsaliũ.

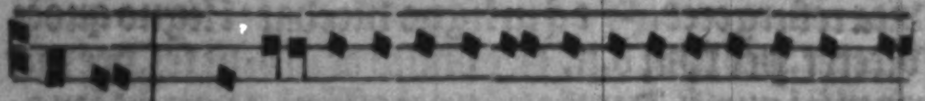
Terne de⁹. Qui cũ vnigenito filio tuo et

ritu sancto unus es de⁹ unus es dominus. Non in

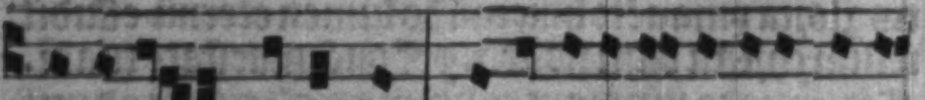
unius singularitate psone sed in uni⁹ trinitate sub

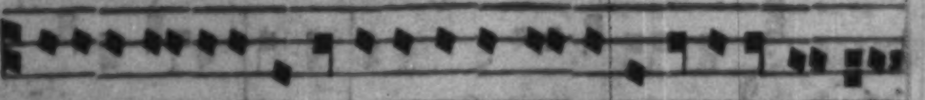
stantie Quod enī de tua gloria reuelāte te credimus:

hoc de filio tuo: hoc de spiritu sancto: sine differētia

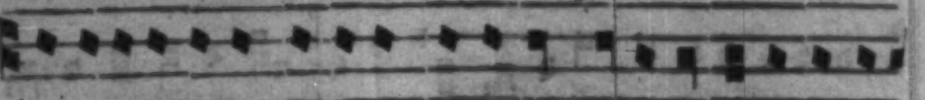
discretionis sentimus. Ut in cōfessione vere sempi

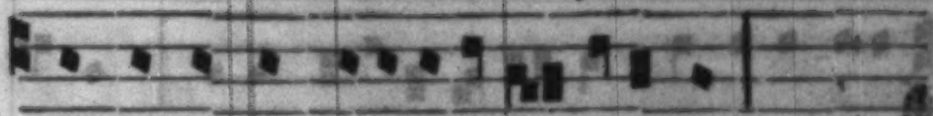
ternecꝫ deitatis: ꝛ in psonis ꝓprietas: ꝛ in essentia uni

tas: ꝛ in maiestate adoretur equalitas Quā laudāt

angeli atqꝫ archāgeli cherubin quoqꝫ ac seraphin qui

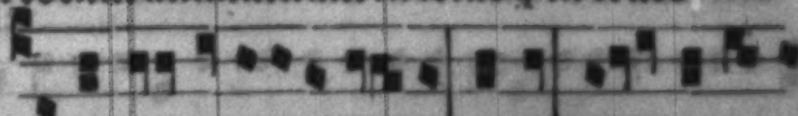
non cessant clamare vna voce dicentes.

Hec prefatio dicitur in vtroqz festo sancte crucis: et in omnibus cõmemorationibus eiusdem.

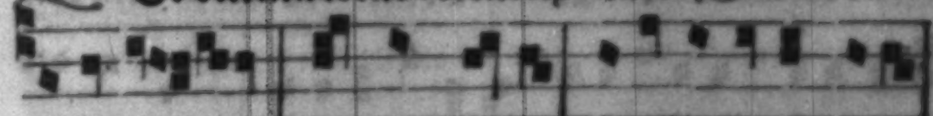
Eterne deus. Qui salutẽ humani generis in ligno crucis cõstituisti: vt vnde mors oriebat: inde vita resurgeret. Et q̄ in ligno vincebat: i ligno quoqz vinceret. per xp̄m d.n. Hec p̄fatio d̄r in oĩbz fes. btẽ marie nisi i purifi. Dicat etiã p oct assũpt. ⁊ nati. btẽ marie: ⁊ in cõmemor. eiusdẽ: nisi a nati. dñi vsqz ad purifi.

Eterne deus. Et te in veneratiõe btẽ et gl'ose sempqz virginis marie exultãtibz animis laudare: benedicere et predicare. Que ⁊ vnigenitũ tuum sancti spiritus obumbratione concepit: et virginitatis gloria p̄manẽte huic mũdo lumen eternũ effudit: iesum christũ dñm nostrũ. per quẽ maiestatẽ tuam.

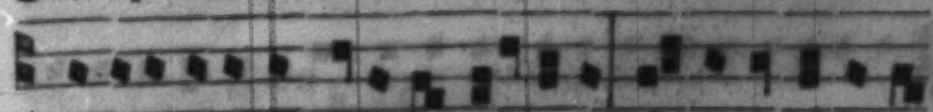
¶ hoc modo incipiantur omnes prefationes ad missam per totum annum: tam in feriis q̄ in festis

Per omnia secula seculorũ. Amẽ. Dñs vobiscũ

Et cũ spũ tuo. Sursum corda. Habem⁹ ad dominũ.

Gratias agam⁹ domino deo nr̃o. Dignũ ⁊ iustũ est.

Vere dignū et iustum est equum et salutare nos tibi semper et vbiqꝫ gratias agere domine sancte pater omnipotens eterne deus. Per xp̄m dominum nostrū. Per quem maiestatem tuā laudant angeli adorāt dominationes tremunt potestates. Celi celorumqꝫ virtutes ac beata seraphin socia exultatione concelebrāt. Cū quibus ꝛ nostras voces vt admitti iubeas deꝑcamur supplici cōfessione dicētes

Sanctus. Sanctus. Sanctus. dñs deus sabaoth. Pleni sunt celi et terra gloria tua osanna in excelsis Benedictus qui venit in nomine dñi osanna in excelsis. Et cum dicat sacerdos Sanctus: erigat parũper brachia sua et iungat manus suas usq3 ad hoc verbũ In noĩe dñi tunc signet se in facie sua. ꝛ sic fiat in omnibus prefationibus totius anni. Deinde statim iunctis manibus et oculis eleuatis incipiat Te igitur clemẽtissime. ꝛc. corpore iclinato donec dicat Ac petim⁹ tunc erigens se osculetur altare a dextro sacrificii.

¶ Hec prefatio dr̃ in oĩbus missis de sancto spiritu.

ETerne deus. per christũ dominũ nostrũ. Qui ascendens super omnes celos: sedensq3 ad dexteram tuam: promissum spiritum sanctum in filios adoptionis effudit. Quapropter profusis gaudiis totus in orbe terrarum mundus exultat: sed et superne virtutes atq3 angelice potestates hymnum glorie tue concinunt sine fine dicentes.

TE igitur clementissime pater per iesũ christũ filiuz tuũ dñm nostrũ supplices te rogam⁹ ac petimus hic erigẽs se osculet᷑ altare a dextris sacrificii dicẽs vti accepta habeas ꝛ benedicas hec do ✠ na hec mu ✠ nera hec sa ✠ crificia illibata. fctisq3 signacul' sup calicẽ eleuet man⁹ suas ita dicẽs Jnprimis que tibi offerim⁹ pro eccl'ia tua sctã catholica quã pacificare/custodire/

adunare & regere digneris toto orbe terrarum: vna cum famulo tuo papa nr̃o. N. & antistite nr̃o N. [illegible] pprio ep̃o et rege nr̃o. N. & dicant nominatim. et omnibus orthodoxis atq; catholice & aplice fidei cultoribus. Hic roget cogi-

Memento dñe famulorum famu- tando pro viuis.
larumq; tuarum. N. & N. In qua oratione ordo debet attendi propter ordinem charitatis. Quinquies orat sacerdos primo pro seipso: secundo pro patre & matre carnali videlicet & spirituali: & pro aliis parentibus. tertio pro amicis specialibus parrochianis & aliis. quarto pro omnibus astantibus. quinto pro omni populo christiano. & potest hic sacerdos omnes suos amicos deo commendare. Consulo tñ vt nullus ibidem nimis immoretur tum propter cordis distractionem tum propter immissiones que possunt fieri per angelos malos: tum propter alia pericula.

Et omnium circumastantium atq; omnium fidelium christianorum quorum tibi fides cognita est & nota deuotio: pro quibus tibi offerimus vel qui tibi offerunt hoc sacrificium laudis pro se suisq; omnibus pro redemptione animarum suarum: pro spe salutis et incolumitatis sue: tibiq; reddunt vota sua eterno deo viuo et vero.

Communicantes & memoriam venerantes imprimis gloriose semperq; virginis inclinando parum dicat marie genitricis dei & dñi nr̃i iesu christi. Sed & beatorum apostolorum ac martyrum tuorum Petri Pauli Andree Iacobi Iohannis Thome Iacobi Philippi Bartholomei Mathei Simonis et Thadei. Lini Cleti Clementis Sixti Cornelii Cypriani Laurentii Crisogoni Iohannis & Pauli Cosme & Damiani Et omnium sanctorum tuorum quorum meritis precibusq; concedas: vt in omnibus protectionis tue muniamur auxilio. Per eundem christum dñm nostrum. Amen. Hic respiciat hostiam cum magna veneratione ita dicens.

Hanc igitur oblationē seruitutis nr̄e sed ꝯ cuncte familie tue q̄s dn̄e vt placat⁹ accipias: diesq̄ nr̄os in tua pace disponas: atq̄ ab eterna dāpnatione nos eripi et in electoꝝ tuoꝝ iubeas grege numerari. per xp̄m dn̄m no. Amē. Hic iterū respiciat hostiā dicēs

Quam oblationē tu deus omnipotēs in oībus q̄sum⁹ hic faciat tres cruces sup calicē cū dicat ✠ benedictā ✠ ascriptā ✠ ratā rationabilē acceptabilēq̄ facere digneris: vt nobis hic faciat crucē sup panē dicēs: corpus ✠ hic sup calicē ꝯ sanguis ✠ iūctisq̄ manibꝫ dicat: fiat dilectissimi filii tui dn̄i nr̄i iesu xp̄i.

Qui pridie q̄ pateretur hic erigat sacerdos manus et coniungat et postea tergat digitos ꝯ eleuet hostiā parūper ita q̄ non videatur a populo: et sic debet tenere quousq̄ dixerit verba consecrationis. q̄ si ante cōsecrationē eleuetur ꝯ populo ostēdatur sicut faciūt fatui sacerdotes populū ydolatrare adorando panē purum tanq̄ corpus christi: et in hoc peccant. Et sacerdos debet ꝑcipue in hoc loco cōgregare seipsum ad se. s. cor diligēter ad attēdendū verba ꝯ os ad distincte ꝓferēdū. vt ab hoc loco videlicꝫ Qui pridie vsq̄ ibi vnde ꝯ memores: nulle alie rei attēdat: nullaq̄ dictio nullaq̄ syllaba euadat/ nichil de forma verborum vel signoꝝ omittat vel diminuat. Accipiendo panē dicat Accepit panē in sanctas ac venerabiles manus suas: et eleuatis oculis in celū. Hic eleuet oculos suos nō solū corpales sed etiā sp̄uales. ad te deū patrē omnipotentē: tibi hic iclinet se dicēs. gratias agēs ✠ bn̄dixit fregit. Hic nō debet tāgi hostia modo fractionis sicut aliqui fatui tangunt et male faciunt. Uidetur tamē ex ordine verboꝝ q̄ prius debet frāgi q̄ consecrari: cū dicit benedixit fregit. per hec verba videtur q̄ pri⁹ est

fractio q̄ cōsecratio. sed eccl'ia prius cōsecrat q̄ frāgit. scil3 aliter facit eccl'ia q̄ xp̄s fecit: et sic eccl'ia videtur errare. et per cōsequēs delinqt. Solutio. Dicēdū est q̄ ecclesia non delinquit: q2 christus post cōsecrationē et benedictionē fregit: licet ordo verboꝝ aliter sonat. Et dicat sacerdos inclinādo **deditq3 discipulis suis dicens accipite et manducate ex hoc omnes.** H**oc est eni corpus meum.** Et debent ista verba pferri sub vno spū ꝛ sub vna platiōe: nulla pausatiōe iterposita. post hec verba iclinet se sacerdos ad hostiā et capite inclinato illā adoret: et postea eleuet illā mature supra frōtem vt a pop'lo possit videri. ꝛ caueat ne nimis diu teneat eam ne aliquo modo corpus xp̄i osculet nec super oculos ponat sicut solēt quidā stulti facere: nec aliquam partē corpis vllo mō tangere debet nisi tm̄ digitis ad hoc specialiter cōsecratis. Tūc illud reponat ante calicem in modū crucis per eū fiēde. reposito corpe christi in loco suo discooperiat calicē et eum teneat inter manus suas nō disiūgēdo pollicē ab indice / nisi dū faciat bn̄dictionē tm̄: ꝛ tūc icipiat calicis ꝯsecrationē dicens

SImili modo postea q̄ cenatū est accipiēs ꝛ hunc preclarū calicē in sanctas ac venerabiles manꝰ suas item tibi hic inclinet se dicēs **gratias agēs ✠ benedixit deditq3 discipulis suis dicēs: accipite et bibite ex eo omnes.** hic eleuet parūper calicē ita dicens. H**ic est eni calix sanguinis mei noui et eterni testamenti mysteriū fidei qui pro vobis et pro multis effundetur in remissionē3 peccatorum.** hic eleuet calicē vsq3 pectꝰ vel vltra caput dicēs. H**ec quotienscunq3 feceritis: in mei memoriam facietis.** hic reponat calicē ꝛ fricet digitos suos vltra calicem pp̄ter micas et cooperiat calicē deinde eleuet brachia in modum crucis: iunctisq3

digitis vsqȝ ad hec v̄ba de tuis donis ac datis ita dicēs

Unde et memores dn̄e nos serui tui sed ⁊ plebs tua sancta eiusdē christi filii tui dn̄i dei nostri tam beate passionis necnon et ab inferis resurrectionis: sed et in celos gl'iose ascensionis: offerimus p̄clare maiestati tue de tuis donis ac datis. Hic faciat tres cruces supra calicem cū dicat. Hostiam ✠ puram hostiam ✠ sanctam hostiam ✠ immaculatā. Hic super hostiam dicens. panem sanctum ✠ vite eterne. Hic super calicē. Et calicē ✠ salutis perpetue. Sequatur

Supra q̄ ppicio ac sereno vultu respicere digneris: ⁊ accepta habere sicuti accepta habere dignatus es munera pueri tui iusti abel ⁊ sacrificiū patriarche nr̄i abrahe: et qd̄ tibi obtulit sūmus sacerdos tuus melchisedech sanctū sacrificiū immaculatā hostiam. Hic sacerdos corpe inclinato ⁊ cācellatis manibȝ dicat

Supplices te rogamus omnipotēs de⁹ iube hec perferri per manus sancti angeli tui i sublime altare tuum in conspectu diuine maiestatis tue. Hic erigat se et deosculetur altare a dextris sacrificii dicēs Ut quotquot ex hac altaris participatione sacrosanctum filii tui Hic faciat crucē super corpus xp̄i dicens cor ✠ pus hic aliā crucem super calicē dicens. et sanguinē sūpserimus: hic faciat terciā crucē in facie sua dicens Omni bene ✠ dictione celesti et gratia repleamur. per eundem xp̄m dn̄m nostrū. Amē. Sequatur

Memento etiam dn̄e animarū famulorum famularūqȝ tuarum. N. et. N. hic oret sacerdos cogitādo p defunctis Qui nos precesserunt cum signo fidei et dormiunt in somno pacis. Ipsis domine ⁊ omnibȝ in christo quiescentibus locum refrigerii lucis ⁊ pacis vt indulgeas deprecamur. per eundem xp̄m dn̄m nr̄m

Amen. hic percutiat sacerdos pectus suũ semel dicẽdo.
Nobis quoqȝ peccatoribus famulis tuis de multitudine miserationum tuarum sperantibus: partem aliquam et societatem donare digneris cum tuis sanctis apostolis et martyribus cum Iohanne: Stephano. Mathia. Barnaba. Ignacio. Alexandro. Marcellino. Petro. Felicitate. Perpetua. Agatha. Lucia. Agnete. Cecilia Anastasia Et cũ omnibus sanctis tuis: intra quoꝝ nos cõsoꝛtiũ nõ estimator meriti sed venie q̃sumus largitor admitte per xp̃m dominũ nostrũ. Amen. Per quẽ hec omnia dñe semp bona creas. hic sacerdos ter signet calicẽ dicens. sancti ✠ ficas viui ✠ ficas bene ✠ dicis et p̃stas nobis. hic sacerdos discooperiat calicẽ ⁊ faciat signum crucis cũ hostia quinqȝes. primo vltra calicẽ ex vtraqȝ parte: scđo calici equali: tercio ĩfra calicẽ: quarto sicut primo: q̄nto añ calicẽ. Interim vero diacon⁹ a dextris sacerdotis assistat manibꝫ pri⁹ lotis: eiqȝ ĩ corpalibus sustinẽdis subministret: ⁊ in recessu deosculet altare ⁊ humerũ sacerdotis dextrum sacerdote sic dicẽte: Per ip ✠ sum et cum ip ✠ so ⁊ in ip ✠ so est tibi deo pa ✠ tri omnipotenti in vnitate ✠ spiritussancti deus oĩs honor et gloria. hic cooperiat calice et teneat manus suas super altare vsqȝ dicitur pater noster hoc modo.

Per omnia secula seculoꝛum. Amen. Oremus

Preceptis salutaribus moniti ⁊ diuina institutione

hic accipiat diacon⁹ patenam de manu subdiaconi ⁊ eã𝔮 a dextris sacerdotis extẽto brachio ĩ alto vs𝔮 ad Da ꝓpici⁹ pacẽ discooptã tenẽs

formati audemus dicere.

℄ hic eleuet sacerdos manus suas dicens.

Pater noster qui es in celis sãctificetur nomẽ tuum: aduenia t regnũ tuum: fiat volũtas tua sicut in celo et in terra. panẽ nostrũ quotidianũ da nobis hodie: et dimitte nobis debita nostra sicut et nos dimittimus debitoribꝫ nostris. Et ne nos inducas in tentationem.

respondeat sic chorus. Sed libera nos a malo

deinde dicat sacerdos priuatim Amẽ

Libera nos q̃sumus dñe ab oĩbus malis preteritis presentibꝫ ⁊ futuris: ⁊ ĩtercedẽte pro nobis

beata et gloriosa semperq3 virgine dei genitrice ma=
ria Hic inclinet parũper et dicat: et beatis apostolis
tuis petro et paulo atq3 andrea cum omnibus sanctis:
Hic cõmittat dyacon9 patenã sacerdoti deosculãs ma
nũ ei9: z sacerdo deosculet patenã postea ponat ad sini
strũ oculũ dein ad dextrũ: postea faciat crucẽ cũ pate=
na vltra caput: z tũc reponat eã in locũ suũ ita dicens

Da propicius pacem in diebz nr̃is: vt ope miseri
cordie tue adiuti z a pctõ sim9 semp liberi z ab
oĩ pturbatiõe securi. hic discoopiat calicẽ z sumat cũ i
clinatiõe corp9 trãsponẽs in cõcauitate calicis retinẽ=
do inter pollices z indices: z frãgat i tres partes dũ dr
per eũdẽ dñm nr̃m iesũ xp̃m filiũ tuũ. scda fractio cũ
dicit Qui tecũ viuit z regnat in vnitate spũscti deus
Hic teneat illas duas fracturas i sinistra manu z ter=
ciã fracturã i dextra manu i sũmitate calicis sic dicẽs

chorus res= deinde si epus celebr.

Per omnia secula seculorũ. spõd Amẽ. dyaco=
nus ad populũ cõuersus baculũ epi in dextera tenens:
curuatura baculi ad se conuersa dicat hoc modo.

chorus res=

humiliate vos ad benedictionẽ. spõd Deo grãs.
postea eukaristia sup patenã reposita epus sup popu
lum faciat bñdictionẽ. post benedictionem sequatur

Pax dñi ✠ sit sẽp ✠ vo ✠ biscũ. chor Et cũ spũ tuo

ad dicendū **Agnus dei** accedāt diacon⁹ ꝛ subdiaconus ad sacerdotē vterqꝫ a dextris diacon⁹ ꝓpior subdiaco. remotior: ꝛ dicāt simul priuatim. **Agn⁹ dei q̄ tollis pctā mūdi: miserere nobis. Agn⁹ dei q̄ tollꝭ pctā mū=di mi. no. Agn⁹ dei q̄ tollꝭ pctā mūdi dona nobis pacē** In missis ꝟo ꝓ defūctis dicaꝭ hoc mō. **Agn⁹ dei q̄ tollꝭ pctā mūdi dona eis requiē**. tribꝫ vicibꝫ cū hac addit. **sempiternā.** Exceqe quas nos facim⁹ ꝓ mortuoꝝ excel sibꝫ celebrāꝭ. Quare ad missā mortuoꝝ pax nō datur: triplex assignaꝭ ratio. Prima est qm̄ hoc offm̄ triduanā xp̄i sepulturā significat vbi pax nō daꝭ ꝓpter osculum iude. Scd̄a qꝛ nō cōicamus mortuis: qꝛ nobis nō respōdent. Unde est qꝫ corpus nunq̄ debet esse in eccl̄a q̄diu missa de die celebratur. Tercia est qm̄ ex multis granis collectis vnus panis efficitur: et ex multis racemis vinum eliquatur: sic et ex multis fidelibus quorum quidam boni quidam mali: vna ecclesia constituitur ꝛ coadunatur. quia ergo mortuo homine nescitur vtrum ipse sit de conformitate ecclesie ꝛ pacē cum creatore suo habeat: ideo pacē nō damus nec **Benedicamus** nec **Deo gratias** nec aliquas laudes referim⁹ pro mortuis: quia non est vnde agende sint: non enim apparet eorum requies. Hic cruce signando deponat dictam terciā partem hostie in sanguinē sic dicendo.

Hec sacrosancta cōmixtio corporis ꝛ sanguinis dn̄i nostri iesu christi fiat michi omnibusqꝫ sumentibus salus mentis et corporis: ꝛ ad vitā eternam promerēdā ꝛ capescēdā preparatio salutaris. Per eūdem xp̄m dn̄m nr̄m. Anteq̄ pax detꝭ dicat hāc orōnē.

Domine scē pater omp̄s eterne deus da michi hoc sacrosanctū corpus ꝛ hūc sanguinē filii tui dn̄i nr̄i iesu christi ita digne sumere vt merear per hoc

remissionem oim peccatorum meorum accipere et tuo scto spu repleri et pace tua habere: quia tu es deus solus et preter te no est alius cuius iperium sine fine permanet i secula seculorum amen. Hic deosculetur sacerd corporalia i dextra parte et summitate calicis corpore dnico prius tacta et dyaconu dicens. Pax tibi et ecclesie dei. Responsio. Et cu spu tuo. Dyaconus a dextris sacerdotis ab ipso pace recipiat et subdyacono ferat: deide ad gradu chori ipse dyaconus pace portet rectoribus chori: et ipsi rectores pacem choro portet. vterque sua parte icipietes a maioribus. In feriis vero et i festis qn chorus no regitur: pax a dyacono choro apportetur per duos extremos de scda forma. et c. vt prius. Si eps celebrauerit primo osculetur dyaconus principale subdyaconu a quo ceteri subdyaconi pace sumat. deide duos scdarios rectores si duplex festu fuerit qui primo deferat ad rectores pricipales postea ipsis principalibus rectoribus ipsa pace ex parte decani et catoris deferetibus secudariis vero ex parte cacellarii et thesaurarii. Post data pace dicat sacerdos oronem sequetem priuatim antequam se coicet: tenedo hostia am babus manibus dices.

Deus pater fons et origo totius bonitatis: qui ductus misericordia vnigenitu tuum pro nobis ad infima mundi descendere et carnem sumere voluisti quam ego indignus hic in manibus meis teneo hic inclinet se ad hostiam dicens. te adoro te glorifico te tota mentis ac cordis intentione laudo et precor vt nos famulos tuos non deseras: sed vt peccata nostra dimittas. quatenus tibi soli viuo ac vero deo puro corde et casto corpore seruire valeamus. Per eu dem christum dominum nostrum. Amen. ¶ Alia oratio.

Domine iesu christe fili dei viui qui ex voluntate patris cooperante spusancto per morte tua

mundũ viuificasti: libera me q̃so per hoc sacrosanctũ corpus et hũc sanguinẽ tuũ a cũctis iniq̃tatibꝫ meis: et ab vniuersis malis: ⁊ fac me tuis semꝑ obedire mã-datis et a te nunq̃ inperpetuũ separari ꝑmittas: sal-uator mundi qui cũ deo patre et eodẽ spũ sancto viuis et regnas deꝰ per oĩa secula seculoꝝ. Amẽ. Sequatur

COrporis et sanguinis tui dñe iesu xp̃e sacramẽ-tũ qđ licet ĩdignꝰ accipio nõ sit michi iudicio et condẽnationi sed pro tua ꝓsit pietate corꝑis mei ⁊ aĩe saluti amen. Ad corpus cũ humiliatione dicat anteq̃ illud recipiat.

AVe in eternum sanctissima ca-ro christi michi ãte omnia et super omnia sũ-ma dulcedo. Corpus domini nostri iesu christi sit mi-chi peccatori via et vita. Caueat sibi sacerđ post istas orõnes dictas a nimia plixitate tractãdi ꝑpter cogita-tiones volubiles aliquoꝝ. tñ in ꝑmissis orõnibꝫ debet sacerđ meditari de ĩcarnatione natiuitate ⁊ passiõe ⁊ piissima morte dñi nr̃i iesu xp̃i: ⁊ de huiꝰ sacri virtute et tũc cũ magna deuotõe ⁊ oĩ reuerẽtia ⁊ tiore dꝫ cõica-ri cruce priꝰ fctã ex ipo corpe xp̃i añ os recipiẽtis dicẽs. In nomine patris et filii: et spiritus sancti. Amen.

Adeinde ad sanguinẽ cũ magna deuotõe dicat.

AVe in eternuꝫ celestis potus michi ante oĩa et super oĩa sũma dulcedo. Corpus et sanguis dñi nr̃i iesu xp̃i ꝓsint michi peccatori ad remediũ sempiternũ in vitã eternã amen. In nomine patris et filii et spiri-tussancti amẽ. Hic sumat sanguinẽ quo sũpto eat sa-cerdos ad dextrũ cornu altaris cum calice ĩter manus adhuc digitis cõiunctis sicut priꝰ: ⁊ accedat dyaconus et effũdat in calicẽ vinũ vel aquã et recinserat sacerđ manus suas ne alique reliquie corporis remaneãt in digitis vel sanguinis in calice. ¶ Cum vero aliquis

sacerd' bis debeat celebrare in vno die tūc nō debēt pci
pere ablutionē vinā: sed ponere in sacrario aut i vase
mūdo vsq3 in finē alteri⁹ misse: ⁊ tūc sumatur vtraq3
ablutio post primā ablutionē. Deinde sequat̄ hec oro

Quod ore sumpsimus domine pura mente capiamus: ⁊ de munere temporali fiat nobis remedium sempiternum amen. Hic lauet digitos suos in concauitate calicis cū vino a diacono effuso: quo hausto sequatur ista oratio.

Hec nos domine cōmunio purget a crimine: et celestis remedii faciat esse participes. Hic infundet idem dyaconus aquam in calice: qua hausta eat sacerdos ad mediū altaris et inuoluat calicem super patenam: et postea inclinet se ante altare cū magna deuotione dicēs hanc orationē.

Gratias tibi ago dn̄e sctē pater omps eterne deus q̄ me refecisti de sacratissimo corpore ⁊ sanguine dn̄i nostri iesu xpi: et precor vt hoc sacramentū salutis nostre quod sumpsi indignus peccator nō veniat michi ad iudiciū neq3 ad cōdemnationē pro meritis meis: sed ad pfectū corporis mei et anime mee salutem in vitam eternam amen. Et cū hac oratiōe eat sacerdos ad dextrū cornu altaris ⁊ abluat man⁹: ⁊ subdyacon⁹ ei ministret. dyacon⁹ vero iterum corpalia cōplicet ⁊ ad dextrū cornu altaris subdyacon⁹ librū portet ⁊ accepto a dyacono calice iacēte sup patenā ⁊ redeunte sacerdote ad dextrū cornu altaris: si qd i eo ifusionis remāserit: idē diacon⁹ ori sacerd'. porrigat sumēd'

post pceptionē sacramēti sacerdote ad man⁹ abluendas veniēte: dyacon⁹ corpalia cōplicet ⁊ in loculo reponat: postea vo ipa corpalia calici cū offert. supponat ipmq3 calicē dū cōio dr̄ ipsi accolito cōmittat. Qui dū

per omnia secula seculorū post orationē dr̄: ea solenni

tate qua eum apportauerit reportet ablutis manibꝫ
sacerdos reuertat se ad dextrum cornu altaris ⁊ dicat
cum suis ministris cōmunionē: deinde facto crucis si-
gnaculo in facie vertat se sacerdos ad populū: eleua-
tisq̧ aliq̄ntulū brachiis et iūctis manibꝫ dicat **Dñs vo
biscum.** et interim se vertat ad altare dicēs. **Oremus**
et postea dicat postcōiones iuxta numerū ⁊ ordinē āte
dictarū orōnū añ ep̄lam. Finita vltima postcō. factoq̧
signaculo crucis i facie v̄tat se sacerd̄ ad pp̄lm ⁊ dicat
Dñs vo. deiñ dyaconꝰ sua casula reidutꝰ qñ vtitꝰ dicat
Bñdicamus dño. alio vero tempore anni dicatur **Ite
missa est.** semꝑ ad pp̄lm cōuerso. sed sꝑ **Bñdicaꝰ dño**
et **Requiescāt in pace.** conuerso ad altare dicantur. His
dictis sacerdos corpore inclinato iunctis manibus ta-
cita voce coram medio altaris dicat hanc orationem.

**Placeat tibi sācta trinitas obsequiū seruitutis
mee: et p̄sta vt hoc sacrificiū quod oculis maie
statis tue īdignus obtuli: tibi sit acceptabile michiq̧
et omnibus pro quibus illud obtuli / sit te miserante
propiciabile. Qui viuis et regnas deus per omnia se-
cula seculorum. amen.** Qua finita erigat se sacerd̄ et
signet se i facie sua dicēs. **In nomine patris et filii et
spiritussancti amen.** Et sic īclinatōe fctā eodē ordine
quo priꝰ accesserit ad altare i principio misse: sic īduti cū
ceroferar̄ ⁊ ceteris mīstris redeāt i fine ⁊ stati post **Deo
gratias** īcipiatur in choro hora nona qñ post missam
dr̄. Sacerdos vero i redeūdo dicat euāgeliū **In princi-
pio erat verbū.** Cum vero sacerdos exuerit casulam ⁊
alia īdumēta sacerdotalia; dicat hos psalm̄. sub vno
Gloria p̄ri. cū hac an. **Triū puerorū.** ps. **Bñdicite sacer
dotes dñi dño.** et dicat vsq̧ ad finē. ps. **Laudate dñm
in sctis eius.** ps. **Nūc dimittis. Gloria p̄ri. Sicut erat**

deinde dicat an. Triũ puerorꝝ cantemus hymnũ quē cantabāt in camino ignis benedicentes dñm. kyriel. xpel. kyriel. pater noster. Et ne nos. Sed libera nos. Benedicamus patrē et filiũ cũ sctõ spũ. Laudemus ꝛ superaltem⁹ eũ in secula. Benedictus es dñe in firmamento celi. Et laudabilis et gliosus ꝛ superaltat⁹ in secula. Benedicat ꝛ custodiat nos omps et misericors dñs amen. Non intres in iudiciũ cum seruo tuo dñe. Quia nõ iustificabitur in cõspectu tuo omnis viuens. Dñe de⁹ virtutũ cõuerte nos. Et oñde faciē tuā et sal. Dñe exaudi orationē meā. Dñs vobiscum. Oremus.

Deus qui trib₃ pueris mitigasti flamas igniũ: cõcede ppicius: vt nos famulos tuos nõ exurat flamma viciorum. Oratio

Ure igne sancti spũs renes nostros ꝛ cor nostrũ domine vt tibi casto corpore seruiam⁹ et mũdo corde placeamus. Oratio.

Actiones nostras q̃s dñe aspirãdo pueni ꝛ adiuuãdo psequere: vt cũcta nr̃a opatio et a te semp incipiat et per te cepta finiatur. et finiant he tres orõ. sub vna determinatione sic. per xpm dñm nostrum.

¶ Ordo ad visitandũ infirmũ. Inprimis induat se sacerdos in supplellicio cũ stola: et in eundo dicat cũ suis ministris septem psalmos penitētiales cũ Gloria pri et cum antiphona. Ne reminiscaris. ¶ Psalmus.

Domine ne in furore tuo arguas me: neq₃ in ira tua corripias me. Miserere mei domine qm̃ infirmus sũ: sana me dñe qm̃ cõturbata sunt ossa mea. Et aĩa mea turbata est valde: sed tu dñe vsq₃quo. Cõuertere dñe et eripe animam meā: saluũ me fac pp̃ter miam tuā. Qm̃ nõ est i morte q̃ memor sit tui: i inferno aũt quis cõfitebit tibi. Laboraui in gemitu meo:

lauabo per singulas noctes lectū meū: lacrimis meis stratū meū rigabo Turbat⁹ est a furore ocul⁹ meus: inueterauī inter oīs inimicos meos Discedite a me oēs qui opamini iniqtatē: qm̄ exaudiuit dn̄s vocē fletus mei Exaudiuit dn̄s dep̄cationē meā: dn̄s oronē meā suscepit Erubescāt ꝛ cōturbent vehemēter oēs inimici mei: conuertantur et erubescant valde velociter. Gloria patri Sicut erat. ¶ Psalmus.

Beati quoꝝ remisse sūt iniqtates: et quoꝝ tecta sunt peccata. Beatus vir cui non iputauit dn̄s peccatum: nec est in sp̄ū eius dolus. Qm̄ tacui inueterauerunt ossa mea: dū clamarē tota die. Qm̄ die ac nocte grauata est sup̄ me manus tua: conuersus sum i erūna mea dū ꝯfigitur spina. Delictū meū cognitū tibi feci: et iniusticiā meam nō abscondi. Dixi confitebor aduersū me iniusticiā meam dn̄o: et tu remisisti ipietatē pc̄ti mei Pro hac orabit ad te oīs sc̄tūs: in tēpore oportuno. Verūtamen in diluuio aquaꝝ multaꝝ: ad eū non approximabūt Tu es refugiū meum a tribulatione que circūdedit me: exultatio mea erue me a circūdantibus me. Intellectū tibi dabo et instruā te: in via hac qua gradieris firmabo super te oculos meos. Nolite fieri sicut equ⁹ ꝛ mulus: quib; nō est itellect⁹. In chamo ꝛ freno maxillas eoꝝ cōstringe: qui nō approximant ad te. Multa flagella peccatoris: sperātē autē in dn̄o mīa circūdabit. Letamini in dn̄o et exultate iusti: et gloriamini oēs recti corde. Gloria pa. P̄s

Domine ne in furore tuo arguas me: neq; in ira tua corripias me. Quoniam sagitte tue infixe sunt michi: et confirmasti sup̄ me manum tuā. Non est sanitas i carne mea a facie ire tue: nō est pax ossib; meis a facie pc̄tōꝝ meoꝝ. Qm̄ iiqtates mee supgresse

sūt caput meū: et sicut onus graue grauate sūt super me. Putruerūt ꝛ corrupte sunt cicatrices mee: a facie insipiētie mee. Miser factus sū et curuatus sū vsqꝫ in finē: tota die contristatus ingrediebar. Qm̄ lūbi mei impleti sūt illusionibꝫ: et nō est sanitas in carne mea. Afflictus sum et humiliatus sum nimis: rugiebam a gemitu cordis mei. Dn̄e ante te omne desyderium meū: et gemit⁹ meus a te nō est abscondit⁹. Cor meū conturbatum est dereliquit me virtus mea: et lumen oculoꝝ meoꝝ et ip̄m nō est mecum. Amici mei ꝛ proximi mei: aduersū me appropinquauerūt et steterūt. Et qui iuxta me erant de longe steterūt: et vim faciebant qui querebant aīam meā. Et qui inquirebant mala michi locuti sūt vanitates: et dolos tota die meditabantur. Ego autē tanq̄ surdus nō audiebam: et sicut mutus nō aperiens os suū. Et factus sum sicut homo non audiens: et non habens in ore suo redargutiones. Quoniā in te domine speraui: tu exaudies me dn̄e deus meus. Quia dixi nequando supergaudeant michi inimici mei: et dū cōmouentur pedes mei super me magna locuti sūt. Qm̄ ego in flagella parat⁹ sū: et dolor meus in conspectu meo semp. Qm̄ iniquitatē meā annūciabo: et cogitabo pro peccato meo. Inimici aūt mei viuūt ꝛ cōfirmati sunt sup me: ꝛ multiplicati sūt qui oderūt me inique. Qui retribuūt mala pro bonis detrahebāt michi: qm̄ sequebar bonitatem. Ne derelinquas me dn̄e de⁹ meus: ne discesseris a me. Intēde in adiutorium meum: dn̄e deus salutis mee. Gloria pri. ps.

Miserere mei de⁹: secundū magnā misericordiā tuam. Et secūdum multitudinē miserationū tuaꝝ: dele iniquitatē meā. Amplius laua me ab iniquitate mea: ꝛ a peccato meo mū

da me. Qm̄ iniquitatē meā ego cognosco: et peccatū meū contra me est semper. Tibi soli peccaui ꝗ malū corā te feci: vt iustificeris in sermonib3 tuis et vincas cū iudicaris. Ecce enī in iniquitatib3 conceptus sum: et in peccatis concepit me mater mea. Ecce enī veritatē dilexisti: incerta ꝗ occulta sapientie tue manifesta sti michi. Asperges me ysopo et mundabor: lauabis me ꝗ super niuē dealbabor. Auditui meo dabis gaudiū et leticiā: et exultabūt ossa humiliata. Auerte faciem tuā a peccatis meis: et oēs iniquitates meas dele. Cor mundū crea in me deus: et spiritū rectū innoua in visceribz meis. Ne proiicias me a facie tua: et spiritū sanctū tuū ne auferas a me. Redde michi leticiā salutaris tui: ꝗ spū pricipali cōfirma me. Docebo iniquos vias tuas: et impii ad te cōuertētur. Libera me de sanguinib3 deus deus salutis mee: ꝗ exultabit lingua mea iusticiā tuam. Dn̄e labia mea aperies: et os meū annūciabit laudē tuam. Quoniā si voluisses sacrificium dedissem vtiq3: olocaustis non delectaberis. Sacrificiū deo spiritus cōtribulatus: cor contritum ꝗ humiliatū deus nō despicies. Benigne fac dn̄e in bona volūtate tua syon: vt edificētur muri hierusalem. Tunc acceptabis sacrificiū iusticie oblationes et olocausta: tūc imponēt sup altare tuū vitulos. Gl'a pr̄i

Domine exaudi orationē meam: et clamor ps. me⁹ ad te veniat. Non auertas faciē tuam a me: in quacūq3 die tribulor inclina ad me aurē tuam. In quacūq3 die inuocauero te: velociter exaudi me. Quia defecerunt sicut fumus dies mei: et ossa mea sicut cremiū aruerunt. Percussus sum vt fenū et aruit cor meū: quia oblitus sū comedere panē meū. A voce gemit⁹ mei: adhesit os meum carni mee. Similis fa-

ctus sum pellicano solitudinis:factus sum sicut nicti-
corax in domicilio. Vigilaui:et factus sū sicut passer
solitarius in tecto. Tota die exprobrabant michi ini
mici mei:et qui laudabant me aduersū me iurabant.
Quia cinerē tanq̄ panē manducabā: et potū meū cū
fletu miscebā. A facie ire indignationis tue:quia ele
uās allisisti me. Dies mei sicut vmbra declinauerūt
et ego sicut fenū arui. Tu autē dn̄e in eternum ꝑma
nes:⁊ meōriale tuū in generatiōe ⁊ generationē. Tu
exurgēs misereberis syō: q: tēpus miserēdi eius quia
venit tēpus. Qm̄ placuerūt seruis tuis lapides eius:
et terre eius miserebūtur. Et timebūt gētes nomen
tuū dn̄e:et oēs reges terre gloriā tuā. Quia edificauit
dn̄s syon:et videbit in glia sua. Respexit in oronem
humiliū:et nō spreuit precē eoꝝ. Scribātur hec in ge
neratione altera: et ppl̄s qui creabitur laudabit dn̄m
Quia ꝓspexit de excelso sctō suo:dn̄s de celo in terra⁊
aspexit. Ut audiret gemitus cōpeditorū: vt solueret
filios interēptoꝝ. Ut annūcient in syon nomē dn̄i:⁊
laudem eius in hierusalē. In cōueniendo populos in
vnum:et reges vt seruiant dn̄o. Respondit ei in via
virtutis sue:paucitatē dieꝝ meoꝝ nuncia michi. Ne
reuoces me in dimidio dieꝝ meoꝝ:in generatiōe ⁊ ge
neratione anni tui. Initio tu dn̄e terrā fūdasti:⁊ opa
manuū tuaꝝ sunt celi. Ipsi peribūt tu autē ꝑmanes:
et oēs sicut vestimētū veterascēt. Et sicut optorium
mutabis eos ⁊ mutabūtur:tu autē idemipse es ⁊ anni
tui non deficient. Filii seruoꝝ tuorum habitabunt:⁊
semen eoꝝ in seculum dirigetur. Gloria patri. ps.

De profundis clamaui ad te dn̄e:dn̄e exaudi vo-
cem meā. Fiant aures tue intendētes:in vocē
depcationis mee. Si iniqtates obseruaueris dn̄e:dn̄e

quis sustinebit. Quia apud te propiciatio est: et ꝓpter legē tuā sustinui te dn̄e. Sustinuit aīa mea in verbo eius: speravit aīa mea in dn̄o. A custodia matutina vsqȝ ad noctē: speret israel in dn̄o. Quia apud dominū mīa: et copiosa apud eū redēptio. Et ipse redimet israel: ex omnibus iniquitatibus eius. Gloria patri.

Domine exaudi orationē meā auribȝ ꝑcipe obsecrationē meā: i veritate tua exaudi me i tua iusticia. Et non intres in iudiciū cum servo tuo: quia non iustificabitur in conspectu tuo oīs vivens. Quia persecutus est inimicus aīam meā: huīliavit in terra vitā meā. Collocavit me in obscuris sicut mortuos seculi: et anxiatus est sup me spūs meus: in me turbatū est cor meū. Memor fui dierꝝ antiquorꝝ: meditatus sum in oībus opibus tuis: in factis manuū tuarꝝ meditabar. Expandi manus meas ad te: aīa mea sicut terra sine aqua tibi. Velociter exaudi me dn̄e: defecit spūs meus. Non avertas faciē tuā a me: ꝛ similis ero descendētibus in lacū. Auditā fac michi mane misericordiā tuā: quia in te speravi. Notā fac michi viam in qua ambulē: quia ad te levavi animā meā. Eripe me de inimicis meis dn̄e ad te confugi: doce me facere volūtatē tuā: quia deus meꝰ es tu. Spiritus tuus bonus deducet me in terrā rectā: propter nomē tuū dn̄e vivificabis me in eqtate tua. Educes de tribulatione animā meā: et i mīa tua disperdes oēs inimicos meos Et perdes omnes qui tribulant animā meā: quoniā ego servus tuus sum. Gloria patri. an. Ne reminiscaris dn̄e delicta nr̄a vel parentū nostrorꝝ: neqȝ vindictā sumas de peccatis nostris parce dn̄e parce famulo tuo quē redemisti ꝓcioso sanguine tuo: ne i eternū irascaris ei. Et cū intraverit domū: dicat. Pax huic domui.

et oĩbus habitãtibꝫ in ea: pax ĩgredietibꝫ ⁊ egredieti-
bus. Et sciendũ est qñ infirm⁹ debet inũgi afferenda
est ei ymago crucifixi et ante cõspectũ eius statuenda
vt redẽptorẽ suũ in ymagine crucifixi adoret ⁊ passio
nis eius quã pro peccõꝝ salute sustinuit recordet. Dein
de aspgat infirmum aqua bñdicta ⁊ statim sequatur
kyriel. Xpel. kyriel. pater nr. Et ne nos. Saluum fac
seruũ tuũ vel ancillã tuã. Deus meus sperantẽ in te.
Mitte ei dñe auxiliũ de sctõ. Et de syõ tuere eũ. Nichil
proficiat inimicus in eo. Et filius iniqtatis nõ appo-
nat nocere ei. Esto ei dñe turris fortitudinis. A facie in
imici. Dñe exaudi. Dñs vobiscum. Oremus. Oratio.

DEus qui beatũ petrũ apostolũ tuum misisti ad
thabitã famulam tuã vt eius precibꝫ suscita-
retur ad vitã: exaudi nos qs vt hunc famulũ tuũ. N.
quẽ ĩ noĩe tuo visitat nrã fragilitas exorata medicie
tue medela citi⁹ sanitati restituat. Per xpm d. Orem⁹.

OMnipõs sempiterne deus qui subuenis in periculis
et necessitate laborãtibꝫ et flagella clemẽter tẽ
peras: te dñe supplices exoram⁹ vt p visitationẽ tuã
sanctã erigas hũc famulũ tuũ. N. ex hac egrotatione
qua tenetur et representes eũ ecclesie tue sancte inco-
lumẽ: ad laudẽ ⁊ gloriã noĩs tui. Per xpm do. Orem⁹.

EXaudi nos omnipõs et misericors de⁹ et visitatio-
nem tuã cõferre digneris sup hunc famulũ tuũ
N. quẽ diuersa verat ĩfirmitas: visita eum dñe sicut
visitare dignatus es socrũ petri puerũqꝫ centurionis:
et thobiã et sarrã per sctm angelũ tuũ raphaelẽ resti-
tue in eo dñe pristinã sanitatẽ: vt mereat in atrio do-
mus tue dicere: castigãs castigauit me dñs ⁊ morti nõ
tradidit me saluator mundi. Qui cũ deo pre ⁊ spũ san-
cto viuis ⁊ regnas de⁹. Per oĩa secula seculoꝝ. Amen.

DEus qui famulo tuo ezechie ter quinos annos ad vitā donasti: ita ⁊ hunc famulū tuū. N. a lecto egritudinis tua potētia erigas ad salutē. per xp̄m

REspice q̄s dn̄e famulū tuū. N. in īfirmitate sui corporis laborātē: ⁊ aīam refoue quā creasti: vt castigatiōibꝫ emūdata ⁊ cōtinuo se sentiat tua medi-

DEus q̄ facture tue pio (cina saluatā. per xp̄m. semp̄ dn̄aris affectu: īclina aurē tuā supplicationibꝫ nr̄is: et famulū tuū. N. ex aduersa valitudine sui corporis laborantē placat⁹ respice: ⁊ visita in salutari tuo: ac celestis gr̄e presta medicinam. per christū.

VIrtutum celestiū deus qui ab humanis corporibus omnem languorem et omnem infirmitatem precepti tui potestate depellis: adesto propici⁹ huic famulo tuo. N. vt fugatis infirmitatibus et viribus receptis: nomen sanctū tuum instaurata protinus sanitate bn̄dicat. per xp̄m dn̄m no. Oremus. Or.

DOmine sctē pater omp̄s eterne de⁹ qui fragilitatē cōditionis humane infusa virtutis tue dignatione cōfirmas: vt salutaribus remediis pietatis tue corpora nr̄a ⁊ mēbra vegetētur sup̄ hūc famulum tuū. N. propicius intende: vt omni necessitate corporee infirmitatis exclusa: gratia in eo pristine sanitatis perfecta reparetur. per xp̄m dn̄m no. Oremus. ¶ Or.

REspice dn̄e de celo et vide et visita hūc famulū tuū. N. ⁊ benedic eū sicut benedicere dignatus es abraham ysaac et iacob: respice sup̄ eum dn̄e oculis mīe tue: ⁊ reple eū omni gaudio ⁊ leticia ⁊ timore tuo expelle ab eo omnes inimici insidias: et mitte angelū pacis qui eum custodiat et domū istam in pace perpetua. per dn̄m no. ⁊c. Deinde priusq̄ vngat infirmus aut cōmunicetur: exhortetur eū sacerdos hoc modo.

Frater carissime grãs age omnipotẽti deo pro vniuersis beneficiis suis: patiẽter et benigne suscipiens infirmitatẽ corporis quã tibi deus immisit: nã si ipsam humiliter sine murmure toleraueris: infert aie tue maximũ premiũ et salutẽ. Et frater carissime quia viã vniuerse carnis ingressurus es: esto firmus in fide. qui enim nõ est firmus in fide: infidelis est / et sine fide impossibile est placere deo: et ideo si saluus esse volueris ante omnia opus est vt teneas catholicã fidẽ. quã nisi integrã inuiolatãque seruaueris: absque dubio in eternũ peribis. Deinde bonũ et valde expediẽs est vt sacerdos exprimat infirmo. xiiii. articulos fidei: quorum vii. primi ad mysteriũ trinitatis: et vii. alii ad christi humanitatẽ ptinẽt: vt si forte prius in aliquo ipsorum errauerit / titubauerit / vel dubius fuerit: ante mortẽ dũ adhuc spũs vnitus est carni ad fidẽ solidã reducatur. et potest sacerdos dicere sic. Fides autẽ catholica hec est frater: credere in vnũ deũ hoc est in vnitatẽ diuine essentie in triũ personarum indiuisibili trinitate. ii. patrem ingenitũ esse deũ. iii. Unigenitũ dei filiũ: esse deũ per omnia coequalẽ patri. iiii. Spiritũ sanctũ nõ genitũ nõ factũ nõ creatũ: sed a patre et filio pariter procedẽtẽ: eẽ deũ patri filioque cõsubstãtialẽ etiã et equalẽ. v. Creationem celi et terre: id est omnis visibilis et inuisibilis creature a tota inuisibili trinitate. vi. Sctificationẽ ecclesie per spiritum sanctum et gratie sacramẽta: ac cetera omnia in quibus communicat ecclesia christiana in quo intelligitur quod ecclesia catholica cum suis sacramẽtis et legibus per spiritũ sanctũ regulata: omni homini quantumcunque facinoroso peccatori sufficit ad salutẽ: et quod extra ecclesiam catholicam nõ est salus vii. Consũmationẽ ecclesie per gloriã sempiternã: in aia et carne veraciter suscitandã: et per cuius oppositũ intelligitur eterna dãnatio reproborum. Si vis ergo saluus

esse frater:ita de mysterio trinitatis sentias. Deinde exprimat ei sacerdos alios. vii. articulos ad xpi humanitatē ptinentes hoc mō. Similiter frater carissime necessariū est ad eternā salutē vt credas ꝛ cōfitearis dñi nostri iesu christi īcarnationē seu verā carnis assūptionē per spiritū sanctū ex sola virgine gloriosa. ii. Verā incarnati dei natiuitatem ex virgine incorrupta. iii. Veram xpi passionē et mortē sub tyrānide pylati. iiii. Veram christi dei descensionē ad inferos in aīa ad spoliationē tartari:quiescente corpore christi in sepulcro. v. Veram christi dei tercia die a morte resurrectionē. vi. Verā ipsius ad celos ascēsionem. vii. Ipsius venturi ad iudiciū certissimā expectationem. Hec est fides catholica frater quā nisi fideliter firmiterqꝫ credideris sicut sancta mater ecclesia credit:saluus esse nō poteris Et si infirmus laicus vel simpliciter litteratus fuerit tūc potest sacerdos articulos fidei in generali ab eo inquirere sub hac forma. Carissime frater credis patrē et filiū ꝛ spiritū sanctū esse tres psonas ꝛ vnū deum ꝛ ipsā benedictā atqꝫ indiuisibilē trinitatē creasse omnia creata visibilia et iuisibilia:et solū filiū de spū sancto cōceptum īcarnatū fuisse ex maria virgine:passū et mortuum pro nobis in cruce sub pōcio pylato:et sepultum descendisse ad inferna:die tercia resurrexisse a mortuis:ad celos ascendisse. Iterumqꝫ vēturum ad iudicandum viuos et mortuos. omnesqꝫ homines tūc in corpore et anima resurrecturos. bona et mala secūdum merita sua recepturos et remissionem peccatoꝝ per sacramētoꝝ ecclesie perceptionem:et sanctoꝝ cōmunionem id est omnes homines in charitate existentes:esse participes oim bonoꝝ grē que fiūt in ecclesia et oēs qui cōmunicant cū iustis hic in grā cōmunicare

cum eis in gloria. Deinde respōdeat infirmus. Credo firmiter in oībus sicut sancta mater credit ecclīa: protestando corā deo et oībus sanctis continue hoc esse meam verā ꝛ firmā intentionem quomodocūqꝫ aliquis spūs malign⁹ memoriā meā aliter forte in futuro sollicitauerit perturbare. Deinde dicat sacerdos Charissime frater quia sine caritate nichil ꝑderit tibi sola fides: testante apostolo qui dicit. Si habuero omnem fidem ita vt montes transferam/caritatem autē non habuero/nichil sum: ꝛ ideo oportet te diligere dominū deum tuū super omnia ex toto corde tuo et ex tota anima tua: et proximū tuū propter deū sicut teipsū nam sine huiusmodi charitate nulla fides valet. Exerce ergo charitatis opera dum vales: et si multū tibi affuerit abundāter tribue: si autem exiguum: illud impartiri stude: et ante omnia si quem iniuste leseris: satisfaciās si valeas. sin autē: expedit vt ab eo veniā humiliter postules. dimitte debitoribꝫ tuis ꝛ illis qui in te peccauerunt vt deus tibi dimittat. odientes te diligas/pro malis bona retribuas: dimittite inquit saluator et dimittetur vobis. Spem etiā firmam et bonā fiduciam frater oportet te habere in deo et ī misericordia sua: et si occurrerit cogitatui tuo multitudo peccatorum tuorꝫ: dole/sed nullo modo desperes: immo cogita quoniam testatur scriptura misericordia eius super oīa opera eius: et illi soli propriū est semper misereri ꝛ parcere: ꝛ secūdū altitudinē celi a terra corroborauit misericordiā suā sup timentes se. Spera igitur in deo et fac bonitatem: qm̄ sperantē in dn̄o misericordia circundabit: et qui sperāt in domino habebūt fortitudinem et assument pennas vt aquile volabunt ꝛ non deficient: volabunt enim a tenebris ad lumen: a

carcere ad regnū: a miseria presenti ad gloriam sempiternā. deinde stabilito sic infirmo in fide/charitate et spe: dicat ei sacerdos. Charissime frater si velis ad visionē dei puenire: oportet oino q sis mūdus i mēte et purus in consciētia. ait eni xps in euangelio. Beati mundo corde: qm ipsi deū videbūt. Si ergo vis mundū cor et cōscientiā sanā habere: pctā tua vniuersa cōfitere. oris eni cōfessio fit ad salutē. Ut ait apostolus. Et quia forte ante hoc aut per obliuionē: aut verecundie confusionem aliqua peccata tua vel eor circūstantias aggrauantes omisisti/truncasti/abscondisti: vel minus cōfessus fuisti: ideo iam resume ab initio et cōfitere: quoniam in proximo est vt viam vniuerse carnis ingressurus sis z tunc amplius confiteri non poteris: dic ergo vni peccata tua: vt deus coram multis milibus in die iudicii ea tegat. Si tu autem hic ea tegas et abscondas: in omnium cōspectu ad tui confusionē in die iudicii denudabūtur. Recogita ergo omnes annos tuos in amaritudine anime tue: et non sit tibi sollicitudo de aliqua creatura vel rebus mundanis: sed omnē sollicitudinem tuam proice in deū: et noli esse immemor salutis anime tue: multum tempus in vanum trāsegisti: nunc vna hora tibi forte tantū superest in hac vita: et ideo hanc expende totaliter in vtilitatē et cōmodū anime tue. Surge frater de lacu miserie z de luto peccati per confessionem. Grandis eni tibi restat via. Surge ergo vt lotus lacrimis contritionis comedere valeas panem vite: hoc est sacramentū corporis christi quod erit tibi in via hac qua gradieris robur et fulcimentū et ambulabis per dei gratiā in fortitudine cibi illius vsq ad mōtem dei: quod tibi concedat omniū fideliū redēptor dei filius iesus christus amē.

Deinde audita integra cõfessione infirmi et factis interrogationibꝫ expediẽtibꝫ iniũgat sacerdos infirmo ꝙ si quid iniuste alieni habuerit: vel si quem iniuste leserit seu damnificauerit: reddat ⁊ satisfaciat si valeat sin autẽ veniã humiliter postulet: attamẽ nõ iniũgat ei sacerd͛ aliquã penitentiã sed dicat ei benigniter hoc modo. Frater tu tot ⁊ talia peccata cõmisisti: pro quibus si tu esses sanus talẽ penitẽtiã deberes agere vsqꝫ ad tale tempus. annotescendo ei illã penitentiã in speciali. sed quia infirmus es et forte vita tua ad hoc peragendum extendere non valebit: ideo iniũgo tibi aliquam penitentiam: volo tamen ꝙ si forte discesseris: facias talem elemosinam vel ad minus iniũgas amicis vel executoribus tuis ipsam facere ex parte tua pro ipsa penitentia. assignando ipsam elemosynã in speciali. Si autem conualueris: penitentiam quam tibi notificaui adimpleas vel iterum humiliter de nouo redeas ad cõfessionem: vel michi vel alii qui tibi absolutionis beneficium in hac parte de iure conferre valeat et debeat. Et concedo tibi ꝙ oẽs indulgentie quorũcũqꝫ ꝑlatoꝝ tibi cõcesse seu qualitercũqꝫ concedẽde: eorũqꝫ bñdictiones/ oẽs aque bñdicte aspsiones/ deuote pectoris tui tuntiones/ cordis tui contritiones/ ista cõfessio et omnes alie confessiones tue deuote/ omnia ieiunia/ abstinentie/ elemosyne/ vigilie/ discipline/ orationes/ et peregrinationes/ et omnia alia bona que fecisti vel facies: et omnia mala que pro deo siue iniuste sustinuisti vel sustinebis: passio saluatoris domini nostri iesu christi/ meritaqꝫ beate et gliose virginis marie et oium alioꝝ sanctorum: necnon suffragia totius sancte ecclesie catholice: cedant tibi in remissionẽ istorũ et oim alioꝝ peccatorum tuoꝝ/ in augmentationẽ

meritoꝝ et consecutionē pꝛemioꝝ eternoꝛum. amen. Deīde dicat sacerdos hoc modo. Misereatur tui oīpotens deꝰ et dimittat tibi oīa peccata tua: liberet te ab omni malo cōseruet ⁊ cōfirmet in bono ⁊ ad vitā pducat eternā. Amen. Deinde absoluat sacerdos ifirmū ab omnibus peccatis suis hoc modo dicens.

Dominus noster iesus chꝛistus pꝛo sua magna pietate te absoluat: et ego auctoꝛitate eiusdē dei ⁊ dñi nostri iesu xp̄i et beatoꝝ aplōꝝ petri ⁊ pauli et auctoꝛitate michi tradita absoluo te ab oībus peccatis his de quibꝫ coꝛde cōtritus ⁊ oꝛe michi cōfessus es: ⁊ ab oībus aliis pctīs tuis de quibꝫ si tue occurrerēt memoꝛie cōfiteri velles: ⁊ sacramētis ecclie te restituo. In noīe patris ⁊ filii et spūssancti amē. ¶ Notandū est ꝙ licet sacerdos possit de facto absoluere ifirmū in articꝫo moꝛtis ab oībus pctīs suis: tamē si aliqs casus occurrat in confessione a quo ipe sacerđ eū alias de iure absoluere nō posset: iniūgendū est ifirmo ꝙ cū cōualuerit p̄sentet se illi ad cōfitēdū q eū de iure vel cōsuetudīe in hac parte absoluere debeat: recepturꝰ eiꝰ mādata ⁊ satisfacturus. nā alias reicidit in eādē sentēciā quā pꝛiꝰ sustinuit. Si ifirmꝰ bullā habeat apostolicā de plena absolutiōe et remissiōe oīm pctōꝝ suoꝝ semel ī articulo moꝛtis cōcessā: tūc pꝛimo legat sacerđ effectū bulle: deinde ceteris pactis vt p̄dictū est fiat eiꝰ absolutio sub hac foꝛma.

Dominus noster iesus chꝛistus pꝛo sua magna pietate te absoluat: et ego auctoꝛitate eiusdē dei et dñi nostri iesu chꝛisti et beatoꝝ apostoloꝝ petri et pauli et domini nr̄i dñi. N. diuina pꝛouidentia summi pontificis et virtute gratie tibi concesse ⁊ electionis qua me in tuum confessoꝛem elegisti in hac parte michi commissa: absoluo te ab omnibus

peccatis tuis de quibus corde contritus et ore michi cõfessus es: et ab omnibus aliis peccatis tuis de quib3 si tue occurerẽt memorie cõfiteri velles: ab omni fractione votorum / et ab omni omissione salutariũ penarum sacramentaliter tibi iniunctarum: et ab omni trãsgressione diuinorũ mandatorum: tibiq3 concedo plenam indulgentiã oium peccatorum tuorum inquantum claues ecclesie et potestas domini pape se extẽdunt. Et si im miscendo te diuinis sic innodatus es aut vnq̃ fuisti q̃ aliquam notã irregularitatis contraxisti vel penam suspensionis interdicti seu excõmunicationis incurristi: eadẽ auctoritate tollo et ammoueo tecũq3 dispenso: et sacramentis ecclesie te restituo. In nomie patris et filii ꝛ spiritussancti amen. Deinde dicat sacerd oratione sequentẽ cũ Dñs vobiscũ. et cũ Oremus. Oratio

PRetende domine huic famulo tuo dexteram celestis auxilii: vt te toto corde perquirat: et que digne postulat assequatur. Per xp̃m dñm nostrũ. ℟. Amen. Sequatur. Bene ✠ dictio dei patris omnipotentis et filii et spiritussancti super te descẽdat et maneat semper amen. Deinde osculetur crucem infirmus et sacerdotẽ ꝛ postea oẽs alios p ordinẽ et iterum dicat sacerdos more suo Dñs vobiscũ. et Oremus. Oratio.

DEus misericors deus clemens: qui secundum multitudinem miserationum tuarum peccata penitentiũ deles ꝛ preteritorum criminum culpas venia remissionis euacuas: respice super hunc famulum tuum. N. sibi remissionem omnium peccatorum suorum tota cordis contritione poscentem: renoua in eo piissime pater quicquid diabolica fraude violatum est: et vnitati corporis ecclesie tue mẽbrum infirmum peccatorum percepta remissiõe restitue. miserere dñe

gemituū eius miserere lacrimarū/ miserere tribulatio
nū atq dolorū: et non habentē fiduciā nisi in tua mīa/
ad sacramētū recōciliatiōis admitte. Per xpm d. Oratio

Da nobis quesumus dn̄e ut sicut publi- Oratio
cani precibus et confessione placatus es: ita et
huic famulo tuo N. benignus aspira ut in cōfessione
flebili pmanens misericordiā tuā celeriter consequatur
sacrisq altaribz restitutus: rursusq diuino famulatui
mancipetur. Per christum dn̄m nostrum. Absolutio.

Absoluimus te. N. vice bti petri aplorū principis
cui dn̄s potestatē ligādi atq soluendi dedit. et
quātū ad te ptinet accusatio et ad nos remissio: sit tibi
oīps deus vita et salus et oim pctōrū tuorū pius indultor.
Qui viuit et regnat cū deo pre. Et. priusq inūgat infir-
mus icipiat sacerd. an. Saluator mūdi. dein dicat ps

In te dn̄e speraui non cōfundar in eternum: in
iusticia tua libera me et eripe me. Inclina ad
me aurē tuam: et salua me. Esto michi in deū prote-
ctorē: et in locū munitum ut saluū me facias. Qm fir-
mamentū meū: et refugiū meum es tu. Deus meus
eripe me de manu pctōris: et de manu cōtra legē agen-
tis et iniqui Qm tu es patiētia mea: dn̄e spes mea a iu
uentute mea. In te cōfirmatus sum ex utero: de ven
tre matris mee tu es protector meus. In te cantatio
mea semp: tanq pdigiū factus sū multis et tu adiutor
fortis. Repleatur os meū laude: ut cantē gliam tuā
tota die magnitudinē tuā Ne piicias me in tpe senec
ctutis: cū defecerit virtus mea ne derelinquas me. Quia
dixerūt inimici mei mala michi: et q custodiebāt aīam
meam consiliū fecerūt in vnū. Dicentes deus dereli-
quit eū: persequimini et cōprehendite eū quia non est
qui eripiat. Deus ne elongeris a me: deus meus in auxi

lium meũ respice. Confundãtur ꝛ deficiãt detrahentes aĩe mee: opiantur cõfusione et pudoꝛe qui querũt mala michi. Ego autẽ semp sperabo: ꝛ adiciã super oẽm laudẽ tuã. Os meũ annũciabit iusticiã tuã: tota die salutare tuũ. Quĩ nõ cognoui litteraturã: introibo in potẽtias dñi: dñe memoꝛaboꝛ iusticie tue solius. Deus docuisti me a iuuẽtute mea: et vsq; nũc pnunciabo mirabilia tua. Et vsq; in senectã ꝛ seniũ: deus ne derelinquas me. Donec annunciẽ bꝛachiũ tuũ: generationi omni que vẽtura est. Potẽtiã tuã et iusticiã tuã deus vsq; in altissima q̃ fecisti magnalia: deus quis similis tibi? Quãtas ostẽdisti michi tribulationes multas et malas: et cõuersus viuificasti me: et de abissis terre iterũ reduxisti me. Multiplicasti magnificentiã tuã: et cõuersus cõsolatus es me. Nam ꝛ ego cõfiteboꝛ tibi in vasis psalmi veritatẽ tuam: deꝰ psallam tibi in cithara sanctus israel. Exultabunt labia mea cũ cantauero tibi: ꝛ aĩa mea quã redemisti. Sed et ligua mea tota die meditabiꝛ iusticiã tuã: cũ cõfusi et reueriti fuerint qui querũt mala michi. Finito. po. cũ Gloꝛia pri. Sicut erat. tota dicatur an. Saluatoꝛ mundi salua nos qui per crucẽ et sanguinẽ redemisti nos auxiliare nobis te depcamur deus noster. tunc dicat sacerdos. Dñs vobiscũ. et Oꝛemus. Oꝛatio.

Omnipotẽs sempiterne deꝰ qui per beatũ iacobũ apostolũ tuũ locutus es dicẽs: infirmatur quis in vobis inducat pꝛesbiteros ecclie et oꝛent sup eũ vngẽtes oleo sctõ in noie dñi: et oꝛõ fidei saluabit ĩfirmum: et alleuiabit eũ dñs: ꝛ si ĩ pctis sit dimittenꝛ ei: dignare per manus nr̃as hũc famulũ tuũ. N. ĩfirmum de oleo sctificato vngere ꝛ virtute bñdictionis tue saluti pꝛistine restituere. vt qđ exterius per ministeriũ nostrum

efficitur: hoc keterius spūaliter tua diuina virt⁹ ac inuisibilit tua malagmata operet. per do. no. Tūc sacerdō accedēs ad īfirmū incipiat. ps. i⁹ eqn. quem chorus vel cleric⁹ totū psequat. ꝛ sic fiat de ceteris p̄s sequē. ps

Usqꝫquo dn̄e obliuisceris me in finem: vsqꝫquo auertis faciē tuā a me. Quādiu ponā consilia in aīa mea: dolorē in corde meo per diē. Usqꝫquo exaltabitur īimic⁹ meus sup me: respice ꝛ exaudi me dn̄e de⁹ meus. Illumina oculos meos ne vnq̄ obdormiā in morte: nequādo dicat īimicus meus p̄ualui aduersus eū. Qui tribulāt me exultabūt si mot⁹ fuero: ego autē in mīa tua speraui. Exultabit cor meū in salutari tuo: cantabo dn̄o qui bona tribuit michi: ꝛ psallā nomini dn̄i altissimi. Gloria pt̄i. Dū dr̄ p̄dictus ps a choro vel a clerico: accipiat iterum sacerdos oleum īfirmor sup pollicē dextrū: et sic cū illo pollice tāgat īfirmū cū oleo signū crucis faciēs sup vtrūqꝫ oculū incipiendo ad dextrū oculū et dicat sacerdos hoc mō

Per istā vnctionē ꝛ suā piissimā mīam īdulgeat tibi dn̄s quicqd peccasti per visū. ℟. Amē. Sequat ps

Exaltabo te dn̄e q̄m suscepisti me: nec delectasti inimicos meos super me. Dn̄e deus meus clamaui ad te: ꝛ sanasti me. Dn̄e eduxisti ab inferno animam meā: saluasti me a descendentib⁊ in lacū. Psallite domino sancti eius: et confitemini memorie sanctitatis ei⁹. Qm̄ ira in indignatione eius: ꝛ vita in voluntate eius. Ad vesperū demorabitur fletus: et ad matutinū leticia. Ego aūt dixi in abundantia mea: non mouebor in eternū. Dn̄e in voluntate tua: p̄stitisti decori meo virtutē. Auertisti faciē tuam a me: ꝛ factus sum cōturbatus. Ad te dn̄e clamabo: ꝛ ad deū meum deprecabor. Que vtilitas in sanguine meo: dū

descendo in corruptionẽ. Nunquid confitebitur tibi puluis: aut annũciabit veritatẽ tuã. Audiuit dñs et misertus est mei: dñs factus est adiutor meus. Cõuertisti planctũ meum in gaudiũ michi: cõcidisti saccum meum & circũdedisti me leticia. Ut cantet tibi gloria mea & nõ cõpungar: dñe deus meus in eternum cõfitebor tibi. Gloria patri. Deinde super nares dicens.

Per istã vnctionẽ & suã piissimã miam idulgeat tibi dñs qcqd peccasti p auditũ. ℟. amẽ. Seqt ps.

Iudica me deus et discerne causã meã de gente nõ sancta: ab homĩe iniquo et doloso erue me. Quia tu es deus fortitudo mea: quare me repulisti et quare tristis icedo dum affligit me imicus. Emitte lucẽ tuam & veritatẽ tuam: ipsa me deduxerũt & adduxerunt in montẽ sanctum tuũ et in tabernacula tua. Et introibo ad altare dei: ad deũ qui letificat iuuentutẽ meã. Confitebor tibi in cythara de' deus meus: quare tristis es aĩa mea & quare cõturbas me. Spera in deo: qm̃ adhuc confitebor illi salutare vultus mei et deus meus. Gloria patri. Deinde super labia dicens

PEr istam vnctionem et suam piissima misericordiã indulgeat tibi dñs quicquid peccasti per gustum et illicita verba. ℟. Amẽ. Sequatur psalm'

DEus in noĩe tuo saluũ me fac: et in virtute tua iudica me. Deus exaudi orationẽ meã: auribz percipe verba oris mei. Qm̃ alieni insurrexerunt aduersũ me: et fortes quesierũt aĩam meã et non proposuerũt deũ ante cõspectũ suũ. Ecce enĩ deus adiuuat me: & dñs susceptor est aĩe mee. Auerte mala imicis meis: & in veritate tua dispde illos. Uolũtarie sacrificabo tibi: et confitebor noĩ tuo dñe qm̃ bonũ est. Qm̃ ex oĩ tribulatione eripuisti me: et sup inimicos meos.

despexit ocul⁹ me⁹. Gl'a pri. Deinde sup nares dicēs
Per istā vnctionē ⁊ suā piissimā miam īdulgeat tibi dn̄s quicqd peccasti p odoratū. ℟ Amē. Legit.
Deus in adiutoriū meū intēde: dn̄e ad adiu- ps. uandū me festina. Cōfundātur ⁊ reuereātur: qui querūt aīam meā. Auertantur retrorsū ⁊ erubescant: qui volūt michi mala. Auertātur statim erubescentes: qui dicūt michi euge euge. Exultēt ⁊ letētur in te oēs qui querunt te: et dicant semp magnificetur dn̄s qui diligūt salutare tuum. Ego vero egenus et pauper sum: deus adiuuat me. Adiutor meus ⁊ liberator meus es tu: dn̄e ne moreris. Gloria pri. Man⁹ sacerdotis infirmi debēt inūgi in partibꝫ exterioribꝫ. nam et epyscopus linebat in partibus interioribus. Manus vero cuiuscūqꝫ alteri⁹ infirmi debent inungi interius. Deinde super manus ita dicens.
Per istā vnctionē ⁊ suā piissimā miam īdulgeat tibi dn̄s quicquid peccasti per tactū. ℟ Amē. Sequat ps
Inclina dn̄e aurē tuam ⁊ exaudi me: qm̄ inops ⁊ paup sum ego. Custodi aīam meā qm̄ sanct⁹ sum: saluū fac seruum tuū deus meus sperātem in te. Miserere mei dn̄e qm̄ ad te clamaui tota die: letifica aīam serui tui qm̄ ad te dn̄e aīam meam leuaui. Qm̄ tu dn̄e suauis et mitis: et multe misericordie omnibꝫ innocantibus te. Auribus percipe dn̄e orōnem meā: intēde voci deprecationis mee. In die tribulationis mee clamaui ad te: qꝛ exaudisti me. Non est similis tui in diis dn̄e: et non est scd̄m opera tua. Oēs gentes quascūqꝫ fecisti venient et adorabunt coram te dn̄e: et glorificabunt nomen tuum. Quoniam magnus es tu: et faciens mirabilia tu es deus solus. Deduc me dn̄e in via tua ⁊ ingrediar in veritate tua: letetur cor

meũ vt timeat nomẽ tuũ. Confitebor tibi dñe deus meus in toto corde meo: et glorificabo nomẽ tuum in eternũ. Quia mĩa tua magna est super me: et eruisti animã meã ex inferno inferiori. Deus iniqui insurrexerũt sup me: et synagoga potentiũ quesierunt aĩam meã: et nõ proposuerunt te in cõspectu suo. Et tu dñe de⁹ miserator ⁊ misericors: patiẽs ⁊ multe mĩe ⁊ verax. Respice in me ⁊ miserere mei: da iperiũ puero tuo: ⁊ saluũ fac filiũ ancille tue. Fac mecũ signũ in bono vt videãt q oderũt me et cõfundant: qm̃ tu dñe adiuuisti me ⁊ cõsolat⁹ es me. Ora. Deinde sup pedes ita dicẽs

Per istam vnctionem et suam piissimam misericordiam indulgeat tibi dñs quicquid peccasti per incessum pedum. R. Amen. Sequatur psalmus.

Domine deus salutis mee: i die clamaui ⁊ nocte corã te. Intret in conspectu tuo orõ mea: inclina aurem tuã ad precẽ meam. Quia repleta est malis anima mea: et vita mea in inferno appropinquauit. Estimatus sum cũ descendentibus in lacum: factus sũ sicut homo sine adiutorio inter mortuos liber. Sicut vulnerati dormientes in sepulcris quorum nõ est memor ampli⁹: et ipi de manu tua repulsi sunt. Posuerũt me in lacu inferiori: in tenebrosis et in vmbra mortis. Super me confirmatus est furor tuus: et oẽs fluctus tuos induxisti super me. Longe fecisti notos meos a me: posuerũt me abominationẽ sibi. Traditus sum et non egrediebar: oculi mei languerunt pre inopia. Clamaui ad te domine: tota die expãdi ad te manus meas. Nunqd mortuis facies mirabilia: aut medici suscitabunt et confitebuntur tibi? Nunquid narrabit aliquis in sepulcro misericordiã tuã: et veritatem tuã in perditionem? Nunquid cognoscentur

in tenebris mirabilia tua: et iusticia tua in terra obliuionis. Et ego ad te domine clamaui: et mane oratio mea preueniet te. Ut quid domine repellis orationem meã: auertis faciem tuã a me. Pauper sum ego et in laboribus a iuuentute mea: exaltatus autem humiliatus sum et conturbatus. In me transierunt ire tue et terrores tui conturbauerunt me. Circumdederunt me sicut aqua tota die: circumdederunt me simul. Elongasti a me amicum et proximum: et notos meos a miseria. Gloria patri. Deinde in dorso inter lumbos maris: vel super umbilicũ mulieris ita dicens.

Per istam unctionem et suam piissimam misericordiam indulgeat tibi dñs quicqd peccasti p illicitas cogitationes et per ardorẽ libidinis. ℟. Amẽ. Tunc erigens se sacerdos lauet manus suas cum sale et aqua in vase quo stuppe olei ponuntur: que igne crementur et in cimiterio fodiantur. Postea dicat sacerdos super infirmum benedictionem hoc modo

In nomine patris et filii et spiritussãcti sit tibi hec olei unctio ad purificationem mentis et corporis: et ad munimen et defensionem contra iacula immũdorum spirituum. ℟. Amen. ¶ Sequatur psalmus.

Domine clamaui ad te exaudi me: intende voci mee cũ clamauero ad te. Dirigatur oro mea sicut icensum in cõspectu tuo: eleuatio manuũ mearũ sacrificiũ vespertinũ. Pone dñe custodiã ori meo: et hostiũ circũstantie labiis meis. Non declines cor meum in verba malicie: ad excusandas excusationes in peccatis. Cũ hoibus operãtibus iniquitatẽ: et nõ cõmunicabo cũ electis eorũ. Corripiet me iustus in misericordia et increpabit me: oleũ autẽ peccatoris non impinguet caput meũ. Qm̃ adhuc et oro mea in bñplacitis

eorum:absorpti sunt iuncti petre iudices eorum. Audient verba mea quoniam potuerunt:sicut crassitudo terre erepta est super terram. Dissipata sunt ossa nostra secus infernum:quia ad te domine dñe oculi mei in te speraui:non auferas animã meam. Custodi me a laqueo quẽ statuerunt michi:et ab scandalis operantiũ iniquitatẽ. Cadent in retiaculo eius peccatores:singulariter sũ ego donec transeã. Gloria patri. Deinde dicat sacerdos Domin⁹ vobiscũ. et Oremus. Oratio.

Domine deus saluator noster qui es vera salus et medicina:a quo omnis sanitas et omne medicamentum venit:quiq; nos apli tui iacobi documẽto instruxisti vt languentes olei liquore orãtes tãgeremus:respice propicius super hunc famulũ tuum. N. quẽ languor cruciat ad exitũ/et viriũ defectus ptrahit ad occasũ/medela gratie tue saluti restituat castigatum. extingue in eo clementissime deus omniũ febriũ estus/dolorum stimulos:et cunctorum languorum cruciatus: viscerum quoq; et secretorum interna medicina:atq; medullarum discrimina sana compagum etiam et artuum dele cicatrices veteres:et acerbas compesce passiones. reformetur in eo carnis ac sanguinis quã creasti perfecta materies:sicq; illũ iugiter tua custodiat pietas:vt nec ad corruptionem aliquãdo sanitas/nec ad perditionẽ perducat infirmitas:sed fiat illi hec sacra olei perunctio cõcita morbi presentis et languoris expulsio:& pctõrum olm exoptata remissio. per te saluator mũdi. Qui cũ deo pře et spũsctõ viuis & regnas de⁹ per olã secula sclorum. Amẽ. Facta vnctioe vt pdictũ est:expediens erit vt sacerdos ante cõmunionẽ inquirat ab infirmo an aliqua alia pctã sibi ad memoriã occurrãt de quib3 nõ erat cõfessus. nã posset esse q2 per preces et

deuotas orones sacerdotis siue alioꝝ: deꝰ coꝛ infirmi illustraret ꝛ daret ei gratiā uerius ꝛplenius cōfitendi Et postea interroget eū sacerdos si recognoscat coꝛpꝰ et sanguinē dñi nři iesu chꝛisti sic dicendo. Frater cre dis ꝙ sacramentū qđ tractatur in altari sub foꝛma pa nis est uerum coꝛpus ꝛ sanguis dñi nostri iesu chꝛisti. Respōdeat īfirmus. Credo. Deinde cōicetur īfirmus: nisi pꝛius cōicatus fuerit: et nisi de uomitu uel alia ir reuerētia ꝓbabiliter timeatur: ī quo casu dicat sacerđ infirmo. Frater in hoc casu sufficit tibi uera fides ꝛ bo na uolūtas: tantū crede ꝛ mādūcasti. Et nota ꝙ sacer dos īfirmis cōicandis stola īduetur. Unde cōicans sa cerdos īfirmū dicat. Coꝛpꝰ dñi nostri iesu chꝛisti custo diat coꝛpus tuū et animā tuā in uitā eternā. Amen. Deīde dicat sacerđ sine Dñs uobiscū. ſʒ tm̄ cū Oꝛemꝰ orōnē seqntē: q̄ nō dicat nisi tm̄ qñ infirmus cōicatur

Domine scē̄ pater oīps eterne deus te fide- Or liter depꝛecamur: ut accipienti huic fratri nřo N. sacrosanctū coꝛpꝰ et sanguinē filii tui dñi nři iesu chꝛisti: tā coꝛpoꝛis q̄ aīe sit salꝰ. amē. Deīde seq̄tur ps

Lauda aīa mea dñm laudabo dñm ī uita mea: psallā deo meo q̄diu fuero. Nolite cōfidere in pꝛincipibꝫ: nec in filiis hoīm in quibus non est salus. Exibit spiritus eius et reuertetur in terrā suā: in illa die peribunt oēs cogitationes eoꝝ. Beatus cuiꝰ deus iacob adiutoꝛ eius spes eius in dño deo ipsius qui fecit celū et terrā/ mare et oīa que in eis sunt. Qui custodit ueritatem in seculū: facit iudiciū iniuriā patientibus dat escā esurientibus. Dominus soluit cōpeditos: do minus illuīat cecos. Dñs erigit elisos: dñs diligit iu stos. Dñs custodit aduenas pupillū et uiduā suscipi et: et uias peccatoꝝ disperdet. Regnabit dñs ī secula

deus tuus syon: in generatione et generationē. Glo
ria patri. Quo finito dicat sacerdos Oremus. ¶ Oro
Deus qui peccatores et scelerū onere vulnera-
tos sacerdotibꝫ tuis ostēdere iussisti: deus qui
discipulis tuis manus super īfirmos vt bene haberēt
ponere precepisti. Deus qui per apostolorꝫ tuorꝫ man⁹
infirmos sacro oleo vngere/et pro eis orare docuisti.
Deus qui per īpositionē manuū sacerdotū cuꝫ sancti
nois tui inuocatione peccata relaxare voluisti: exaudi
orationes nostras et da huic famulo tuo N. infirmita
tis noxa oppresso: per hoc sacrosanctū mysteriū quod
nos īdignos famulos tuos agere voluisti remissionē
omniū peccatorꝫ: quatenus per hāc sacrati olei vnctio-
nem/corporis et sanguinis tui susceptionē atqꝫ man⁹
nostre īpositionē cūcta ei facinora spiritus sancti gra
tia relaxentur/sanitas anime et corporis restituatur:
vt non ei plus noceat conscientie reatus ad penā: ꝙ in
dulgētia tue pietatis ad emendationē prosit et veniā
te concedente saluator mūdi. Qui viuis et regnas cū
deo patre in vnitate eiusdē ⁊c. Deinde benedicat sa-
cerdos infirmū dicēs sic. Benedicat ✠ te deus pater:
qui in principio cuncta creauit. ℟. Amen. Et sic respō
deatur ad singulas benedictiones. Sanet te dei fili⁹
Amen. Illuminet te spiritus sanctus. Amen. Cor-
pus tuum custodiat. Amen. Animam tuam saluet.
Amē. Cor tuum irradiet. Amē. Sensū tuū dirigat:
et ad supernā patriā te perducat qui in trinitate per-
fecta viuit ⁊ regnat deus. per oīa secula seculorꝫ. Amē
Bene✠dicat te deus celi. Amē. ¶ Alia bñdictio
Adiuuet te christus filius dei. amen. Corpus
tuū in suo sancto seruitio custodiri ⁊ cōseruari faciat.
Amen. Mentem tuā illuminet. Amē. Sensū tuum

custodiat. amẽ. Gratiã suã ad pfectũ aĩe tue in te augeat. amẽ. Ab oĩ malo te liberet. amẽ. Oĩa pctã tua deleat. amẽ. Dextera sua te defẽdat. amẽ. Qui sctõs suos semp adiuuat ipse te adiuuare ⁊ ↄseruare dignet.

Bene✠dicat te (Qui vi. ⁊ reg. deus. Alia bñd. deꝰ pr̃ q̃ in pricipio cũcta creauit. Bñ✠dicat te dei filiꝰ q̃ de supnis sedibꝫ p nobis saluãdis descendit: et crucẽ subire nõ recusauit. amẽ. Bene✠dicat te spiritussanctꝰ qui in similitudine colũbe in flumie iordanis in xp̃o requieuit. amẽ. Ipseq̃ te in trinitate sctificet quẽ oẽs gẽtes vẽturũ expectãt ad iudiciũ. Qui cuꝫ deo pr̃e ⁊ eodẽ spũ saucto. amẽ. Finito hoc officio ↄueniẽter dici poterit ab ĩfirmo lãguẽte in extremis si placeat or̃. subscripte vł earꝫ aliq̃. videlꝫ ps. Miserere i. Itẽ. ps. Deꝰ in noĩe. Itẽ. v. Suscipe me scd̃m eloquiũ tuũ ⁊ viuã: et non ↄfũdas me ab expectatiõe mea: et q̃ est expectatio mea nonne dñs. vel sic. Dñe iesu xp̃e suscipe sp̃m meũ. Itẽ. Deus ppiciꝰ esto michi pctõri. Itẽ v. In manꝰ tuas dñe ↄmẽdo spi. m. r. me do. deꝰ vitat Itẽ v. Delicta iuuẽtutis mee ⁊ ignorãtias meas ne memineris. Itẽ v. Ab occultis meis munda me dñe. Itẽ v: Ne pĩcias me dñe ĩ tp̃e senectutis cũ defecerit virtus mea ne derelinquas me. ¶ Sciendũ est aũt q̃ nõ licet alicui ministrare sacramentũ vnctionis extreme nisi tm̃ sacerdoti. vnde si aliq̃s nõ sacerdos attẽtaret hoc facere: nichil faceret ↄsecratio. Loca vo vngenda sũt supradicta ⁊ nõ alia nisi in mutilatis: in q̃bus debẽt inungi loca magis ppinqua. Et notãdũ est q̃ si sacerdos iã aliquibꝫ partibus inunctis aliis restantibꝫ ad vngẽdũ defecerit partes cũ vncte nõ sint iterato vngẽde / sed que restãt vnctiones vngẽde per sacerdotẽ aliũ ↄpleãtur. Potest enĩ sacerdos vno

clerico presente infirmũ inungere: ⁊ etiã sine clerico in necessitatis articulo. Moneãt frequẽter sacerdotes pochianos suos ꝙ oẽs .xiiii. annoꝝ ⁊ amplius se exhibeãt ad sacramẽtũ vnctiõis extreme suscipiẽdũ qñ metus mortis imminet. Doceãt etiã eos ꝙ hoc sacramẽtũ licite potest iterari sine aliqua sui iniuria: vnde quotiẽs hõ cõualuerit ⁊ noua ĩfirmitas iterato superuenerit: ex qua fuerit metus mortis: potest idẽ homo ĩ vnaquaqꝫ hmõi infirmitate inungi. In eadẽ quoqꝫ ĩfirmitate hoc sacramẽtũ iterari põt: nã in egritudĩe diuturna debet fieri qñ videt̃ deducere ad mortẽ. Et si illũ articulũ euadat eadẽ infirmitate durãte: etiam postea ad statũ similẽ reducat̃: iterũ potest ĩungi. q2 aliꝰ est ĩfirmitatis status: licet sit eadẽ infirmitas. ⁊ si qs post hoc sacramẽtũ cõualuerit: nichilominus ad opus ꝯiugale ⁊ ad oẽ opus honestũ licite poterit reuerti. Hoc sacramẽtũ nõ ẽ ꝯferẽdũ eũtibꝫ ad bellũ vl' ad duellũ: pegrinis aut nauigãtibꝫ vl' his q̃ stati occidẽdi sũt. Similiter pueri/ frenetici/ furiosi vl' aliq̃ alii hmõi alienatione mẽtis patiẽtes: eo ꝙ debitã discretionẽ deuotiõis et ꝟe penitẽtie nõ habeãt: ad hoc sacramẽtũ nõ admittant̃. nisi forte ipi frenetici furiosi vel amẽtes in sana mẽte cõstituti hoc sacramentũ petierũt vel alias ante hmõi passionẽ seu mẽtis alienationẽ de sua salute fuerint solliciti. tũc nichilominꝰ ꝯsulitur hoc sacramentũ eis fiducialiter ministrari. In cõsti. lambeth. p. ca. vlt

Nota ꝙ tempore interdicti non debet conferri sacramentũ vnctionis extreme nec alia sacramẽta. exceptis baptismo/ confirmatione / penitentia et viatico/ existentibus in articulo mortis tantum conferendo.

Cũ vero aĩa in exitu seu dissolutiõe corpis visa fuerit laborare: pulsetur tabula minute ⁊ acriter: et tũc

omnes clerici cū sūma velocitate accurrant et dicant Credo in vnū. Requⁱre in missa sponsal. deinde dicant septē ṗos penitētiales cū Glā pri. vts. Quibus dictis

Parce domine parce (subiūgatur hoc capitulū) famulo tuo quē redimere dignatus es precioso sanguine tuo ne in eternū irascaris ei. Hoc capitulū dicatur tribus vicibus tā a sacerdote ꝙ a toto conuentu: ita tñ ꝙ sacerdos prius dicat: et conuentus repetat Deinde dicatur sequens letania sine nota hoc modo.

Pater de celis de⁹: miserere aīe famuli tui Fili redēptor mūdi de⁹: mise. a. fa. t. Spūs sctē de⁹ miserere aīe famuli tui Sctā trinitas vn⁹ de⁹ miser. a. fa. t. Sctē sctōꝝ de⁹ mi. Qui es trin⁹ ⁊ vn⁹ de⁹ mise. Sctā maria itercede pro aīa eius. Sctā dei genitrix intercede. Sctā virgo virginū iter. Sctē michael iter.

Sctē gabriel inter.
Sctē raphael inter.
Oēs scti angeli ⁊ archāgeli: intercedite pro aīa eius.
Oēs scti bonoꝝ spirituū ordies intcedite ꝑ aīa eius.
Sctē iohānes baptā. inter
Oēs scti patriarche ⁊ prophete: itercedite ꝑ aīa eius
Sctē petre inter.
Sctē paule inter
Sctē andrea inter
Sctē iacobe inter
Sctē iohānes inter
Sctē philippe inter.
Sctē iacobe inter
Sctē bartholomee inter
Sctē mathee inter
Sctē thoma inter
Sctē symon inter
Sctē iuda inter
Sctē mathia inter
Sctē marce inter
Sctē luca inter
Sctē barnaba inter
Oēs scti apostoli ⁊ euangeliste intercedite ꝑ aīa e.
Oēs sancti discipuli dñi et innocētes: itercedite ꝑ.
Sctē stephane inter
Sctē line inter
Sctē clete inter
Sctē clemens inter
Sctē corneli inter

Scē laurenti Int.
Scē sixte Int
Scē vincenti Int
Scē georgi int
Scē fabiane int
Scē sebastiane int
Scē albane int
Scē edmunde int
Scē blasi int
Scē dyonisi cū so.t. int
Scē eustachi cū so.t. int
Scē geruasi int
Scē prothasi int
Sācte cosma int
Scē damiane int
Scti iohes ꝛ paule int
Sācti crispine et crispini=ane Intercedite pro aīa ei⁹
Oēs scti martyres Int
Scē benedicte int
Scē siluester int
Scē nicolae int
Scē martine int
Scē hilari int
Scē ambrosi int
Scē hieronime int
Scē augustine int
Scē birine int
Scē swithine int
Scē athel wolde int
Scē dunstane int
Scē cuthberte int
Scē leonarde int
Scē egidi int
Oēs scti cōfessores int
Oēs sci mona. ꝛ hereīte it
Scā maria magdal. int.
Scā maria egiptiaca int
Scā felicitas int
Scā ppetua int
Scā cecilia int
Scā lucia int
Scā agatha int.
Scā agnes inter.
Scā fides inter.
Scā katherina inter.
Scā scolastica inter.
Scā iuliana inter.
Scā margareta inter.
Scā anastasia inter.
Scā petronella inter.
Scā editha inter.
Scā brigida inter.
Oēs scē virgīes interceđ
Omnes scti. itercedite p aīa ei⁹. Propici⁹ esto parce ꝛ dimitte ei oīa peccata sua dñe. A b amni malo. libera ꝛ defende aīam eius dñe. A b hoste iniquo. libera ꝛ defende aīam ei⁹ dñe. A b isidiis ꝛ laqīs diaboli libera ꝛ defēde a.e.d. A b scursu malignoꝝ spirituū libe.

A timore inimicoꝝ. libe. A b ira tua. li. A dãnatione
perpetua. li. A penis inferni li. A periculo mortis. l.
A põdere peccatoꝝ. li. P er imensã pietatẽ tuam. li.
P er mysteriũ sctẽ incarnationis tue. li. P er sanctã
circũcisionẽ tuã. li. P er sanctã apparitionẽ tuam. li.
P er baptismũ tuũ l. P er ieiuniũ tuũ l. P er passio-
nem ⁊ crucẽ tuã l. P er piissimã mortẽ tuã l. P er glo
riosam resurrectionẽ tuã l. P er admirabilẽ ascẽsio-
nem tuã. l. P er aduentũ sctĩ spũs paracliti l. P er in
tercessionẽ oĩm sctõꝝ tuoꝝ l. I n die iudicii li. et de. a.
eius dñe. P eccatores: te rogam⁹ audi nos. U t aĩam
famuli tui de principibꝫ tenebraꝝ ⁊ de locis penaꝝ li-
berare digneris. te. U t ab iferoꝝ cruciatibꝫ liberare
digneris. te. U t cũcta eius pctã obliuioni ppetue tra
dere digneris. te. U t ei oẽs lubrice temeritatis offen
sas dimittere digneris. te. U t delicta iuuẽtutis eius
et ignorãtias nõ reminiscaris. te. U t quicqd uicioꝝ
fallente diabolo et ppria iniqtate atqꝫ fragilitate con
traxit: clemẽter idulgere digneris. te. U t eũ in pacis
ac lucis regione cõstituere digneris. te. U t ei gaudiũ
et exultationẽ in regno tuo cũ sanctis ⁊ electis tuis do
nare digneris. te. U t nos exaudire digneris. te roga.
F ili dei: te rogamus audi nos. A gnus dei qui tollis
peccata mũdi miserere aĩe eius. C hriste iesu misere-
re aĩe eius. A gnus dei qui tollis pctã mundi dona ei
pacẽ eternãqꝫ felicitatem et gloriã sempiternã amen

P Roficiscere anima christiana de hoc mundo in
nomine dei patris omnipotentis qui te crea-
uit. amen. I n nomine iesu christi filii eius qui pro
te passus est. amen. I n nomine spiritus sancti qui in
te effusus est. amen. I n nomine angelorum et archã
geloꝝ. amen. I n nomine thronoꝝ ⁊ dominationum

amen. In noīe principatuū et potestatum et omniū celestiū virtutū.amen. In nomine cherubin et sera phin.amen. In noīe patriarchaꝝ et pphetaꝝ.amen In noīe apostoloꝝ et martyꝝ.amen. In noīe cōfes-soꝝ et epyscopoꝝ.amē. In noīe sacerdotū ⁊ leuitaꝝ et oīm ecclesie catholice graduū.amen. In noīe mo-nachoꝝ et anachoritaꝝ.amen. In nomine virginū et fideliū viduaꝝ hodie in pace locus tuus fiat ⁊ habi-tatio tua in celesti hierusalē.amen. Oremus. Oratio.

Suscipe itaqꝫ dn̄e seruū tuū in bonū ⁊ lucidū ha bitaculū tuū. Amē. Libera dn̄e aīam serui tui ex oībus periculis infernoꝝ ⁊ de locis penaꝝ et de oībꝫ doloribus tribulationū. Amen. Libera dn̄e aīam ser ui tui sicut liberasti enoch et heliā de morte cōmuni. Amen. Libera dn̄e aīam serui tui sicut liberasti loth de sodomis ⁊ de flama ignis.amē. Libera dn̄e aīam serui tui sicut liberasti ysaac de manibꝫ pr̄is sui abra-he.amē. Libera dn̄e aīam serui tui sicut liberasti mo ysem de manu pharaoīs.amē. Libera dn̄e aīam ser-ui tui sicut liberasti iob de passionibꝫ suis.amē. Libe ra dn̄e aīam serui tui sicut liberasti dauid de manu go lie ⁊ de manu saul regis.amē. Libera dn̄e aīaꝫ serui tui sicut liberasti danielē de lacu leonū.amē. Libera dn̄e aīaꝫ serui tui sicut liberasti tres pueros de camio ignis ardētis.amen. Libera dn̄e aīam serui tui sicut liberasti susannā de falso crimine.amē. Libera dn̄e aīam serui tui sicut liberasti petrū ⁊ paulū de vincul̄. amē. Sicut liberasti sctōs seruos tuos de tormentis: sic liberare digneris aīaꝫ serui tui de gehēne incēdiis et ab oībus āgustiis.amē. Sequat̄ cōmēdatio aīaꝝ ⁊ dicat̄ in camera vel ī aula sine nota iuxta corpꝰ: et oīa subseq̄nter simil̄r vsqꝫ ad pcessionē ad hoīeꝫ mortuū

suscipiēdū. post cōmendationē sequat℞. Subuenite sancti dei occurrite angeli dñi suscipiētes aīam ei⁹. Offerentes eam in cōspectu altissimi. ℣. Suscipiat te xp̄us qui vocauit te et in sinu abrahe angeli deducant te. Offerētes. sequat orō sine Dñs vob. ⁊ sine Orem⁹.

Tibi dñe cōmendamus aīam famuli tui. N. vt defūctus seculo tibi viuat: ⁊ que per fragilitatē mundane cōuersationis peccata admisit: tu venia misericordissime pietatis absterge. per eūdē christū dominum nostrum. Amen. Oremus. Oratio.

Misericordiā tuā dñe scē pater omp̄s eterne deus pietatis affectu rogare p alijs cogimur: q pro nr̄is supplicare pctis nequaq̄ sufficim⁹. tamen de tua cōfisi gratuita pietate ⁊ inolita benignitate clemētiā tuā deposcim⁹: vt aīam famuli tui. N. ad te reuertētē cū pietate suscipias: assit ei angelus testamēti tui michael: et per manu⁹ scōꝝ angeloꝝ tuoꝝ in sinu abrahe pr̄iarche tui eā collocare digneris. quatenus liberata de principibus tenebraꝝ et de locis penaꝝ / nullis iam primeue natiuitatis vel ignorātie / aut p̄prie iniquitatis seu fragilitatis cōfundat erroribꝫ: sed poti⁹ agnoscatur a tuis ⁊ scē btitudinis requie p̄fruatur: atqꝫ cū magni iudicij dies aduenerit: iter scōs et electos tuos aggregata / glīa manifeste cōtemplatiōis tue p̄petuo satiet. per xp̄m do. an. Suscipiat te xp̄us qui vocauit te ⁊ in sinu abrahe angeli deducāt te. ps In exitu. tot⁹ p̄s dicat sine Glīa p̄ri. vt inferius patebit. scilꝫ in officio sepulture. Quo finito dicat sacerd. Dñs vobiscum et Oremus. Oratio.

Omnipotens sempiterne deus qui humano corpori animā ad similitudinem tuā inspirare dignatus es: dum te iubēte puluis in puluerem reuertitur: tu ymaginē tuam cū sanctis

et electis tuis eternis sedibꝫ ꝑcipias sociari: eãq; ad te
reuertentẽ de egipti partibꝫ blãde leniterq; suscipias
et angelos tuos sanctos ei obuiã mittas: viãq; illi iu-
sticie demõstra: et portas glie tue illi aperi. repelle q̃s
ab ea oẽs principes tenebrarum: et agnosce depositũ fide
le qđ tuũ est. Suscipe dñe creaturã tuã nõ ex diis alie-
nis creatã sed a te solo deo viuo ⁊ vero: quia nõ est ali⁹
de⁹ ꝑter te dñe: et non est scđm opa tua. letifica clemẽ
tissime pater aiam serui tui. N. et clarifica eã in mul
titudine mie tue. ne memineris q̃sumus iniquitatuꝫ
eius antiquarum et ebrietatũ quas suscitauit feruor ma
li desyderii. licet eñi peccauerit: tamẽ te non negauit.
sed signo fidei insignitus / te qui oĩa et eum inter oĩa
fecisti fideliter adorauit. Qui viuis et regnas de⁹ per
oĩa secula seculorum. Amen. an. Chorus angelorum. ps.
Dilexi: qm̃ exaudiet dñs vocẽ orõnis mee. Quia
inclinauit aurem suã michi: et in diebus meis
inuocabo. Circũdederũt me dolores mortis: ⁊ ꝑicula
inferni iuenerũt me. Tribulationẽ et dolorem iue-
ni: et nomen dñi inuocaui O dñe libera aiam meam:
misericors dñs et iustus: et deus nr̃ miseret. Custodi
ens paruulos dñs: huiliatus sũ ⁊ liberauit me. Con-
uertere aia mea in requiẽ tuã: q2 dñs bñfecit tibi. Qꝛ
eripuit aiam meã de morte ocl'os meos a lacrimis: pe
des meos a lapsu. Placebo dño: i regione viuorum. ps.
Credidi propter quod locutus sum: ego autẽ hu
miliatus sum nimis. Ego dixi in excessu meo:
omnis homo mendax. Quid retribuam dño: pro om
nibus que retribuit michi. Calicem salutaris accipi
am: et nomen dñi inuocabo. Uota mea dño reddam
coram omni populo eius: preciosa i conspectu domini
mors sanctorum eius. O dñe quia ego seruus tuus: ego

seruus tu⁹ ꝛ filius ancille tue. Dirupisti vincula mea tibi sacrificabo hostiā laudis: ꝛ nomen dn̄i inuocabo. Uota mea dn̄o reddam in cōspectu oīs populi eius: in atriis domus dn̄i in medio tui hierusalem. ps.

Laudate dominū omnes gentes: laudate eum omnes populi. Quoniā confirmata est super nos misericordia eius: et veritas dn̄i manet i eternū.

Confitemini dn̄o quoniā bonus: quoniā in seculū misericordia eius. ps. Dicat nūc israel qm̄ bonus: quoniā in seculū misericordia eius Dicat nūc domus aaron: quoniā in seculū misericordia eius Dicant nūc qui timent dn̄m: quoniā in seculū misericordia eius. De tribulatione iuocaui dn̄m: et exaudiuit me in latitudine dn̄s Dn̄s michi adiutor: nō timebo quid faciat michi homo. Dn̄s michi adiutor: ꝛ ego despiciam inimicos meos. Bonū est cōfidere in dn̄o: q̄ȝ confidere in hoīe. Bonū est sperare in dn̄o: q̄ȝ sperare in principibus. Omnes gētes circuierūt me: et in nomine dn̄i quia vltus sum in eos. Circūdantes circūdederūt me: et in noīe dn̄i quia vltus sū in eos Circūdederūt me sicut apes ꝛ exarserūt sicut ignis i spinis: et in nomine dn̄i quia vltus sum in eos. Impulsus euersus sum vt caderē: ꝛ dn̄s suscepit me. Fortitudo mea et laus mea dn̄s: et factus est michi i salutē Uox exultationis et salutis: in tabernaculis iustoꝝ. Dextera dn̄i fecit virtutē dextera dn̄i exaltauit me: dextera dn̄i fecit virtutē. Non moriar sed viuā: et narrabo opera dn̄i. Castigans castigauit me dn̄s: et morti nō tradidit me. Aperite michi portas iusticie et igressus i eas cōfitebor dn̄o: hec porta dn̄i iusti intrabunt in eā. Cōfitebor tibi dn̄e qm̄ exaudisti me: ꝛ fact⁹ es michi i salutē Lapidē quē reprobauerūt edificātes: hic fact⁹

est in caput anguli. A dño factũ est istud: et est mirabile in oculis nostris. Hec est dies quã fecit dñs: exultemus et letemur in ea. O dñe saluũ me fac o dñe bene prosperare: benedictus qui venit in nomĩe domini Benedicimus vobis de domo dñi: deus dñs et illuxit nobis. Constituite diem solennem in condẽsis: vsqꝫ ad cornu altaris. Deus meus es tu et confitebor tibi: deus meus es tu et exaltabo te. Confitebor tibi dñe quoniã exaudisti me: et factus es michi in salutẽ. Cõfitemini dño quoniã bonus: quoniã in seculũ misericordia eius. ps. Beati imaculati. vsqꝫ ad Ad dominũ cũ tribularer. sine Gloria patri. Finitis psalmis incipiatur an. Chorus angelorum te suscipiat: et in sinu abrahe collocet te: vt cũ lazaro quondã paupere eternã habeas requiẽ. qua finita dicat sacerd. Orem⁹. or

Diri vulneris nouitate ꝑcussi ⁊ quodãmodo cordibus sauciati misericordiam tuã mundi redẽptor flebilibus vocibus iplorãmus: vt cari nostri. N. animã ad tuam clementiã qui fons es pietatis reuertentem blande leniterqꝫ suscipias: ⁊ si quas illa ex carnali cõmercione cõtraxit maculas: tu deus solita bonitate clemẽter deleas/ pie indulgeas/ obliuioni iperpetuũ tradas: atqꝫ hãc laudẽ tibi cũ ceteris reddituram et ad corpus propriũ quandoqꝫ reuersuram: sctõꝝ tuorum cetibus aggregari precipias. Qui cũ deo patre ⁊ spũ sancto. Hic roget sacerd orare pro eo ita dicẽs. Pro aĩa. N. ⁊ pro aiabꝫ oĩm fideliũ defũctoꝝ. Pater nr̃. Et ne nos. Sed libe. Requiẽ etnã do. eis do. Et lux ꝑpetua. A porta inferi. Erue dñe. Non itres in iudiciũ cũ seruo tuo dñe. Quia nõ iustificabit in cõspectu tuo

Partem vtẽ re- Coĩs viuẽs. Dñs vobiscũ. Ore⁹.
surrectionis obtineat: vitãqꝫ eternã mereatur

habere in celis. per te saluator mūdi q̄ cū p̄re ⁊ sp̄ū sācto viuis ⁊ regnas de⁹ p oīa scl'a scl'o℞. Amē. Oremus

Deus cui soli cōpetit medicinā p̄stare post mortē: tribue q̄s vt aīa famuli tui N. terrenis exuta contagiis: in tue redemptionis parte numeretur.

Absolue q̄s dn̄e aīam famuli tui N ⁊ aīas oīm fideliū defuncto℞ ab omni vinculo delicto℞: vt in resurrectionis glīa inter scōs et electos tuos resuscitati respirent. Per chr̄istū dn̄m nostrum. Amen.

Deinde si corpus regis functi fuerit qui migrauit ex hoc seculo: primo a suis cubiculariis corp⁹ eiusdē aqua calida siue tepida lauetur: Deide balsamo cū aromatibus vngatur per totum et postea in panno lineo cerato inuoluatur: ita tamē q̄ facies et barba illi⁹ tantū pateāt: et circa manus et digitos ipsius dictus pānus ceratus ita sit deposit⁹: vt quilibet digitus cū pollice vtriusq̄ man⁹ singilatim isuat per se acsi man⁹ eius cerotecis lineis essent coopte. Deinde corpus iduatur tunica vsq̄ ad talos longa: et desup pallio regali adornetur. Barba vero ipsius decēter cōponat sup pectus illi⁹: ⁊ postmodū caput cū facie ipsius sudario serico coopiat: ac deīn corona regia aut diadema capiti eiusdē apponatur. postea iduātur manus ei⁹ cirotecis cū aurofragus ornatis: et in medio digito dextre manus īponatur anulus aureus aut deauratus: et ī dexta manu sua ponatur pila rotunda deaurata: in qua virga deaurata sit fixa a manu ipsius vsq̄ ad pectus protēsa: ī cuius virge sūmitate sit signū dn̄ice crucis: quod super pectus eiusdē principis honeste debet collocari. In sinistra vero manu sceptrum deauratum habeat: vsq̄ ad aurem sinistram decēter protēsum: ac postremo tibie et pedes ipsius caligis sericis et sandaliis in

dnantise. Denicz dictus princeps ita adornatus cū regni sui pōtificibz et magnatibz ad locū quē pro sua sepultura prius elegerit cū omni reuerētia deferatur: et cum exequiis regalibz honestissime tradat sepulture ¶ Si vero corpus alteri⁹ fuerit: tūc tm lauetur corpus aqua tepida vel calida si placeat: et postea lintheamie mūdo honeste īuoluat et ī feretro locet: clericis īterim dicētibz vespas de die et de sctā maria et postea vigil. mortuorꝝ vt īfra patebit. Quibz dictis: dicātur sine nota ps. sequeñ. videlz ps. Verba mea. ps Dñe ne ī furo. i. q̄re hos. ps īfra in vigil. mortuorꝝ in. i. noc. p. Dilexi ps Credidi. q̄re vtš. ps. De pfūdis. ps Voce mea. q̄re infra post laud mort. quibz finitis dicat ā. Requiē eternā dona eis dñe et lux ppetua luceat eis. kyriel. xpel. kyriel. pater nr. Et ne nos. Sed libera. Requiē eternā Et lux ppetua. A porta inferi. Erue dñe. Non ītres in iudiciū. Quia nō iustificabit. Dñs vobiscū. Oremus.

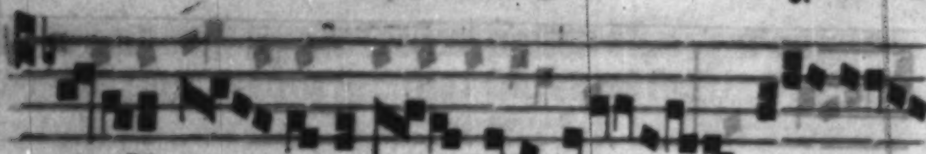
Suscipe dñe aīam famuli tui. N. ad te reuertentem: veste quoqz celesti īdue eam et laua eā sācto fonte vite eterne. vt īter gaudētes gaudeat: et īter sapiētes sapiat: et īter martyres coronata īcedat: et īter patriarchas et pphetas pficiat: et īter apostolos xpm sequi studeat: et inter angelos et archāgelos claritatē dei videat: et īter paradisi rutilos lapides gaudiū dei possideat/ noticiā mysteriorꝝ dei agnoscat: et īter cherubin et seraphin claritatē dei videat: et inter viginti quattuor seniores cantica canticorꝝ audiat. et inter lauantes stolas suas in fonte luminis vestem lauet. et inter pulsantes portas celestis hierusalē aptas repiat et inter vidētes deū facie ad faciē videat. et inter cantantes cāticū nouū cātet. et īter audiētes celestē sonū audiat. per xpm dñm nostrū. Sequatur alia oratio.

Suscipe domine animam famuli tui. N. quam de ergastulo huius seculi vocare dignatus es: & libera eā de principibus tenebrarū et de locis penarū: vt absoluta omni vinculo peccatorum: quietis ac lucis eterne beatitudine perfruatur: et inter sanctos et electos tuos in resurrectionis gloria resuscitari mereatur. Qui cum deo patre. & cetera. Anima eius et anime omnium fidelium defunctorum per dei misericordiam requiescant in pace. Amen. Deinde deportetur corpus ad ecclesiam: ibidē vel in cimiterio humandū.

¶ Quando deportari debet corpus defuncti ad ecclesiam: inprimis sumat sacerdos spiculam et aspergat aquam benedictam super corpus exanime interim dicendo psalmum De profundis. quo dicto sequat Kyrieleyson. Christe el. kyrie el. pater noster. Et ne nos. Requiem eternam. A porta inferi. Credo videre. Dominus vobiscum. Oremus. Or. Inclina dñe. et oratio Fidelium deus. et finiantur sub vna conclusione sic Qui cū deo patre. & cetera. Requiescant in pace. Amē

Si vero fuerit corpus mortuū cum processione suscipiendū: tūc eodem modo ordinetur processio sicut in simplicibȝ dñicis: preter φ in hac processione sacerdos et ministri eius in albis cū amictibus induti incedant chorus autē in capis nigris quotid. Et cum ad locum destinatū puenerit pcessio: cadauer ipm sacerd aqua bñdicta aspgat: & postea thurificet iterim dicēdo. psm De profundis. vt supradictum est. Deinde in redeundo dū deportatur corpus ad ecclesiam cātetur sequēs anti. cātore incipiēte. ā. Chorus prosequatur.

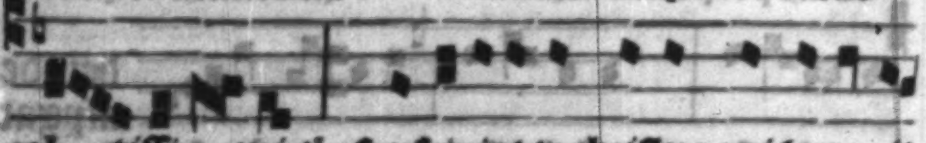
Subuenite sancti dei occurrite

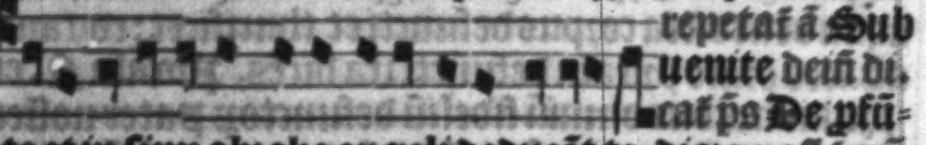
angeli domini suscipientes animã e

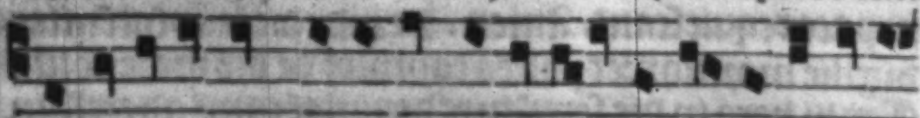
ius offerentes e am in conspe ctu

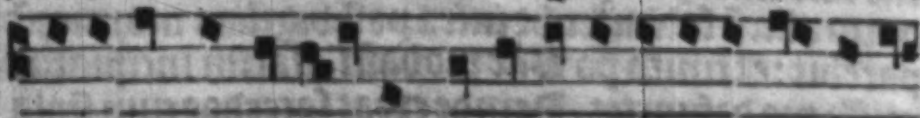
al tissi mi. ℣. Suscipiat te christus qui vocavit

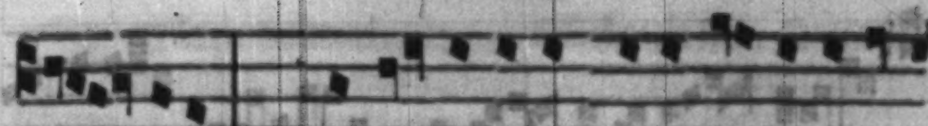
repetat᷑ ã Subuenite deinde dicat᷑ ps De pfun-
te et in sinu abrahe angeli deducãt te. dis: ⁊ post vnũquẽqꝫ ℣. repetat᷑ ã. ⁊ postea si necesse fuerit dicat᷑ eodẽ ordīe ps In exitu reqre postea ĩ offõ sepul. deinde in itroitu cimitẽrii vel citi⁹ ĩchoet᷑ ℟ Libera me dñe ⁊ dicat᷑ cũ hoc ℣. tñ Dies illa. reqre in Dirige añ laudes. Nunq̃ portet᷑ enĩ corpus alicui⁹ defũcti circa cimiteriũ: sꝫ directe ĩ eccl̃am ⁊ si corp⁹ canõici vl̃ alti⁹ magnatis fuer̃ ĩ chorꝫ deferat᷑: sin autẽ extra corꝫ ĩ eccl̃a p⁹ orꝫ reliquat᷑
¶ In introitu eccl̃ie dicitur hec ã. cãtore incipiẽte. an.

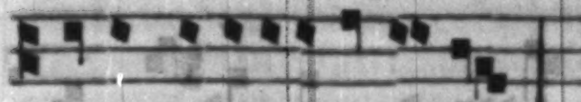
In paradisum deducant te angeli in suũ cõuentũ su

scipiant te martyres ⁊ perducãt te in ciuitatẽ sanctã

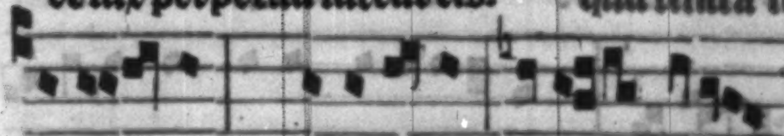

hierusalem. ℣. Requiē eternam dona eis domine

et lux perpetua luceat eis.

Repetatur antiphona: In paradisum qua finita sequatur

kyrieleyson. Christeleyson. kyrie leyson. deinde aspgat sacerdꝰ aqua benedicta corpus defuncti et thurificet: rogans astātes orare pro aīa defuncti ita dicēs. Pro aīa N. et pro animabus omniū fideliū defunctoꝝ pater noster Et ne nos. A porta inferi. Non intres in iudiciū. Quia non iustificabitur. Dn̄s vobiscum. Oremus. Oratio

Suscipe dn̄e seruum tuū in bonū habitaculū: et da ei requiē in regno celesti hierusalē vt in sinu abrahe patriarche tui collocatꝰ: resurrectionis diē prestoletur: et iter resurgentes ad gloriam resurgat: ꝛ cū bn̄dictis ad dexterā dei venientibus veniat: et cū possidentibus vitam eternā possideat. Per christū. Anima eius et anime omniū fideliū defunctoꝝ per dei miam in pace requiescant. Amen. Deinde dicātur solēniter vigilie mortuoꝝ: et postea complet de die more solito

¶ Ubi vero in die sepulture deportet corpꝰ ad ecclam tūc imediate post pdictā orō. Suscipe dn̄e dicat cōmēdatio aīarū solēniter vt infra post vigilias mortuorū patebit: et finito pō Dn̄e probasti. statim incipiatur missa pro defunctis. Deinde exeat sacerdos cum stola et aqua benedicta ad locū vbi sepeliēdus est mortuus

et signo crucis signet locū: et postea aspergat aquam benedictam. deinde accipiat sacerdos fossoriū vel aliud instrumentum et aperiat terrā in modū crucis ad longitudinem et latitudinē corporis defuncti dicens **Aperite michi portas iusticie et ingressus in eas confitebor domino: hec porta dñi iusti intrabunt in eam.**

Dicant aūt vigilie mortuoꝝ quotidie cū missa in cap̄ in crastio vsq̨ ad vigiliā natiui. dñi: nisi in festis ix lcōm et a crastio oct epyphīe vsq̨ ad tciā fer. añ pascha: et i ipa tcia feria fiāt vigilie mortuoꝝ cū ix lectionibꝫ in ꝯuentu cū missa in crastio nisi aliqd dup̄ festū impediat: ⁊ tūc fiat p̄dictū seruitiū in aliqua die precedenti ipsius ebdomade que ad hoc vacauerit: videlicet in dñica vel in ii. feria: et sic cōpleatur seruitiū mortuoꝝ vsq̨ ad oct pasche nisi corp⁹ p̄ns forte ꝯtiget

¶ post octauas vero pasche non fit seruitiū mortuoꝝ in conuentu nisi corpus presens affuerit vel dies anniuersarius vel dies tricennalis contigerit vsq̨ in crastinum sancte trinitatis. In crastino autem sancte trinitatis ⁊ ab hinc quotidie fiāt vigilie mortuoꝝ vsq̨ ad aduentū dñi nisi per oct et in oct assūptionis ⁊ natiuitatis beate marie et dedicationis ecclīe. ¶ Canonico vero defuncto statutū est triginta dierū in conuentu obsequiū fieri: et trigita psaltia separatim a quocūq̨ presbytero vnūquēq̨ presbiteroꝝ ac reliquos vero cuiuscunq̨ ordinis sint viginti psalteria cantare: et ab vnoquoq̨ i ebd̄ sua priuatim eius āniuersar̄ celebrare

¶ Impediuntur autē debite vigilie mortuoꝝ per totum annum per festa duplicia i primis et scd̄is vespis nisi corpus presens affuerit: et in octa. die epyphanie et in aliis octa. quando dr̄ hymnus **Saluator mundi.** In oībus etiā aliis festis nouē lec. et i dñicis ⁊ in festis

triū lcōnū ⁊ in oct in quibꝫ chorꝰ regit in primis vespis tm̄. Similr̄ fiat in cōmeōratione btē marie ⁊ scti loci
¶ Fiāt aūt vigilie mortuoꝝ cū nouē ps̄ is/ix aīis ⁊ ix. l
qn̄cūqꝫ corpus adest presens vel quando dies anniuersarius vel dies tricēnalis cōtigerit: nisi in tp̄e paschali
¶ In paschali vero tp̄e dīr tres ps̄ ⁊ tres lcōes cū tribꝫ aīis sup ps̄ os aū lcōes qualiscūqꝫ nocturnꝰ dr̄: ⁊ oēs ā sup ps̄ os ad vs̄ sc ꝫ ad **Placebo** ⁊ ōs āe sr̄ ps̄ os l laud̄ dicāt
¶ Post octauas vero pasche in quacūqꝫ feria inchoetur officiū mortuoꝝ: incipiatur an in primo nocturno: et cōpleantur duo sequentes nocturni in eadē ebdomad̄ si fieri potest: siue autem fieri potest siue nō: deinceps non seruetur ordo nocturnoꝝ: sed feriaꝝ in hoc tēpore sicut in aliis temporibꝫ obseruetur. Ita tamē ꝙ quandocūqꝫ fit seruitiū pro corpe p̄senti cuiuscūqꝫ fuerit et i anniuersariis et trigintalibꝫ ep̄oꝝ in predicto tp̄e: sp aīe ps̄ v. lcōes ⁊ duo Rꝫ a dicantur de primo nocturno
¶ Sciendū est ꝙ in tp̄e paschali sp erit triū ℟ **Libera me dn̄e de morte**. cū his tribꝫ ℣. scꝫ **Dies illa**. ℣. **Quid ergo**. ℣. **Nūc christe**. Quandocūqꝫ dicāt hoc p̄dictū ℟ **Libera me dn̄e**: semp reincipiatur post vltimū ℣sum
¶ In anniuersar̄ vero ep̄oꝝ et qn̄cūqꝫ corpꝰ adest p̄ns et in die animarū tantū: tercium sextū et nonum ℟. debent repeti ab illis clericis qui ℣. ℟ioꝝ cantauerūt
¶ In quotidianis obsequis mortuoꝝ videlꝫ qn̄ corpus nō est p̄ns/vel dies anniuersar̄ vel tricēnalis nō habet tūc fiāt vigil' mortuoꝝ cū tribꝫ lectionibꝫ tm̄ et ix ps̄ ⁊ vna sola ā. sup ps̄ os hoc mō. Ad vs̄ vna sola ā. scꝫ **Placebo**. ps̄ **Dilexi**. ps̄ **Ad dn̄m cū tribul'**. ps̄ **Leuaui**. ps̄. **De p̄fūdis**. ps̄ **Cōfitebor**. iii. Repetita ā. post ps̄ os: dicat sacerd̄ executor officii ℣ **A porta inf'e**. ℟ **Erue dn̄e ā**. **Audiui vocē**. ps̄ **Magnificat**. Sequatur kyriel'. Xp̄el'.

kyriel' pater nr. vel de sine pnūciatione Et ne nos dicat iste ps sine nota Lauda aīa mea d. finito ps dicat sacerd loco nec his mutato ꝟ Requiē e. Et lux. A porta īferi. Erue do. Credo vi. In tra vi. Dñs vo. Et cū sp. tres or dicāt tā ad Placebo q ad Dirige sub determinatione: quar prima p epis scda p frib et sororib tcia gnal. Et dicāt iste or ad Placebo p totū annū. or De⁹ qui iter aplicos. or De⁹ venie. or Fideliū d. nō dicat Dñs vo. neq Reqescāt i pa. s; stati sine init. icipiat ā. Dirige. tamē qn Dirige nō dicatur stati post Placebo vt l xl. ꝛ qn or pdicte dicāt in laud vt a die aīar vsq ad quartā fer an pascha: tūc dicat ab ipo sacerd executor officii ꝟ Reqescāt in pace. sine Dñs vobiscū. p⁹ or ad Dirige. sup ōs pos an lcōes hec sola ā. Dirige. ps Verba mea. ps Dñe ne i furo. ps Dñe de⁹ meus i te sp. ps Dñs regit me. ps Ad te dñe leuaui. ps Dñs illuīnatio ps Expectās expe. ps Btūs qui intelligit. ps Quēad modū. repetita an. post pos: sacerd executor officii dicat ꝟ. Cōplaceat tibi dñe vt eruas me. ℟. Dñe ad adiuuādū me f. pr nr deiñ dicat sacerd i audiētia: Et ne nos. chor⁹ Sz libera nos. simil' in audiētia. Oēs lect legāt in scda forma: ꝟ. quoq ℟ior ab ipis lectorib dicant: Ita q pria et tcia lcō ex pte chori legant: ꝛ scda lcō ex alia pte. ꝛ hec oīa sine nota dicāt stati post vespas d scta maria an cōplet de die. In lcōib legendis ꝛ ℟iis cantādis ordo feriar seruetur/ videl; die dñica ꝛ feria quarta: lcōes ꝛ ℟ia de primo nocturno et scda ꝛ qnta feria lcōes ꝛ ℟ia de scdo noct. et tcia ꝛ sexta fer. l' ꝛ ℟ia de tcio noct. ita tñ q semp in tcia ꝛ sexta fer sit tciū ℟ Libera me dñe de viis iferni. In obseqis mortuor cū nouē pis ꝛ trib lectionib: terciū ℟ nunq repetat an laudēs qn sequunt laud cōtinue/ vt a festo scte trinita.

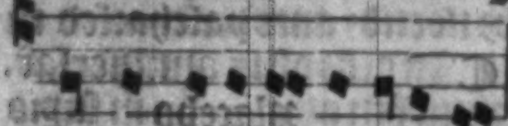
vsq ad festū oīm sctōꝝ dicat sacerd̄ hūc ꝟ. Requiescāt in pace. ℟. Amē. In laud̄. hec sola. ā. Exultabūt. ps. Miserere. Te decet. Deus de⁹ me⁹. Ego dixi. Laudate dn̄m de cel. Repetita. ā. post. ps̄. dicat sacerd̄ ꝟ. Requiē eternā. ℟. Et lux. ā. Ego sū. p̄. Bn̄dict⁹ sequat kyriel xp̄el. kyriel. pr nr. Deinde sine pnūcia. Et ne nos: dicat sine nota ps Exaltabo deiñ dicat sacerd̄ Requiem eternam. Et lux. A porta. Erue dn̄e. Credo videre. In terra vi. Dn̄s vobiscū Orem⁹. Or. De⁹ cuius mīe. or Inclia dn̄e. ꝛ finiant sub vna terminatōe sic per xp̄m dn̄m no. sequat Orem⁹. deiñ dicūt orōes p defūctis familiaribꝫ ad placitū: qbꝫ expletis sequat orō gn̄alis ī audiētia scꝫ Alabꝫ q̄s do. q̄ termiet sic Qui cū deo pr̄e et spū sancto viuis ꝛ regnas deus per oīa secula seculoꝝ. Amen. Requiescāt in pace. Amen. sine Dn̄s vobi. Qn̄ laud̄ nō sequūt cōtinue p⁹ lcōes vt a die alaꝝ vsq ad quartā feriā an̄ pascha: tūc nō dicat an̄ laud̄ ꝟ. Requiescāt in pace: sed post vltimū ℟ dicat kyriel xp̄el kyriel. pater nr sine Et ne nos. Deīde dicat ps Exaltabo sine nota cū ꝟ. et orōibꝫ q̄ dicēde sūt ad laud̄ alio tēpore. Laudes vero tūc dicūtur post matut de die ꝛ de sctā maria supradicto mō: ꝛ tunc post psal. Bn̄dictus dr kyriel xp̄el kyriel pater noster sine Et ne nos cū p̄. Voce mea. it. cū ꝟ et orōnibus q̄ dicebant ad placebo et hec omnia tā ad placebo q̄ ad Dirige sine nota dicuntur. ¶ Sciendum est q̄ quandocūq dicitur seruitiū mortuoꝝ in cōuentu nisi corpus presens fuerit vel anniuersari⁹ ep̄oꝝ vel decanoꝝ: ꝛ nisi in die animarū semꝑ dicit placebo sedendo vsq ad an. post ps̄. similiter fiat in laud̄. ad Dirige vero per totū tp̄s sedet chorus nisi dū an. sup ps̄ ante lectiōes dicit vsq ad inceptionē lect. Ita tū q̄ lcōes et ꝟ ℟ioꝝ stando dicunt: et

legātur ab illis clericis scilȝ qui [illegible] sūt tūc: chorus vero iterum sedeat. In repetitione autē noni R̄ū post vltimū v̄. stet chorus vsqȝ ad primā an. incipiēdā super laudes. Prostratus vero debet esse chorus in omni feria quādo de feria agitur extra tēpus paschale in vigiliis mortuor̄ triū lc. ad **Placebo**. et quā dr̄ **Kyrie el.** donec vltia orō cōpleatur: et ad **Dirige** similr̄. dū dr̄ **Pat nr̄** ante lcōes ⁊ post vltimū R̄: qn̄ nō sequitur continue laudes: et post psal. **Bn̄dict⁹** eodē modo vsqȝ post [illegible] **Magnū** ad **Placebo**. Et hoc sit gn̄ale per totū annū: q quotiēs fiunt genuflexiones in choro ad vesperas vel ad matutinas diei: totiēs fiant i sequētibȝ obsequio mortuor̄ quibus fiāt nouē lectiōes: nisi corpus presens fuerit vel dies anniuersar. eiusdē ecclesie epōr. tūc et genuflectere chorū nō licet: sed cōtinue stare tenet̄ ad **Placebo** quousqȝ finiat̄: et etiā in singulis nocturnis ad **Dirige**. dū dr̄ orō dn̄ical. an lcōes ⁊ l laud tūc ad. v. p. o. **Miserere**. et a versiculo ante psalmum **Benedictus**: quousqȝ illius obsequii officium expleatur. In reliqua psalmodia ⁊ in omnibus aliis sedere debet. Sciendū est q̄ in vigiliis mortuor̄ nunq̄ fiūt prostrationes in paschali tēpore: nec in aliquo festo triū lectionum vel nouē lectionū nec i cōmemōa. beate marie vel scti loci: nec in oct nec īfra oct sāctor̄. Cū vero corpus adest pn̄s et i anniuersariis epōr̄ oēs clerici stare tenent̄ ad **Placebo**. per totū tēpus ad **Dirige**. vt in alio tempore ad laudes similiter per totū tp̄s nisi ab īceptiōe psal. **Te decet**: vsqȝ ad v̄. ante **Bn̄dictus**. In vigiliis quoqȝ mortuor̄ iii l. extra tp̄s paschale oēs v̄sicu. dicāt a sacerdote executore officii loco nec habitu mutato. In vigi. mortuor̄ ix l. simpli. prima an. super p̄os ad **Placebo** in superiori gradu inchoet̄. cetere oēs ā. i. i. forma discurrāt

excepta an. sup Magnif. et prima an. sup pos ad Dirige
et prīa ā. ad laud et a. sup Bndict⁹ q in supiore gradu
discurrāt. Tres prime le. ī prīa forma legant: loco nec
situ mutato. sua quoqꝫ Rēia ab eisdē lectoribz cātent.
Tres medie lcōes ī scda forma cū suis Rēiis dicāt. tres
ultie lcōes ī supiore gradu eodē mō cū suis Rēiis dicāt
Ita tamē q scds v. ultimi Rēii in eodē gradu ex opposi
to dicatur. Tertius similiter ex pte chori in eodē gradu dicat
cetera ut pdictū est sūt exequenda. ¶ Iste mod⁹ seruitii
mortuor locū habet in oī anniuersar. et trigint. post
primū diē trigintal. In anniuersariis tamē simplici.
canonicor ultimū Rē. a duobz de supiori gradu dicat
ad gradū chori situ nō mutato cū suis tribz v. In pri
ma quoqꝫ die trigint. simplicis canonici eodem modo
ultimū Rē. dicat sed tn̄ post ultim v. Rēii ab ipsis cāto
ribz ad gradū chori repetat Rē et a choro pcātet. Preterea
sexta lcō ī supiore gradu cū suo Rēio dicat. In āniuersa
riis diaconor et subdiaconor vl succētor mo
dus seruitii fiat sicut ī prīo trigint simplicis canonici
In anniuersar cātor thesaurar cācellar. an. que in
simplicibz vigil solēt esse in prima forma: in scda for
ma discurrāt. cetera ut ī die trigint. de canonicis. In
anniuersar decani simile seruitiū obseruet qd de cet.
persōis excepit q tertia lcō in scda for. sexta lcō in supiore
gradu cū suo Rē. dicat. De psonis vo eccl'e ī epos pmo
tis ī aliis ecclīis fit seruitiū ī eor āniuersa. iuxta digni
tatis sue exigētiā quā ante pmotionē in ecclia Sar.
habuerūt. De aliis vero epis extraneis et pro regibus
pro quibz fit seruitiū: eodē modo fiat quo in anniuer.
canonic. simpli. Sciēdū tamē est q de aliis solūmodo
fit seruitiū in anniuersariis q scribūtur ī martilogio.
Sciendū est autē q in āniuersario quattuor princi-

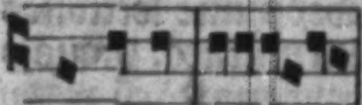
paliū psonarū excellētior sacerdos exeqtur offiū. Eps
vero i anniuersar. epoR pdecessoR officiū exeqtur. In
anniuersar. ꝛ trigintalibꝫ epoR Sar. ecclie: totū ser-
uitiū discurrit more duplicis festi sciꝫ Johānis bapti.
habitus tamē nō mutetur in legēdo vel cantādo. Ta
bula etiā de lectionibꝫ legēdis ꝛ Rꝭis cantādis dispo-
nitur sicut in pdicto festo. excepto ꝙ nullū R. a tribus
cātatur nisi nonū. Terciū quoqꝫ sextū ꝛ nonū repetan
ab illis clericis qui v. RioR cantauerūt. lectiones vero
nō in pulpito sed ad gradū chori sup lectrinū legātur.
Executor tamē officii in orationibꝫ dicēdis locū nō
mutet nec habitū. Oēs aūt v. dicātur ꝛ respōdeantur
sub eodē tono quo in tribꝫ noctibꝫ ante pascha: sed ī
audiētia nō respōdeant. ¶ In oibꝫ aliis anniuersar.
et trigint. prima ā. sup primū pm ad **Placebo** in supio
ri gradu inchoet. cete oēs āe. in scda forma discurrant p
ordinē: excepta ā. sup pm **Magn.** et prima ā. sup primū
pm. ad **Dirige.** et prima ā. ad laud et ā. sup **Bndictus**
que in supiore gradu discurrāt. Sex prime lectiones
in scda forma legātur: loco nec hitu mutato. V. quoqꝫ
RioR ab eisdē lectoribꝫ cātent. Septima lcō cū v. Rꝭ
suis ꝛ sic deinceps i supiore gradu supradicto mō discur
rant. Ita tamē ꝙ nonū R. a duobus de supiore gradu
cantetur ad gradū chori habitu nō mutato cū suis v.
¶ Et sciēdū est ꝙ sp dicat a sacerdote **Et ne nos.** post
Pater nr. ante inceptionē lectionis qūcūqꝫ dicat serui
tiū mortuoR tā triū ꝙ nouē lectionū. Oēs vero v. ab
aliquo sacerdote de supiore gradu dicant sub eodē to-
no qui i tribꝫ noctibꝫ āte pascha loco nec hitu mutato
vel ab executore officii et rūdeat chorꝰ suprадicto mō.
¶ Quādo vero fit seruitiū pro corpe presenti non pro
canonico: oēs an. preter quinqꝫ principales in secunda

forma supradicto modo discurrant. due prime lcões cũ suis ℟. i prima forma: tciã ꝙquartũ in scda for. qntã ꝛ sic deinceps i supiore gradu. Sigula vo ℟ia a duobus ad caput defũcti ad oriētē cōuersis habitu nō mutato cātent. vltim vo ℟ a tribꝫ cũ repetitiōe cātet: loco et habitu supradis. Ita tñ ꝙ ab ipis cātoribꝫ cātet ꝛ ichoet Siguli vo vsiculi a duobꝫ pueris ibidē dicant habitu nō mutato.

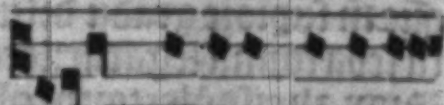
nō respondeatur in audientia:

Requiem eternā dona eis domine. quādo dicitur a duobus. cetera vt in vigiliis predictis.

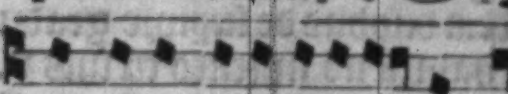

Et lux perpetua luceat eis.

Si vero fuerit corpꝰ canonici cuiuscunqꝫ: eodē mō fiat seruitiũ sicut i anniuersariis epor eiꝰdē eccle. In vigiliis mortuor. ad vespas sine De' i adiutoriũ incipiatur in superiore gradu antiphona.

Placebo. Amen. ps Dilexi quoniam exaudiet

Quia inclinauit aurem suã michi: ꝛ i diebus meis inuocabo. dominus vocē orationis mee. Circũdederunt me dolores mortis: et picula iferni iuenerũt me. Tribulationē et dolorē inueni: ꝛ nomē dñi inuocaui. O dñe libera aiam meã: misericors dñs ꝛ iustꝰ: ꝛ deus noster miseret. Custodiēs paruulos dñs: humiliatus sũ et liberauit me. Cōuertere aia mea in requiē tuã: quia dñs benefecit tibi. Quia eripuit aiam meã de morte

oculos meos a lachrymis/pedes meos a lapsu. Iste se
quēs ℣.scilz Placebo dño:in regione viuor. eo q idē
est cū antiphona seqnti nō dicat p ℣su nisi tm in quo
tidianis obseqs mortuor. qn vna sola an. dr sup. pos
sed finito versu Quia eripuit. imediate sequatur an.

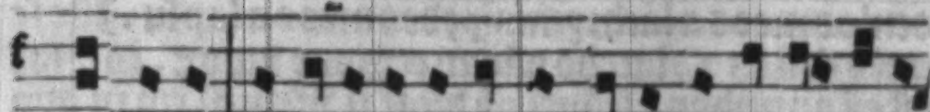
an. Heu me. Amen.

Ad dñm cū tribularer clamaui:z exaudiuit ps.
me. Dñe libera aiam meā a labiis iniqs: et a
lingua dolosa. Quid detur tibi aut qd apponat tibi:
ad linguā dolosam. Sagitte potētis acute:cū carbo-
nibz desolatoriis. Heu michi qz incolatus meus plō-
gatus est:habitaui cū habitātibz cedar multū incola
fuit aia mea. Cum his qui oderūt pacem erā pacifi-
cus:cum loquebar illis impugnabant me gratis. an.

an. Dñs.

Leuaui oculos meos in mon-
tes:vnde veniet auxiliū mi-
chi. Auxiliū meū a dño: q fecit celū
et terrā. Nō det in cōmotionē pedē Amen. ps.
tuū:neqz dormitet qui custodit te. Ecce non dormita
bit neqz dormiet:qui custodit israel. Dominus custo-
dit te dñs protectio tua:super manum dexterā tuam.
Per diem sol non vret te:neqz luna per noctem. Do
minus custodit te ab omni malo: custodiat animam
tuam dominus. Dominus custodiat introitum tu-
um et exitū tuum: ex hoc nunc et vsqz in seculum. an.

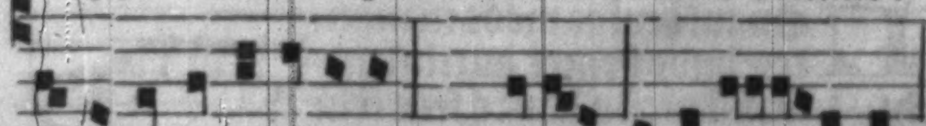
Dominus custodit te ab omni malo custodiat ani

mam tuã dominus. an. Si iniquitates. Amen. ps.

De profundis clamaui ad te dñe: dñe exaudi vocem meã. Fiant aures tue intendentes: in vocem deprecationis mee. Si iniquitates obseruaueris dñe: dñe quis sustinebit. Quia apud te propiciatio est et propter legẽ tuam sustinui te dñe. Sustinuit anima mea in verbo eius: sperauit anima mea in domino. A custodia matutina vsq; ad noctem: speret israel in dño. Quia apud dominum misericordia: et copiosa apud eum redemptio. Et ipse redimet israel: ex omnibus iniquitatibus eius.

Antiphona. Si iniquitates obseruaueris domine:

domine quis sustinebit. an. Opera. Amen ps.

Confitebor tibi dñe in toto corde meo: qm̃ audisti verba oris mei. In cõspectu angelorum psallam tibi: adorabo ad templũ sanctũ tuũ et confitebor noĩ tuo. Super misericordia tua et veritate tua: qm̃ magnificasti sup oẽ nomẽ sanctũ tuum. In quacũq; die iuocauero te exaudi me: multiplicabis in aĩa mea virtutẽ. Cõfiteãtur tibi dñe oẽs reges terre: q2 audie

rūt oīa verba oris tui. Ut cātent in viis dñi: qm̄ magna est glia dñi. Qm̄ excels⁹ dñs et huilia respicit: et alta a lōge cognoscit. Si ābulauero i medio tribulationis viuificabis me: et sup irā inimicor meor extēdisti manū tuā: et saluū me fecit dextra tua Dñs retribuet p me: dñe mīa tua i sclz opa manuū tuar ne despicias

Deinde dicit v. hoc mo

an. Opera manuū tuar domine ne despicias. do.

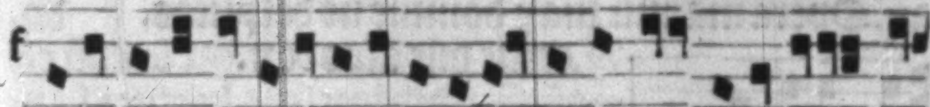
R. Erue dñe aīas eor. Et sciēdū est q̄ qñcūq3 corp⁹ presens fuerit: et i anniuersariis et trigintal. epor sar ecclesie: et i die aīar oēs v. tā ad placebo q̄ ad Dirige. a duob3 pueris pariter stantib3 ad orientem cōuersis habitu nō mutato: sub tono supradicto cantētur et sub silētio respōdeantur. Ita q̄ in anniuersariis et trigitalib3 epor et in die aīar ad gradum chori in medio: et qñcunq3 corpus presens affuerit: ad caput defuncti dicant. In oībus vero aliis anniuersariis et trigintalib3 et qn̄ vltimo fit seruitiū mortuor añ pascha: ōs v. ab aliquo sacerd. in supiori gradu vel ab executore officiū loco nec hītu mutato sub tono supradicto dicāt: et tūc sp respōdeat chorus sub hoc tono.

A porta inferi.

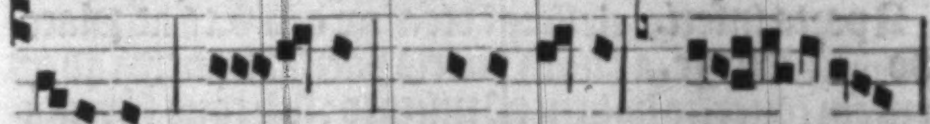
R. Erue dñe aīas eor. ā. Audiui vocē. Amen. ps.

Magnificat: anima mea dominū. Et exultauit spūs me⁹: in deo salutari meo. Quia respexit humilitatē ancille sue: ecce eni ex hoc beatā me dicent oēs generationes. Qz fecit michi magna q potēs est:

et sanctū nomen eius Et misericordia eius a pgenie in progenies: timētibus eum. Fecit potentiā in brachio suo: dispersit superbos mente cordis sui. Deposuit potētes de sede: et exaltauit humiles. Esuriētes impleuit bonis: et diuites dimisit inanes. Suscepit israel puerū suū: recordat⁹ misericordie sue. Sicut locutus est ad patres nostros: abraham & semini eius in secula. Nunq̄ eni thurificet corp⁹ alicuius defūcti ad placebo vel ad Dirige secundum vsum Sar. Anti.

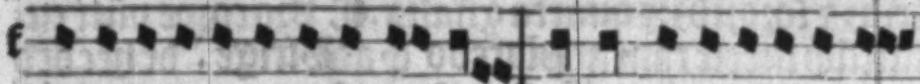
Audiui vocē de celo dicētē beati mortui q̄ in dn̄o mo

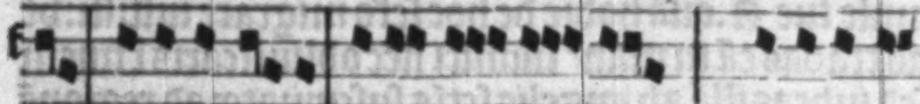
riuntur. Kyrieleysō. Christeleysō. Kyrie leyson. pater noster. Dein sine pnūciatiōe Et ne nos dicat iste ps. sine nota.

Lauda anima mea dominū: laudabo dn̄m in vita mea: psallā deo meo q̄ diu fuero. Nolite confidere in principibꝫ: nec in filiis hominū in quibus non est salus. Exibit spiritus eius et reuertetur in terrā suam: in illa die peribunt oēs cogitationes eorꝫ. Beatus cuius deus iacob adiutor eius spes eius in dn̄o deo ipsius qui fecit celū et terrā / mare et oīa que in eis sunt. Qui custodit veritatē in seculū: facit iudiciū iniuriā patiētibus dat escā esurientibus. Dominus soluit compeditos: dn̄s illuminat cecos. Dominus erigit elisos: dn̄s diligit iustos. Domin⁹ custodit aduenas: pupillū et viduam suscipiet: et vias peccatorꝫ disperdet. Regnabit dn̄s in secula de⁹ tuus syon: in generatione et generationē. Finito psalmo

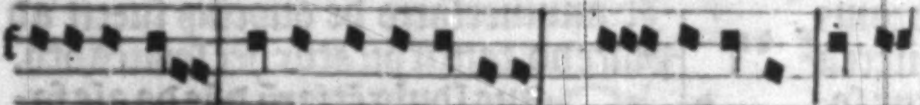
dicat sacerdos loco nec habitu mutato versiculum.

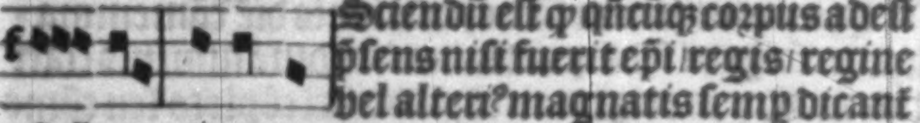
Requiē eternā dona eis dñe. Et lux perpetua luceat

eis. A porta inferi. Erue dñe aīas eor. Credo vide=

re bona dñi. In terra viuentiū. Dñs vobiscū. Et cū

Sciendū est q̄ qñcūq; corpus adest p̄sens nisi fuerit epī/regis/regine vel alteri⁹ magnatis semp dicant

spū tuo. Oremus. sub tono seq̄nti ⁊ sub vna coclusione tā ad placebo q̄ ad Dirige quattuor orōnes quarū prima sit pro corpe p̄senti. Scda pro epis. Tercia pro fratribus ⁊ sororib;. Et quarta generalis. ¶ Si vero eodem die dies anniuersarius vel trigintale alicuius non complet. cōtigerit: tūc sit scda orō p illo anniuersario vel trigintali: tercia p fratrib; ⁊ sororib;: ⁊ quarta generalis. ¶ Et si trigītale simul cū anniuersario eodē die cōtigerit: tūc sit scda orō pro illo trigintali: tercia pro āniuersario: ⁊ quarta generalis. ¶ Tamen hoc nō vsitatū est in eccl'a Sar: īmo differantur ibidē huiusmodi solēnitates: ⁊ vnaqueq; per se solennitas celebret. licet ī ecclesiis parrochialib; fieri nō valeat. ¶ Similiter in oībus anniuersariis vel trigintalib; semper dicantur quattuor orōnes sub vna cōclusione tam ad placebo q̄ ad Dirige. quar prima sit pro illo

anniuersario vel trigitali. scda pro epis. tercia pro fratribz et sororibz: et quarta gnalis. ¶ Pro corpe pnti cuiuscuqz fuerit tam ad placebo q ad Dirige. dr hec oro

Deus cui pprium est misereri semper et parcere te supplices depcamur pro aia famuli tui vel famule tue N. quam hodie de hoc sclo migrare iussisti: vt no tradas ea in manus inimici nec obliuiscaris i finem sed iubeas illa ab angelis sctis suscipi: atqz ad regione viuorum pduci: et quia in te sperauit et credidit: sanctorum tuorum mereatur societate letari.

In anniuersario de quocuqz fuerit ad placebo tantu dicatur hec seques oro.

Deus idulgetiaru dne da aie famuli tui vel famule tue N. cuius vel quorum anniuersariu depositionis diem comemoramus refrigerii sedem quietis beatitudine luminis claritatem. ¶ Pro trigintali coplendo vel copleto seu comemoratione vnius defuncti vel plurimorum ta ad placebo q ad Dirige dr hec oro.

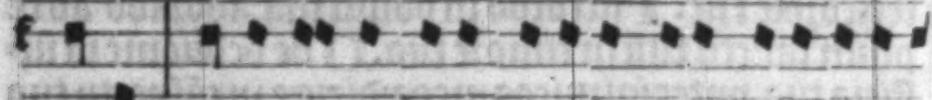
Deus cui pprium est misereri semp et parcere: ppiciare aie famuli tui vel famule tue. N. et oia eius pcta dimitte: vt mortis vinculis asolutus: vel absoluta / trasire mereatur ad vita. ¶ Pro epis defunctis ad placebo tm dr ista oro.

Deus q iter apostolicos sacerdotes famulos tuos potificali fecisti dignitate ceseri: psta qs vt quorum vice ad hora gerebat i terris: eorum ppetuo cosortio letentur in celis. ¶ Pro fratribz et sororibz ad placebo tm dr ista oro.

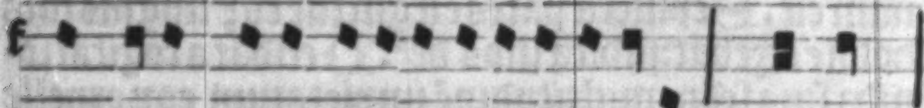
Deus venie largitor et humane salutis auctor quesumus clementiam tuam: vt nostrarum cogregationum fratres et sorores qui ex hoc seculo trasierut: intercedete bta maria semp virgine et beato michaele archangelo cu omnibus sanctis: ad perpetue beatitudinis consortiu peruenire concedas.

Oratio generalis. ad placebo tantum dicatur ista oro

Fidelium deus omnium conditor et redemptor animabus omnium fidelium defunctorum remissionem cunctorum tribue peccatorum. ut indulgentiam quam optaverunt: piis supplicationibus conse

quantur. Qui cum deo patre et spiritu sancto vivis et re

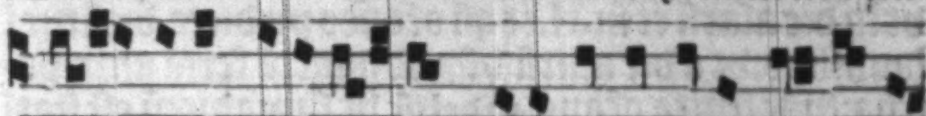
gnas deus. per omnia secula seculorum. ℟. Amen.
Non dicitur Dominus vobiscum. neque Requiescant in pace. sed absque intervallo incipiantur matutine mortuorum. ut patet inferius. Tamen quandocunque non dicitur Dirige statim post placebo: ut in die animarum et in .xl. et quando orationes predicte dicuntur in laudibus: ut a die animarum usque ad quartam feriam ante pascha: tunc finita oratione Fidelium. ut supradictum est stati dicat sacerdos executor officii sine Dominus vobiscum hoc modo.

In quotidianis tamen obsequiis mortuorum tercia lectio semper sine nota dicitur: Requiescant in pace. ℟. Amen. et respondeatur. Ad matutinas mortuorum non dicitur Domine labia. nec Deus in adiutorium: sed sine invitatorio et sine psalmo Venite incipiatur antiphona in superiori gradu hoc modo. In primo nocturno. antiphona.

Verba mea auribus percipe domine: intellige clamorem meum. Intende voci orationis mee: rex meus et deus meus. Quoniam ad te Dirige. Amen. psalmus. orabo domine: mane exaudies vocem meam. Mane astabo tibi et videbo: quoniam non deus volens iniquitatem tu es. Neque

habitabit iuxta te malignus: neq₃ ꝑmanebūt iniusti
ante oculos tuos. Odisti oēs qui opant̄ iniq̄tatē: per-
des oēs qui loquūtur mēdaciū. Virū sanguinū et do
losū abominabitur dñs: ego autē in multitudine mi-
sericordie tue. Introibo in domū tuā: adorabo ad tē
plum sanctū tuū in timore tuo. Dñe deduc me in iu-
sticia tua ꝓpter inimicos meos: dirige in cōspectu tuo
viā meam. Qm̄ nō est in ore eoꝝ veritas: cor eoꝝ va-
num est. Sepulcrū patēs est guttur eoꝝ linguis suis
dolose agebāt: iudica illos de⁹. Decidāt a cogitatio-
nib₃ suis scd̄m multitudinē impietatum eoꝝ expelle
eos: qm̄ irritauerūt te dñe. Et letent̄ oēs qui sperāt i
te: i eternū exultabūt ⁊ habitabis i eis. Et gliabunt̄
in te oēs qui diligunt nomē tuū: qm̄ tu bñdices iusto.
Dñe vt scuto bone voluntatis tue: coronasti nos. an.

Di rige domine de us meus in cōspectu tuo viam

meā. ā. Cōuertere. Amen. ps. Domine ne in furore tuo ar-
guas me: neq₃ in ira tua corripias me. Mi-
serere mei dñe qm̄ infirmus sū: sana me dñe qm̄ con
turbata sunt oīa ossa mea. Et aīa mea turbata est
valde: sed tu dñe vsq₃quo. Conuertere dñe et eripe
aīam meā: saluū me fac ꝓpter m̄iam tuā. Qm̄ nō est
in morte qui memor sit tui: in iferno autē quis cōfite-
bitur tibi. Laboraui in gemitu meo: lauabo per sin-
gulas noctes lectū meū: lacrimis meis stratū meum
rigabo. Turbatus est a furore oculus meus: inuete-
raui inter oēs inimicos meos. Discedite a me omnes

qui operamini iniquitatem: quoniam exaudiuit dominus vocē fletus mei. Exaudiuit dominus deprecationem meam: dominus orationem meam suscepit. Erubescant et conturbentur vehementer oēs inimici mei: conuertātur et erubescāt valde velociter. an.

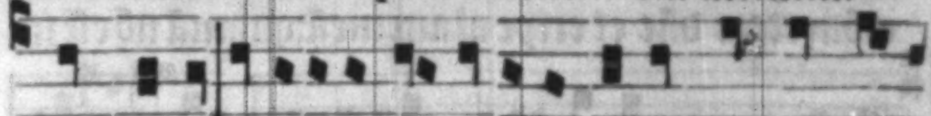
Cōuertere dñe et eripe aiam meā: quoniā nō est in

morte qui memor sit tui. ā. Nequādo. Amen. ps.

Domine deus meus in te speraui saluū me fac: ex omnibus persequentibus me et libera me. Nequando rapiat vt leo animā meā: dū non est qui redimat neq; qui saluum faciat. Domine deus meus si feci istud: si est iniquitas in manibus meis. Si reddidi retribuentibus michi mala: decidam merito ab inimicis meis inanis. Persequatur inimicus animā meam: et comprehendat et conculcet in terra vitam meam: et gloriam meam in puluerem deducat. Exurge domine in ira tua: et exaltare in finibus inimicorū meorum. Et exurge domine deus meus in precepto quod mandasti: et synagoga populorum circundabit te. Et propter hanc in altum regredere: dominus iudicat populos. Iudica me domine secundum iusticiam meam: et secundū innocentiā meam super me. Cōsumetur nequicia peccatorū et diriges iustū: scrutans corda et renes deus. Iustū adiutoriū meū a dño: qui saluos facit rectos corde. Deus iudex iustus fortis et patiens: nunquid irascitur per singulos dies

Nisi conuersi fueritis gladiū suum vibrauit: arcum suum tetendit et parauit illū. Et in eo parauit vasa mortis: sagittas suas ardentibus effecit. Ecce parturit iniusticiā: cōcepit dolorem et peperit iniquitatem. Lacum aperuit et effodit eum: et icidit in foueā quā fecit. Conuertetur dolor eius in caput eius: et in verticem ipsius iniquitas eius descēdet. Cōfitebor dño scdm iusticiā eius: et psallā nomini dñi altissimi. an.

Nequādo rapiat vt leo animā meam dum non est

℣. A porta iferi ℟. Erue domine aīas eor. pater noster.

qui redimat neqꝫ qui saluū faciat. Deinde dicat sacerdos in audientia sub tono consueto. Et ne nos. Chorus similiter in audientia sub eodē tono respondeat. Sed libera nos. quod per totum annū obseruetur in obsequiis mortuorum cum nota dicendis: qualiscūqꝫ nocturnus dr̃ ante lectiones. ac etiā in die animarum Non dicatur Jube domine benedicere. nec Tu autē. sed ex verbis lcōis finē faciāt lectores. vt ifra patebit.

Lectio. i.

Parce michi dñe: nichil eni sunt dies mei. Quid est homo quia magnificas eum: aut quid apponis erga eum cor tuum? Visitas eū diluculo: et subito probas illū. Vsqꝫquo nō parcis michi: nec dimittis me vt glutiā saliuā meā? peccaui. Quid faciam tibi o custos hominū? Quare posuisti me contrarium tibi: et factus sū michimetipsi grauis? Cur non tollis peccatū meū: et quare nō aufers iiquitatē meā? Ecce nūc in puluere dormio: et si mane me quesieris

non subsistam.

Eodem modo finiantur omnes lectiones in vigiliis mortuorum preter secundam lectionem. Responsorium.

Credo ꝙ redēptor meus vi uit et in nouis- simo di e de ter ra surrectu rus sum. Et in car ne me a vide bo de um saluato rem me um. ℣. Quē visurus sum ego ipse et non ali us et oculi mei con specturi sunt. Et in car ne me.

Tedet animā lectio scda meā vite mee: dimittā aduersum me eloquium me um. Loquar in amaritudi-

ne anime mee: dicam deo noli me condemnare. Indica michi: cur me ita iudices. Nunquid bonum tibi videtur si calumnieris et opprimas me opus manuum tuarum: et consilium impiorum adiuves. Nunquid oculi carnei tibi sūt: aut sicut videt homo et tu vides. Nunquid sicut dies hominis dies tui: et anni tui sicut humana sunt tempora. Ut queras iniquitatē meam: et peccatū meū scruteris: et scias quia nichil impiū fecerim: cū sit nemo qui de manu tua possit eruere.

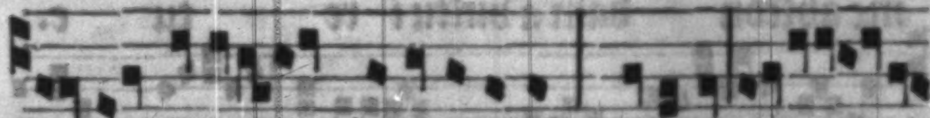
℟. Qui lazarum resuscitasti a monumento feti dū. Tu eis domine dona requiem et locū indulgēti e. ℣. Qui venturus es iudicare vivos et mortuos et seculum per ignē. Tu eis.

Manus lcō. iii. Manus tue fecerunt me et plasmaverunt me totū in circuitu: et sic repēte pcipitas me. Memēto queso q sicut lutū feceris me: et in pulverē deduces me. Nōne sicut lac mulsisti

me: et sicut caseum me coagulasti: pelle et carnibus vestisti me: ossibus et nervis compegisti me. Vitam et misericordiam tribuisti michi: et visitatio tua custodivit spiritum meum. ℟. Domine quando veneris iudicare terram ubi me abscondam a vultu ire tue. Quia peccavi nimis in vita mea. ℣. Commissa mea pavesco et ante te erubesco dum veneris iudicare noli me condemnare. Quia pec.

Quandocunque corpus adest presens. et in anniversariis episcoporum tantum. ac etiam in die animarum repetatur tercium sextum et nonum ℟. ab illis clericis qui ℣. eiusdem precedentis cantaverunt. In secundo nocturno an. In loco. Amen. ps.

Dominus regit me et nichil michi deerit: in loco pascue ibi me collocauit. Sup aquã refectiõis educauit me: animã meã conuertit. Deduxit me sup semitas iusticie: ppter nomẽ suũ. Nam et si ambulauero in medio vmbre mortis: nõ timebo mala qm̃ tu mecũ es. Virga tua et baculus tuus: ipsa me consolata sunt. Parasti in cõspectu meo mẽsam: aduersus eos qui tribulãt me. Impinguasti in oleo caput meũ: et calix meus inebriãs q̃ preclarus est. Et mĩa tua subsequetur me: omnibus diebus vite mee. Et vt inhabitem in domo domini: in longitudinem dierum. anti.

In loco pascue ibi me collocauit. ã. Delicta. Amen.

Ad te domine leuaui animam meam: deus meus in te confido non erubescã. Neq3 irrideant me inimici mei: etenim vniuersi qui sustinent te non cõfundentur. Confundantur oẽs iniqua agentes: superuacue. Vias tuas domine demõstra michi: et semitas tuas edoce me. Dirige me in veritate tua et doce me: q2 tu es deus saluator meus et te sustinui tota die. Reminiscere miserationũ tuarum domine: et misericordiarũ tuarum que a seculo sunt. Delicta iuuentutis mee: et ignorãtias meas ne memineris. Secundũ misericordiam tuã memento mei tu: propter bonitatem tuã domine. Dulcis et rectus dñs: ppter hoc legẽ dabit delinquẽtibus in via. Diriget mãsuetos in iudicio: docebit mites vias suas. Vniuerse vie dñi misericordia et veritas: requirẽtibus testamẽtum eius et testimonia eius. Propter nomen tuũ dñe ppiciaberis pctõ meo: multũ est eni. Quis est homo qui

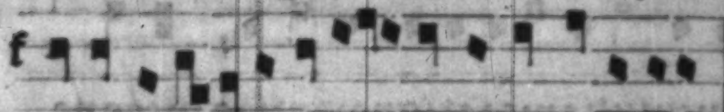
timet dñm: legē statuit ei in via quā elegit. Anima eius in bonis demorabitur: et semen eius hereditabit terrā. Firmamentū est dñs timentibꝫ eū: et testamē tum ipsius vt manifestetur illis. Oculi mei semꝑ ad dñm: qm̄ ipse euellet de laqueo pedes meos. Respice in me ⁊ miserere mei: qꝛ vnicus ⁊ pauꝑ sū ego Tribu lationes cordis mei multiplicate sūt: de necessitatibꝫ meis erue me Vide humilitatē meā et laborē meū: ⁊ dimitte vniuersa delicta mea. Respice īimicos meos qm̄ multiplicati sūt: ⁊ odio īiquo oderūt me. Custo- di aīam meā ⁊ erue me: nō erubescā qm̄ speraui in te. Innocentes ⁊ recti adheserunt michi: qꝛ sustinui te. Libera deus israel: ex omnibꝫ tribulationibꝫ suis. a.

Delicta iuuentutis mee et ignorantias meas ne

memineris domine. a. Credo videre. Amen. ps.

Dominus illuminatio mea ⁊ salus mea: quē ti mebo. Dñs ꝓtector vite mee: a quo trepidabo Dum appropiant super me nocentes: vt edant car- nes meas. Qui tribulant me inimici mei: ipsi infir- mati sunt et ceciderūt. Si cōsistāt aduersū me castra non timebit cor meū. Si exurgat aduersū me preliū: in hoc ego sperabo. Vnā petii a dño hanc requirā: vt inhabitē in domo dñi oībus diebꝫ vite mee. Vt vide am voluntatē dñi: et visitē templū eius. Qm̄ abscō- dit me in tabernaculo suo in die malorum: protexit me in abscōdito tabernaculi sui. In petra exaltauit

me: ꝛ nūc exaltauit caput meū super inimicos meos. Circuiui et imolaui i tabernaculo ei⁹ hostiā vociferatiōis: cātabo ꝛ psalmū dicā dn̄o. Exaudi dn̄e vocē meā qua clamaui ad te: miserere mei ꝛ exaudi me. Tibi dixit coꝛ meū exq̄siuit te facies mea: faciē tuā dn̄e requirā. Ne auertas faciē tuā a me: ne declines in ira a seruo tuo. Adiutoꝛ me⁹ esto ne derelinquas me: neq̧ despicias me de⁹ salutaris me⁹. Q̄m pater me⁹ et mater mea dereliq̄rūt me: dn̄s aūt assūpsit me. Legē pone michi dn̄e i via tua: ꝛ dirige me in semita recta ꝑpter inimicos meos. Ne tradideris me in aīas tribulātiū me: q̄m insurrexerūt i me testes iniq̄ ꝛ mētita ē iniq̄tas sibi. Credo videre bona dn̄i: i terra viuētiū. Expecta dn̄m viriliter age ꝛ cōfoꝛtet coꝛ tuū: ꝛ sustine dn̄m. ā.

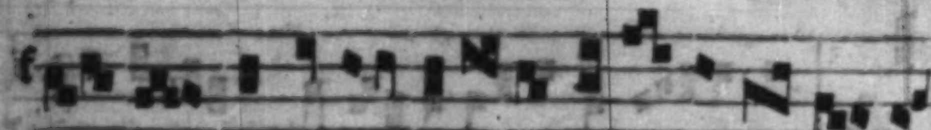

V⁹. In memoria eterna erit iu-

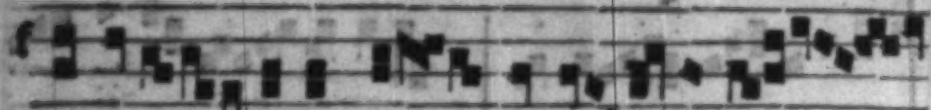
Credo videre bona dn̄i in terra viuētium. stus. ℣. Ab auditione mala non timebit. pater nr̄. Et ne. lcō. iiii

Quantas habeo iniquitates ꝛ pctā: scelera mea atq̧ delicta ostēde michi. Cur faciē tuā abscondis: ꝛ arbitraris me īimicū tuū. Cōtra foliū qđ vento rapitur ostēdis potentiā tuā: ꝛ stipulā siccā perseq̄ris. Scribis eni cōtra me amaritudines: ꝛ consumere me vis pctīs adolescētie mee. Posuisti i neruo pedē meū: et obseruasti oēs semitas meas: et vestigia pedū meorum consyderasti. Qui quasi putredo cōsumēdus sū: et quasi vestimentum quod comeditur a tinea. ℟m.

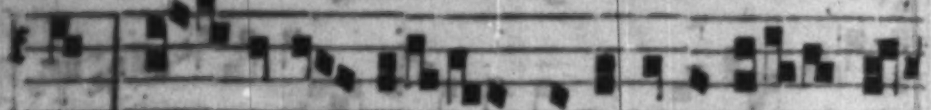

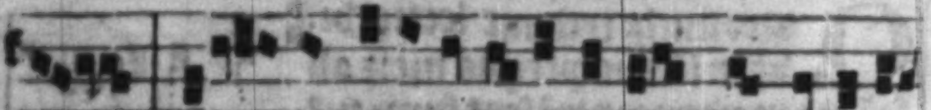
ta mea qd faciam mi ser b bi fu giā ui

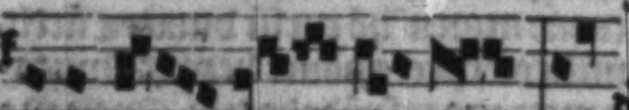
sq ad te deus me us mise re re me

i. Dum vene ris in nouissimo di

e. V. Anima mea turbata est val de sed tu do

lectio. v.

Homo nat⁹ de muliere breui mine suc curre e i. Dū. (viuēs tpe replet multis miseriis. Qui quasi flos egredit̄ ꝛ cōterit̄ ꝛ fugit velut vmbra: ꝛ nunq̄ i eodē statu pmanet. Et dignū ducis sup huiuscemodi apire ocļos tuos: ꝛ adducere eū tecū i iudiciū. Quis potest facere mūdū de imūdo cōceptū semie. Nōne tu q̄ sol⁹ es. Breues dies hois sūt: numer⁹ mēsiū ei⁹ apud te est. Cōstituisti terminos eius: q̄ preteriri nō poterūt. Recede ergo paululū ab eo vt qescat donec optata veniat: ꝛ sicut mercenarii dies eius

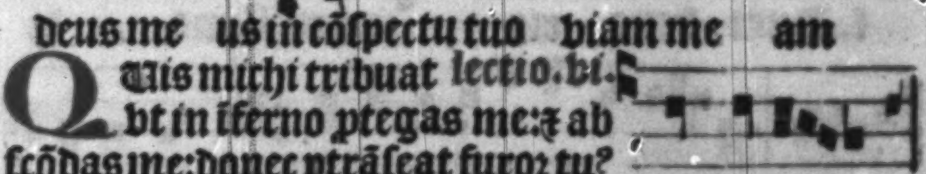

R. Ne recorde ris peccata me a do mine

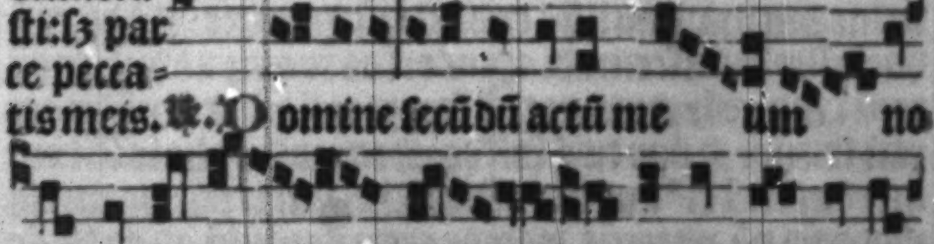
p

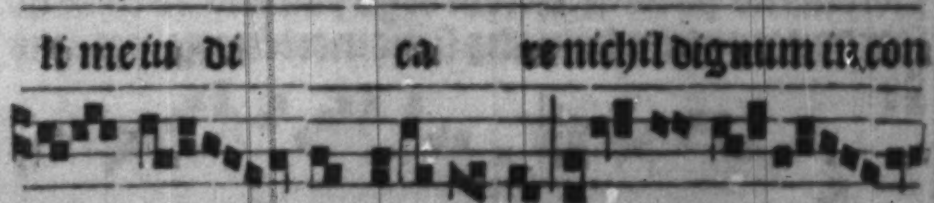

Quis michi tribuat lectio. vi. vt in iferno ptegas me: et ab scōdas me: donec ptrāseat furor tu? Et cōstituas michi tēpus in quo re- Dum veneris. cordēris mei. Putasne mortu? hō rursū vivat. Cūctis dieb; quib; nūc milito: expecto donec veniat imutatio mea. Vocabis me: et ego respōdebo tibi. Operi manuū tuarū porriges dexterā. Tu quidē gressus meos dinūerasti: s; parce peccatis meis. ℟. Domine secūdū actū me um no

coꝛ ma iestatem tu am bt tu deus dele

as iniqta tem me am. ℣.

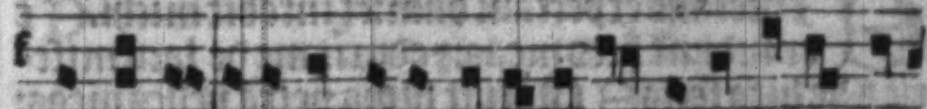
Amplius laua me deus ab iniusticia me a ꝛ

a delicto meo mũda me qꝛ tibi so li pecca

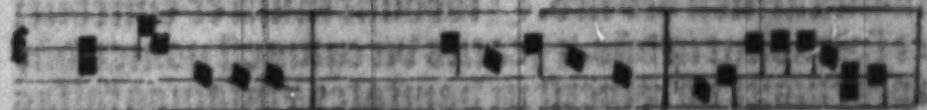
ui. I deo. In.iii.no.ã Cõplaceat.Amen.

Expectans expectaui dñm:et intẽdit michi. Et exaudiuit pces meas:ꝛ eduxit me de lacu miserie ꝛ de luto fecis. Et statuit supꝛa petrã pedes meos: et direxit gressus meos. Et inmisit in os meũ canticũ nouũ:carmen deo nr̃o. Uidebunt multi et timebũt: et sperabunt in dño. Beatus vir cuius est nomen dñi spes eius:et nõ respexit in vanitates ꝛ insanias falsas Multa fecisti tu dñe deus meꝰ mirabilia tua:ꝛ cogitationibꝫ tuis nõ est qui similis sit tibi. Annũciaui ꝛ locutus sũ:multiplicati sũt sup numerũ. Sacrificiũ et oblationẽ noluisti:aures autẽ perfecisti michi. Olocaustũ et p pctõ nõ postulasti:tũc dixi ecce venio. In

capite libri scriptū est de me vt facerē voluntatē tuā: de⁹ meus volui ꝛ legē tuā in medio cordis mei. Annūciaui iusticiā tuā in ecclesia magna: ecce labia mea nō prohibebo dn̄e tu scisti. Iusticiā tuā nō abscōdi in corde meo: veritatē tuā ꝛ salutare tuū dixi. Nō abscōdi misericordiā tuā et veritatē tuā: a cōsilio multo. Tu autē dn̄e ne lōge facias miserationes tuas a me: misericordia tua et veritas tua semꝑ susceperūt me. Quoniam circūdederūt me mala quoꝝ nō est numerus: cōprehēderūt me iniquitates mee et nō potui vt viderē. Multiplicate sūt suꝑ capillos capitis mei: ꝛ cor meū dereliquit me. Cōplaceat tibi dn̄e vt eruas me: dn̄e ad adiuuādū me respice. Cōfundātur ꝛ reuereātur simul: qui querūt aīam meā vt auferāt eā. Cōuertātur retrorsū ꝛ reuereant̄: q̄ volūt michi mala. Ferāt cōfestī cōfusionē suā: qui dicūt michi euge euge. Exultēt et letētur suꝑ te oēs querētes te: ꝛ dicāt semꝑ magnificetur dn̄s qui diligūt salutare tuū. Ego autē mēdicus sum et pauper: dn̄s sollicitus est mei. Adiutor meus et protector meus tu es: deus meus ne tardaueris. an.

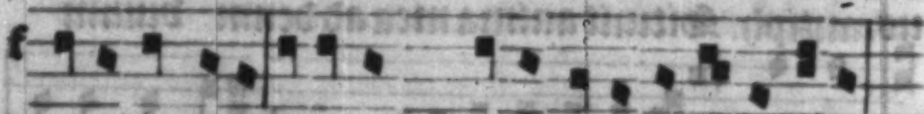
Complaceat tibi domine vt e- ripias me ad adiuuan-

dum me respice. an. Sana domine. Amen. ps.

Beatus qui intelligit super egenū ꝛ pauperem: in die mala liberabit eum dn̄s. Dn̄s conseruet eum et viuificet eum et beatū faciat eū in terra: et nō tradat eū in animā inimicoꝝ eius. Dominus opem

ferat illi super lectũ doloris ei⁹: vniuersũ stratũ eius versasti in infirmitate eius. Ego dixi dñe miserere mei: sana animam meam quia peccaui tibi. Inimici mei dixerunt mala michi: quando morietur et peribit nomen eius. Et si ingrediebatur vt videret vana loquebatur: cor eius cõgregauit iniquitatẽ sibi. Egrediebatur foras: et loqbatur in idipsũ. Aduersum me susurrabant oẽs inimici mei: aduersũ me cogitabant mala michi. Verbum iniquũ constituerunt aduersũ me: nunqd qui dormit nõ adiiciet vt resurgat. Etenim homo pacis mee ĩ quo spaui: qui edebat panes meos magnificauit super me supplantationem. Tu autẽ dñe miserere mei et resuscita me: et retribuã eis. In hoc cognoui qm̃ voluisti me: qm̃ non gaudebit inimicus meus sup me. Me autẽ propter innocentiã suscepisti: et confirmasti me in conspectu tuo in eternum. Bñdictus dñs de⁹ isrl: a seculo ⁊ in seculũ fiat fiat. a.

Sana domine animam meam quia peccaui tibi. an.

Quemadmodũ desyderat ceru⁹ ad fõtes aquarũ: ita desyderat aĩa mea ad te deus. Sitiuit anima mea Sitiuit. Amen. ps. ad deũ fontem viuũ: quando veniã et apparebo ante faciẽ dei. Fuerũt michi lacrime mee panes die ac nocte: dũ dicitur michi quotidie vbi est deus tuus. Hec recordatus sum et effudi in me animã meam: quoniã transibo in locũ tabernaculi admirabilis vsqꝫ ad domũ dei. In voce exultationis et confessionis: sonus epulantis. Quare tristis es anima mea: et quare con-

turbas me. Spera in deo: quoniam adhuc confitebor illi salutare vultus mei et deus meus. Ad meipsum anima mea conturbata est: ppterea memor ero tui de terra iordanis et hermonii a mõte modico. Abyssus abyssũ inuocat: in voce catharactarũ tuarũ. Omnia excelsa tua & fluctus tui: super me transierũt. In die mandauit dñs misericordiã suam: et nocte canticum eius. Apud me oratio deo vite mee: dicam deo susceptor meus es. Quare oblitus es mei: & quare cõtristatus incedo dum affligit me inimicus. Dum confringũtur ossa mea: exprobrauerũt michi qui tribulãt me inimici mei. Dum dicũt michi per singulos dies: vbi est de⁹ tuus. Quare tristis es anima mea: et quare cõturbas me. Spera in deo: quoniam adhuc cõfitebor illi salutare vultus mei et deus meus.

antiph. Sitiuit anima mea ad deum viuum quando veniam et apparebo ante faciem domini.

℣. Requiẽ eternam. ℟. Et lux perpetua. lectio. vii.

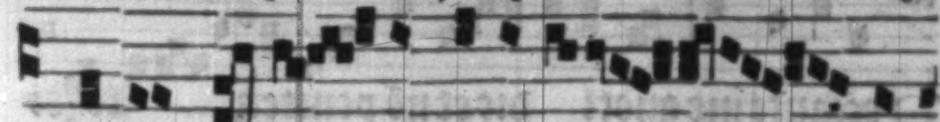
Spiritus me⁹ attenuabitur: dies mei breuiabuntur: et solum michi superest sepulcrum. Nõ peccaui: et in amaritudinibus moratur oculus meus. Libera me dñe et pone me iuxta te: et cuiusvis man⁹ pugnet cõtra me. Dies mei trãsierũt cogitationes mee dissipate sunt: torquentes cor meum. Noctem verterunt in diem: & rursum post tenebras spero lucem. Si sustinuero infernus dom⁹ mea est: et in tenebris straui lectulũ meum. Putredini dixi. Pater meus es: ma-

ter mea et soror mea vermibus. Ubi est ergo nunc pre stolatio mea & patiētia mea: tu es dñe deus meus. R.

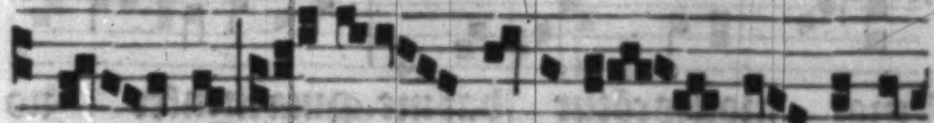

Pelli mee consumptis carnibus ¶ lectio. viii. adhesit os meū: et derelicta sunt tantūmodo labia circa dentes meos. Misereminí mei misereminí mei saltem vos amici mei: quia man⁹ dñi tetigit me Quare persequimini me sicut deus: et carnibus meis saturamini. Quis michi tribuat vt scribantur sermones mei. Quis michi det vt exarentur in libro stilo ferreo aut plumbi lamina vel celte sculpantur in silice. Scio enim q redemptor meus viuit: et in nouissimo die de terra surrecturus sum: et rursum circundabor

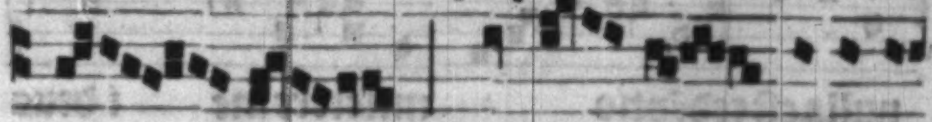
pelle mea: & in carne mea videbo deū saluatorē meū. Quē visurus sū egoipse: et oculi mei cōspecturi sunt: et nō alius. Reposita est hec spes mea in sinu meo. R.

Requiem e ter nā dona e is do

mi ne. Et lux perpetua lu ce

at e is. V. Qui la zarū resusci

tasti a monumento feti dum tu eis domine

do na re qui em. Et lux.

Quare de vulua eduxisti me? Qui vti- Lectio. ix. nam consumptus essem: ne oculus me videret fuissem quasi non essem de vtero trāslatus ad tumulum. Nunquid non paucitas dierum meorum finietur breui? Dimitte ergo me dn̄e vt plangam paululū dolorem meum: anteq̄ vadam et non reuertar ad terram tenebrosam et opertam mortis caligine. Terrā miserie et tenebrarum: vbi vmbra mortis et nullus ordo: sed sempiternus horror inhabitās. Respōsoriū.

Libera me domine de morte eter

na in die illa tremenda. Quando

celi movendi sunt & terra. Dum ve

neris iudicare se

culum per ignem. V. Dies illa dies ire cala

mitatis et miserie dies magna et amara val

de. Quando celi. et dicitur usque ad. Dum vene. tantum. V. Quid er

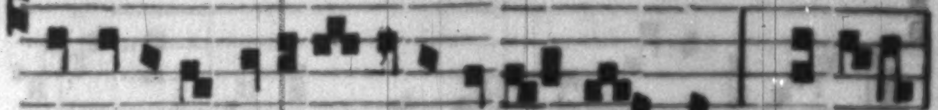
go miserrimus quid dicam vel quid faciam dum

nil boni per ferã ante tan tũ iudicẽ. **Dñ̃ ve.** ℣.

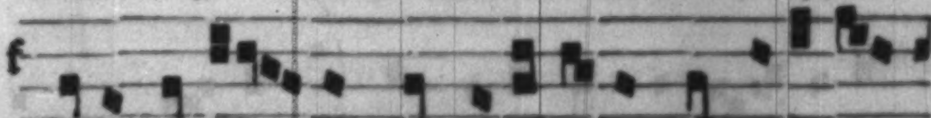

Nunc xp̃e te peti m⁹ miserere q̃sumus qui venisti

redimere perditos noli dãnare redẽptos. Dñ̃ ve.

Deinde repetatur ℟m **Libera me domine.** quod per totum annum obseruetur quandocunq̃ corpus adest presens: et in anniuersariis et trigintalibus episcoporum et quattuor personarum principalium scilicet decani/cantoris/cancellarii et thesaurarii: et in die animarum tantum. ¶ In omnibus vero aliis vigiliis mortuorum in quibus dicitur predictum ℟: tunc finito vltimo versu nõ dicatur **Dum veneris:** sed statim reincipiatur ℟. **Libera me dñe.** et repetatur vsq̃ i finẽ. ¶ Quandocunq̃ corpus adest presens et in omnibus anniuersariis et trigintalibus et quãdo vltimo fit seruitiũ mortuorum ante pascha: ac etiam in die animarum: semper erit predictum ℟m. **Libera me dñe de morte.** vltimũ ꝟ semper dicitur cum tribus versibus supradictis nisi a die animarum tantum: tunc eñ dicetur cum his ℣. **Dies illa. Quando celi.** vt supra. ℣⁹.

Ardentes ani me flent sine fi ne flent sine fine

ambulantes per tene bras dicūtqꝫ singule ve ve

ve quāte sunt tenebre. Dū ve. ℣. Creator omni

um rerum deus qui me de limo ter re formasti et

mirabiliter sanguine proprio redemi sti corpusqꝫ

meum licet modo putre scat de sepulcro facias in

die iudicii resuscita ri ex audi exaudi me vt a-

nimā me am in sinu abrahe patriarche tu iube

as collo cari. Dū ve.

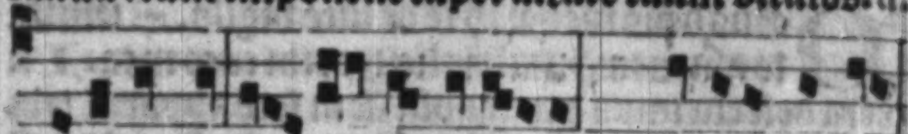
Deinde repetatur ℟. vt supradictū est. In oī vero .iiii. et .vi. fer. p annū qñcunqz fuerit vigil. mortuoꝝ cū .ix. psal. ⁊ .iii. lect. tm̄: tūc sit hoc tciū ℟. Libera me dñe de viis inferni. Qui portas ereas cōfregisti ⁊ visitasti ifernū et dedisti eis lumen vt viderēt te qui erāt in penis tenebraꝝ. ℣. Clamātes et dicētes aduenisti redēptor nr̄. Qui por. Nō repetat hoc ℟. deinde dicat sacerdos executor officii an̄ laud loco nec habitu mutato hūc ℣.

Requiescāt in pace. ℟. Amen.

Iste. ℣. p̄dictus dicatur semp ante laud supradicto mō nisi a die aiarū vsqz ad quartā feriā ante pascha. nā tunc nō sequūtur laudes cōtinue post Dirige. sicut ifra patebit. In laudibus antiphona

Miserere mei deus: secundū magnā misericordiā tuā. Et secūdū multitudinē miserationū Exultabūt. Amen. ps. tuaꝝ: dele iiqtatē meā. Amplius laua me ab iniqtate mea: et a pctō meo mūda me. Qm̄ iniqtatē meā ego agnosco: ⁊ pctm̄ meū ꝯtra me est sp. Tibi soli peccaui et malū corā te feci: vt iustificeris in sermonibꝫ tuis et vicas cū iudicaris. Ecce eni in iiqtatibꝫ cōcept' sū: ⁊ i pctis cōcepit me mater mea. Ecce eni vitatē dilexisti incerta ⁊ occulta sapiētie tue maifestasti michi. Asperges me dñe ysopo ⁊ mūdabor: lauabis me et sup niuē dealbabor. Auditui meo dabis gaudiū ⁊ leticiā: ⁊ exultabūt ossa huiliata. Auerte faciē tuā a pctis meis: et oēs iniqtates meas dele. Cor mūdū crea i me deus: ⁊ spiritū rectū innoua i visceribꝫ meis. Ne piicias me a facie tua: ⁊ spiritū sctm̄ tuū ne auferas a me. Redde michi leticiā salutaris tui: ⁊ spū principali ꝯfirma me

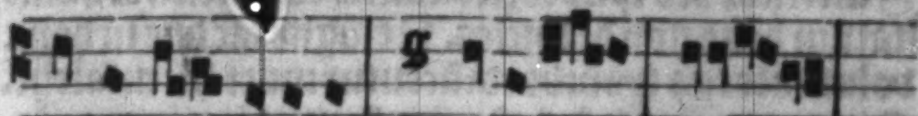
Docebo iniquos vias tuas: et impii ad te cõuertẽtur. Libera me de sãguinibus deus deus salutis mee: et exultabit lingua mea iusticiã tuã. Dñe labia mea aperies: et os meum annunciabit laudẽ tuam. Quoniam si voluisses sacrificium dedissem: vtique olocaustis nõ delectaberis. Sacrificiũ deo spũs cõtribulatus: cor cõtritũ et humiliatum deus non despicies. Benigne fac dñe in bona voluntate tua syon: vt edificentur muri hierusalem. Tunc acceptabis sacrificiũ iusticie oblationes et olocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos. ã.

Exultabunt dño ossa humiliata. an. Exaudi domine

Te decet hymnus deus in syon: et tibi reddetur votũ in hierusalẽ. Exaudi orationẽ meã: ad te oĩs caro veniet. Amen. ps. Verba iniquorum preualuerũt sup nos: et impietatibus nr̃is tu ppiciaberis. Btũs quẽ elegisti et assũpsisti inhitabit i atriis tuis. Replebimur i bonis domus tue sctm̃ est tẽplũ tuũ mirabile i eqtate. Exaudi nos deus salutaris nr̃: spes oĩm finiũ terre et in mari lõge. Preparans montes in virtute tua accinctus potentia: qui conturbas pfundũ maris sonũ fluctuũ eius. Turbabũtur gẽtes et timebũt qui habitãt terminos a signis tuis: exitus matutini et vespere delectabis. Uisitasti terram et inebriasti eã: multiplicasti locupletare eam. Flumen dei repletum est aquis: parasti cibum illorum quoniam ita est preparatio eius. Riuos eius inebrians multiplica genimina eius: in stillicidiis eius letabitur germinãs. Benedices corone ãni benignitatis tue: et campi tui replebuntur vbertate. Pinguescẽt

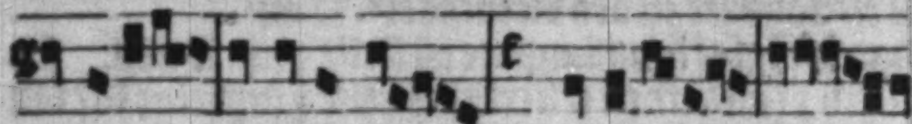
ſpecioſa deſerti: et exultatione colles accingētur. In
duti ſunt arietes ouiū: et valles abundabūt frumen=
to: clama
būt eteni
hymnum
dicent. ā. Exaudi domine orationem meam ad te

omnis caro veniet. an. Me ſuſcepit. Amen. ps.

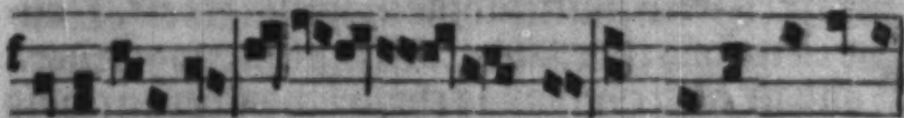
Deus deus meus: ad te de luce vigilo. Sitiuit i
te aīa mea: q̄ multipliciter tibi caro mea. In
terra deſerta inuia ꝛ inaquoſa ſic in ſctō apparui tibi
vt viderē virtutē tuā et gloriā tuam. Quō melior eſt
miſericordia tua ſup vitas: labia mea laudabunt te.
Sic benedicā te in vita mea: ꝛ in noīe tuo leuabo ma
nus meas. Sicut adipe et pinguedine repleatur aīa
mea: et labiis exultationis laudabit os meū. Sic me
mor fui tui ſup ſtratū meū: in matutinis meditabor
in te: quia fuiſti adiutor meus. Et in velamento ala=
rum tuaꝝ exultabo adheſit aīa mea poſt te: me ſuſce=
pit dextera tua. Ipſi vero in vanū queſierunt animā
meā: introibūt in inferiora terre tradētur in manus
gladii partes vulpiū erūt. Rex vero letabitur in deo
laudabūtur oēs qui iurāt in eo: q2 obſtructū eſt os lo=
quentiū iniqua. Deus miſereatur noſtri ꝛ benedicat
nobis: illuminet vultū ſuū ſup nos ꝛ miſereatur nr̄i.
Ut cognoſcamꝰ in terra viā tuā: in oībus gentibꝫ ſa
lutare tuū. Cōfiteātur tibi populi deus: cōfiteantur
tibi populi oēs. Letentur et exultent gentes qm̄ iu=
dicas populos in equitate et gentes in terra dirigis.
Confiteātur tibi populi deus cōfiteātur tibi populi

oēs: terra dedit fructū suū. Bn̄dicat nos deus noster benedicat nos deus: et metuāt eum oēs fines terre. a͞.

Me suscepit dextera tua dn̄e. a͞. A porta iferi. Amē. ps

Ego dixi: in dimidio dierū meoꝝ vadam ad portas inferi. Quesiui residuū annoꝝ meorū: dixi nō videbo dn̄m deū in terra viuētiū. Non aspiciā hominē vltra: ꝛ habitatorē q̄etis. Generatio mea ablata est ꝛ conuoluta est a me: quasi tabernaculū pastoꝝ. Precisa est velut a texēte vita mea: dū adhuc ordirer succidit me. De mane vsq ad vesperā finies me sperabā vsq ad mane: quasi leo sic cōtriuit oia ossa mea. De mane vsq ad vesperā finies me: sicut pullꝰ irūdinis sic clamabo meditabor vt colūba. Attenuati sūt oculi mei: suspiciētes i excelso. Dn̄e vim patior respōde p me: qd dicā aut qd respōdebit michi cū ipe fecerit Recogitabo tibi oēs annos meos: i amaritudine aie mee. Dn̄e si sic viuit ꝛ i talibꝫ vita spūs mei corripies me ꝛ viuificabis me: ecce i pace amaritudo mea amarissima. Tu aūt eruisti aīam meā vt nō piret: piecisti post tergū tuū oia pctā mea. Quia nō infernꝰ cōfitebitur tibi neqꝫ mors laudabit te: nō expectabūt qui descendūt in lacū veritatē tuā. Viuēs viuēs ipse cōfitebitur tibi sicut ꝛ ego hodie: pater filiis notā faciet veritatē tuam. Dn̄e saluum me fac: ꝛ psalmos nostros cantabimus cunctis diebꝫ vite nostre in domo dn̄i. a͞.

A porta inferi erue dn̄e aīam meā. An. Omnis spiritus

Laudate dñm de celis: laudate eũ
in excelsis. Laudate eũ oẽs ãge
li ei⁹: laudate eũ oẽs virtutes ei⁹. Lau-
date eũ sol et luna: laudate eũ stelle ⁊ lu-

Amen. Ps-

men. Laudate eũ celi celoꝝ: ⁊ aque q̃ sup celos sũt lau
dẽt nomen dñi. Quia ipse dixit ⁊ facta sũt: ipe mãda
uit ⁊ creata sũt Statuit ea i sctm ⁊ i sctm scli: pceptũ
posuit ⁊ nõ pteribit Laudate dñm de terra: dracones
et oẽs abyssi. Ignis grãdo nix glacies spũs pcellaꝝ:
q̃ faciũt verbũ eius Mõtes ⁊ oẽs colles: ligna fructife
ra ⁊ oẽs cedri. Bestie ⁊ vniuersa pecora: serpẽtes ⁊ vo-
lucres pẽnate. Reges terre ⁊ oẽs ppli: principes ⁊ oẽs
iudices terre. Iuuenes et virgines senes cũ iunioribꝫ
laudẽt nomẽ dñi: qꝛ exaltatũ est nomẽ ei⁹ soli⁹. Con
fessio ei⁹ sup celũ ⁊ terrã: et exaltauit cornu populi sui.
Hymn⁹ oĩbus sctis eius: filiis israel pplo appropin-
quãti sibi. Cãtate dño cãticũ nouũ: laus ei⁹ in ecclia
sctõꝝ. Letetur isrl in eo q̃ fecit eũ: ⁊ filie syõ exultẽt i re-
ge suo. Laudẽt nomẽ ei⁹ in choro: in tympano ⁊ psal-
terio psallãt ei. Quia bñplacitũ est dño in pplo suo: ⁊
exaltauit mãsuetos in salutẽ. Exultabũt sctĩ in glia
letabuntur in cubilibꝫ suis. Exultationes dei in guttu-
re eoꝝ: ⁊ gladii ancipites in manibꝫ eoꝝ. Ad faciẽdã
vindictã in nationibꝫ: icrepationes in pplis. Ad alli-
gãdos reges eoꝝ in cõpedibꝫ: ⁊ nobiles eoꝝ in manicis
ferreis. Ut faciãt i eis iudiciũ cõscriptũ: glia hec est oĩ
bus sctis ei⁹. Laudate dñm in sctis ei⁹: laudate eũ in
firmamẽto virtutis ei⁹. Laudate eũ in virtutibꝫ ei⁹:
laudate eũ scdm multitudinẽ magnitudis ei⁹. Lau-
date eũ in sono tube: laudate eũ in psalterio ⁊ cythara
Laudate eũ in tympano ⁊ choro: laudate eũ in cordis
et organo. Laudate eũ in cymbalis bñsonãtibꝫ lau-

date eum in cymbalis iubilatiõis: omnis spiritus laudet

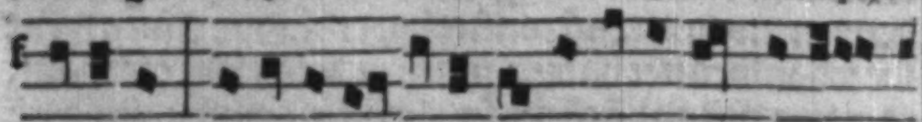

dominum. antiph. Omnis spiritus laudet dominũ. ℣. Requiẽ eternã dona eis dñe. ℟. Et lux ꝑpetua. an.

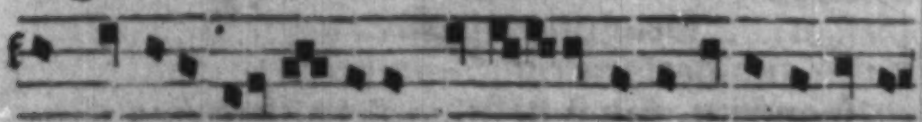
Benedictus dñs de⁹ israel: quia visitauit ⁊ fecit redẽptionem plebis sue. Et

erexit coꝛnu salutis nobis: in Ego sũ. Amen. ps. domo dauid pueri sui. Sicut locut⁹ est per os sanctorum: qui a seculo sunt pꝛophetarũ eius. Salutem ex inimicis nostris: et de manu omniũ qui oderunt nos. Ad faciendam misericoꝛdiã cum patribus nostris: ⁊ memoꝛari testamenti sui sancti. Iusiurandũ quod iurauit ad abꝛaham patrem nostrum: daturum se nobis. Ut sine timoꝛe de manu inimicoꝛum nostroꝛum liberati: seruiamus illi. In sanctitate et iusticia coꝛã ipso: omnibus diebus nostris. Et tu puer pꝛopheta altissimi vocaberis: pꝛeibis enim ante faciem dñi parare vias eius. Ad dandã scientiã salutis plebi eius: in remissionẽ peccatoꝝ eoꝝ. Per viscera misericoꝛdie dei nostri: in quibus visitauit nos oꝛiẽs ex alto. Illuminare his qui in tenebꝛis et in vmbꝛa moꝛtis sedẽt: ad dirigendos pedes nostros in viam pacis. antipho.

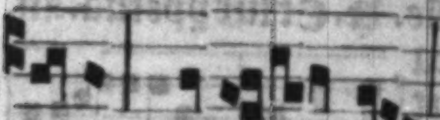
Ego sum resurrectio et vita qui credit in me etiam

si moꝛtuus fuerit viuet et omnis q̃ viuit et credit

in me nõ morietur in eternũ. Kyrieleysõ. Christe

leyson. Kyrie leyson. deinde dicatur Pater noster in e pnũciatõe Et ne nos. & dicatur iste ps sine nota hoc mõ.

Exaltabo te dñe qm̃ suscepisti me: nec delectasti inimicos meos sup me. Domine deus me⁹ clamaui ad te: & sanasti me. Dñe eduxisti ab iferno aĩam meã: saluasti me a descẽdentib; i lacũ. Psallite dño scti ei⁹: & cõfitemini memorie scitatis ei⁹. Qm̃ ira in idignatione ei⁹: & vita i volũtate eius. Ad vesperũ demorabitur flet⁹: et ad matutinũ leticia. Ego aũt dixi in abundãtia mea: nõ mouebor in eternũ. Dñe in volũtate tua: prestitisti decori meo virtutẽ. Auertisti faciẽ tuã a me: & factus sũ cõturbatus. Ad te dñe clamabo: et ad deũ meum deprecabor Que vtilitas in sanguine meo: dũ descendo in corruptionẽ. Nunqd cõfitebitur tibi puluis: aut annũciabit veritatẽ tuam. Audiuit dñs et misertus est mei: dñs factus est adiutor meus. Cõuertisti plãctũ meũ in gaudiũ michi: cõcidisti saccũ meũ & circumdedisti me leticia. Ut cantet tibi glia mea & non cõpungar: dñe deus meus in eternũ confitebor tibi. Quo finito dicat sacerdos loco nec habitu mutato Requiem eternam. et cetera vls ad vs cũ or. subscriptis scdm ordinẽ & numerũ or. q̃ prius dicebãtur ad vespas videl; pro corpe presenti. or. Deus cui propriũ. maior. vls ad vespas.

In die anniuersario cuiuscũqꝫ fuerit: oratio. Deus cui proprium. minor. vt supra ad vesperas pro trigintali cuiuscũqꝫ fuerit ad laudes tantum oratio.

Omnipotens sempiterne deus cui nunquam sine spe misericordie supplicatur: propiciare anime famuli tui vel famule tue. vt que de hac vita in tui nominis confessione decessit: sanctorum tuorum numero facias aggregari. Per.

Pro episcopis defunctis ad laudes tantum oratio.

Deus cuius misericordie non est numerus suscipe pro animabus famulorum tuorum pontificum sacerdotum preces nostras: et lucis eis leticieque regionem in sanctorum tuorum societate concede.

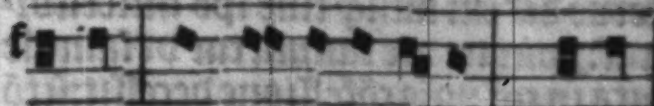
Pro fratribus et sororibus ad laudes tantum oratio.

Inclina domine aurem tuam ad preces nostras quibus misericordiam tuam supplices deprecamur. vt animas famulorum famularumque tuarum quas de hoc seculo migrare iussisti: in pacis ac lucis regione constituas et sanctorum tuorum iubeas esse consortes. Per christum dominum nostrum Amen.

Sequitur. Deinde dicitur priuatim oratio pro defunctis familiari bus videlicet oratio.

Deus qui nos patrem et matrem honorare precepisti: miserere clementer animabus patrum et matrum nostrorum: eorumque omnia peccata dimitte: nosque eos in eterne claritatis gaudio fac videre. vel aliqua alia ad placitum. quibus expletis sequatur oratio generalis in audientia sub eodem tono quo prius dicebantur.

Animabus quesumus domine omnium fidelium defunctorum oratio proficiat supplicantium: vt eas et a peccatis omnibus exuas et tue redemptionis facias esse participes. Qui cum deo patre et spiritu sancto viuis et regnas deus: per omnia secula seculorum. R.

Scie͂dū est q̄ in vigil' mortuorȝ tā triū q̄ noue͂ lect. a die alarū

Amē. Requiescāt in pace. ℟. Amē.

vsqȝ ad quartā fer. añ pascha siue corp⁹ presens fuerit siue nō: finito vltimo ℟. nō dicat' ℣. Reqescāt in pace. sed statim post vltimum ℟m sequatur Kyrieleyson Christeleyson. Kyrieleysō. pater noster. ps Exaltabo. cū ℣. ⁊ or. eodē mō et ordine sicut in alio tp̄e anni post laudes dici solēt. laudes vero tūc dicāt' post matut. de die ⁊ de sctā maria. Ita q̄ dicta an. post psal. Bn̄dict⁹: dicat' kyrieleyson. xp̄el. kyriel. Pater nr̄. Deinde sine pronūciatione Et ne nos dicatur sine nota seque͂s ps

Voce mea ad dn̄m clamaui: voce mea ad dn̄m dep̄cat⁹ sū. Effūdo i cōspectu ei⁹ orōnē meā: et tribulationē meā ante ip̄m pnūcio. In deficie͂do ex me spiritū meū: ⁊ tu cognouisti semitas meas In via hac qua ambulabā: abscōderūt sup̄bi laqueū michi Cōsiderabā ad dexterā ⁊ videbā: et nō erat qui cognosceret me. Periit fuga a me: ⁊ nō est qui requirat aīam meam. Clamaui ad te dn̄e dixi tu es spes mea porcio mea i terra viue͂tiū. Inte͂de ad dep̄cationem meā: q2 humiliatus sū nimis. Libera me a p̄seque͂tibus me: q2 confortati sunt sup̄ me. Educ de custodia aīam meā ad cōfitendū nōi tuo: me expectāt iusti donec retribuas michi. Quo dicto dicat sacerd̄ loco nec habitu mutato ℣. ⁊ or. eodē mō p̄ oīa quo p̄ri⁹ dicebāt ad vespas: videl' ad Placebo. Notādū est vero q̄ quādocūqȝ per totū annū missa pro corp̄e p̄nti anniuersario vel trigintali cuiuscūqȝ in choro vel i capitulo fuerit celebranda: vbi et missa ibi etiam cōmendatio animarū stati post p̄imā ante missam capitularē pro de

functis a toto choro cũ nota dicatur incipiẽte antiphonã aliquo de superiori gradu. Ita tamen ꝙ si in die sepulture deportet corpus ad ecclesiã: tunc finita orõne **Suscipe dñe animã serui tui** vel **ancille tue.** statim sequat cõmendatio animarũ eodẽ modo et ordine sicut post deportationẽ corporis ad ecclesiã supradictũ est. Preterea oi die per totã .xl. qñ de feria agitur stati post primã añ missã capitularẽ dicat in choro cõmendatio aiar nisi i crastino festor dupliciũ: et hoc sine nota: qñ **Dirige** sine nota pcesserit. Et sciendũ est ꝙ quãdocũq; dicatur cõmẽdatio aiarũ: semp dicatur sedẽdo vsq; ad añ. post laudes dicend.

añ. Requiẽ eternã. Amen. ℣

Beati imaculati in via: q ambulant in lege dñi. Beati q scrutãtur testimonia ei⁹: i toto corde exq̃rũt eũ. Non eni qui operãtur iniquitatẽ: in viis eius ambulauerunt. Tu mandasti mãdata tua: custodiri nimis. Utinã dirigant vie mee: ad custodiẽdas iustificationes tuas Tũc nõ cõfundar: cũ psperero in oibus mãdatis tuis Cõfitebor tibi in directione cordis: in eo ꝙ didici iudicia iusticie tue. Iustificationes tuas custodiã: nõ me derelinquas vsq;quaq;. In quo corrigit adolescẽtior viam suã: in custodiẽdo sermones tuos. In toto corde meo exq̃siui te: ne repellas me a mãdatis tuis. In corde meo abscõdi eloquia tua: vt nõ peccem tibi. Benedictus es dñe: doce me iustificationes tuas. In labiis meis pnunciaui: omnia iudicia oris tui. In via testimonior tuor delectatus sum: sicut in oibus diuitiis. In mandatis tuis exercebor: et cõsyderabo vias tuas. In iustificationibus tuis meditabor: nõ obliuiscar sermones tuos. Retribue seruo tuo: viuifica me

et custodiam sermones tuos. R euela oculos meos:
et cõsyderabo mirabilia de lege tua. I ncola ego sum
in terra: nõ abscondas a me mandata tua. C oncupi
uit anima mea desyderare iustificatiões tuas: in om=
ni tẽpore. I ncrepasti supbos: maledicti qui declinãt
a mandatis tuis. A ufer a me opprobriũ ꝛ contẽptũ:
quia testimonia tua exquisiui. E teni sederũt princi=
pes et aduersũ me loquebãtur: seruus autẽ tuus exer=
cebatur in iustificationibꝫ tuis. N am et testimonia
tua meditatio mea est: et cõsiliũ meũ iustificationes
tue. A dhesit pauimẽto aĩa mea: viuifica me secũdũ
verbũ tuũ. V ias meas enunciaui et exaudisti me: do
ce me iustificatiões tuas. V iam iustificationũ tuarũ
instrue me: et exercebor in mirabilibꝫ tuis. D ormita=
uit anima mea pre tedio: confirma me in verbis tuis.
V iam iniquitatis amoue a me: et de lege tua misere
re mei. V iam veritatis elegi: iudicia tua nõ sum obli
tus. A dhesi testimoniis tuis dñe: noli me cõfundere.
V iã mandatorꝫ tuorꝫ cucurri: cũ dilatasti cor meum.
L Egem pone michi dñe viã iustificationũ tua=
rum: et exquirã eã semp. D a michi intellectũ
et scrutabor legẽ tuã: ꝛ custodiã illã in toto corde meo
D educ me in semita mãdatorꝫ tuorꝫ: qꝛ ipsam volui.
I nclina cor meũ in testimonia tua: et non in auari=
ciã. A uerte oculos meos ne videant vanitatẽ: in via
tua viuifica me. S tatue seruo tuo eloquiũ tuũ: in ti=
more tuo. A mputa opprobrium meum quod suspica
tus sum: quia iudicia tua iocunda. E cce concupiui
mandata tua: in equitate tua viuifica me. E t veniat
super me misericordia tua dñe: salutare tuũ secundũ
eloquiũ tuũ. E t respõdebo exprobrãtibus michi ver
bum: quia speraui in sermonibꝫ tuis. E t ne auferas

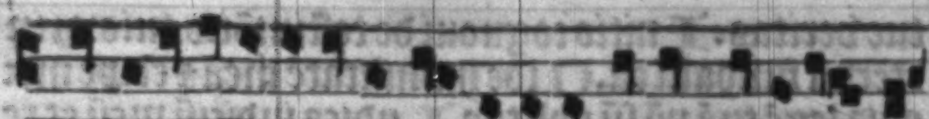
de ore meo verbū veritatis vsquequaqz: quia in iudiciis tuis supsperaui. Et custodiā legem tuā semp: in seculum & in seculū seculi Et ambulabam in latitudine: quia mādata tua exquisiui. Et loquebar de testimoniis tuis in cōspectu regum: et non confundebar Et meditabar i mādatis tuis: q̄ dilexi Et leuaui manus meas ad mandata tua que dilexi: et exercebor in iustificationibus tuis Memor esto verbi tui seruo tuo: in quo michi spem dedisti. Hec me cōsolata est in humilitate mea: quia eloquiū tuū viuificauit me Superbi inique agebant vsquequaqz: a lege autem tua nō declinaui. Memor fui iudicior tuor a seculo dn̄e: et consolatus sum. Defectio tenuit me: pro peccatoribus derelinquentibus legē tuam. Cantabiles michi erant iustificatiōes tue: in loco pegrinationis mee. Memor fui nocte nominis tui dn̄e: et custodiui legem tuam. Hec facta est michi: quia iustificatiōes tuas exquisiui Porcio mea dn̄e: dixi custodire legē tuam Deprecatus sum faciē tuā in toto corde meo: miserere mei secundū eloquiū tuū. Cogitaui vias meas: et conuerti pedes meos in testimonia tua Paratus sum et nō sum turbatus: vt custodiā mandata tua. Funes peccator circūplexi sunt me: et legem tuam nō sum oblitus. Media nocte surgebam ad cōfitendum tibi: sup iudicia iustificationis tue Particeps ego sum omniū timentiū te: et custodientiū mandata tua. Misericordia tua dn̄e plena est terra: iustificatōes tuas doce me Bonitatē fecisti cū seruo tuo dn̄e: secundū verbū tuū Bonitatē et disciplinā et scientiā doce me. qr in mādatis tuis credidi Priusqz humiliarer ego deliq. propterea eloquiū tuum custodiui. Bonus es tu. et in bonitate tua doce me iustificatiōes tuas. Multiplicata

est sup me iniquitas supboz:ego aũt in toto corde scru-
taboz mandata tua. Coagulatũ est sicut lac coz eoz:
ego vo legẽ tuã meditat? sũ. Bonũ michi qz huiliasti
me:vt discã iustificatiões tuas. Bonũ michi lex oris
tui:sup milia auri z argẽti. Man? tue fecerũt me z pla
smauerũt me:da michi itellectũ vt discã mãdata tua
Qui timẽt te videbũt me z letabunt:qz in verba tua
supsperaui. Cognoui dñe qz eqtas iudicia tua:et in
veritate tua huiliasti me. Fiat mia tua vt cõsoletur
me:scdm eloquiũ tuũ seruo tuo. Veniãt michi mise-
rationes tue z viuã:qz lex tua meditatio mea est. Cõ
fundãtur supbi qz iniuste iniqtatẽ fecerũt in me:ego
aũt exerceboz in mãdatis tuis. Cõuertãtur michi ti-
mẽtes te:z qui nouerũt testimõia tua. Fiat coz meũ
immaculatũ in iustificatiõibus tuis:vt nõ cõfundar.
Defecit in salutare tuũ aĩa mea:et i verbũ tuũ
supsperaui. Defecerũt oculi mei i eloquiũ tuũ:
dicẽtes qñ zsolaberis me. Qz fact? sũ sicut vter i pruí-
na:iustificatiões tuas nõ sũ oblit?. Quot sũt dies ser-
ui tui:qñ facies de psequẽtib3 me iudiciũ. Narrauerũt
michi iniq fabulatiões:s3 nõ vt lex tua. Oĩa mãdata
tua veritas:iniq psecuti sũt me adiuua me. Paulomi
nus cõsũmauerũt me i terra:ego aũt nõ dereliq mãda-
ta tua. Scdm miam tuã viuifica me:z custodiã testi-
mõia oris tui. In etnũ dñe:verbũ tuũ pmanet i celo
In gñatiõe z gñationẽ veritas tua:fũdasti terrã z p
manet. Ozdinatiõe tua pseuerat dies:qm oĩa seruiũt
tibi. Nisi qz lex tua meditatio mea est:tũc forte pissẽ
in huilitate mea. In etnũ nõ obliuiscar iustificatiões
tuas:qz in ipis viuificasti me. Tuus sũ ego saluũ me
fac:qm iustificatiões tuas exqsiui. Me expectauerunt
pctõres vt pderẽt me:testiõia tua itellexi. Oĩs zsũma

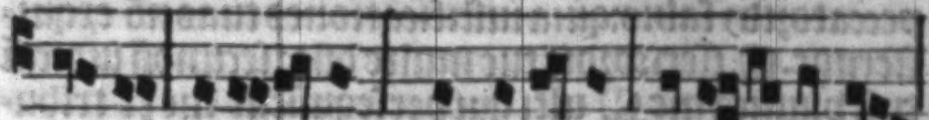
tionis vidi finē: latū mādatū tuū nimis. Quomō dilexi legē tuā dñe: tota die meditatio mea est. Sup inimicos meos prudētē me fecisti mādato tuo: qz i etnū michi est. Sup oēs docētes me itellexi: qz testiōia tua meditatio mea est. Sup senes itellexi: qz mādata tua qsiui. Ab oi via mala phibui pedes meos: vt custodiam verba tua. A iudiciis tuis nō declinaui: qz tu legē posuisti michi. Quā dulcia faucib3 meis eloqa tua: super mel ori meo. A mādatis tuis itellexi pptea odiui oēm viā iniqtatis. Lucerna pedib3 meis vbū tuū: z lumē semitis meis. Iuraui z statui: custodire iudicia iusticie tue. Humiliat? sū vsqzquaqz dñe: viuifica me scdm verbū tuū. Volūtaria oris mei bñplacita fac dñe: z iudicia tua doce me. Aia mea i manib3 meis sp: et legē tuā nō sū oblit?. Posuerūt pctōres laqueū michi: et de mādatis tuis nō erraui. Hereditate acqsiui testiōnia tua i etnū: qz exultatio cordis mei sūt. Inclinaui cor cor meū ad faciēdas iustificatōes tuas i etnū: ppter retributionē. Iniquos odio habui: z legē tuam dilexi. Adiutor z susceptor me? es tu: z i vbū tuū supsperaui. Declinate a me maligni: z scrutabor mādata dei mei. Suscipe me scdm eloquiū tuū z viuā: z nō cōfūdas me ab expectatiōe mea. Adiuua me z saluus ero: z meditabor i iustificatiōib3 tuis semp. Spreuisti oēs discedētes a iudiciis tuis: quia iniusta cogitatio eorz. Preuaricantes reputaui oēs pctōres terre: ideo dilexi testimonia tua. Confige timore tuo carnes meas: a iudiciis eni tuis timui. Feci iudiciū et iusticiā: nō tradas me calūniantib3 me. Suscipe seruū tuū in bonū: non calūnient me supbi. Oculi mei defecerūt in salutare tuū: et in eloquiū iusticie tue. Fac cū seruo tuo secundum miam tuā: z iustificatiōes tuas doce me. Seru? tuus

sum ego: da michi intellectū vt sciam testimonia tua
Tēpus faciendi dñe: dissipauerūt legē tuā. Ideo di
lexi mādata tua: sup aurū ꝛ topaziō. Propterea ad oīa
mādata tua dirigebar: oēm viam iniquā odio habui.
Mirabilia testimonia tua dñe: ideo scrutata est
ea aīa mea. Declaratio sermonū tuoꝝ illuīat
et intellectū dat paruulis. Os meū aperui et attraxi
spiritū: quia mādata tua desyderabā. Aspice ī me et
miserere mei: scdm iudiciū diligentiū nomen tuum.
Gressus meos dirige scdm eloquiū tuū: et nō dñetur
mei oīs iniusticia. Redime me a calūniis hominum:
vt custodiam mandata tua. Faciem tuam illumina
super seruū tuum: et doce me iustificatiōes tuas Exi
tus aquarū deduxerunt oculi mei: quia non custodie-
rūt legē tuā. Iustus es dñe: ꝛ rectū iudiciū tuū. Mā-
dasti iusticiā testimonia tua: et veritatē tuam nimis.
Tabescere me fecit zelus meꝰ: qꝛ obliti sūt verba tua
inimici mei. Ignitū eloquiū tuum vehemēter: ꝛ ser-
uus tuus dilexit illud. Adolescētulus sum ego ꝛ con
temptus: iustificationes tuas nō sum oblitus. Iusti
cia tua dñe iusticia in eternum: ꝛ lex tua veritas. Tri
bulatio et angustia inuenerūt me: mandata tua me-
ditatio meā est. Equitas testimonia tua in eternum
intellectū da michi et viuam. Clamaui ī toto corde
exaudi me dñe: iustificatiōes tuas requirā. Clamaui
ad te saluum me fac: vt custodiā mandata tua. Pre-
ueni in maturitate et clamaui: quia in verba tua sup-
speraui. Preuenerūt oculi mei ad te diluculo: vt me-
ditarer eloquia tua. Vocē meā audi scdm misericor-
diā tuam dñe: ꝛ scdm iudiciū tuum viuifica me. Ap-
propinquauerūt psequētes me iniquitati: a lege autē
tua longe facti sunt. Prope es tu dñe: et omnes vie

tue veritas. Initio cognoui de testimoniis tuis: quia in eternum fundasti ea. Vide humilitatem meam et eripe me: quia legem tuam non sum oblitus. Iudica iudicium meum et redime me: propter eloquium tuum viuifica me. Longe a peccatoribus salus: quia iustificationes tuas non exquisierunt. Misericordie tue multe domine: secundum iudicium tuum viuifica me. Multi qui persequuntur me et tribulant me: a testimoniis tuis non declinaui. Vidi preuaricantes et tabescebam: quia eloquia tua non custodierunt. Vide quoniam mandata tua dilexi domine: in misericordia tua viuifica me. Principium verborum tuorum veritas: in eternum omnia iudicia iusticie tue. Principes persecuti sunt me gratis: et a verbis tuis formidauit cor meum. Letabor ego super eloquia tua: sicut qui inuenit spolia multa. Iniquitatem odio habui et abominatus sum: legem autem tuam dilexi. Septies in die laudem dixi tibi: super iudicia iusticie tue. Pax multa diligentibus legem tuam: et non est illis scandalum. Expectabam salutare tuum domine: et mandata tua dilexi. Custodiuit anima mea testimonia tua: et dilexit ea vehementer. Seruaui mandata tua et testimonia tua: quia omnes vie mee in conspectu tuo. Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo domine: iuxta eloquium tuum da michi intellectum. Intret postulatio mea in conspectu tuo: secundum eloquium tuum eripe me. Eructabunt labia mea hymnum: cum docueris me iustificationes tuas. Pronunciabit lingua mea eloquium tuum: quia omnia mandata tua equitas. Fiat manus tua vt saluet me: quoniam mandata tua elegi. Concupiui salutare tuum domine: et lex tua meditatio mea est. Viuet anima mea et laudabit te: et iudicia tua adiuuabunt me. Erraui sicut ouis que periit quere seruum tuum domine quia mandata tua non sum oblitus. Finitis psal. repetatur an.

Requiē eternā dona eis domine: et lux perpetua lu

ceat eis. Kyrieleyson. Christeleysō. Kyrie leyson.

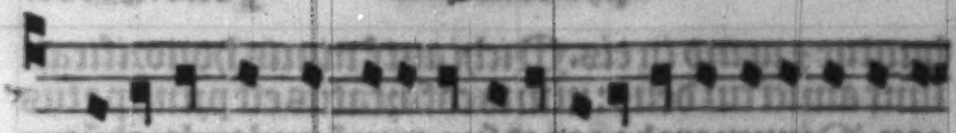
Deinde dicat̄ Pater nr̄. et sine pnūciatione Et ne nos

Domine probasti me ꝛ sequat̄ sine nota iste ps
cognouisti me: tu cognouisti sessionē meā ꝛ re
surrectionē meā. Intellexisti cogitatiōes meas de lō
ge: semitā meam et funiculū meum inuestigasti Et
omnes vias meas preuidisti: quia non est sermo in lin
gua mea. Ecce dn̄e tu cognouisti oīa nouissima ꝛ an
tiqua: tu formasti me et posuisti sup me manū tuam.
Mirabilis facta est scientia tua ex me: cōfortata est et
nō potero ad eam. Quo ibo a spiritu tuo: et quo a fa-
cie tua fugiā. Si ascēdero in celū tu illic es: si descēde
ro ad infernū ades. Si sumpsero pēnas meas dilucu-
lo: et habitauero in extremis maris. Etenim illuc ma-
nus tua deducet me: et tenebit me dextera tua. Et di
xi forsitan tenebre cōculcabūt me: et nox illuminatio
mea in deliciis meis. Quia tenebre nō obscurabūtur
a te: et nox sicut dies illuminabitur / sicut tenebre eius
ita et lumen eius. Quia tu possedisti renes meos: su-
scepisti me de vtero matris mee. Cōfitebor tibi quia
terribiliter magnificatus es: mirabilia opera tua et
anima mea cognoscet nimis Non est occultatum os
meum a te quod fecisti in occulto: et substantia mea
in inferioribus terre. Imperfectum meum viderunt
oculi tui et in libro tuo omnes scribentur: dies forma-

buntur ⁊ nemo in eis. Michi autē nimis honorificati sunt amici tui deus: nimis cōfortatus est principatus eorum. Dinumerabo eos et sup arenā multiplicabūtur exurrexi et adhuc sum tecū. Si occideris deus pctōres: viri sanguinū declinate a me. Quia dicitis in cogitatione: accipiāt in vanitate ciuitates suas. Nōne qui oderūt te dñe oderā: ⁊ sup inimicos tuos tabescebam Perfecto odio oderam illos: inimici facti sunt michi Proba me deus ⁊ scito cor meū: interroga me ⁊ cognosce semitas meas. Et vide si via iniquitatis i me est: et deduc me in via eterna. Deinde sine interuallo incipiatur missa pro defūctis sacerdote iterim exeunte ad locū sepulcri signandū si corpus psens affuerit: vt supradictū est. Tamē qñcunqȝ singulatim extra ɔuentū dr cōmendatio aiarum: tunc imediate post psal. Dñe pbasti: sequatur ℣. Requiē eternā dona eis dñe. Et lux perpetua luceat eis. A porta inferi. Erue dñe aīas eorum Credo videre bona dñi. In tra vi. Dñs vo. Oremus. Orō

Tibi dñe cōmēdamus aīas famulorum famularumqȝ tuarum: vt defūcti sclo tibi viuāt: et q̄ per fragilitatē mūdane cōuersatiōis pctā admiserūt: tu venia misericordissime pietatis absterge. Per xpm dñm no. Nunqȝ dicatur alia cōmendatio in eccl'a Sarum. siue corpus presens fuerit siue non. ¶ Ad missam Officium.

Requiem eternam dona eis domine et lux ppetua luceat eis, ps

Te decet hymn⁹ deus in syon: et tibi reddet votū in

hierusalē: exaudi orationē meā ad te oīs caro veniet

Q̄ñcūq₃ corp⁹ adest p̄sens ⁊ in anniuersariis ⁊ trigintalibus et quando vltimo fit seruitiū mortuoꝝ ante pascha et in die animaꝝ tantum dicatur hic cantus.

Kyrie leyson. iii. Christe leysō. iii. Ky ri

e leysō. ii. Ky rie leyson.

Quotidie ante diem sepulture cuiuscūq₃ fuerit dicatur ista oratio

Deus cui propriū est misereri semp̄ ⁊ parcere te supplices dep̄camur pro aīa famuli tui vel famule tue. N. quā hodie de hoc seculo migrare iussisti: vt nō tradas eam in manus inimici: nec obliuiscaris in finem: sed iubeas illam ab angelis sanctis suscipi: atq₃ ad regionem viuoꝝ perduci. et q₃ in te sperauit ⁊ credidit: sanctorum tuorū mereatur societate letari. Per dn̄m. ¶ In die quinto sepulture cuiuscunq₃ fuerit corpus dicat ista orō.

Omnipotens sempiterne deus misericordiā tuā supplices deprecamur: vt animā famuli tui vel famule tue: cui⁹ corpori debitū sepulture officiū p̄soluim⁹ in sinū abrahe patriarche iubeas collocari: vt cū dies agnitionis tue aduenerit:

inter sctōs ꝛ electos tuos eū vel eā resuscitari pcipias per dñm. In anniuersar. de quocūq; fuerit dr ista or.

Deus idulgētiarū dñe da aīe famuli tui vł famule tue cuiꝰ ānniuersariū depositōis diē ꝯmeōꝛamus: refrigerii sedē qetis btitudinē lumis claritatē. per dñm. In die tricēnali de quocūq; fuerit dr ista or.

Deus cui ꝓpꝛiū est misereri sp et pcere: ꝓpiciare aīe famuli tui vel famule tue: ꝛ oīa eiꝰ pctā dimitte. vt moꝛtis vinculis absolutꝰ vel absoluta: trāsire mereat ad vitā. per d. In āniuersa. epoꝝ tm sic pronūciet. Deus idulgētiarū dñe da aīe famuli tui pōtificis cuiꝰ. ꝛc. vts. Hoc gñalr notādū est q ad quālibet missā q pꝛo coꝛpe pñti celebr. cuiꝰ cūq; fuer. nisi ꝓ rege vel regia vel ꝓ alio magno dño: qnq; or. dñr ad missā quaꝝ pꝛima ꝓ coꝛpe pñti vt s ad missā: scda ꝓ epis. or.

Deus q iter aplicos sacerdotes famlos tuos pōtificali fecisti dignitate cēseri: psta qs vt quoꝝ vicē ad hoꝛā gerebāt in terris: eoꝝ ꝑpetuo ꝯsoꝛtio letē- tur i celis. Secreta

Offerimꝰ tibi dñe oblationē nre seruitutis ꝓ aīabꝫ famloꝝ tuoꝝ pōtificū vł sacerdotū supplicātes: vt cū psulibꝫ ap[illegible] quoꝝ sūt executi officiū: mereant habere sempiterne btitudinis poꝛcionē. Postcō.

Proficiat qs dñe aīabus famuloꝛū tuoꝝ pontificū et sacerdotū diuini celebꝛatio mysterii: vt quos i terris positos huius muneris dispēsatoꝛes esse fecisti: inter electos antistites eos iubeas cōnumerari. per dñm. Tercia oro ꝓ fratribus et soꝛoꝛibus.

Deus venie largitoꝛ et humane salutis auctoꝛ: qs clementiā tuā vt nostrarū congregationuꝫ fratres et soꝛoꝛes qui ex hoc seculo transierūt: intercedēte btā maria semꝑ virgie et beato michaele archangelo cum omnibus sanctis:

ad ppetue btitudinis cõsortiũ puenire ↄcedas. Secr.

DEus cui⁹ misericordie nõ est numer⁹ suscipe ppici⁹ pces huilitatis nre: ⁊ aiabꝫ fratrũ ⁊ sororꝝ nrarꝝ ↄgregationũ qb⁹ tui nois dedisti ↄfessionẽ: p hec sacramẽta salutis nre cũctorꝝ rmissionẽ tribue pctõꝝ

PResta qs omps ⁊ misericors de⁹: vt aie Postcõ. fratrũ ⁊ sororꝝ nrarꝝ cõgregationũ p quibꝫ hoc sacrificiũ laudis tue obtulim⁹ maiestati: per hui⁹ virtutẽ sacramẽti a pctis oibꝫ expiate: lucis ppetue te miserãte pcipiãt btitudinẽ. Quarta oõ pro paretibꝫ et bñfactoribꝫ orõ

OMps ⁊ misericors deus vnica salus mortaliũ: te supplices exoram⁹ pro aiabꝫ famulorꝝ famularũqꝫ tuarꝝ parentũ ⁊ bñfactorꝝ nrorꝝ vt interueniẽte btã dei genitrice maria cũ oibꝫ sctis: pctõꝝ eis largiri digneris idulgẽtiã: ⁊ i nouissimo die btẽ resurrectionis leticiã. Secr.

SAnctifica qs dñe hec fideliũ oim vitalia sacramẽta: ⁊ psta vt intueniẽte btã dei genitrice maria cũ oibus sctis tuis aie famlorꝝ famularꝝqꝫ tuarꝝ parẽtũ ⁊ bñfactorꝝ nrorꝝ ab oibꝫ viciis expiate: pabulo vite reficiãtur eterne.

PUrificet nos qs dñe salutare quo pasti Postcõ. sum⁹ sacramentũ: et iterueniẽte btã et gliosa sempqꝫ virgine dei geitrice maria cũ oibus sctis tuis: cõcede vt hoc ipsũ pficiat aiabus famulorꝝ famularꝝqꝫ tuarꝝ parentũ ⁊ benefactorꝝ nrorꝝ: ad promerendã tue propiciationis gratiã et percipiendã future resurrectionis gloriã sempiternam. Quinta oratio generalis.

FIdeliũ deus oim cõditor et redemptor aiabus oim fideliũ defunctorꝝ remissionẽ cũctorꝝ tribue peccatorꝝ vt idulgentiã quã optauerũt: piis supplicationibꝫ cõsequãtur. Qui cũ deo patre et spũ sãcto viuis et regnas deus per oia secula seculorꝝ. Secreta

Hostias q̄s dn̄e quas tibi p aiab3 olm fideliū defūctoꝝ offerim⁹ ppiciat⁹ intēde: vt quib3 fidei christiane meritū cōtulisti: dones et p̄miū. Postcōio.
Animabus q̄s dn̄e olm fideliū defunctoꝝ orō pficiat supplicātiū: vt eas et a pctis oib3 exuas: ꝛ tue redēptionis facias esse participes. Qui cū deo pr̄e ꝛ spū scto viuis ꝛ regnas de⁹ per oia scl̄a sclꝛ. am̄
Itē et itra trigintale cuiuscūqȝ fuerit defūcti qnqȝ dicunt oꝝ. quaꝝ pma p ip̄o trigītali. Itē in oībus aliis anniuersariis qnqȝ dicūt oꝝ quaꝝ pma p āniuersar. ceta vt s̄ p corpe p̄nti. Qñcūqȝ corp⁹ adest presens et i anniuersar epōꝝ et i die aiaꝝ tm̄. Lectio eplē vti pauli apli. Ad thessalonicēses.
Fratres: Nolumus vos ignorare de dormiētib3 vt nō cōtristemini sicut ꝛ ceteri qui spem nō habēt. Si eni credim⁹ q iesus mortu⁹ est ꝛ resurrexit: ita ꝛ de⁹ eos q dormierūt per iesū adducet cū eo. Hoc eni vobis dicim⁹ in verbo dn̄i: q2 nos q viuim⁹ qui residui sum⁹ in aduētu dn̄i nō preueniem⁹ eos q dormierūt. Qm̄ ip̄e dn̄s in iussu et in voce archāgeli ꝛ in tuba dei descendet de celo: et mortui qui in xp̄o sūt resurgēt primi. Deinde nos qui viuim⁹ qui relinqmur simul rapiemur cū illis in nubib3 obuiā xp̄o in aera: ꝛ sic semp cū dn̄o erim⁹. Itaqȝ cōsolamini inuicē: in verbis istis. ¶ In oībus aliis anniuersariis ꝛ trigintalib3 epl̄a. Lcō libri machabeoꝝ
In dieb3 illis: Uir fortissim⁹ iudas collatiōe facta: duodeci milia dragmas argēti misit hierosolimā offerre ea ibi pro pctis mortuoꝝ: iuste ꝛ religiose de resurrectiōe cogitās. Nisi eni eos qui ceciderāt resurrecturos speret: supfluū videret et vanū orare p mortuis. Sed q2 cōsyderabat q hi qui cū pietate dormitionē acceperāt: optimā haberent repositā gratiā.

Sctā ergo & salubris est cogitatio pro defūctis exorare: vt a pctis soluātur. ¶ In oībz aliis missis p defūctis dīr he due epl'e altnis vicibz p ebdo. ita tñ q primo dicat epl'a. Audiui vocē. qd p totū annū obseruet qñ ferialr dicat missa. epl'a. Lcō libri apocalipsis iohis apli

IN diebz illis: Audiui vocē de celo dicētē michi. Scribe. Beati mortui: q in dño moriūtur. Amodo iā dicit spūs: vt requiescāt a laboribz suis. Opa enī illor: sequuntur illos. ¶ Alia epystola ad corinthios.

FRatres: Christus resurrexit a mortuis primitie dormientiū: qm̄quidē per hoiem mors: et p hoiem resurrectio mortuor. Et sicut in adā oēs moriuntur: ita & in xpo oēs viuificabūtur. Unusquisq3 aūt in suo ordine: per iesū christū dñm nostrū. ¶ Sciendū est autē q istud sequēs gradale scilicet Si ambulem. nunq̄ debet dici pro corpe p̄senti alicui⁹ nisi solūmodo pro corpibz p̄sentibz epor & eor trigintalibz & āniuersar. scdm vsū Sar ecck'e. tunc enī dicat a tribz clericis de scda forma habitu nō mutato ad caput defuncti si corp⁹ adest p̄sens: sin autē ad gradū chori dicat. Grad.

ga tu a ba cul⁹ tu

us ip sa me

consola ta sunt.

In o͠ib⁹ aliis miss. defunct. dr̄ a toto choro istud gr̄.

Requiē eter nā dona e is do mi

ne et lux ppe tua

lu ceat e is.

hoc mō finiat: qū fert

dr̄ missa. e is. ℣. Anime eo

rū in bo nis demorē

tur et semē eo

rum here ditet

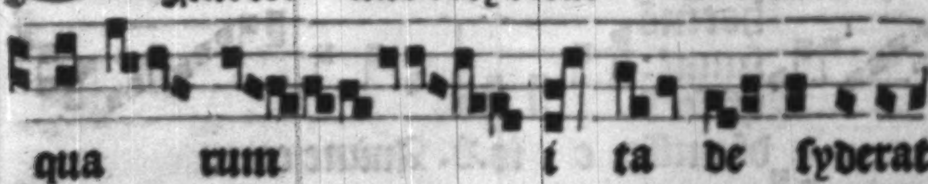

ter ram. | hoc modo finiatur quātialiter dicitur missa. | ter ram.

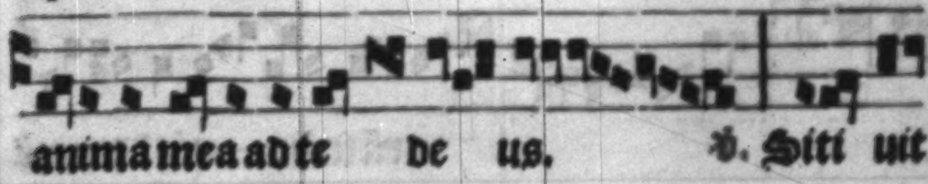
Qñ corp⁹ adest p̄sens ⁊ i anniuersaŕ. c̄por̄ dicaŕ tract⁹ **Sicut ceru⁹**. a quattuor clericis de supiori gradu hitu nō mutato ad caput defūcti interim stātibꝫ ꝯtinuo si corp⁹ adest p̄ns. sin autē ad grad̄ chori. ita tñ ꝙ oēs illē quattuor clerici siŕ primū ℣. īcipiāt quē duo ex pte chori p̄ricipaŕ ꝓsequāť. et ita alternis vicibꝫ singuli ℣. ab illis. iiii. clericis toti⁹ tract⁹ dicāť choro iteri sedēte. Ita tamen ꝙ omnes simul ipsū tractū terminēt. Tract⁹.

Sicut cer uus desyderat ad fontes a

qua rum i ta de syderat

anima mea ad te de us. ℣. Siti uit

anima me a ad deum vi uum

quando veni am et appa

re bo ante fa ci em de i me

i o ℣. Fue rũt michi lacri=

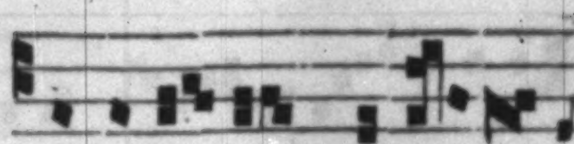
me me e panes die ac no cte

dũ dici tur michi per singulos

di es v bi est de us tuus.

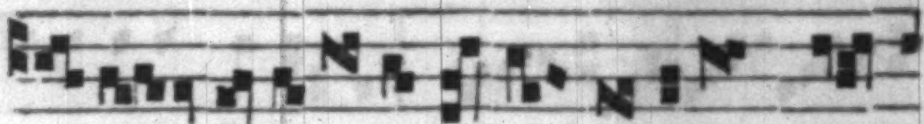
rũ

In ol͡bz aliis missis p͡ro defũctis dicit͡ a toto choro iste tra=ctus cũ cãtu seq͡nti.

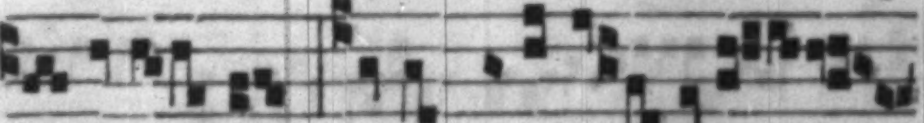

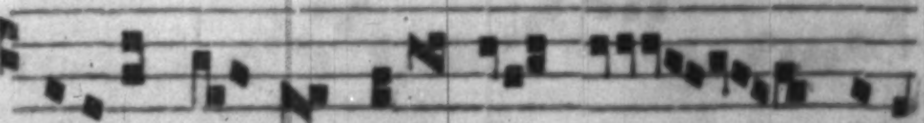

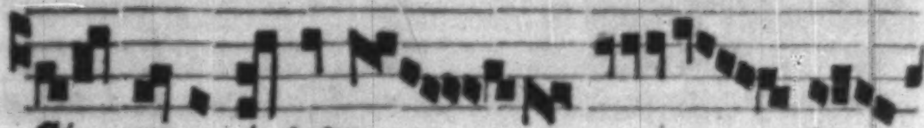

Et dicat iste tractus cũ cãtu prenotato choro interim sedente quãdocũq dicatur:nisi in die animarũ tm̃.tunc enĩ dicatur cũ eodẽ cãtu quo in dñica septuagesime a quattuor clericis de superiori gradu habitu nõ mutato ad gradũ chori supradicto modo. Itẽ in anniuersariis epõr et decanorũ: et qñcunq corpus adest presens:postq̃ executor officii inceptione misse altare thurificauerit:diaconus cũ thuribulo circũeũdo tumbã vel corp⁹ illud incẽset:sed ex vtraq pte videlz incipiẽdo a capite. Similiter fiat ante euãgeliũ dũ tract⁹ canitur:incẽsato prius altare.et tercio postq̃ sacerdos sacrificiũ ante lotionẽ loco suo depositum thurificet. idem dyaconus sicut prius. Nunq̃ enim thurificetur corpus ad **Placebo.** vel ad **Dirige.** secũdum vsũ Sar. sed semper ad missam tantum. ¶ In dñicis diebus et in secundis feriis et etiam pro corpore presenti et i anniuersariis et trigintalibz et in die animarum tantũ dicatur hoc euangelium. Secundum Johannem.

In illo tempore:Dixit martha ad iesum. Dñe si fuisses hic:frater meus nõ fuisset mortu⁹. Sed et nunc scio:quia quecunq poposceris a deo dabit tibi deus. Dicit illi iesus. Resurget frater tu⁹. Dicit ei martha. Scio quia resurget i resurrectione in nouissimo die. Dicit ei iesus. Ego sum: resurrectio et vita. Qui credit in me: etiam si mortu⁹ fuerit viuet. Et omnis qui viuit et credit in me:non morietur in eternũ. Credis hoc? Ait illi. Utiq domine. Ego credidi:quia tu es

christus fili⁹ dei: qui in hūc mundū venisti. ¶ Feria .iii euāgeliū. Scdm Johannem

In illo tpe. Dixit iesus discipulis suis & principibꝫ iudeoꝝ. Omne qđ dat michi pat ad me veniet: & eū q̄ venit ad me non eiiciā foras. Quia descēdi de celo nō vt faciā volūtatē meā: sed volūtatē ei⁹ q̄ misit me. Hec est aūt volūtas ei⁹ qui misit me pris: vt oē qđ dedit michi nō perdā ex eo: sed resuscitē illud in nouissimo die. Hec est aūt volūtas pris mei q̄ misit me: vt ōis q̄ videt filiū & credit in eū: habeat vitā etnā. Et ego resuscitabo eū: i nouissimo die. ¶ Feria .iiii. euāgel. Scdm Johannē

In illo tpe: Dixit ies⁹ discipulis suis. Amē amē dico vobis: qꝛ q̄ verbū meū audit & credit ei q̄ misit me habet vitā etnā. Et in iudiciū nō veniet: sed trāsiet a morte i vitā. Amē amē dico vobis: qꝛ venit hora & nūc est: qñ mortui audiēt vocē filii dei: & q̄ audierit viuent. Sicut pr̄ habet vitā in semetipo: sic dedit & filio vitā in semetipo. Et potestatē dedit ei iudiciū facere: quia filius hois est. Nolite mirari hoc: qꝛ venit hora in qua oēs qui in monumentis sunt audient vocem filii dei. Et procedēt qui bona fecerūt: in resurrectionem vite. Qui vero mala egerunt: in resurrectionem iudicii.

¶ Feria .v. Euangeliū. Secundū Johannem.

In illo tēpore: Dixit iesus discipulis suis: & turbis iudeoꝝ. Sicut pater suscitat mortuos et viuificat: sic & filius quos vult viuificat. Neqꝫ enī pater iudicat quēq̄: sed iudiciū omne dedit filio. Ut omnes honorificent filiū: sicut honorificant patrē. Qui non honorificant filium: nō honorificant patrē qui misit illum. Amē amen dico vobis: qꝛ q̄ verbū meū audit et credit ei q̄ misit me habet vitā etnā. Et i iudiciū nō veniet: sed trāsiet a morte in vitam. ¶ Feria .vi. Euāgelium

IN illo tpe: Dixit iesus disci- Secdm iohannem. pulis suis et turbis iudeoꝝ. Ego sum panis vi= uus: qui de celo descẽdi. Si quis manducauerit ex hoc pane: viuet in eternũ. Et panis quem ego dabo caro mea est: p mũdi vita. Litigabãt ergo iudei: adinuicẽ dicẽtes. Quomodo potest hic carnẽ suã nobis dare ad manducandũ? Dicit ergo eis iesus. Amen amen dico vobis: nisi manducaueritis carnem filii hois ⁊ biberi tis eius sanguinẽ: nõ habebitis vitã in vobis. Qui mã ducat meã carnẽ ⁊ bibit meũ sanguinẽ: habet vitam eternam. Et ego resuscitabo eum: in nouissimo die.

Sabbato. Euangelium. Secundum iohãnem.

IN illo tẽpore: Dixit iesus discipulis suis: et tur= bis iudeoꝝ. Amen amen dico vobis: nisi man= ducaueritis carnẽ filii hominis: et biberitis eius san= guinem/ non habebitis vitam in vobis. Qui mandu= cat meã carnem et bibit meũ sanguinẽ/ habet vitam eternam. Et ego resuscitabo eum: in nouissimo die.

Hoc sequẽs offertoriũ dicatur in omnibus missis pro defunctis nisi in die animarũ tantum. Offertorium.

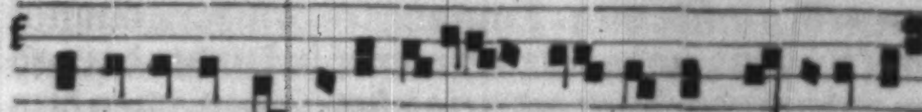
Domine iesu christe rex glo rie

libera animas omnium fide li um de functo-

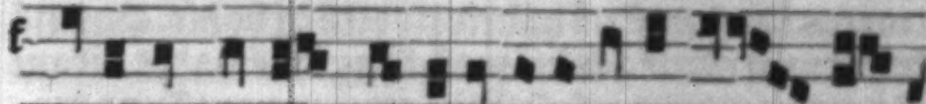
rum de manu infer ni et de profundo la cu

libera eas de ore leo nis ne absorbeat eas tar

tarus ne cadant i obscu ra tenebrarum lo ca sed

signifer sanctus michael representet e as

in lu cem sanctam quã olim abrahe promi si=

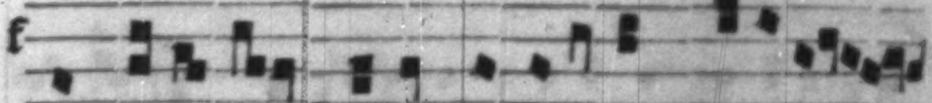

sti et se mi ni e ius.

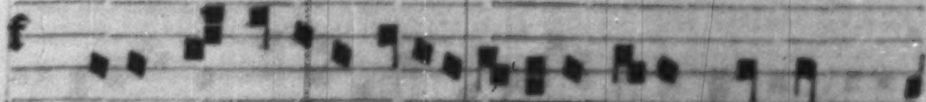
Hoc sequens offertorium dicatur in die animarũ tantum.

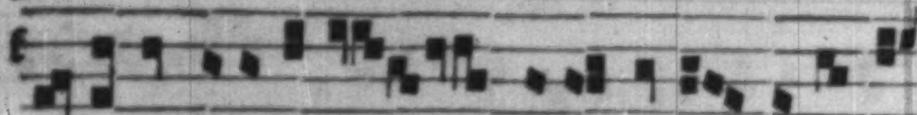
Offertorium. O pi e de us qui

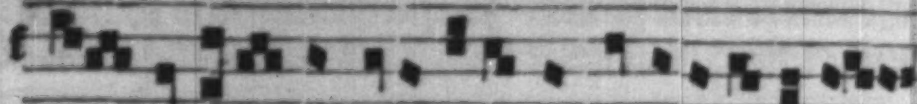
primum ho minem ad eternam glo

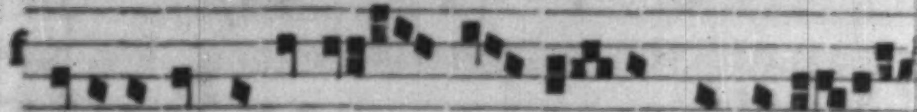
riam re uoca sti pastor

bo ne qui ouē per di tā pio hume ro ad o

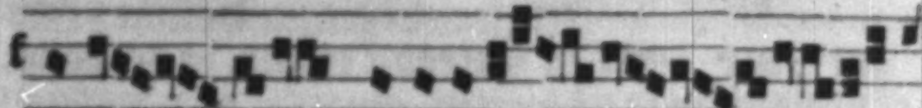
uile reporta sti iuste iudex dū veneris iudica re

libera de morte ani mas eo rū quas redemi

sti ne tradas bestiis a nimas confitentes ti

bi ne dere

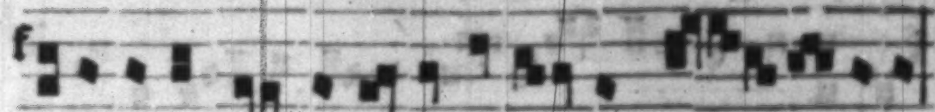
linquas eas in fi nē. Post ablutionē manuū iūctis manibz in medio altaris incipiat sacerdos. Hostias

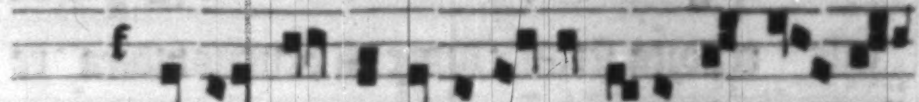
et preces tibi dn̄e offerimꝰ. Chorꝰ rūdat hoc modo Tu suscipe

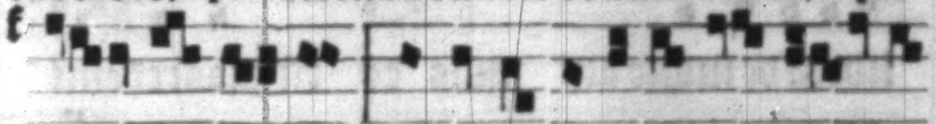
pro animabus il lis quarum hodie memoriam

agim⁹ faceas domine de mor te transire ad vitã. Et interi dicat sacerd. In spũ humilitatis priuatim more solito. deiñ dicat sacerd. Orate fr̃es. cho. rñde. cã

tãdo ℣. Requiẽ eternã dona eis domine et lux per-

petua lu ceat eis. Quã olim abrahe pmisisti et se-

mi ni e ius. Notandũ est q̃ qñcũq3 corp⁹ adest p̃sens: ⁊ in oĩbus anniuersariis et trigitalib3 dicitur Hostias ⁊ p̃ces cũ ℣. Requiẽ eternã. et Quã olim et in die animar3 nõ dicatur. Quotidie ante diẽ sepulture cuiuscũq3 fuerit dicatur istud secretum.

Suscipe quesum⁹ misericors pater oblationem quam tibi offerimus pro anima famuli tui vel famule tue. N. quam hodie de carnali corruptione liberasti. et concede: vt ab omnibus humane conditionis excessibus his remediis expietur: et in requie sempiterna diem resurrectionis prestoletur. Per dominũ nostrum iesum christũ filium tuum. Qui tecum. ⁊c.

In die sepulture cuiuscunq3 fuerit dicitur secretũ.

Suscipe domine pro anima famuli tui vel famule tue hostiã quam te deo patri benigne obtulisti pro nobis: et quia causa hominum descendisti de celis: te redeunte sanctorum tuorum mereatur adiũgi

consortiis: per te saluatorz mūdi. Qui cū deo patre. xc.
In āniuersariis de quocūqꝫ fuerit dicatꝫ illud Secretū
Propiciare q̄s dn̄e supplicatiōibꝫ nr̄is p aīa famuli tui vel famule tue: cui⁹ hodie annua dies agit̄ p qua tibi offerim⁹ hoc sacrificiū laudis: vt eā scōrū tuorꝫ cōsortio sociare digneris. p d. In die tricēnali
Intuere q̄s oṗs deus et de quocūqꝫ fuer̄. Secr. placat⁹ suscipe dignare hoc sacrificiū qd̄ tibi offerim⁹ pro aīa famuli tui vel famule tue: et cōcede illi pacē ꝑpetuā et requiē sempiternā. Per dn̄m. Prefatio quotidiana. Qn̄ corp⁹ adest p̄sens ꝛ in oībus anniuersariis et trigitalibꝫ et quādo vltimo fit seruitiū mortuorꝫ ante pascha et in die animarꝫ dicatur hic cantus

Sanctus. Sanctus. Sanctus. Dominus deus sabaoth. Pleni sunt celi ꝛ terra gloria tua o sanna in excelsis. Benedi ctus qui ve nit in nomine do mini o sanna in excelsis.

Quādo corpus adest presens: et in oīb⁹ anniuersariis et trigintalibꝫ et quādo vltimo fit seruitiū mortuorꝫ ante pascha: et in die animarū dicatur hic cantus.

AGnus de i qui tollis peccata mũdi dona

e is re quiem. Agnꝰ de i q̃ tollis peccata mũ=

di dona e is re quiẽ. Agnꝰ de i qui tollis pec

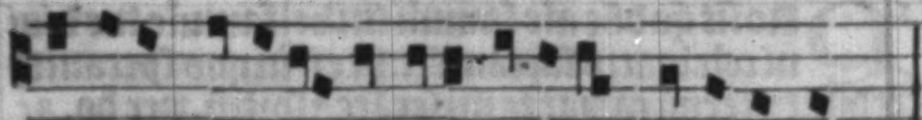
cata mundi dona e is re quiẽ sempiternam.

In omnibus missis pro corpore presenti ꝗ in anniuer=
sariis et trigintalibus et quando vltimo fit seruitiũ
mortuorum ante pascha: et in die animarum dicatur
hec sequens communio.

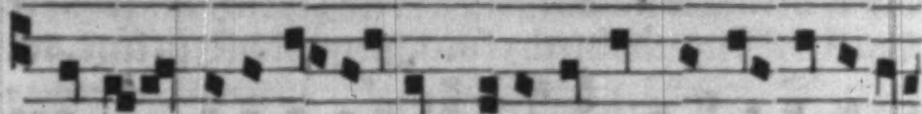
Pro quorũ memoria corpus christi sumitur dona

eis domine requiem sempiternam. Et lux perpe=

tua luceat eis. Pro quorũ memoria sanguis christi

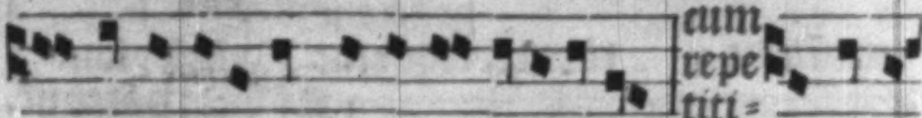
sumitur dona eis domine requiem sempiternam.
In oībus aliis missis pro defunctis dicatur hec cōio.

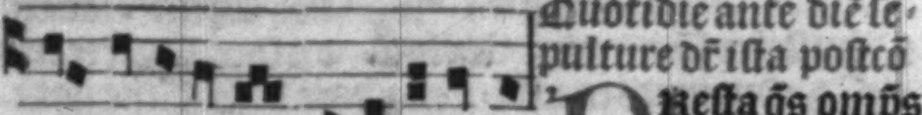
Lux eterna luceat eis domine cū sanctis tuis in eter-

num quia pius es. et dr̄ cū ℣. sic. Requiē eternā dona

eis domine ⁊ lux perpetua luceat eis. cum repetitione. cū sāctis.

tuis in eternum quia pius es. Quotidie ante diē sepulture dr̄ ista postcō.

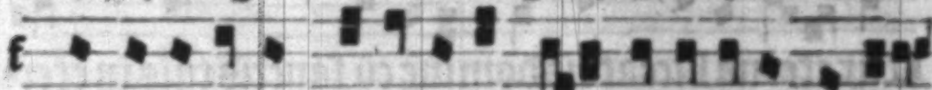
Presta q̄s omnipotens de⁹. vt aīam famuli tui vel famł'e tue ab āgelis lucis susceptā in p̄parata habitacula deduci facias vtōrꝫ. p d̄. In die sepulture cuiuscūqꝫ fuerit dicat̄ ista postcō.

Presta q̄s dn̄e vt aīa famuli tui vel famule tue cui⁹ hodie officia hūanitatis exhibem⁹: his sacrificiis expiata salutionis tue ppetuo munere gratulet̄. p d̄. In ānīuersa. de quocūqꝫ fuer̄ dicat̄ hec sequēs postcō.

Presta q̄s dn̄e vt aīa famuli tui vel famule tue cuius anniuersariū depositionis diē recolim⁹ his purgata sacrificiis īdulgētiā pariter ⁊ requiē capiat sempitnā per d̄. In die trigitali de quocūqꝫ fue. dicat̄ hec postcō.

PRosit qs dñe aie famuli tui vel famule tue diui ni celebratio sacramẽti: vt ei⁹ in quo sperauit et credidit: eternũ capiat te miserãte cõsortiũ. Per do. &c.

Post missam accedat sacerdos ad caput defũcti alba indut⁹ absqz cappa serica et duo clerici de. ii. forma ad caput defuncti stãtes incipiãt trib3 vicib3 an. sequẽtẽ quã chor⁹ singulis vicib3 totã psequat vsqz in finẽ. an.

Circundederũt me gemitus mortis dolores inferni

Deinde post terciam repetitionem:

circũdede rũt me. sequatur Kyrieleyson.

Christeleysõ. Kyrie leyson. Nõ dicat pater nr. nec Dñs vobiscum. neqz Orem⁹. sed tm̃ or sacerdõ dicẽte mo desta voce videl3 sine nota.

NOn intres in iudiciũ cũ seruo tuo vel seruula tua dñe qm̃ nullus apud te iustificabit hõ nisi p te oium pctõr tribuat remissio. nõ ergo eũ vl eã tua qs iudicial sentẽcia pmat quẽ tibi vera supplicatio fidei xpiane cõmẽdat: s3 grã tua illi succurrẽte mereat euadere iudiciũ vltiõis q vl que dũ viueret isignit⁹ vel isignita est signaculo sctẽ trinitatis. In qua viuis et regnas de⁹ per o. Eodẽ mõ dñr oẽs orõnes sequẽtes. deinde incipiat cantor. Rñ.

Qui lazarum resuscita sti a monumen to

feti dñ. Tue is do mi ne dona re

qui em et lo cū indul gēti e. ℣. Qui

venturus es iudicare vivos et mortu os

et secu lū per i gnē. Tue is. Et pcantet a choro cū suo ℣. ⁊ interim sacerdos cū thuribulo circūeundo corpus illud incenset: similiter fiat in ℟. his sequentibus. Deinde dicitur.

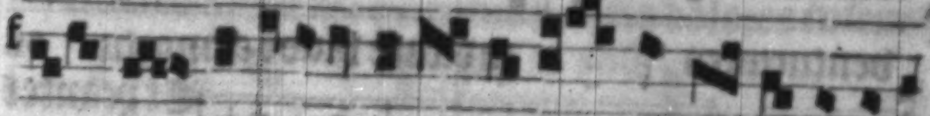
Kyrieleyson. Christeleyson. Kyrie leyson. sine pat nr. ⁊ sine Dñs vobiscū. Et cū. Oremus. or

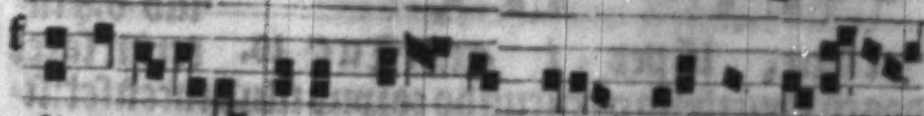
Deus cui oīa vivūt cui nō pereūt moriēdo corpora nr̄a sed mutant in meli⁹: te supplices depcamur: vt quicqd famul⁹ vel famula tu⁹ vel tua viciorum tue volūtati cōtrariū fallēte diabolo et ppria iniqtate atq; fragilitate cōtraxit: tu pi⁹ et misericors abluas indulgēdo: eiusq; aīam suscipi iubeas per man⁹ sctōrum angelorum tuorum deducendā in sinū patriarcharū ⁊ tuorum abrahe scilicet amici tui: ⁊ ysaac electi tui: atq; iacob dilecti tui: quo aufugit dolor ⁊ tristicia atq; suspi-

s

rium/fideliũ quoq₃ aĩe felici iocũditate letantur:et in nouissimo magni iudicii die inter sanctos et electos tuos eam facias perpetue glorie tue percipere porcionem.quam oculus non vidit/nec auris audiuit/et in cor hominis non ascendit que preparasti diligẽtibus te.Per christum dominum nostrum. Responsorium.

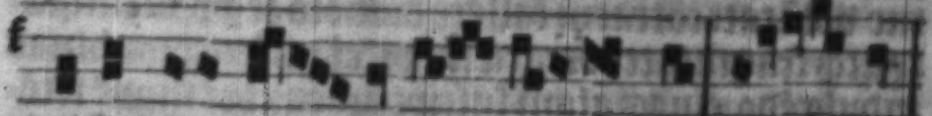

Heu michi domine quia pecca ui ni mis in vi-

ta me a qd faciam mi ser v bi fu giam ni-

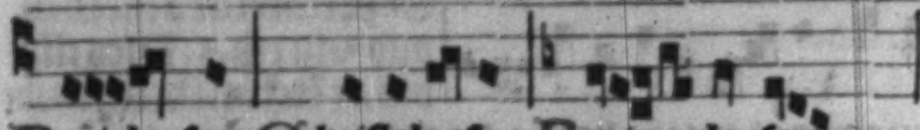

si ad te deus me us mise re re me

i.Dum vene ris in nouissimo

di e. ℣.A nima mea turbata est val de sed

tu domine suc curre e i.Dum ve.

Et percantetur a choro cum suo versu.et interim incesetur corpus vt supra.Deinde sequatur.

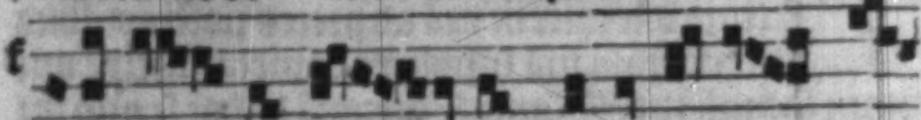

Kyrieleyson. Christeleyson. Kyrie leyson.
sine pater nr̄. et sine Dn̄s vobiscū. sed tm̄ cū Oremus

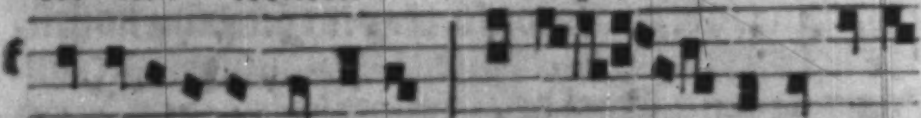
Hac q̄sumus dn̄e hāc cū seruulo tuo defūcto vel seruula tua defuncta misericordiā/ vt factorū suorū in penis nō recipiat vicē/ qui vel que tuā in votis tenuit voluntatē. et quia hic illum vel illā vera fides iunxit fidelium turmis/ illic eum vel eam tua miseratio societ angelicis choris. Per christum dominum nostrum. Deinde incipiat cantor Responsorium.

Libera me do mine de morte eter nam

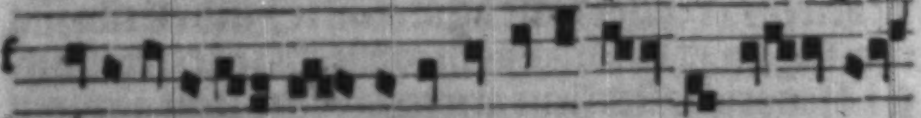
die illa tremen da quādo celi mo

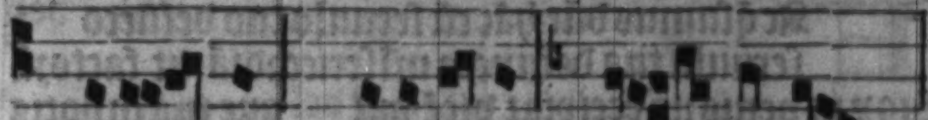
uendi sunt et terra. Dum ve neris iudi-

ca re se culum per i gnē.

V. Dies illa dies i re calamitatis et miseri e dies

Et percătetur a choro cū vno vsu tm̄.s. Dies illa vt̄s. et iterim incensetur magna et amara val de. corpus a sacerdote semel circueūdo: ⁊ postea aspgat aqua bn̄dicta deīde sequat.

kyrieleyson. Christeleyson. kyrie leyson.

Deinde roget sacerdos circustantes orare p aīa defuncti dicens. Pro aīa. N. et pro aīabus oīm fideliū defunctoꝝ: pater nr̄. Et ne nos. Sed libera nos. Non intres in iudiciū cū seruo tuo vel seruula tua dn̄e. Quia nō iustificabit in cōspectu tuo oīs viuens. A porta inferi. Erue dn̄e aīas eoꝝ. Credo videre bona dn̄i. In terra viuētiū. Dn̄e exaudi oꝝ. Dn̄s vobiscū. Oremus.

INclina dn̄e aurem tuā ad preces nostras qbus misericordiā tuā supplices deprecamur: vt animam famuli tui vel famule tue: quā de hoc seculo migrare iussisti: in pacis ac lucis regione cōstituas: et sanctoꝝ tuoꝝ iubeas esse consortē. per xp̄m dn̄m nostrū.

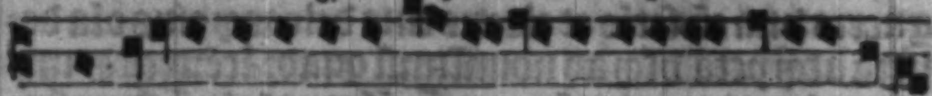
hic deportet corp⁹ ad sepulcrū cantore incipiente. an.

IN exitu israel de egypto: dom⁹ iacob de populo barbaro.

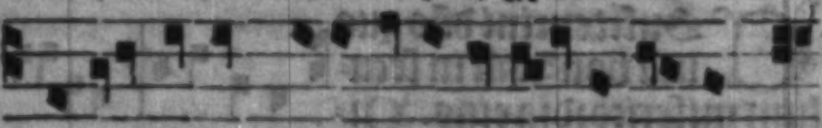

Facta est iudea sanctificatio ei⁹: israel potestas eius. In paradisū. Amen. Mare vidit ⁊ fugit: iordanis cōuersus est retrorsum. Montes exultauerunt vt arietes: et colles sicut agni ouiū. Quid est tibi mare q fugisti: et tu iordanis qr conuersus es retrorsum. Mōtes exultastis sicut arietes: ⁊ colles sicut agni ouium. A facie domini mota est terra: a facie dei iacob.

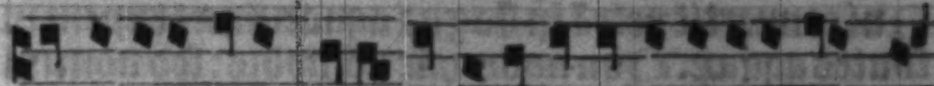
Qui conuertit petrā in stagna aquarum: et rupem in fontes aquarꝝ. Non nobis dn̄e nō nobis: sed nomini tuo da gloriam. Super misericordia tua et veritate tua: nequā̄do dicāt gentes vbi est deus eorꝝ. Deus aūt noster in celo: omnia quecū̄qꝫ voluit fecit. Simulacra gentiū argentū ꝛ aurū: opa manuū hoim. Os habēt et nō loquenť: oculos hn̄t ꝛ nō videbūt. Aures habēt et nō audiēt: nares habēt et nō odorabūt. Manus habent et nō palpabūt: pedes habēt et nō ambulabunt: nō clamabūt in gutture suo. Similes illis fiāt qui faciunt ea: et omnes qui confidunt in eis. Dom? israel sperauit in dn̄o: adiutor eorꝝ et protector eorꝝ est. Domus aaron sperauit in dn̄o: adiutor eorꝝ et protector eorꝝ est. Qui timent dn̄m sperauerunt in dn̄o: adiutor eorꝝ et protector eorꝝ est. Dn̄s memor fuit nostri: et benedixit nobis. Benedixit domiui israel: benedixit domui aaron. Benedixit oībus qui timent dominum: pusillis cū maioribus. Adiciat dn̄s sup vos: sup vos et sup filios vestros. Benedicti vos a dn̄o: qui fecit celum et terrā. Celū celi dn̄o: terrā autē dedit filiis hominū. Nō mortui laudabūt te dn̄e: neqꝫ oēs qui descē dūt in īfernū. Sed nos q̄ viuim? bn̄dicim? dn̄o: ex hoc nūc et vsqꝫ in seculū. Alius. ps. si tantū restat iter: scilꝫ Ad te dn̄e leuaui. Finito psalmo vel psal. dicat iste ꝟ.

Requiē eternā dona eis dn̄e: ꝛ lux ppetua luceat eis. vel de repetatur aña.

aña. In paradisum deducāt te angeli in suū conuen

tũ suscipiãt te martyres et pducãt te in ciuitatẽ san-

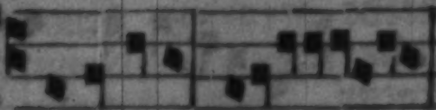
Quibꝫ dictis dicat sacerdõ sine Dñs vo. sed tantũ cum Oremus. humili voce.

ctã hierusalẽ. P Je recordationis affectu fr̃es carissimi cõmemorationem faciamus cari nr̃i vel care nr̃e: quẽ dñs noster de tẽtationibus hui⁹ seculi assũpsit. obsecramus mĩam dei nr̃i: vt ipse ei tribuere dignet placitã et quietã mansionẽ: et remittat ei oẽs lubrice temeritatis offensas: vt ↄcessa sibi venia plene ĩdulgẽtie quicq̃d in hoc sc̃lo pp̃rio vel alieno reatu deliquit: totũ ineffabili pietate ac benignitate sua deleat et abstergat. Per xp̃m dñ. Alia orõ

TE dñe sancte pater omñs cũ Oremus. Orõ. eterne deus suppliciter dep̃camur pro sp̃ũ fratris nr̃i vel sororis nr̃e quẽ vel quã a voraginibꝫ hui⁹ seculi accersiri iussisti: vt digneris dñe dare ei lucidũ locum refrigerii et quietis: liceat ei transire portas inferoꝝ et penas tenebraꝝ: maneatq; in mansionibꝫ sanctoꝝ: ꝛ in luce sc̃tã quã olim abrahe p̃misisti et semini eius: nullã lesionẽ sentiat sp̃ũs eius: sed cũ magn⁹ ille dies resurrectiõis aduenerit: resuscitare eũ vel eã digneris vna cũ sc̃tis et electis tuis deleasq; eius oĩa delicta atq; pctã vsq; ad nouissimũ quadrãtẽ: tecũq; immortalitatis tue vitã ꝛ regnũ cõsequat etnũ. Per xp̃m

Finitis orõnibꝫ apiat sepulcrũ cãtore incipiente anti.

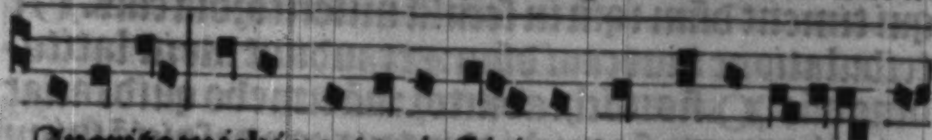
COnfitemini dño quoniã bon⁹: qm̃ in seculum misericordia eius. Dicat nunc israel qm̃ bon⁹: qm̃

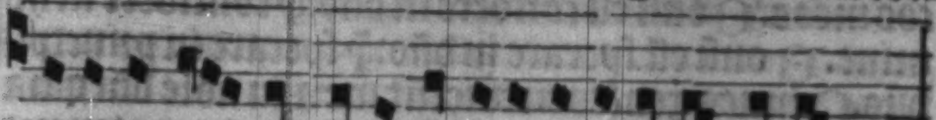
Aperite. Amen. p̃s.

in seculum misericordia eius. Dicat nunc domus aaron: quoniã in seculũ misericordia eius. Dicant nunc qui timent dñm: qm̃ in seculũ misericordia eius. De tribulatione inuocaui dñm: ⁊ exaudiuit me in latitudine dñs. Dñs michi adiutor: nõ timebo quid faciat michi homo. Dñs michi adiutor: ⁊ ego despiciã inimicos meos. Bonũ est cõfidere in dño: q̃ confidere in homine. Bonũ est sperare in dño: q̃ sperare in principibus. Omnes gentes circuierũt me: ⁊ in noie dñi quia vltus sum in eos. Circundãtes circũdederunt me: et in nomine dñi qꝛ vltus sum in eos. Circundederunt me sicut apes ⁊ exarserũt sicut ignis in spinis: ⁊ in nomine dñi quia vltus sum in eos. Impulsus euersus sum vt caderẽ: et dñs suscepit me. Fortitudo mea et laus mea dñs: ⁊ factus est michi ĩ salutẽ. Vox exultationis et salutis: in tabernaculis iustorꝫ. Dextera dñi fecit virtutẽ dextera dñi exaltauit me: dextera dñi fecit virtutẽ. Nõ moriar sed viuã: et narrabo opa dñi. Castigãs castigauit me dñs: ⁊ morti nõ tradidit me. Aperite michi portas iusticie ⁊ ingressus in eas cõfitebor dño: hec porta dñi iusti ĩtrabũt in eã. Confitebor tibi dñe qm̃ exaudisti me: ⁊ factus es michi in salutẽ. Lapidẽ quẽ reprobauerũt edificãtes: hic factus est in caput anguli. A dño factũ est istud: et est mirabile in oculis nostris. Hec est dies quã fecit dñs: exultemus ⁊ letemur in ea. O domine saluum me fac o dñe bene prosperare: benedictus qui venit in nomine dñi. Benediximus vobis de domo dñi: deus dominus ⁊ illuxit nobis. Constituite diem solennem in cõdensis vsq; ad cornu altaris. Deus meus es tu et confitebor tibi: deus meus es tu et exaltabo te. Confitebor tibi domine quoniã exaudisti me: et fact⁹ es michi in salu-

tem. Confitemini dño quoniā bonus: quoniam in seculū misericordia eius. Finito psalmo tota dicat ā.

Aperite michi portas iusticie et ingressus in eas con

fitebor dño hec porta domini iusti intrabūt in eam. Qua dicta dicat sacerdos. Oremus. Oratio.

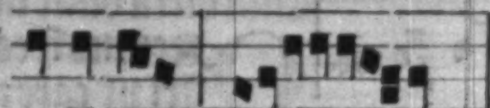
Obsecramus misericordiā tuam omnipotēs eterne deus qui hominē ad ymaginē tuam creare dignatus es: vt animā famuli tui vel famule tue. N. quam hodierna die rebz humanis eximi et ad te accersiri iussisti: blande et misericorditer suscipias. non ei dominentur vmbre mortis: nec tegat eum vel eam chaos et caligo tenebrarum: sed exutus vel exuta omniū criminum labe in sinu abrahe collocatus vel collocata: locum refrigerii se adeptū vel adeptam esse gaudeat: vt cū dies iudicii aduenerit: cū sanctis et electis tuis eum vel eā resuscitari iubeas. Per xpm d. Alia or cū Orem.

Deus qui iustis supplicationibus semper presto es qui pia vota dignaris ītueri: da famulo tuo vel famule tue. N. cuius depositioni hodie officia humanitatis exhibemus: cum sanctis atque fidelibus tuis beati muneris porcionem. Per christū dñm nostrum. Deinde dicat bñdictio sepulcri sine Orem. hoc modo

Rogamus te domine sancte pater oīpotēs eterne deus: vt bene✠dicere et sanctificare digneris hoc sepulcrū et corpus in eo collocandum: vt sit remediū salutare in eo quiescenti et redemptio anime eius

atq3 tutela et munimen contra seua iacula inimici. per christũ dominũ nostrũ. Hic aspergatur aqua benedicta super sepulcrum et incensetur: finitis orationib3 ponatur corpus in sepulcro cantore incipiente antiph

Quemadmodum desyderat ceru9 ad fontes aquarum: ita desyderat anima mea

Ingrediar. Amen. Ps. ad te deus. Sitiuit anima mea ad deum fontem viuum: quando veniam et apparebo ante faciem dei. Fuerunt michi lachryme mee panes die ac nocte: dum dicitur michi quotidie vbi est deus tuus. Hec recordatus sum et effudi in me animam meam: quoniam trãsibo in locum tabernaculi admirabilis vsq3 ad domum dei. In voce exultationis et confessionis sonus epulantis. Quare tristis es anima mea: et quare conturbas me? Spera in deo quoniam adhuc confitebor illi salutare vultus mei et deus meus. Ad meipsum anima mea conturbata est: propterea memor ero tui de terra iordanis ⁊ hermonii a monte modico Abyssus abyssum inuocat: in voce catharactarũ tuarum. Omnia excelsa tua ⁊ fluctus tui: super me transierunt. In die mandauit dominus misericordiam suam: et nocte canticum eius. Apud me oratio deo vite mee: dicam deo susceptor meus es. Quare oblit9 es mei et quare contristatus incedo: dum affligit me inimicus. Dum confringuntur ossa mea exprobrauerunt michi qui tribulant me inimici mei. Dum dicunt michi per singulos dies: vbi est deus tuus. Quare tristis es anima mea: et quare conturbas me? Spera in deo: quoniam adhuc confitebor illi salutare vultus mei et deus meus. Dicto psalmo: repetatur anti.

Ingrediar in locū tabernaculi admirabilis vsq3 ad domū dei.

Qua dicta dicat sacerdos orōnē hoc modo.

Oremus fr̄es carissimi pro spū cari nostri vl' care nr̄e. N. quē dn̄s de laqueo huius seculi liberare dignat⁹ est: cuius corpusculū hodie sepulture tradit: vt eū vel eā pietas domini in sinu abrahe collocare digne: vt cū magni iudicii dies aduenerit: inter sctōs & electos suos eum vel eā in parte dextera collocandū vel collocandā resuscitati faciat. Qui tecū viuit & regnat de⁹. per. Alia orō. Oremus. Orō.

Deus qui humanarū animarū cū eternus amator es: aīam famuli tui vel famule tue. N. quam vera dū in corpore maneret tenuit fides ab oī cruciatu inferorū redde extorrē. vt segregata ab infernalib3 claustris: sctōrū tuorū mereat adunari cōsortiis. per xp̄m. Finitis orō. claudat sepulcrū ponēte prius sacerdote absolutionē sup pectus defūcti sic dicēdo

Dominus iesus xp̄s q̄ beato petro ap̄lo suo ceterisq3 discipulis suis licētiā dedit ligādi atq3 soluēdi: ipse te absoluat. N. ab omni vinculo delictorū. et inq̄tum mee fragilitati pmittitur / pcorū sis absolutus vel absoluta / ante tribunal eiusdē dn̄i nostri iesu xp̄i. habeasq3 vitā eternā & viuas in secula seculorū amen.

Hic aspgat tumulus aqua bn̄dicta. et icensef cantore incipiēte antipho.

Memento domine dauid: et omnis mansuetudinis eius. Sicut iurauit domino: votū vouit

deo iacob. Si introiero in tabernaculū domus mee:si ascendero in lectū strati mei. Si dedero somnum oculis meis:et palpebris meis dormitationē. Et requiē temporibus meis:donec inueniā locū dño tabernaculum deo iacob. Ecce audiuimus eā in effrata:inuenimus eā in campis silue. Introibimus in tabernaculum eius:adorabimus in loco vbi steterūt pedes eius. Surge dñe in requiē tuā:tu ꝛ archa sctificationis tue Sacerdotes tui induātur iusticiā:ꝛ sancti tui exultēt Propter dauid seruū tuum :nō auertas faciē xpi tui. Iurauit dominus dauid veritatem et non frustrabitur eum:de fructu ventris tui ponam sup sedē tuam. Si custodierint filii tui testamentū meū : et testimonia mea hec que docebo eos. Et filii eorꝫ:vsqꝫ in seculum sedebunt super sedē tuam. Quoniam elegit dñs syon:elegit eā in habitationem sibi Hec requies mea in seculū seculi:hic habitabo qm̄ elegi eam. Viduam eius benedicens benedicam : pauperes eius saturabo panibus. Sacerdotes eius induam salutari:et sancti eius exultatione exultabunt. Illuc producam cornu dauid:paraui lucernam christo meo. Inimicos eius induam confusione:super ipsum autē efflorebit sanctificatio mea.

Finito psalm̄ tota dicatur antiphona.

Hec requies mea in seculum seculi:hic habitabo quoniā elegi eam.

Qua dicta dicat sacerdos orꝫ.cū Orem⁹. orꝫ.

Deus apud quē spūs mortuorꝫ viuūt:et in quo electorꝫ anime deposito carnis onere plena felicitate letantur:presta supplicantibus nobis

ut anima famuli tui vel famule tue. N. que tẽporali per corp⁹ visionis hui⁹ luminis caruit visu: eterne illi⁹ lucis solatio potiat: non eã tormentũ mortis attingat nec dolor horrẽde visiõis afficiat / nõ penalis timor excruciet: nõ reor pessima cathena cõstringat: sed concessa sibi venia oim delictor optate quietis cõsequat gaudia repromissa. per xpm. Alia orõ cũ Orem⁹.

Tu dñe de⁹ oṗs pcib3 nr̃is aurẽ tue pietatis accõmodare digneris: tu miseris opẽ feras et miam largiaris: et spm famuli tui vel famule tue. N. vinculis corpalib3 liberatũ in pace sctõr tuor recipias: ut locũ penalẽ et gehẽne ignẽ in regionẽ viuẽtiũ trãslat⁹ euadat. Per xpm. Finitis or. executor officii terrã sup corpus ad modũ crucis ponat: et corpus thurificet et aqua bñdicta aspgat: et dũ sequẽs ps canit corp⁹ olno cooperiatur: cantore incipiente ãtiph.

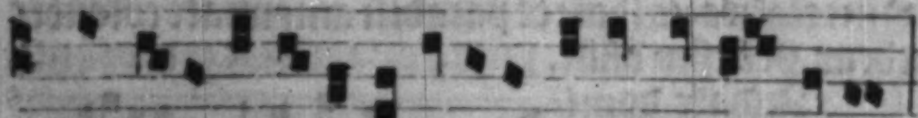
De terra plasmasti me. Amen. ps.

Domine pbasti me et cognouisti me: tu cognouisti sessionẽ meã et resurrectionẽ meã. Intellexisti cogitatiões meas delõge: semitã meã et funiculũ meũ inuestigasti. Et oẽs vias meas puidisti: qr nõ est sermo i lingua mea Ecce dñe tu cognouisti oĩa nouissima et ãtiqua: tu formasti me et posuisti sup me manũ tuã. Mirabilis facta est sciẽtia tua ex me: confortata est et nõ potero ad eã Quo ibo a spũ tuo: et quo a facie tua fugiã: Si ascẽdero in celũ tu illic es: si descendero ad infernũ ades. Si sũpsero pẽnas meas diluculo: et habitauero in extremis maris. Etenim illic manus tua deducet me: et tenebit me dextera tua. Et dixi forsitã tenebre conculcabunt me: et nox illuminatio mea in

delicitis meis. Quia tenebre non obscurabuntur a te: et nox sicut dies illuiabitur sicut tenebre eius ita et lumen ei⁹. Quia tu possedisti renes meos: suscepisti me de utero matris mee. Cōfitebor tibi qꝛ terribiliter magnificat⁹ es: mirabilia opa tua et aīa mea cognoscet nimis. Non est occultatū os meū a te qđ fecisti in occulto: et substātia mea in īferioribꝫ terre Impfectū meū viderūt oculi tui et ī libro tuo oēs scribent: dies formabunt et nemo in eis. Michi aūt nimis honorificati sūt amici tui de⁹: nimis cōfortat⁹ est principat⁹ eoꝝ. Dinumerabo eos et sup arenā multiplicabūtur: exurrexi et adhuc sū tecum. Si occideris de⁹ pctōres: viri sanguinū declinate a me. Quia dicitis ī cogitatione: accipiāt in vanitate ciuitates suas. Nōne qui oderunt te dñe oderam: et super īimicos tuos tabescebam. Perfecto odio oderam illos: inimici facti sūt michi. Proba me deus et scito cor meum: īterroga me et cognosce semitas meas. Et vide si via īiquitatis in me est: et deduc me in via eterna. Finito psalmo tota dicatur antiph

De terra plasmasti me et carnem induisti me redē-

ptor meus domine resuscita me in nouissimo die.

Qua dicta dicat sacerdō sine Dñs vobi. et sine Orem⁹.

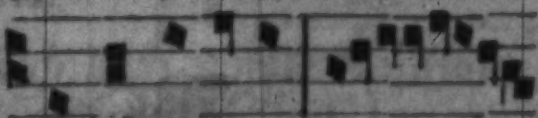
Commendo animam tuam deo patri omnipotenti: terram terre / cinerem cineri / puluerē pulueri. In nomine patris et filii et spiritussancti. Amen

Deinde dicat sacerdos hanc orōnē sine Oremus. Or.

Temeritatis quidem est dñe vt homo hominē mortalis mortuū/cinis cinerē tibi dño deo nostro audeat cōmendare: sed qr terra suscipit terram: ⁊ puluis cōuertitur i puluerē/donec oīs caro in suā redigatur originē: inde tuā deus piissime pater lacrimabiliter q̄sumꝰ pietatē. vt huiꝰ famuli tui vel famule tue N. aīam quā creasti/de huiꝰ mūdi voragine cenulēta ducis ad patriā/abrahe amici tui sinu recipias: et refrigerii rore pfūdas. sit ab estuātis gehēne truci incēdio segregata/et btē requiei te donāte cōiūcta: et si q̄ illi sūt dñe digne cruciatibus culpe: tu eas grā tue mitissime lenitatis indulge: ne peccati vicem sed indulgētie tue piam sentiāt bonitatē. Cūqꝫ finito mūdi termino supernum cunctis illuxerit regnū: nouus homo sanctorū oīm cetibꝫ aggregatus vel aggregata: cum electis tuis resurgat i parte dextera coronādus vel coronāda per christū dñm nostrū. Alia orō cū Oremus. Oratio

Deus vite dator et humanorꝫ corporꝫ reparator qui te a pctōribus exorari voluisti: exaudi p̄ces quas speciali deuotione pro aīa famuli tui vel famule tue N. tibi lacrimabiliter fūdimus: vt liberare eam ab infernorꝫ cruciatibus et collocare eam inter agmina sanctorū tuorꝫ digneris: veste quoqꝫ celesti et stola immortalitatis īdui: et paradisi amenitate cōfoueri iubeas. per xpm dñm. Finita orꝫ. incipiat cantor anti.

Laudate dominū de celis: laudate eum in excelsis.

Laudate eum oēs an Omnis spiritus. Amen. ps geli eiꝰ: laudate eū oēs virtutes eius Laudate eū sol et luna: laudate eū stelle ⁊ lumen. Laudate eū celi celorum: ⁊ aque que super celos sunt laudent nomen do

mini. Quia ipse dixit et facta sunt: ipse mandauit et creata sūt. Statuit ea i seculū ꝛ in secłm seculi: pceptū posuit ꝛ nō pteribit. Laudate dn̄m de terra: dracones et oēs abyssi. Ignis grādo nix glacies spūs pcellaꝝ: q̄ faciūt verbū eius. Mōtes ꝛ oēs colles: ligna fructifera ꝛ oēs cedri. Bestie ꝛ vniuersa pecora: serpētes ꝛ volucres pēnate. Reges terre ꝛ oēs ppli: principes ꝛ oēs iudices terre. Iuuenes et virgines senes cū iuniorib3 laudēt nomē dn̄i: q2 exaltatū est nomē ei⁹ soli⁹. Confessio ei⁹ sup celū ꝛ terrā: et exaltauit cornu populi sui. Hymn⁹ oībus sc̄tis eius: filiis israel pp̄lo appropinquāti sibi. Cātate dn̄o cāticū nouū: laus ei⁹ in ecclia sc̄toꝝ. Letet̄ isrł in eo q̄ fecit eū: ꝛ filie syō exultēt i rege suo. Laudēt nomē ei⁹ in choro: in tympano ꝛ psalterio psallāt ei. Quia bn̄placitū est dn̄o in pp̄lo suo: ꝛ exaltauit māsuetos in salutē. Exultabūt sc̄ti in gl̄a letabunt̄ in cubilib3 suis. Exultationes dei in gutture eoꝝ: ꝛ gladii ancipites in manib3 eoꝝ. Ad faciēdā vindictā in nationib3: icrepationes in pp̄lis. Ad alligādos reges eoꝝ in cōpedib3: ꝛ nobiles eoꝝ in manicis ferreis. Ut faciāt i eis iudiciū cōscriptū: gl̄a hec est oībus sc̄tis ei⁹. Laudate dn̄m in sc̄tis ei⁹: laudate eū in firmamēto virtutis ei⁹. Laudate eū in virtutib3 ei⁹: laudate eū scd̄m multitudinē magnitudis ei⁹. Laudate eū in sono tube: laudate eū in psalterio ꝛ cythara. Laudate eū in tympano ꝛ choro: laudate eū in cordis et organo. Laudate eū in cymbalis bn̄ sonātib3 laudate eum in cymbalis iubilationis: omnis spirit⁹ laudet dominum.

Finito psalmo tota dicatur antiphona. Omnis spiritus laudet dominum.

Qua dicta dicat sacerd sine Dñs vobiscū ȝ sine Or.

Debitū humani corporis sepeliēdi officiū Or. fideliū more cōplentes: deū cui oīa viuūt fideliter depcemur. vt hoc corpus cari nr̄i vel care nr̄e. N. a nobis īfirmitate sepultū in ordine sctōꝝ suoꝝ resuscitet: ȝ eius spiritū sctis ac fidelibȝ aggregari iubeat cū quibȝ inenarrabili glia et pheñi felicitate perfrui mereat. per xp̄m dñm nr̄m. Finita or. icipiat sacerd. ā.

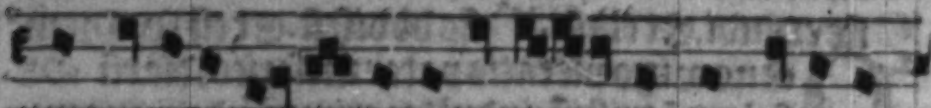
Et itonet ps Benedict⁹: mō seqnti. tot⁹ ps. dicat et cātet hic solēni-

Ego sum ter sicut ad matu.

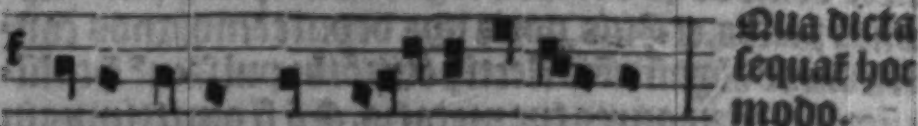
Benedict⁹ dñs deus israel: q visitauit ȝ fecit redēptionē plebis sue. Et erexit cornu salutis nobis: i domo dauid pueri sui. Sicut locutus est per os sanctorum: qui a seculo sunt prophetarum eius. Salutem ex inimicis nostris: ȝ de manu omniū qui oderunt nos. Ad faciendam misericordiam cū patribus nostris: et memorari testamenti sui sancti. Iusiurādum quod iurauit ad abraham patrem nostrū: daturum se nobis. Ut sine timore de manu inimicorū nostrorum: liberati seruiamus illi. In sanctitate et iusticia coram ipso: omnibȝ diebus nostris. Et tu puer propheta altissimi vocaberis: preibis eni ante faciē domini parare vias eius. Ad dandam scientiā salutis plebi eius: in remissionē peccatorum eoꝝ. Per viscera misericordie dei nostri: in qbus visitauit nos oriens ex alto. Illuminare his qui in tenebris et in vmbra mortis sedēt: ad dirigēdos pedes nostros in viam pacis. Finito psalmo tota dicatur ā.

Ego sum resurrectio et vita qui credit in me etiam

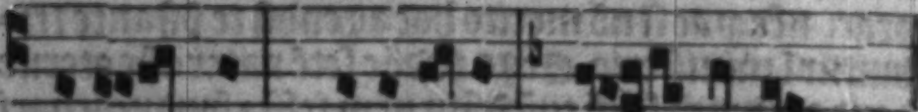

si mortuus fuerit viuet et om nis qui viuit et

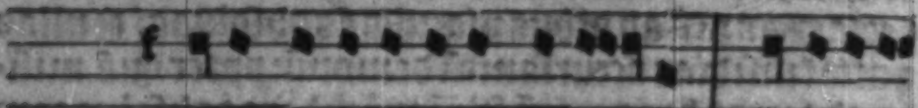
Qua dicta sequatur hoc modo.

credit in me non morietur in eternum.

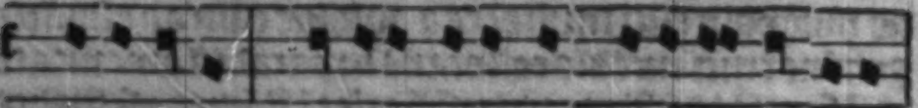

kyrieleyson. Christeleyson kyrie leyson

Hic roget sacerd. orare p aia defūcti ita dicēs. Pro aia N. & p aiabz oim fideliū defūctorū: pater nr̄ deiñ dicat

sacerd. Et ne nos inducas in tentationē. Sed libera

nos a malo. Requiem eternam dona eis domine. Et lux perpetua luceat eis. A porta inferi Erue dñe aias eorū. Credo videre bona dñi: In terra viuētium

Non intres in iudiciū cum seruo tuo domine: Quia

t

non iustificabitur in conspectu tuo omnis viuens.
V. Dñe exaudi. Et clamor. V. Dñs vobiscũ. Et cũ sp. Orem⁹

DEus origo pietatis pater misericordiarũ Or.
solamẽ tristiũ / indultor criminũ: de cuius mu=
nere venit oẽ qđ bonũ est et pcedit: respice ppici⁹ sup=
plicũ preces. et q̃uis ppria nos deputet indignos con=
sciẽtia: te dignũ nr̃is flecti petitiõibꝫ pulsam⁹ q̃tulũ=
cũq; cõceditur aures tue pietatis. Nã si omittimus in
vtroq; veremur esse rei. qm̃ et te p̃cipis a pctõribus ex
orari / nr̃oq; ac si nõ merito hoc agendũ te p̃stante tri=
buitur i ministerio. Ergo te dñe scẽ pater oĩps eterne
deus qui vnicũ filiũ tuũ dñm nr̃m iesũ xp̃m incarnari
de virgine cõstituisti quo vetustũ solueret pprio cruo=
re pctm̃: vt vitã redderet mundo ipso opitulãte aiam
fratris nr̃i vl sororis nr̃e N. ab ergastulo cenulẽte ma
terie exemptã ab oĩbus piaculis q̃s absoluas. Nullas
patiat' insidias occursantiũ demonũ: ppter quã misi=
sti ad terras vnigenitũ filiũ tuũ: libera ⁊ absolue eam
a tetra voragine inferni quã redemisti p̃cioso sangui=
ne vnigeniti filii tui: Libera ⁊ absolue eam ab estuãtis
gehẽne truci incẽdio collocans in paradisi amenitate
Nõ sentiat piissime pater qđ calet i flãmis qđ stridet
in penis / et qđ horret in tenebris: sed magnificẽtie tue
munere preuẽta mereatur euadere iudiciũ vltionis ⁊
dtẽ requiei ac lucis eterne felicitate pfrui per xp̃m do.

TIbi dñe cõmẽdamus aiam Alia or. cũ Orem⁹
famuli tui vel famule tue. N. vt defũctus vel
defũcta sclo tibi viuat: ⁊ q̃ p fragilitatẽ mũdane con=
uersatiõis peccata admisit: tu venia misericordissime

pietatis absterge. Per xp̄m. His dictis sequat̃ ps Mise rere .i. cū an. Requiē eternā. Qua dicta dicat sacerdos in auditu oīm Pater nr̃ pro aīa ei⁹. N. ꝛ p aīabꝫ quoꝝ ossa in hoc cimiterio vel in aliis requiescūt: et p aīabꝫ oīm fideliū defūctoꝝ. Deinde dicat sacerdos. Et ne nos. Sed libera nos. A porta inferi. Erue do. Ne tradas domine bestiis aīas cōfitentes tibi. Et aīas pauperꝝ tuorū ne obliuiscaris in finē. Dñs vobiscū. Oremus. Or.

Deus cui⁹ miseratiōe aīe fideliū requiescūt: aīabꝫ famuloꝝ famularūq; tuaꝝ hic ꝛ vbiq; i xp̄o quiescētiū da ppici⁹ suoꝝ veniā pctōꝝ. vt a cūctis reatibꝫ absoluti: tecū sine fine letent̃. Per xp̄m. Postea reuertētes clerici de tumulo dicat septē ps penitēn. vl̃ saltē ps. De pfūdis. cū an. Requiē eternā. Sequatur kyriel. xp̄el. kyriel. Pater nr̃. Et ne nos. Sꝫ libe. A porta iferi Erue dñe. Aīa ei⁹ in bonis demorabit̃. Et semē ei⁹ hereditabit terrā. Credo videre bona dñi. In tra viuētiū Nō intres in iudiciū cū seruo tuo dñe. Quia nō iustificabit̃ in cōspectu tuo oīs viuēs. Dñs vobiscū. Oremus.

Satisfaciat tibi dñe deus noster pro anima Or. famuli tui. N. fratris nostri/ sancte dei genitricis semperq; virginis marie et sāctissimi apostoli tui petri oīmq; sctōꝝ tuoꝝ orō: et p̄sentis familie tue humilis et deuota supplicatio. vt pctōꝝ oīum veniā p̄camur obtineat: nec eā patiaris cruciari gehēnalibꝫ penis: quā filii tui dñi nr̃i iesu xp̄i p̄cioso sanguine redemisti. Qui tecū viuit ꝛ regnat de⁹. Per oīa secl̃a scl̃oꝝ Amen. In fine oīm dimissa voce dicat̃ sic. Anima ei⁹ et anime oīm fideliū defūctoꝝ per dei misericordiā requiescāt in pace. Amē. Missa de sctā cruce. Officium

Nos autē gloriari oportet in cruce dñi nostri iesu christi/ in quo est salus vita et resurrectio nrā. per quē saluati

et liberati sumus. Ps. Deus misereat nr̄i et bn̄dicat nobis/illu minet bultū suū super nos et misereat nr̄i. Ps. Gl'a patri. Or.

Deus q̄ vnigeniti filii tui dn̄i nr̄i iesu xp̄i p̄cioso sanguīe viuifice crucis vexillū sctificare voluisti:ↄcede q̄s eos q̄ eiusdē sctē crucis gaudēt honoꝛe tua quoq; vbiq; ꝓtectōe gaudere. per eūd do. Lcō ep̄le bti pauli apli. Ad philippēses.

Frēs:xp̄s fact⁹ est ꝓ nobis obediēs vsq; ad moꝛtē:moꝛtē autē crucis. Propter qd̄ ⁊ de⁹ exaltauit illū ⁊ donauit illi nomē qd̄ est sup oē nomē:vt in noīe iesu oē genu flectat celestiū terrestriū et ifernoꝝ. Et oīs lingua cōfiteatur:q2 dn̄s noster iesus xp̄s in gl'ia est dei p̄tis. Gr. Chꝛistus factus est pꝛo nobis obediēs vsq; ad moꝛtē moꝛtē autē crucis. V. Propter qd̄ et deus exaltauit illū et dedit illi nomē qd̄ est super oē nomen. Alla. V. Dulce lignū dulces clauos dulcia ferens pondera que sola fuisti digna sustinere regē celoꝛū et dn̄m. Euā gel. Scd̄m matheū

In illo tp̄e:Ascēdens iesus hierosolimā:assūpsit duodeci discipulos suos secreto:⁊ ait illis. Ecce ascēdimus hierosolimā:⁊ fili⁹ hoīs tradet pꝛincipib3 sacerdotū ⁊ scribis:et condēnabūt eū moꝛte. Et tradēt eū gētib⁹ ad illudēdū ⁊ flagellādū ⁊ crucifigēdū. Et tcia die resurget. Offr. Protege dn̄e plebē tuā per signū sctē crucis ab omnib3 insidiis inimicorū omniū vt tibi gratā exhibeam⁹ seruitutē et acceptabile tibi fiat sacrificiū nostrū alla. Secr.

Hec oblatio dn̄e ab oīb3 nos purget offensis:q̄ in ara crucis etiā toti⁹ mūdi tulit offensas. Per do. Cōio. Per lignum serui facti sumus et per sanctā crucem liberati sumus fructus arboꝛis seduxit nos filius dei redemit nos alla. Postcō.

Adesto nobis dn̄e de⁹ noster:et quos sctē crucis letari facis honoꝛe:et⁹ quoq; ꝑpetuis defēde subsidiis. Per do. Missa de sctā maria per totū aduētū. Officiū.

Rorate celi desuper et nubes pluāt iustū aperiatur terra et germinet saluatorē. ps. Et iusticia oriatur simul: ego dūs creaui eū. ps. Gla pa. Or.

Deus q̄ de btē marie virginis vtero verbū tuū angelo nūciante carnē suscipere voluisti: p̄sta supplicibꝫ tuis. vt q̄ vere eā genitricē dei credim⁹: eius apud te intercessionibꝫ adiuuemur. Per eūdē dñm. ¶ Lectio isaye prophete.

In diebꝫ illis: Locut⁹ est dñs ad achaz dicēs. Pete tibi signū a dño deo tuo in p̄fūdū inferni: siue i excelsū supra. Et dixit achaz. Non petā: ⁊ nō tentabo dñm. Et dixit. Audite ergo dom⁹ dauid. Nunq̇d parū vobis ē molestos esse hoibꝫ: q2 molesti estis ⁊ deo meo? Propter hoc dabit dñs ip̄e vobis signū. Ecce virgo cōcipiet ⁊ pariet filiū: ⁊ vocabit nomē ei⁹ ēmanuel. Butyrū ⁊ mel comedet: vt sciat reprobare malū: ⁊ eligere bonū. Gr. Tollite portas principes vr̃as et eleuamini porte eternales et introibit rex glorie. ℣. Quis ascendet in montem dñi aut quis stabit in loco sancto eius / innocens manibus et mundo corde. Alleluya. ℣. Aue maria gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieribus. Euāg. Scd̃m lucā.

In illo tp̄e: Missus est āgel⁹ gabriel a deo i ciuitatē galilee cui nomē nazareth: ad virginē despōsatā viro cui nomē erat ioseph de domo dauid: ⁊ nomē virgīs maria. Et igress⁹ angelus ad eā: dixit. Aue grā plena: dñs tecū. Que cū audisset turbata est i sermone ei⁹: ⁊ cogitabat qualis esset ista salutatio. Et ait āgelus ei. Ne timeas maria: iuenisti eni grām apud deū. Ecce cōcipies i vtero ⁊ paries filiū: ⁊ vocabis nomē ei⁹ iesū. Hic erit magn⁹ / ⁊ fili⁹ altissimi vocabit. Et dabit illi dñs de⁹ sedē dauid p̄ris eius / ⁊ regnabit i domo iacob i eternū et regni ei⁹ nō erit finis. Dixit aūt maria ad āgelū. Quomō fiet istud / qm̄ virū nō cognosco? Et

respōdēs angel⁹: dixit ei. Spūsscētūs supueniet in te: & virt⁹ altissimi obūbrabit tibi. Ideoq3 & qđ nascet ex te sctūm: vocabit fili⁹ dei. Et ecce helizabeth cognata tua et ipa ɔcepit filiū i senectute sua. Et hic mēsis ē sext⁹ illi q̄ vocatur sterilis: q2 nō erit ipossibile apud deū oē verbū. Dixit aūt maria. Ecce ancilla dñi. Fiat michi: scđm verbū tuū. Offr. Aue maria grā plena dñs tecū bñdi cta tu in mulierib3 et benedictus fructus ventris tui. Secr.

IN mētib3 nr̄is q̄s dñe vere fidei sacramēta ɔfir ma: vt q̄ cōceptū de virgīe deū et hoiem firmit cōfitemur: p eiusdē salutifere resurrectōis potētiā ad etnā mereamur puenire leticiā. per do. Cō. Ecce virgo concipiet et pariet filiū et vocabit nomē ei⁹ ēmanuel. Postcō.

GRatiā tuam q̄s dñe mentib3 nr̄is infunde. vt q̄ angelo nūciāte xp̄i filii tui icarnationē cogno uim⁹: per passionē ei⁹ & crucē ad resurrectionis gl̄iam perducamur. per eūđ. ¶ A purificatōe vsq3 ad aduētū

SAlue sancta parens enixa puerpera regēm qui Offin. celum terramq3 regit in secula seculorum. Ps. Benedi cta tu in mulierib3 et bñdictus fructus vētris tui. et Gla pa.

COncede nos famulos tuos q̄s dñe de⁹ ppe= Or tua mētis & corpis salute gaudere: & gl'iosa btē marie semp virginis intercessione a p̄senti liberari tri sticia: & eterna p̄frui leticia. per do. Lcō libri sapientie

AB initio & ante secula creata sū: et vsq3 ad fu turū seculū nō desinā: et in habitatione sācta corā ipso ministraui. Et sic in syon firmata sum: et in ciuitate sanctificata similiter requieui: et in hierusalē potestas mea. Et radicaui in ppl'o honorificato: et in partes dei mei hereditas illi⁹. Et in plenitudīe sctōr: detētio mea. Gr. Benedicta et venerabilis es virgo maria que sine tactu pudoris inuenta es mater saluatoris. V. Uirgo

dei genitrix quē totus non capit orbis in tua se clausit viscera
factus homo. Alla ℣.Post partū virgo inuiolata permāsisti
dei genitrix intercede pro nobis. In tpe paschali Alla. ℣.
Per te dei genitrix nobis est vita perdita data que de celo suscepisti prolē et mūdo genuisti saluatorē. Scdm lucam
In illo tpe:Loquēte iesu ad turbas:extollēs vocē
quedā mulier de turba dixit illi. Beat⁹ vēter q̄ te portauit:⁊ vbera q̄ suxisti.At ille dixit.Quinimo.Beati q̄
audiūt vbū dei:⁊ custodiūt illud. Scdz iohēm
In illo tpe:Stabāt iuxta crucē iesu mater ei⁹ ⁊
soror matris eius maria cleophe ⁊ maria magdalene
Cū vidisset ergo ies⁹ matrē ⁊ discipulū stātē quē diligebat:dicit matri sue.Mulier:ecce fili⁹ tu⁹.Deinde dicit
discipl'o.Ecce mat̄ tua.Et ex illa hora:accepit eā discipulus ī suā. Offr̄. Felix nāq3 es sacra virgo maria et omni
laude dignissima q2 ex te ortus est sol iusticie christus de⁹ nr̄ all.
Tua dn̄e ppiciatiōe ⁊ btē marie semp Secreta
virginis itercessione/ad perpetuā atq3 p̄sentē
hec oblatio nobis pficiat psperitatē ⁊ pacē.per d̄. Cō.
Beata viscera marie virginis que portauerūt eterni p̄ris filiū
In tpe paschali:Cōio. Vera fides geniti purgauit crimina
mundi et tibi virginitas inuiolata manet alleluya. Postcōio.
Sumptis dn̄e salutis nostre subsidiis:da q̄sum⁹
beate marie semp virginis nos p̄rocinius vbiq3
protegi:in cui⁹ veneratiōe hec tue obtulim⁹ maiestati.per dn̄m. ¶ Epistola de trinitate. Ad corinthios.
Fratres:Gratia dn̄i nostri iesu christi et caritas
dei ⁊ cōmunicatio sancti spūs:sit semper cum
omnibus nobis.In christo iesu dn̄o nostro. Euāgeliū
In illo tpe:Dixit ies⁹ discipulis Scdm iohannē
suis.Cū venerit paraclit⁹ quē ego mittā vobis
a p̄re spiritū veritatis q̄ a p̄re pcedit:ille testimoniū

perhibebit de me. Et vos testioniū phibebitis: qꝛ ab ini
tio mecū estis. Hec locut⁹ sū vobis vt nō scādalizemī.
Absqꝫ synagogis facient vos. Sz venit hora vt oīs q̄ interfi
ciet vos arbitret obsequiū se pstare deo. Et hec faciet vo-
bis qꝛ nō nouerūt patrē neqꝫ me. Sz hec locut⁹ sū vobis
vt cū venerit hora eorꝫ reminiscamī qꝛ ego dixi vobis.
Spiritus dn̄i repleuit orbē terrarū Missa de sctō spū
alla et hoc qd̄ continet omnia sciētiā habet vocis alla
alla alla. ps. Exurgat deus et dissipētur inimici eius / et fugi
Deus (ant qui oderūt eū a facie eius. et p̄. Glia pa. Or.
q̄ corda fideliū sctī spūs illustratōe docuisti / da
nobis ī eodē spū recta sape ꝛ de ei⁹ sp ꝛsolatiōe gaude
In diebꝫ (re. Per eūd do. ei⁹ dē. Lcō actuū apłoꝝ
lls. Cū audissēt apli q̄ erāt hierosolimis qꝛ rece
pit samaria vbū dei / miserūt ad illos petrū ꝛ iohannē.
Qui cū venissēt / orauerūt p ipis vt acciperēt spm sctm.
Nōdū eni in quēq̄ illoꝝ venerat / sz baptizati tm̄ erāt
ī noīe iesu. Tūc iponebāt man⁹ sup illos / ꝛ accipiebāt
spm sctm. Gr. Btā gēs cuius ē dn̄s de⁹ eorū ppl's quē elegit
do⁹ in hereditatē sibi. V. Uerbo dn̄i celi firmati sūt et spū oris
ei⁹ oīs virtus eorū. Alla. V. Ueni sctē spūs reple tuorū corda
fideliū et tui amoris in eis ignem accendo. Euāg. Se. iohm
In illo t. Dixit ie. d. s. Si qs diligit me / sermonē
meū seruabit. Et pr̄ me⁹ diliget eū ꝛ ad eū veni
em⁹ ꝛ māsionē apd̄ eū faciem⁹. Qui nō diligit me ser
mones meos nō seruat. Et sermonē quē audistis nō ē
me⁹. sz ei⁹ q̄ misit me pr̄is. Hec locut⁹ sū vobis apd̄ vos
manēs. paraclit⁹ aūt spūsscts̄ quē mittet pr̄ in noīe
meo / ille vos docebit oīa ꝛ suggeret vobis oīa q̄cūqꝫ di
xero vobis. pacē relinquo vobis pacē meā do vobis. Nō
quō mūd⁹ dat ego do vobis. Nō turbet coꝛ vrm̄ neqꝫ for-
midet. Audistis qꝛ ego dixi vobis vado ꝛ venio ad vos.

Si diligeretis me gauderetis vtiq3 q2 vado ad patrē. q2 pr̄ maioꝛ me est. Et nūc dixi vobis priusq̄ fiat vt cū fctm̄ fuerit credatis. Iā nō multa loquar vobiscū. Venit enī princeps mūdi hui⁹: ⁊ i me nō habet q̄cq̄̄. Sȝ vt cognoscat mūdus q2 diligo patrē: et sicut mādatū dedit michi pr̄ / sic facio. Offr̄. Confirma hoc deus qđ operat⁹ es in nobis a tēplo tuo qđ est in hierusalē tibi offerēt reges mūera (allā. Secreta.

Munera q̄s dn̄e oblata scti fica et coꝛda nr̄a scti spūs illustratiōe emūda. Per eūdē do. eiusdē. Cōio. Factus est repente de celo sonus aduenientis spūs vehementis vbi erāt sedentes allā et repleti sūt omnes spūsancto loquentes magnalia dei allā allā. Postcō.

Sancti spūs q̄s dn̄e coꝛda nr̄a mūdet ifusio / ⁊ sui roꝛis intima asp̄sione fecūdet. Per e. do. eiusdē.

¶ Isti sunt generales articuli maioꝛis excōmunicati [illegible] materna et dicantur hoc modo.

[illegible] haue [illegible] to [illegible] hym by. therfore shul
bu[illegible] lyuyng. what [illegible] cur
synge is thus [illegible] god
& alle goode [illegible]. Gwidel.
That [illegible] that
euerich man and womman that falle therinne. it de
parteth hem fro alle the sacramentis that ben in holi
chirche [illegible] of he[illegible] til that thei
ben assoiled. [illegible] wers and is of
this [illegible] departeth a man fro god and fro
holichirche [illegible] also fro the cōpanie of alle cristene folk.
neuere to be [illegible] the passiō of crist. ne to be holpē
by the sacramentis that be done in holichirche. ne to
haue part in preiere with er no cristene mā. as witnes
seth wel seynt austyn. xi. q. iii. Omis xpianus. Clerkes
seyn that a child [illegible]

sat. Sz quotiēscūqz sentēcia est vaga z icerta: tūc dicit qꝫ pena isti⁹ capituli nō habet locū. z hec est 2clusio sua in dicto ꝟ Quisqꝫ. vbi dicit sic **Prius dictū credo equꝰ et magis cum textu concordat. zc.** et hoc idē dicit innocenti⁹ in predicto capło **Cū medicinalis.** in principio

S Equitur de absolutiōe z modo z autoritate absoluēdi a sentēcia excōicationis maiore z minore. Et est sciēdū qꝫ gñaliter in forma cōfessionis sacramētalis pri⁹ est penitētia iniūgēda: z cōsequēter absolutio iponēda sub hac forma. **Ego autoritate dei patris oīpotētis z btōꝝ aplōꝝ petri z pauli z officii michi in hac parte cōmissi: absoluo te ab his pctis michi per te cōfessis: et ab aliis de quibꝫ nō recordaris. In nomie pr̄is et filii z spūssancti. Amen.** in cōsti. oct. c. **Om̄ ceca** hec forma absoluēdi tradit. **Ego autoritate qua fungor absoluo te a pctis tuis de quibꝫ es cōtritus z michi cōfessus: z dñs te absoluat. In noie pr̄is z filii et spūs sancti. Amē.** et debet premitti orō **Misereatur tui oīpotēs de⁹.** ne forte effect⁹ sacramenti ipediat ex parte penitentis. Et post absolutionē cōuenienter apponit **In nomine patris et filii et spiritus sancti. Amen.** ad isinuādū qꝫ sacerđ nō ppria autoritate absoluit: sꝫ quasi mister. tñ hoc reliquit sacerdotis arbitrio. nec requirit i absolutōe man⁹ ipositio: qꝛ hoc sacr̄m nō ordinat ad exeq̄ndū aliquā excellētiā gr̄e: sꝫ ad remissionē culpe. z ideo magis 2petit crucis signatio. qꝛ fuit istrumētū nr̄e redēptionis scđm Thim. q̄ dicit qꝫ hec verba **Ego absoluo te:** sūt de forma absolutionis requisita

Absolutio a miore excōicatione ipendēda est sub hac forma. Excōicat⁹ excōicatiōe miore cōfiteat se esse excōicatū: z causā specialr̄ exprimat ꝓ qua excōicatus est et petat se absolui: z hoc a ꝓprio sacerdote fieri potest

extra de senteñ ex. Nuper. ꝛ debet sacerdos hec verba vel similia dicere. Autoritate qua fungor absoluo te ab oī vinculo excōicatiōis minoris. vł sic. a vinculo excōicatiōis qua ligatꝰ es ꝑ tali fctō, exprimēdo illud fctm̄ in spāli. et sacramētis eccl'e te restituo. In noīe pr̄is ꝛ filii ꝛ spūssctī Amē. et potiꝰ est absolutio sic ꝑponēda cū verbo singularis nūeri q̄ꝫ pluralis scd̄m theologos q̄uis hosti. alit dicat. ¶ In absolutiōe a maiori excōicatiōe sūt. iiii. obseruāda. primū est ꝙ excōicatꝰ iuret se stare mādatis eccl'e extra de sen. ex. Tenore sꝫ hoc iuramētū nō est de substātia absolutōis vt ext' de sen. ex Cū desyderes. vnde ꝛ si omittat (qđ tñ fieri nō debet) nō minꝰ tenet absolutio. Porro de pueris an iurare debēt iudicio relinquat. Mulieres vō ī dubitāt iurare d̄bēt ¶ Scd̄m est vt si q̄s excōicatꝰ ꝑ notoria offensa in aliquē nō absolueret nisi priꝰ sufficiēs emēdatio prestet. Pro occulta vero offensa: aut pro contumacia sufficit iuratoria cautio / vbi scilꝫ nulle expēse petunt. Sed si vero expēse petunt vel satisfactio dāni: nō debet reus absolui nisi satisfaciat si satisfacere valeat: ꝛ peccat q̄ talē absoluit. si tñ de fctō absoluat: absolutꝰ est / scd̄m W. Si aūt emēdationē facere nō pōt: debet absolui recepta priꝰ ab eo ydōea cautiōe. s. fideiussoria vł pignoraticia de satisfaciēdo: cū ad pinguiorē fortunā ꝑuenerit. extra de solut. Odardus cle. quam si prestare nō potest: saltē prestet iuratoriam et absoluatur. xvi. q. vi. Si p̄sbiter. talis quoqꝫ ad petitionē aduersarii tenet cedere bonis: vt dicit. W. sup. x. ¶ Terciū est ꝙ excōicatus absoluat per eū q̄ tulit sentēciā vel per eiꝰ supiorē aut ab aliquo autoritate alterius eoꝝ ꝛ per sacerdotē recōsilietur. Nam q̄uis nō sacerdos possit excōmunicare ꝛ absoluere a sentencia iudiciali: tamen dicere de

bet absoluto vt ostēdat se sacerdoti qui ratione clauis ipsū absoluere debet quātū ad solēnē recōsiliationē ꝛ ecclesie satisfactionē. qꝛ hec in absolutiōe excōicati requirunt extra de vita ꝛ ho.cle. Nisi in fine. Et si minor excōicatio reqrat epyscopū vel ꝓpriū sacerdotē pro absolutione obtinēda: multo forti⁹ hoc reqritur i maiori secundū hosti. Deide cōsuetū est vt fiat absolutio hoc mō. Excōicatus vestibꝫ suis spoliat⁹ ponat se ante ianuas eccle ꝓstratū: vel flexis genibꝫ corā illo qui debet eū absoluere: q̄ absoluens alba vel suppellicio cū stola idut⁹ teneat virgā i manu sua dicēdo totū et integꝛ ꝑ. Miserere mei deus: secundū magnā misericordiā tuā totus ꝑs dicat cū Gloria pri. et Sicut erat. iteri verberādo penitentē cū virga. videlꝫ ꝑcutiendo eū semel in quolꝫ versu vel magis vel min⁹: leui⁹ vel acri⁹ secūdū quātitatē delicti: deide finito psal. dicat. Kyriel. ꝛ xpel. Kyriel. pater nr. Et ne nos. Sed libera. Saluū fac seruū tuū vel ancillā tuā. De⁹ me⁹ sperantē in te. Nichil ꝓficiat inimic⁹ in eo. vel in ea. Et filius iniqtatis nō apponat nocere ei. Esto ei dñe turris fortitudis. A facie inimici. Dñe exaudi orōnē meā. Et clamor me⁹ ad te veniat. Dñs vobiscū. Et cū spū tuo. Oremus. ¶ Oratio.

Deus cui ꝓpriū est misereri sp ꝛ parcere: suscipe deꝑcationē nostrā: ꝛ hūc famulū tuū vel hanc famulā tuā quē vel quā excōicatōis cathena cōstrigit: miseratio tue pietatis absoluat. Per xp̄m do.n. Amē. Deinde dicat absoluēs sic. Auctoritate dei pris oipotentis ꝛ btōꝝ aplōꝝ suoꝝ petri ꝛ pauli et eccle sue sctē et nra absoluim⁹ te ab oī vinculo excōicatiōis maioris quā icurristi ꝑ tali fctō. exꝑmēdo illō factu in specia[li] et restituim⁹ te cōioni ꝛ participatiōi eccle ꝛ oīm fideliū: ꝛ ecclasticis sacramētis. In nōie pris ꝛ filii et spūs

sancti. **Amen.** Multa hic posita nō sunt de essentia ab solutiōis sed de bn̄ esse: ⁊ ponūtur hic ad instructionē simpliciū sacerdotū. Quartū reqsitū est: q̄ absoluens post absolutionē iniūgat absoluto rationabilia mādata. Nā si irrationabilia iniūgeret: posset appellare extra de pact. ca. fi. h. i. m. ¶ li. iii. ti. xxxiii. q. c. vii. Et sciēdū est q̄ in p̄dictis nō intelligit absoluēs illicite cōicare cū excōicato: sed licite facit: q2 hec ad salutez aīe ptinent: et in his licitū est cū excōicatis cōicare seu participare / nec sententiā incurrit extra de sentē. excō **Cū volūtate.** Nota q̄d excōicato a canōe i sua absolutione p̄ricipalr̄ iniūgendū est sub iuramēto suo q̄ cōtra canonē illū nunq̄ veniat. videl; incēdiario q̄d nūq̄ incendat nisi in bello iusto / et peussori clerici q̄d nunq̄ percutiat nisi i casu licito: ⁊ ita de similib3. xxiii. q. vlt **pessimā.** extra de sent. ex. **Ex tenore.** In q̄busdā autē reqrit cautio: q̄d de ceto talia nō faciāt. extra de sen. ex **Grauem.** ¶ Item quādo excōicatus habens iustū īpedimentū ne possit accedere ad eum a quo de iure foret absoluēdus: et p̄pter periculū mortis vel aliud simile absoluit ab eo qui alias eū absoluere nō posset: iniungendū est ei vt q̄cito poterit se p̄sentet ei q̄ de iure absoluere debuit vel cōsuetudine: receptur⁹ mādata ei⁹ et satisfactur⁹. nā aliter reincidit in candē sentēciā: et eodē mō reincidūt absoluti a sede aplica vel a legatis eiusdē sedis: quib3 in absolutiōe iniūgitur vt ordinario vel alteri se p̄sentēt pro penitētia suscipienda ⁊ q̄d satisfaciāt iniuriā passis ⁊ hoc nō faciūt q̄citius cōmode poterunt extra de sent. ex. **Eos qui.** li. vi. Itē si quis absoluerit aliquē de facto ab excōicatiōe a qua de iure nō potuit absoluere: cū hoc aduertit tenetur sic absolutum certificare de errore suo: ⁊ cōsulere q̄d ī petret sibi

absolutionem ab eo qui de iure absoluere potest.

¶ Benedictiones epyscoporum et suffraganeorum.

¶ Cõfirmatio pueroꝝ. Inprimis dicat epẽs Adiutoriũ nostrũ in noĩe dñi. Dñs vobiscũ. Oremus. ¶ Oratio.

Omnipotẽs sempiterne de⁹ q̃ regenerare dignat⁹ es hos famulos tuos vel has famulas tuas ex aqua ⁊ spũ sancto: quiq; dedisti eis remissionẽ oĩm peccatoꝝ: īmitte ĩ eos septiformẽ spiritũ sanctũ paraclitũ de celis. Amẽ. Spiritũ sapiẽtie ⁊ itellect⁹. Amẽ. Spiritũ sciẽtie ⁊ pietatis. Amẽ. Spiritũ ꝯsilii ⁊ fortitudĩs Amẽ. ✠ et iple eos vel eas spũ timoris dñi ✠ Amẽ. et cõsigna eos vel eas signo scẽ crucis ✠ et cõfirma eos vel eas crismate salutis in vitã ꝓpiciat⁹ eternã. Amẽ Et tũc epẽs petat nomẽ ⁊ vngat pollicẽ crismate: et faciat in frõte pueri crucẽ dicens. Cõsigno te N. signo crucis ✠ ⁊ cõfirmo te crismate salutis ĩ noĩe pa ✠ tris et fi ✠ lii et spũs ✠ sancti. Amẽ. Pax tibi. Orem⁹. oꝛ.

DEus qui apostolis tuis sanctũ dedisti spiritũ: quiq; per eos eorũq; successores ceterisq; fidelibus tradẽdũ esse voluisti: respice ꝓpicius ad nostre humilitatis famulatũ et presta: vt hoꝝ corda quoꝝ frontes sacrosancto crismate delinuimus et signo sancte crucis cõsignauimus: idẽ spũssanctus adueniens templum gl'e sue dignãter inhabitãdo pficiat. per do. ⁊c. Ecce sic benedicetur omnis homo: qui timet dominũ Bñdicat vos dñs ex syõ: vt videatis bona hierl'm oĩb; diebus vestris. Bñdicat vos omp̃s deus: pa ✠ ter et fi ✠ lius et spũs ✠ sanctus. Amẽ. ¶ Bñdictio indumẽtoꝝ sacerdotalium Adiutoriũ nostrũ. Dñs vobiscum ista in oĩb; bñdictionib; primo dicant. Oremus. Oꝛ.

OMp̃s sempiterne de⁹ qui per moysem famulum tuũ põtificalia seu sacerdotalia ac leuitica vesti

mēta ad explendū mysteriū eoꝝ in cōspectu tuo: et ad decorē tui noīs fieri decreuisti: adesto ꝓpiciꝰ inuocationibꝫ nr̄is. vt hec īdumēta desup irrigata grā tua ingēti bñdictione ꝑ nr̄e huilitatis seruitutē: purificare ✠ bñdicere ✠ et cōsecrare ✠ digneris. vt diuinis cultibꝫ et sacris mysteriis apta ⁊ bene ✠ dicta existāt. hisqꝫ sacris vestibꝫ pōtifices/sacerdotes/seu leuite tui induti: ab oībus īpulsionibꝫ seu tentationibꝫ malignoꝝ spirituū muniti ac defensi esse mereātur: tuis mysteriis apti ⁊ cōdigni seruire atqꝫ īherere ī his placide ⁊ deuote pseuerare tribue. per xp̄m dn̄m nr̄m. Oremus. or.

Deus inuicte virtutis auctor ⁊ oīm rerū creator ac sctificator: intēde ꝓpiciꝰ. vt hec īdumēta sacerdotalis et leuitice glīe ministeriis tuis finiēda tuo ore ꝓprio bñdi ✠ cere et sācti ✠ ficare ⁊ consecra ✠ re digneris. oēsqꝫ vtētes tuis misteriis aptos: ⁊ tibi ī eis deuote ⁊ amicabiliter seruiētes: gratos effici cōcedas. per xp̄m dn̄m nr̄m. amē. Et aspgat ea eps aqua bñdicta. ⁊ idē faciat ī bñdictiōe cuiuslibet special' īdumēti

¶ Bñdictio specialis cuiuslibet īdumēti. Oremꝰ. Or

Deus omps bonoꝝ virtutum dator ⁊ oīm bñdictionū largus īfusor: te supplices exoramꝰ. vt manibꝫ nr̄is opē tue bñdictionis infūdas. vt hūc amictum vel albā vel cinctoriū vel manipulū vel dalmaticā vel planetā vel plumale diuino cultui preparatū virtute sancti spūs bñdi ✠ cere et sancti ✠ ficare atqꝫ cōse ✠ crare digneris. vt oībus eis vtētibꝫ: gratiā sāctificationis sacri mysterii tui benignꝰ cōcede. vt in cōspectu tuo sancti et imaculati atqꝫ irreprehēsibiles appareāt: ⁊ auxiliū misericordie tue acqrāt. per xp̄m.

Bene ✠ dic dn̄e qs oīpo= Bñdictio amicti. Ore
tens deus amictū istū: tam leuitice ꝙ sacerdota

lis officiū: et cōcede ppici⁹. vt quicūq₃ eū capiti suo īpo=
suerit: bn̄dictionē tuā accipiat. sitq₃ in fide solidus: et
sctitatis grauedine fūdatus. Per xp̄m. Bn̄dictio albe
Deus inuicte virtutis auctor et oim rerū creator
et sctificator: intēde ppici⁹. vt hāc albā leuitice
ac sacerdotalis glie tuo ore pprio bn̄✠dicere scti✠fi
care atq₃ cōse✠crare digneris: oēsq₃ ea vtētes tuis mi
steriis aptos ꝛ tibi in ea deuote ꝛ amicabiliter seruien
tes: gratos effici ꝯcedas. Per xp̄m. Bn̄dictio cinguli. Or.
Omnipotēs sempiterne de⁹ qui aaron ꝛ filiis suis
sacerdotali ministerio cingulo et cū balteo in re
nibus stringi iussisti: adesto supplicationibus nr̄is. vt
oēs tue sācte operationis ministerii hac zona iusticie cir-
cūcepti: renes lūbosq₃ sctē pudicicie p̄cingere satagāt
atq₃ p̄ualeāt. quaten⁹ nec vēto elatiōis nec frigore ini
quitatis tabescāt: sed magis ac magis teq₃ opitulāte
confirmari et corroborari ad tibi placita queant. Per
xp̄m dn̄m nostꝝ. ¶ Bn̄dictio manipuli. Oremus. Or.
Exaudi nos dn̄e sctē pater omp̄s eterne deus. vt
hūc maipulū sacri mysterii vsui p̄paratū be✠
nedicere sācti✠ficare atq₃ cōse✠crare digneris. Per
christū dn̄m nostrū. ¶ Bn̄dictio stole. Oremus. Or.
Deus qui solis p̄dicatoribꝫ collū ꝛ pect⁹ muniri
iussisti: exaudi nos ppicius. vt quicūq₃ tuoꝝ sa=
cerdotū huic stole colla subiecerit: quicqd corde credāt
boni ptulerit: ꝛ qd̄ verbis edocuerit: factis adimplere
festinēt. Per xp̄m dn̄. ¶ Bn̄dictio stole ꝛ manipuli simul
Domine iesu xp̄e fili dei viui qui pi⁹ ꝛ mi= Or.
sericors ore tuo sācto benedicto dixisti: Venite
ad me oēs q laboratis ꝛ onerati estis: ꝛ ego reficiā vos
et inuenietis requiē aīabus vr̄is. Jugū eni meū suaue
est ꝛ on⁹ meū leue. stolā istā ꝛ manipulū istū q famuli

tui sacerdotes & leuite tui: ad ostendendũ se seruituti tue mãcipaturos gestaturi sunt: bene ✠ dicere san ✠ ctificare atq; cõse ✠ crare digneris. quaten⁹ eis vtẽtes iugũ tuũ suaue & on⁹ tuũ leue sentiãt: & alab; suis requiẽ inueniãt sempiternam. Per te saluatoꝛ mũdi rex gloꝛie. Qui viuis & regñ. ¶ Bñdictio casule. Oratio.

Deus fõs pietatis & iusticie: q̃ tui opis ministros ad extremũ vestimẽtoꝝ tuoꝝ casula cui⁹ munimẽto interi⁹ oĩa tegerent vestiri sanxisti: cõcede ꝓpicib; nr̃is virtutẽ & bñdictionẽ gr̃e tue: vt oẽs hac casula induti: enumeratis iteri⁹ oĩm virtutũ oꝛnamẽtis: vinculum ꝑfecte charitatis sup oĩa habeãt & cõseruent: quo ꝑficere valeãt sacrificiũ tibi gratũ ꝓ viuis & moꝛtuis: et q̃ deuota mẽte adipisci desyderãt: ĩplere valeãt. Prestãte dño nr̃o iesu chꝛisto. Qui viuit & regnat. Benedictio mappaꝝ seu lintheaminũ altaris. Oratio

Exaudi p̄ꝛeces nr̃as dñe: & hec lintheamina sacri altaris vsui p̄ꝛeparata bñ ✠ dicere & sã ✠ ctificare digneris. Per xp̃m do. no. Amẽ. Oꝛem⁹. Oratio.

Domine de⁹ oꝑs q̃ oꝛnamẽta & lintheamina facere moysẽ famulũ tuũ ꝑ quadꝛagita dies docuisti: q̃ etiã maria texuit ĩ vsũ tabernaculi federis bñ ✠ dicere/ scti ✠ ficare & ꝯse ✠ crare digneris hec lintheamĩa ad tegẽdũ et inuoluẽdũ altare glĩosissimi filii tui dñi nr̃i iesu xp̄i. Qui tecũ viuit & c. Bñdictio patene. Or.

Oꝛemus frr̃es dilectissimi: vt diuine gr̃e bñdictio cõ ✠ secret & sctificet hãc patenã: ad cõfrigendũ in ea coꝛp⁹ dñi nr̃i iesu xp̄i: q̃ crucis passionẽ sustinuit pꝛo salute oĩm nr̃m. Qui tecũ viuit & re. Oratio

Omĩps sẽpiterne de⁹ q̃ legaliũ institutoꝛ es hostiarũ: q̃s inter eas cõspersã simulaginẽ deferri ĩ patenis aureis & argẽteis ad altare tuũ iussisti: bñ ✠ dicere/ sã

✠ctificare atq3 cō ✠ secrare digneris hāc patenā l ad
mīstrationē eucharistie iesu xpi filii tui. q̄ p nr̄m oīm
salute seipm tibi deo pr̄i l crucis patibulo elegit imo-
lari. Qui tecū. Hic faciat eps̄ cruce cū pollice de oleo scō
sup patena: ⁊ mox liniat totā supficiē cū ipo pollice di
cēs. Cōse ✠ crare ⁊ scti ✠ ficare dignare dñe patenā
istā: per istā sctām vnctionē ⁊ nr̄am bñdictionē: in xpo
iesu dño nr̄o. Qui tecū. Prefatio ad calicē. Orem⁹ di-
lectissimi fr̄es: vt de⁹ ⁊ dñs nr̄ calicē istū l vsū sui mini
sterii cōsecrādū celestis grē aspiratione sctificet: ⁊ ei ad
habēdā plenitudinē diuini amoris accōmodet. Per xpm̄
Bñdictio calicis. Dignare dñe deus nr̄ calicē istū bn̄
✠ dicere l vsū ministerii tui pia deuotiōe formatū: et
sctificatiōe pfūdere: qua melchisedech famuli tui sa-
cratū vas vel calicē pfudisti: ⁊ qđ arte vel metallo effici
nō potest altarib3 tuis dignū: fiat tua bñdictiōe sctifi
catū. p x. Hic faciat crucē de crismate a labio ei⁹ l labiū
cū pollice ⁊ mox liniat ⁊ pūgat calicē totū infra dicēs.
Cō ✠ secrare ⁊ scti ✠ ficare dignare calicē istū p istā
sctām vnctionē ⁊ nr̄am bñdictionē: i xpo iesu dño nr̄o
Qui tecū vi. Actiōes nr̄as q̄s dñe aspirādo puení ⁊ ad
iuuādo psequere: vt cūcta nr̄a opatio ⁊ a te sp īcipiat: ⁊ p
te cepta finiat. Per xpm̄. Oremus

Omnipotens sempiterne de⁹ manib3 nr̄is q̄s opē tue bñdictiōis infū
de: ⁊ p nr̄am bñdictionē hoc vasculū ⁊ patena scti ✠ fi
cent: ⁊ corporis ⁊ sāguinis dñi nr̄i iesu xpi nouū sepulcrū
scti spūs grā pficiant. Per xpm̄. Uasa sacra ⁊ alia orna
mēta eccl'e i gñe bñdicant hoc mō. Adiutoriū no. Ore⁹.

Exaudi dñe pces nr̄as clemētissime pr̄: ⁊ hec pu-
rificāda vasa ⁊ ornamēta sacri altaris atq3 eccl'e
tue sacri mysterii vsui pparata bñdi ✠ cere ⁊ scti ✠ fi
care digneris. Per xpm̄ dñm nostrum. Oremus.

Omnipotens et misericors de⁹ qui ab initio vtilia

et necessaria hoībus creasti: tēplaq̄ manu hoīm facta noī tuo sctō dicari / tueq̄ hītatiōis loca vocari voluisti quiq̄ p famulū tuū moysē vestimēta pōtificalia ⁊ sacerdotalia ⁊ leuitica / ⁊ alia q̄q̄ diuersi gn̄is ornamēta ad cultū ⁊ decorē tabernaculi ⁊ altaris tui fieri decreuisti: exaudi ppici⁹ p̄ces n̄ras. ⁊ oīa hec diuersarꝝ specierū ornamēta: i vsū basilice tue vł altaris ad honorē ⁊ gl'am tuā p̄parata / puri ✠ ficare bn̄ ✠ dicere scti ✠ ficare atq̄ cōse ✠ crare digneř. vt diuinis cultib; sacrisq̄ misteriis apta ⁊ bn̄dicta existāt. hisq̄ cōfectiōib; corpis et sāguinis dn̄i n̄ri iesu xp̄i dignis pareāř famulatib; Qui te. ⁊ aspgař aqua bn̄d. ¶ Bn̄d. librorꝝ Adiuto. ⁊c.

Descēdat dn̄e virt⁹ sp̄us sancti sup Oremus. hūc librū: qui eū mūdando purificet ⁊ bn̄dicat atq̄ sctificet: et oīm in eo legentiū clemēter corda illuminet ⁊ verū intellectū tribuat: sed ⁊ intelligēdo tua precepta cōseruare et iplere scd̄m volūtatē tuā: bonis opībus concedat. per dn̄m. et aspgatur aqua bn̄dicta. ¶ Bn̄dictio thuribuli. Adiutoriū nostrū. ⁊c. Oremus

Domine de⁹ q̄ dū filios israel i deserto murmurātes ob rebellē suā audaciā durū vastaret icēdiū / aarō sacerdotē tuū ac repleto igne altaris turib'lo tibi icēsū ponētē exaudire eosq̄ de icendio liberare dignat⁹ es: bn̄ ✠ dic q̄s dn̄e thuribulū hoc ⁊ p̄sta. vt quotiēs i eo th⁹ adolebiř: votū ppli tui boni odoris efficias per do. ¶ Bn̄dictio incēsi Adiutoriū n̄rm. Oremus.

Domine deus oīpotens cui astat exercit⁹ angelorꝝ cū tremore: quorꝝ seruitiū sp̄uale et igneū esse cognosciř: dignare respicere / bn̄ ✠ dicere ⁊ scti ✠ ficare hāc creaturā incēsi. vt oēs lāguores cūcteq̄ insidie inimici odorē eius sentiētes: effugiāt ⁊ separētur a plasmate tuo: q̄d p̄recioso filii tui sanguine redemisti vt nunq̄ ledātur a morsu antiqui serpētis. per dn̄m.

Sequitur tabula ad inueniē-
dū contenta in hoc manu
ali: scdm numerū folioꝝ.

Et primo.

Finis tabule Manualis et ex cōsequenti toti⁹ opis Rothomagi nuper Impressi in vico Damiete iuxta ecclesiam diui Maclouii: opera et arte Petri oliuier et Johānis de lorraine socioꝝ. Anno dñi M.cccc. primo in pascha. Sūme trinitati laus honor et gloria.

ND OF

als Salisbury

. ed.) Rothomagi

DATE. 1501

leian.

uce. 152

STC. 16139.